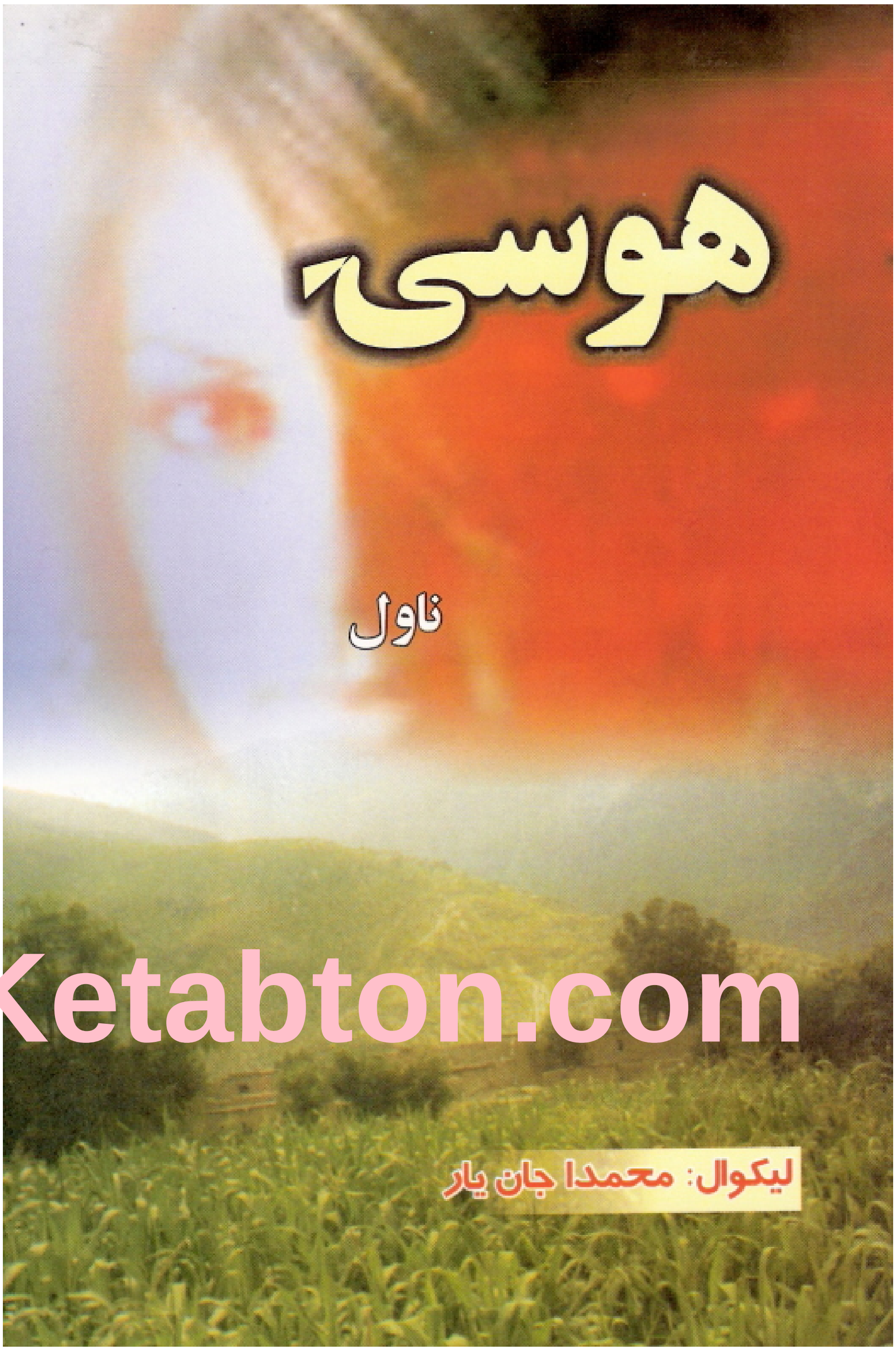
هوسۍ
ناول
Ketabton.com
لیکوال: محمدا جان یار

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم :: هوسۍ (ناول)

لیکوال :: محمدا جان یار

خپرونکی ::د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپ شمېر :: 1000 ټوکه

چاپ نېټه :: 1385ل/2006م

چاپ وار :: لومړی

چاپ زیار :: عبدالبصیر بیدار

کمپوزر :: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټر ځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ

ناول

لیکوال:
محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

یار

له یو بل ناول سره

په پښتو داستاني ادبیاتو کې د ناول لیکنې د تاریخي بهیر مطالعه څو په زړه پورې ټکي د سړي مخې ته ږدي. لومړنی ټکی یې دا دی، چې د ژباړې او خپله د ناول لیکنې بهیر سره له دې چې اوږد تاریخ لري، خو دغه بهیر له پیل راوروسته په سمه پرله پسې توګه او په ټینګار سره دوام نه دی پیدا کړی. ددغه تاریخي بهیر له مطالعې څخه راوتلی بل ټکی دا دی، چې زموږ په ولس کې او د اولس د ژوند په بېلابېلو اړخونو کې د پېښو د ډېرښت او د اتلانو او څېرو له ځلېدو سره زموږ د ناول لیکنې بهیر او زموږ ناول کښونکو له دې څخه لازمه ګټه نه ده اخیستې. هغومره چې د اولس ژوند له سترو پېښو له سترو اتلولیو ډک دی او څېرې او پېښې په کې ډېرې په زړه پورې دي. زموږ په ناولونو کې بې له یو څو بېلګو پرته لازمه ځلا نه ده پیدا کړې.

په دې وروستیو کلونو کې زموږ یو شمېر لیکوال دې برخې ته هم پام رااړولی دی. په دغو کلونو کې یو شمېر په زړه پورې ناولونه او منځنۍ کیسې لیکل شوي دي. په دغو کیسو او ناولونو کې د اولس د ژوند بېلابېل اړخونه ځای شوي او داستاني شوي دي. دغه هڅې د ستاینې وړ دي، خو کافي نه دي.

ښاغلی لیکوال او شاعر محمدا جان یار هم په دغو وروستیو څو کلونو کې په دې برخه کې هلې ځلې کړې دي. نوموړی چې تراوسه یې د شعرونو او نظمونو د کښلو لړۍ ګرمه ساتلې ده، په راوروسته کې یې داستاني لیکنیو ته پوره پاملرنه وراړولې ده.

ښاغلي لیکوال تراوسه پورې څو داستاني ټولګې او د ناولونو او منځنۍ کیسې کښلي دي. په دغو داستان لیکنو کې د تېرو دېرشو اورنیو او خونړیو کلونو پېښو په ښه توګه ځای موندلی دی.

ښاغلي یار دغه نوي ناول هم د همدغو کلونو یوه پېښه رااخلي او داستاني بڼه ورکوي. ما ددې ناول لومړنۍ کښل شوې نسخه ولوستله او ګران لیکوال ته مې ددغه اثر په اړه خپل نظر او ځینې مشورې ورکړې، چې د چاپ په وخت کې یې په پام کې وساتي او بیا ځلې کتنه پرې وکړي. هیله لرم زموږ ځوان لیکوال دغه په زړه پورې ادبي ډول ته غور وکړي. دا هغه داستاني ډول دی، چې د یو ملت د ژوند ټولې لوړې ژورې، ټولې ناخوالې، ټول عظمت، ټولې مینې او وینې پکې ځاېدای او ځلېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې برخې ته د لا زياتې پاملرنې په هيله. تاسو د ښاغلي يار ددغه ناول لوستلو ته رابولم.

په درنښت

زريـن انځـور

2005/8/22

جرمني، کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی څپرکی

د کوټې کړکۍ او دروازه بیخي ډنګې دیوال پرته وه. د لمر وړانګې په کړکۍ کې راننوتلې وې. هوا دومره پاکه وه، چې زره ګرد هم د لمر په وړانګو کې نه لیدل کېده. ځان مې کړکۍ ته ښه ورنږدې کړ، د سیند شور او زوږ مې تر غوږ راورسېد، سر مې له کړکۍ نه ښه بهر کړ، لاندې سیند په مستۍ بهېده. یخې یخې څپې له سینده راجګېدلې، د سیند په غاړه د "ولو" د ونو څانګې سیند کې ډوبې شوې وې. په دغه اوړي د غرو په سرونو پوره واوره پرته وه، نو ځکه خو سیند په مستۍ کې و، اوبه خو یې دومره یخې وې، چې هډو لاس په کې چا نشو ښکته کولې. ما به له معمول سره سم له همدغې کړکۍ نه د شاتوت د زړې ونې په دوه خوښې ښاخ کې د باجونکې ځالې ته پورته پام کاوه. د تورې باجونکې ځاله خو له کلونو کلونو په همدغې ښاخ کې پرته وه. ما لا له ځالې نه سترګې نه وې اړولې، چې باجونکه د ځالې تر څنګه په یوه ډکي ناسته وه. پخپله مښوکه کې یې یو اوږد ډکی نیولی و. غوښتل یې چې ډکی پخپله ځاله کې سم کړي. بله باجونکه ورته په یوه بله څانګه ناسته وه، شپېلي یې وهل. دا ځاله د هغوی ډېره پخوانۍ مېنه وه.

رښتیا چې خپله ځاله، خپله مېنه او خپل کور څومره خوږ شی دی! په هر چا انسان دی که حیوان او که پرنده دی، خپل ټاټوبی پرې ګران دی. زه له کلي نه پخوا راوتی وم زیات وخت مې ښار کې تېرېده، یوازې به اخترونو کې کلي ته تلم.

زموږ کلی ډېر لوی نه و، خو د ښکلیو منظرو په منځ کې پروت و. دوو خواو ته یې جګ جګ غرونه ولاړ وو. دغه اسمان څوکي غرونه په شنو ځنګلونو پټ و، د څېړۍ او نښترو ونو د ګڼ والي لامله توره شپه جوړه کړې وه. اوړی ـ ژمی پر دغو غرونو واورې پرتې وي. ناوونه او خوړونه له روڼو او پاکو اوبو ډک بهېږي. په غرونو کې ځای ځای باندې او کروندې هم شته. ډېری خلک پکې اوسېږي، د غرو لمنو کې لوی او واړه کلي پراته دي، خو دا کلی د سیند په غاړه پروت دی. کله چې په سیند کې سېلاب راشي، ډېر کورونه او ځمکې له ځانه سره وړي. بس همدا غرونه او هواګانې دي، چې ددې سیمې د کلیو خلک یې روغ رمټ ساتلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه یاد شي، چې د باندني هېوادونو ځینې سیلانیان زموږ په کلي تېرېدل او نورو درو ته به تلل. ددې ځای په خلکو کې ښه راشه درشه شته دی. په اخترونو او اشرونو کې له یو بل کره ځي راځي. هسې خو په ټول افغانستان کې همدا کولتور دی، خو په ځانګړي توګه ددې ځای په پښتنو کې د ېرې او حجرې په ټنګ ټکور تودې دي او بیا خو د ژمي په اوږدو شپو کې د کلي له حجرو نه د ټپو او یکه زار غږ پورته کېږي. سره له دومره غریبۍ هم ټول لکه د وروڼو په شان شپې ورځې تېروي. ادب، حیا د کشر او مشر خپل خپل ځای او درناوی پکې موجود دی. چل ول، ټګي برګي دا خلک نه پېژني، خو یو شوی چې ددې خلکو ژوند یې تباه کړی دی، هغه بې سوادي ده، چې قصور او ګناه یې د تېرو رژیمونو په غاړه ده. سره له بې سوادۍ هم، خلک یې په ادب ګڼېږي. ته به وایې، چې لوړې زده کړې لري.

زه ډېره موده پس کلي ته راغلی وم. په نورو کلیو کې هم وګرځېدم. په ټولو کلیو کې د خلکو ترمنځ سخت اتفاق او اتحاد موجود و، ټول لکه وروڼه دا سې اوسېدل. سره له دومره غریبۍ یو تر بله ځارېدل، دا نه وه چې ته څوک یې او زه څوک یم، لکه د یوه کاله د خلکو غوندې یې ژوند کاوه.

ما ته هغه ژوند خوند راکاوه، یوه میاشت په رخصتۍ راغلی وم، پوه نه شوم، چې دا یوه میاشت څنګه زر تېره شوه؟.

دې ښار ته چې راغلی یم، دا څو مه شپه ده، چې هېڅ خوب نه راځي. زړه مې په کلي کې پاتې دی، هغه شنه باغونه، د کلي چنارونه، په دېرو او وستلونو کې د کلي د خلکو ناسته پاسته، د چېلمانو لخړې، د کلي د ټوکمارو ترمنځ ټوکې ټکالې، د پسرلي په موسم کې د شنو توتیانو اوازونه، د سپېرو تړو له پاسه د مستو زرکو چړچکې، په شنو فصلونو کې ګرځېدل، راګرځېدل، ګودرونو ته د کلیو د نجونو کتارونه، هر ماښام په شنو ونو کې د مرغیو شور او اوازونه، د چم ګاونډ ګڼه ګوڼه، ودونه، اخترونه، تالونه او سمنکونه یو شې، چې هېڅ له یاده مې نه وځي او هغه دا دی، چې:

د هغه بر کلي تر څنګه به چې په لوړ ګړنګ کجیران ناست وْ او پاس به هوا کې د زاڼو کاړه واړه کتارونه تېرېدل، د ښکاریانو ساتل شویو زرکو به په پنجرو کې څنګه ښې او په زړه پورې چړچکې وهلې.

کرار کرار رانه د ښار مصروفیتونو د خپل کلي یادونه واخیستل. بوختیاوې مې زیاتې شوې، د کلي یادونه مې هېر شول، خو بیا هم سړی هر شی هېرولی شي ولې د خپل کور او کلي د خاپوړو کوڅې نه شي هېرولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـوږ پـه کلـي کـې ایلـه بېلـه درې ـ څلـور تنـه مـامورین او تنخـوا خـواره موجـود وو، نـورو ټولـو پخپلـه ځمکـه کـې لـه پخـوا نـه بزګـري کولـه. زه د معمـول سـره سـم خپلـې دنـدې تـه تلـم. د مـامورینو تنخواګـانې کمـې وې، ټولـو اقتـصادي سـتونزې درلـودلې، خـو چـا د هغـې وخـت د رژیم له ډاره څه نه شو ویلی.

بیـا هـم هـر چـا سـتونزو تـه غـاړه ایـښې وه. چېرتـه پـه میاشـت کـې بـه هـم کـوم مـامور غوښـه، ښـوروا نـه شـوه خـوړلی. د افغانـستان پـه بېلابېلـو ولایتونـو کـې د خلکـو د ژونـد بـېلا بېلـې طریقـې وې. پـه هېـواد کـې د اقتـصادي او اجتمـاعي پرمختیـا او خـو هـډو فکـر چـا سـره نـه و. یـوازې پـه ګـرد افغانـستان کـې ښـه امنیـت موجـود و. هېچـا سـره د سـر او مـال خطـره نـه وه. بېګانـه و خـو زمـوږ ملـک تـه کـاږه هـم نـشو کـتلای. د خوښـۍ او ارامـۍ فـضا خـوره وه. د هـر کلـي پـه جومات کې به د جمعې تر لمانځه وروسته دوعا کېده او ویل کېده به چې:

زمـوږ د پاچـا تخـت و بخـت دې خـدای برقـرار لـرې، تاسـو تـه ښـه معلومـه ده، چـې هېچـا بـه د پاچا په هکله بده خبره نه کوله، د هر چا په ژبه دا ویل کېدل:

الله دې زموږ د اسلام باچا ته ډېر عمر ورکړي.

دولتـي مـامورینو هـم پـه ښـکاره څـه نـشو ویلـی، ولـې زړونـه یـې د وخـت لـه نـاخوالو نـه پـه تنـګ راغلـي وو. مـامور سـهار بـه چـې کلـه کلـي تـه راغـی، مـوږ تـه بـه یـې د ښـار کیسـې کـولې. ده ویـل نـوی مـامور شـوی وم، د ورځپـاڼې لپـاره بـه مـې هـره ورځ د خپرولـو وړ مـواد تیـارول، تـل بـه مـې د کار په ځای کې پخپل مېز سرټيټ کړی و، څه به مې لیکل.

یـوه ورځ د کـار پـه خونـه کـې سـخت مـصروف وم، چـې د دفتـر مـلازم راغـی، ویلـې مـامور صـاحب څـوک دې غـواړي. خولـه مـې لـه نـسوارو ډکـه وه، پـه لیکنـه بوخـت وم، سـر مـې راجـګ کـړو، چـې وړانـدې پـه دروازه کـې یـوه جینـۍ راننوتلـه. ښـکلې جینـۍ پـه ښـکلې دربـشۍ کـې راروانه وه.

زر مـې نـسوار تـو کـړل، لـه مېـز نـه ورپاڅېـدم او د هغـې مخـې تـه ورغلـم، چـې نـږدې راغلـه او سـترګې مـې پـرې ولګېـدې، ښاېـست او ښـکلا تـه یـې هـک پـک پـاتې شـوم. حېـران شـوم، چـې دا ښـکلې او فېـشني پېغلـه او سـهاره تـه؟ زه د کلـي سـړی او دا د ښـار ښـاپېرۍ؟ مـا وې دا بْ څـوک وي؟ مخـامخ ورروان وم، ویلـې مـامور سـهار تاسـې یاسـت؟ مـا وی هـو بـې بـې زه یـم راځـه مهرباني وکړه راځه.

هغې راته سترګو ته کتل، وې ویل

منه سهار صاحب، ښه شو چې دا ستا کار ځای مې وموند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لا شکمن شوم، ما وې لکه چې کومه جاسوسه یې درپسې کړې ده، خدای دې خیر پېښ کړي، کومه ګناه خطا رانه شوې نه وي، نور څه خو نه وو، صرف ځینې لیکنې مې داسې کړې وې، چې پر نظام د انتقاد بوی ترې پورته کېده او هم مې په یوه نیمه لیکنه کې د وخت له ناخوالو نه سر ټکاوه. اګرچې ډېرو بهٔ د رژیم په خلاف ځینې مقالې او طنزیه لیکنې په اخبارونو کې خپرولې، خو په زړه کې مې ډېر څه تېرېدل. هغه زما د مېز ترڅنګه په څوکۍ کښېناسته، د سترګو لاندې مې وځارله، ما وې که کومه خپلوانه او شناخته ده او که څنګه؟ د شعبې خدمتګار ته مې وویل:

والکه چنار ګله ! هن دا پیسې واخله چای راوړه. له دوکانه درسره شیر پېره هم راوړه. زه خپل مېز ته کښېناستم، جینۍ ته مې په احتیاط او ادب سره مخ وروا ړاوه، ورته ومې ویل:

بخښنه غواړم که خپل ځان راته راوپېژنې؟

هغه موسکۍ شوه سرې نرۍ شونډې یې ببرته کړې، توري اوږدې سترګې یې راوا ړولې، وې ویل:

زما نوم هوسۍ دی. د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم کال محصله یم. خپل وربل یې په چپ خوا وارتاوه کړه، سترګې یې مړې غوندې پورته وا ړولې، وې ویل:

له پخوا نه راسره دا هیله وه، چې له تاسې سره له نزدې نه وګورم. د ژوندون په مجله کې مې یوه ورځ ستا یوه مقاله لوستلې وه، ټولو پرې ښې تبصرې کولې. ستا راډیو داستانونه هر چا اوربدلي دي، ما هم د هرې جمعې په شپه ستا راډیویي داستانونه اوربدلي او تعقیب کړي دي، غوښتل مې چې یو ځل دې له نزدې نه وګورم. سهار صیب ! له ډېره وخته راهیسې ستاسې راډیویي داستانونه د جمعې په شپه اورم، ستاسې لیکنې، لنډې کیسې او مقالې مې هم لوستې دي. څو واري مې له ځانه سره پرېکړه کړې ده، چې تاسې له نزدې نه وویـنم. له ښه مرغه چې دا نن مې ستاسې سره د لیدو نصیب وشو، له ډېرو پوښتنو وروسته مې دلته پیدا کړې.

ما وې هو ولا څه وکړو وظیفه ده، سبا یې راځو، ټوله ورځ بس همدا کار دی، په دې مېز مې سر ټیټ وي ان چې مازدیګر شي بیا کور ته روان شم. په دې وخت کې د شعبې خدمتګار چای راوړ. ما د چای پیاله ډکه کړه او د هغې مخې ته مې پر مېز ورته کېښوده. د چای څښلو هیله مې ترې وکړه. ویل مننه. ما هم د چای پیاله ځانته ډکه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړه کې مې په دا لړه شبېه کې ډېر څه تېر شول، حېران خو په دې وم چې دا ښکلې جینۍ او سهاره ته نسوارېک. بیا مې چې فکر وکاوه، ما وی خو خالي لیدو ته دې راغلې ده، نو ته اوس څه زړه ښکته پورته کوې. بیا مې زړه رالوی کړو او داسې پوښتنه مې ترې وکړه:

بخښنه غواړم که تاسې ځان راته راوپېژنئ او هم راته ووایئ، چې اصلي مطلب دې څه دی؟

ویل یې:

مخکې مې درته وویل، چې زما نوم هوسۍ دی، د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځي کې د څلورم کال محصله یم.

نور مې ترې د پوښتنې جرأت نه درلود، خو هغې وویل:

کور مې په وزیر اکبر خان مېنه کې دی اصلاً د جنوبي یو. زمونږ ټوله کورنۍ د جمعې په شپه خامخا ستاسې راډیویي داستانونه اوري.

هغې د چای نه غړپ وکړو، زه ورته ښه په ځیر شوم، خدای راستي چې په غړۍ کې یې اوبه ښکارېدې. زه له وړوکتوبه شرمېندوکی وم، ښځو ته مې نشو کتلای، خو بیا مې زړه رالوی کړو، په غټو او روڼو مې وروکتل. هغې چې سترګې راواړولې، ما وې ګنې زړه یې رانه ووېست، څه بل شان ښاېست رب ورکړی و. په مرۍ کې مې لاړې وچې شوې، هغه هم راباندې پوه شوه. ما چې بیا وروکتل، هغې زما په سترګو کې خپلې سترګې ښخې کړې. زه وشرمېدم د هغې د سترګو جنګ کې پاتې راغلم. یوه شېبه مونږه دواړه غلي پاتې شو، په زړه کې مې تېر شول ما وې هسې نه چې درباندې پوه شي او شکایت درنه وکړي. هغې وویل:

ښښنه غواړم چې له کاره دې ونه باسم. له خپلې پیالې یې ګوټ وکړ، په شعبه کې یې هرې الماری ته یو ځل وروکتل، بیا یې زما مېز او ماته په ځیر ځیر کاته.

ما غوښتل، چې دویمه پیاله چای وروا چوم، ویلې بس دی. سهار صاحب ډېره ډېره مننه اوس همدومره. لږ څه پېژندګلوي مو سره وشوه. سبا ته به که وخت ولري کوم ځای به سره وعده کېږدو، غواړم پوره درسره وپېژنم څنګه؟ ډېره ښه ده بې بې سبا ته به زه په څلورو بجو درته لاندې د مطبعې مخې ته ولاړ یم. که دې غوښتل او وخت دې درلود سره وبه ګورو. ویل یې: سمه ده. اوس به ستا په اجازت سره درنه رخصت شم. ما وې ښه ده مهرباني وکړه.

زه ورسره ان تر دروازې لاړم، مخ یې راستون کړو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس نور مه راځه ډېر تشکر، د مېلمه پالنې نه دې. ویې خندل د مینې ډکه خندا یې وکړه، ما هم ورسره خوله چینګه کړه. خدای په اماني مې ورسره وکړه او لاړه. بیرته چې راستون شوم، د سر ویښتان مې نېغ ودرېدل. دستي مې یوه ټونګه نسوار خولې ته وارتول. په فکر کې ډوب لاړم، ما وې ښه د کونډې زویه یو فقیر ملنګ لیکوال په غیر له دې ماموریته نور هېڅ نه لري، په کلي کې دې یو زوړ کور او زړه بوډۍ مور درپاتې ده، غریبي خو له وړوکتوبه د هر شي له جرړنه وېستلی یې.

د خوارې کونډې زویه، خپلې روټې ژویه

په منډه له مېزه پورته شوم او په دېوال پورې ځوړندې هنداري ته ودرېدم. پخپلو ویښتانو مې ګوتې منډې ووهلې، څه تمه مې ځانته پیدا شوه. زړه کې مې وویل:

سهاره له چا نه کم نه یې! خو په جېب کې دې قیران جان (غیران) نه بودېږي. بیا مې څو ګامه په کوټه کې واخیستل، سګرټ مې ولګاوه، هغه مې فکر ته راغله. نوم مې هوسۍ دی، د ادبیاتو د پوهنځي محصله یم، چې دا د کافر لور څومره ښکلې ده؟ سرې نرۍ شونډې، سپین غاښونه، توري اوږدې سترګې، دنګه ونه، صراحي غاړه، توري اوږدې زلفې یا ربه چې څومره ښایست دې ورکړی دی. بیا مېز ته کښېناستم، له ځان سره مې ووې: د چونچنې زړه دې دی دا څه کوې؟ غریب سړی او برګ یې سپی، پردۍ جینۍ پسې دې زړه لاړ.

ما به هره غرمه د ډوډۍ په سر له خپلو همکارانو سره ټوکې ټکالې کولې، خو په دې غرمه مې سپړه مړه وه. انډیوالانو راته وویل:

سهاره نن غلی یې ټوکې نه کوې څنګه چرتي یې؟ ما ځان ترېنه تېراوه. مازدیګر چې کور ته لاړم د ډوډۍ تیاری او دیګ میګ مې له لاسه نه کېده. بس همدا به مې په فکر کې راکوزېدل. الکه سهاره دا جینۍ درسره څه لري؟ استخباراتو وظیفه ورکړې ده او که څنګه؟ نه نه.... کېدای شي خوارشې مینه درسره ولري. مینه نه بابا زما غریبي او له هغې سره مینه؟

په دې شپه خوب نه راتلو، سهار خپلې دندې ته لاړم. په دې فکر وم چې هغه په څلورو بجو راځي او ستا په جېب کې غیران نشته، له یوه مامور نه مې سل روپۍ پور کړې. ما وې نه ویل کېږي، چې د ضرورت په وخت کې ورته خجالت نه شم او په دې ورځ مې باید نیمګړی داستان راډیو ته پوره کړی وای.

خو فکر او قلم مې ودرېدل، نور راکې د لیکلو توان نه و، په همدې ورځ په دا څو شېبو کې به زړه ته ډېر ډېر څه راغلل. کله به مې فکر ته راغله، چې کېدای شي دا جینۍ د کوم بل مطلب لپاره چا موظفه کړې وي، بیا به مې وویل سهاره ته نو څه کوم لوړ مقام لرې یا د حکومت ضد سړی یې ته څه شی یې؟ چې دا نه یې نو څه بدل فکرونه کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدای شي مینه درسره ولري. له ځان سره به مې وخندل. ما سره مینه؟

خو لنډه دا چې په همدې سوچونو او فکرونو کې څلور بجې شوې، رخصتي شوه. زړه نازړه مې حاضري امضاء کړه، له نورو مامورینو نه وروستی شوم، په کرار کرار له مطبعې نه ووتلم. د خپل لین بس سرویس چلوونکي ته مې وویل: ما وې زه نن چېرې کار لرم، نن تاسې سره نشم تلای. ټول مامورین کورونو ته ولاړل. زه د مطبعې مخې ته یوازې پاتې شوم. په سړک وړاندې لاړم او د هغې د رتلو انتظار مې کاوه. لږه شېبه پس یو تور ښکلی موټر مې مخې ته ودرېد ، هغه له موټره راښکته شوه. په خندا یې وویل:

سهار صاحب لکه چې ډېر انتظار پاتې شوې. ښېنه غواړم له پوهنتون څخه په همدومره وخت کې سړی رارسېږي. هله راځه مهرباني وکړه. موټر ته به وخېږو.

زما په خوله کې لاړې وچې شوې وې، ځکه چې د پردې لور سره په داسې ګ موټر کې او بیا چېرته؟ زه لږ زړه نازړه وم، هغه وموسېده وې ویل:

تاسې مهرباني وکړئ په موټر کې به خبرې سره وکړو.

لومړی ځل مې و ، چې په دغسې موټر کې کښېناستم. له حیا نه په وروسته سیټ کې کښېناستم، ما وی چې څوک مې ونه ویني. هغې بیا له نازه یو اوخکی کوږ کړو موسکۍ شوه، وې ویل:

سهار صاحب مخکې به ناست وای، ما وې خیر دی همدلته به کښېنم. هغې راته مخ راواړاوه، وې ویل:

سهار صاحب ستا په زړه کې څه تېر نشي داسې ځای ته به لاړ شو ، چې دواړه سره ښه یو بل وپېژنو او نورې خبرې به هلته کوو. زړه دې مه ښکته پورته کوه. ما وې نه نه بې بې پروا نه لري ستا خوښه زما خوښه ده. هغې وویل:

ښه نو ووایه، چې د کرغې ډنډ ته ولا شو او که کوم هوټل ته؟

په دویمه خبره مې نېغ ټوپ وکړو ، ځکه چې زما جیب کې یوازې یو سل ګون پروت و. هغې زر خبره ونیوله ویلې د کرغې ډنډ ته به لاړ شو. ما وې ښه ده. موټر ته یې حرکت ورکړو. په لاره یې رانه دا پوښتنه وکړه:

سهار صاحب څو کلن یې؟

ما وې 25 کلن یم.

هغې وې:

بیخي ځوان ښکارې، ما وې مننه بې بې څه ځواني ده، خو بس تېرېږي.

د پولیتخنیک په مخه چې تېرېدلو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده خو به دې کړې يې؟

ما وې: نه واده مې نه دی کړی. بې بې جان ما لا په سير کې پونې. هم نه ده رېشلې. هغې په کړت کړت وخندل. ويلې هرڅه به خدای وکړي، دنيا په اميد خوړل کېږي. کرغې ته چې ورسګدو، ويلې د سپوږمۍ هوټل ته به ورشو، لومړی به يوه ناشته وکړو او بيا به د ډنډ په غاړه چکر ووهو. د سپوږمۍ د هوټل نوم مې له هغې د خولې نه واورېد. غرشی چې موټر يې د سپوږمۍ هوټل مخې ته ودرولو. موټر ودرېد او موږ دواړه هوټل ته ننوتلو.

هغه مخکې او زه ورپسې وم، د هوټل په ګوښه ځای کې په مېز سره کښېناستو. د رستورانټ کارګر راغی ويلې څه خورئ؟ هغې راته وويل:

سهار صاحب څه شې خورې؟ ما وې ته چې څه خورې هغه به زه هم وخورم. هغې لږ وخندل، وې ويل: ماهي به راوغواړو. د هوټل والا ته يې وويل: دوه خوراکه ماهي راړه. هغه ماته مخامخ کښېناسته، نږدې دمه مې هېڅ تمه نه وه او نه پوهېدمه، چې دا به ماته څه وايي او څه مطلب به لري؟ ما هېڅ هغې ته مخامخ نه ورکتل، ما وې چې په زړه کې يې څه ورونه ګرځي. ځان مې غلی نيولی و، د ماهي په خوند هم پوه نشوم. ولې چې جېب مې خالي و او د هغې د ښايست تر تاثير لاندې وم. هغه ډېره خوشاله ښکارېده، ډوډۍ يې خوړله او ماته به يې کتل، خو ما ورته مخامخ نه کتل. د هغې بېرون ته پام شو، له وخت نه مې په استفاده سره زر وروکتل، توري غټې اوږدې سترګې، سپين مخ، سرې نرۍ شونډې، جګه غړۍ، سپين غاښونه، د زنې د سر شين خال او تور کاکل خو يې نيمايي سپين مخ پټ کړی و.

هغې چې مخ راواړوه او سترګې يې راسره مخامخ وجنګولې، بس همدغه شېبه کې مې زړه بيخي بل ډول شو، ما وې ګنې زړه بې رانه بوټ ووېست. په ډوډۍ پسې يې سمدستي چای راوغوښت، بيا يې په يو خاص نزاکت سره وويل:

سهار صاحب! ته به حېران پاتې يې چې دې جينۍ تر دې ځای ځنګه او د څه مطلب لپاره راوستی يم؟ ما وروکتل هغه په داسې حال کې، چې سترګې يې په يوه ډډه کړې را اړولې وې، زلفو يې نيمايي مخ نيولی و. ما ورته په ځواب کې وويل:

نه بې بې خو ته را پسې راغلې او په موټر کې دې راوستم، نو هغې داسې وويل:

سهار صاحب! زه به اوس درسره د مطلب خبرې وکړم.

زه په څوکۍ کې راټول شوم، ما وې الله خير کړې څه مطلب به لري؟

هغه په مېز دواړه څنګلې ولګولې وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ځان په باب درته وایم، چې ته داسې فکر ونه کړې، چې ګنې دا جینۍ کومه بدکاره ده، د خپلې ساعت تېرۍ لپاره یې زه راوستی یم. ما درته ستا په دفتر کې وویل، چې زه هوسۍ نومېږم، د پلار نوم مې سورګل دی. د ظاهر په وخت کې رئیس و او د شاهي کورنۍ سره نږدې اړیکې لري. ددې داود خان په وخت کې یې تقاوت وکړو. مور مې هم تقریباً بوډۍ ده، وروڼه نه لرم، دوه خوېندې مې واده شوي دي. یو کور مو په وزیر اکبر خان مېنه کې او بل کور مو په څلورمه کارته کې دی. پلار مې د ډېرو شتو او پیسو خاوند دی، یو تره مې د جرمنې تجارت کوي، د کاکا زامن مې په تحصیل بوخت دي، زه هم د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم ټولګي محصله یم.

سهار صیب ستا راډیویي داستانونه مې له پخوا نه تعقیب کړي او اورېدلي دي. زه ستا له راډیویي داستانونو سره سخته علاقه لرم. زموږ کورنۍ هم ستا له جمعې د شپې راډیویي داستانونو سره خاصه علاقه لري. په یوه مجله کې مې ستا یوه مقاله ولوستله، ډېره مې خوښه شوه او هم مې پکې ستا عکس ولید. په همغه ساعت مې زړه کې تېر شول، چې ما وی کله به دې له نږدې نه وګورم او دا دی اوس چې مې ولیدې او له نږدې مې درسره ملاقات وشو، لا به دې ښه پسې نور هم وپېژنم. دا خو لومړۍ ورځ ده، که د دواړو سره ولګېده وروسته به بیا لا ښه پسې معرفي شو بیا به نورې خبرې کوو، څنګه خوښه دې ده؟ د هغې خبرو راته پوره جرأت راکړی و، ما وې ولې نه. په زړه کې مې تېره شوه، چې جینۍ دربانده ګرمه راغلې ده، بل کومه خبره نشته دی. څه توکل په خدای دی، چې وړاندې څه کېږي؟

وې ویل: مهرباني وکړه که ته هم راته ځان پوره پوره را وپېژنې؟

ما ځان په چوکۍ کې رانېغ کړو او داسې مې ورته وویل:

نوم مې هارون، سهار مې تخلص دی. د پلار نوم مې حیدر خان دی، په قوم مومند یم. کله چې د خوشال خان لیسې نه فارغ شوم، په کانکور کې ادبیاتو پوهنځي ته کامیاب شوم. د ژورنالیزم له څانګې نه فارغ شوم او بیا په مطبعه کې مقرر شوم. پلار مې مړ دی، یوه وړوکې خور او یوه بوډۍ مور مې په کلي کې اوسېږي. خالي یوه کوټه لرو، مځکه مو لږه ده، د اقتصادي ستونزو سره مخامخ یو. کله کله په رخصتیو او د اختر په ورځو کې کلي ته د مور لیدو ته ځمه، بس همدا مې پېژندګلوي ده بي بي!

هغې لومړۍ نرۍ موسکا وکړه او وې ویل:

سهار صاحب غریبي پروا نه لري، د افغانستان ډېر خلک غریب دي، خدای به دې ټولې ستونزې هوارې کړي، هېڅ فکر مه کوه، په مخکې دې ډېر اوږد ژوند پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې هو سمه ده، دنیا په امید خوړل کېږي. هغې وویل: هو که نصیب دې ښه و، ډېر زر به دې ژوند جوړ شي. زړه کې وې په دې تنخوا به مې څه ژوند جوړ شي؟ توکل په خدای دی بي بي!

پرې پوه شوم، چې هغه درته ښه نیت لري او د راتلونکي ژوند په باب درسره مینه او یو ځای کېدل غواړي. هغې وخندل وې ویل: سهار صاحب کوژدن خو به دې نه وي کړې؟

ما ورته وویل: نه بي بي ما خو لا په سیر کې پوهېږم هم نه ده ریشلې، تراوسه مې لا پنځه ویشتم کال روان دی.

هغې په خندا کې وویل: خدای دې ښکلي په نصیب کړه، په یوه ډډه یې راته د سترګو لاندې کتل ویل یې: راځه که دې خوښه وي یې په هوټل کې همدومره بس دي، بېرون به د اوبو د ډنډ په غاړه چکر ووهو. ما وې ښه ده. له مېزه راپاڅېدو او د پیسو دخل خوا ته روان شو. د پیسو د ورکولو ځای ته چې کله ورنږدې شو، زه مخکې شوم او د خوراک مصرف پیسې مې له جېبه راوایستلې. په دې وخت کې هغې راغږ کړو: پیسې به زه ورکوم ته به جېب ته لاس نه تېروې، ترڅو چې هغه تر دخل رارسېده، ما پیسې ورکړې وې. هغې راته یوازې دومره وویل: زه کله په تا پیسې ورکوم. له هوټله راووتلو، وړاندې د اوبو په غاړه د ګلونو او شنو منظرو په منځ کې دواړه روان شو.

په ټوله شاوخوا کې څوک نه ښکارېدل، هلته لیرې د اوبو په منځ کې په یوه وړوکې کښتۍ کې دوه کسان ناست وو، د اوبو غاړې ته د وتلو په حال کې و.

لمر په غړغړه و، د دوو ناجوګانو منځ کې په یوه شنه جلګه موږ دواړه سره کښېناستو، د هوسۍ دربشي بیخي نوې او تنګه وه، ما خپله کورتۍ ووېستله او هیله مې ترې وکړه. ما وې بي بي مهرباني وکړه په دې کرتۍ کښېنه، چې دربشي دې چټله نشي. هغې راته په یوه مهربانه او د مینې ډک نظر وکتل ویل یې: نه نه سهار صاحب داسې کارونه مه کوه، خپه کېږم.

د اوبو په غاړه په شین چمن کې کښېناستو، شاوخوا ته د ګلونو بېل بېل ډولونه لیدل کېدل. د ګلابو او نورو ګلونو خوشبویي په تېره بیا د سېنځلې د ونې نه ښکلې خوشبویي راتله. د لږ واټن په څنګ کې د یوه لوړ چینار په جګ ښاخ دوه ککوګان ناست وو، پورته مې چې ورپام کړ، کاکو کاکو نارې یې وهلې. هوسۍ ته وویل: بي بي جان ته ګوره پاس چینار ته. هغې چې چینار ته پورته ورپام کړ، بیا یې زر ماته وویل: ولې موږ ګنې تر دوی کم یو څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کټ کټ ویې خندل. بیا یې د وربل ویښتان له سترګو واړول وې ویل: دا ټول او هرڅه ښکلي دي، له دې خبره سره یې زما د کرتۍ په جېب کې لاس ښکته کړو، خو ما پرې ځان پوه نه کړو (زړه کې مې وګرځېد، چې والکه ته خو غریب سړی یې دا جینۍ او ستا ورسره په داسې ځایونو کې ګرځېدل په ژور فکر کې ډوب شوم). هغې لاس رااوږد کړو، په اوږه یې راته کېښود څنګه په چورت کې لاړې؟ مخ مې ورواړاوه، سترګې یې زما په سترګو کې ښخې شوې، همدغه شېبه زموږ د دواړو د زړونو ورکولو شېبې وې. زما خو له وچه وچه کېده، د هوسۍ سترګې له توروالي نه سرې واوښتې. دواړه سره پوه شو، خو د ویلو څه مو په توان کې نه و. زه خو کلیوال سړی وم، ښځو ته مې سم نشو کتلای او هوسۍ هم څومره چې ښارۍ وه، خو په دغه شېبه یې څه نشو ویلې، غلې وه.

یوه شېبه وروسته مې ورته وویل: هوسۍ جانې یوه خبره درته کوم، چې زموږه جامعه وروسته پاتې ده، مطلب ته په موټر کې ماته مه راځه، زما مشوره دا ده چې په ټیلفون کې به یوځای وعده کوو او سره ګورو به څنګه خوښه دې نه ده؟ ولې نه ته چې څنګه وایې همغسې به کوو. هغې خپل ساعت ته وکتل ویلې راځه سهار صیب چې ځو، ناوخته دی. موټر ته وختو او د ښار په لوري مو حرکت وکړ. پل باغ عمومي ته چې ورسېدو، هغې وویل زما او ستا د وعدې ځای همدلته شو. سبا ته به همدې ځای کې ستا انتظار کوم. ما وې، سمه ده.

هغه لاړه، زه هم په سرویس کې خپل کور ته لاړم. د شپې مې نیمګړی مضمون پوره کړ، ما وې چې حق الزحمه مې حواله شي.

د مضمون لیکلو نه چې فارغ شوم، ماښام تېر و، خبرونو ته مې غوږ ونیو. په ښار کې د هغې وخت په خلاف مظاهره شوې وه. ټول د کابل پوهنتون مظاهرې ته وتلي وو. د شپې خبرو نه مې واورېدل، بیا مې د چا یلپاره چای جوش په منقل کېښود. زه د خپلې کوټې په منځ کې د یوه وړوکي مېز تر څنګه کښېناستم، راډیو لا لګیا وه سندرې یې غږولې. د هوسۍ په چرت کې لاړم (د ورځې کوم حالت چې زموږ ترمنځ تېر شوی و، هر یو مې سترګو ته کېده او هغه مې په زړه کې اوښته راوښته، په زړه کې به مې خپله غریبي او د هغې مستي لره بره کېده) ناڅاپه مې د کورتۍ جېب ته لاس تېر کړو، چې څه ډېرو پیسو باندې مې لاس ولګېده. زر مې له جېبه راوایستې حېران شومه، چې دا دومره پیسې له کومه شوې؟

دستي په دستي (سمدستي) مې وشمېرلې پوره لس زره افغانۍ وې. ما وې خدایه دومره روپۍ مې کله خو شمارلي نه دي دا د کومه شوې؟ لږه شېبه غلی پاتې شوم، خیال مې چې وواهه او ښه فکر مې له ځان سره وکړو، پوه شوم چې دا پیسې هوسۍ په هغه وخت کې زما جېب کې ایښي دي، کله چې یې د قرغې ډنډ په غاړه لاس زما د کورتۍ په جېب کې ومانډه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې يې دا پيسې راته په جيب کې ايښې دي. ددې پيسو سره بيا په سوچ کې ډوب شومه.

لږه شېبه پس په کوټه کې سوی بوی او لوګی پيدا شو، دومره دا بوی او لوګی زيات شو، چې ګنې ما وې ساه مې ووته. له کوټې نه چې ووتلم، په اشپز خانه کې لمبه پورته شوه. پوه شوم، چې چای جوش وسوځېد. د اوبو ډک سطل مې پرې وروا ړاوه، منقل مې مړ کړو، د کور کړکۍ مې خلاصې کړي، ترڅو لوګی راووځي. له لږې شېبې لپاره بيرون ته ووتلم. د کور شاوخوا ګاونډيان مې له لوګي نه پتنګ شوي وو. هغوی هم بهر ته راووتل، ما ورته د لوګي جريان ووايه، ټولو راپورې خندل. ويلې ته خو ډېر احتياط کوې ولې دا سې وشول؟ ما به ورته څه ويلي وای؟ يو ساعت وروسته دوباره کور ته ننوتلم، پيسې مې جيب کې کېښودې، له ځان سره مې وويل سبا به دا پيسې واپس هوسۍ ته ورکوم اخر ما ته شرم دی، چې د هغې په پيسو ځان سرې کړم. همدا سې به کوم، هو همدا سې...

سبا ته چې کار ته لاړم، څه مې ليکل چې په دې کې ټيلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ويلې هسې احوال مې دې واخيستلو، چې څنګه يې؟ د شپې د چای جوش کيسه مې په ټيلفون کې ورته وکړه، ويې خندل ښه ډېر يې وخندل ويلې خدای دې خير درپېښ کړي دا خو لا اول دمنی سر دی. په پای کې يې وويل چې رخصت شوې، همغه ځای ته راځه.

دغه ورځ اوږده شوه، اوږده ځله وه خو په ما اوږده شوه. ما وې چې کله به رخصتي کېږي، چې دا پيسې يې بېرته ورکړم.

څلور بجې چې رخصتي شوه، ټول مامورين په سرويسونو کې خپلو کورونو ته ولاړل. زه په دغه ورځ په هغه سرويس کې پورته شوم، کم چې مامورين يې په جادهء ميوند تر سينمای پاميره وړل. له سينمايي پاميره په پښو تر پل باغ عمومي ولاړم. کله چې ټاکلي ځای ته وروړسېدم، هغه راته ولاړه وه او زما انتظار يې کاوه. په دې ورځ يې ډېره ښکلې دربېشي په ځان کې وه، تر موټره موږ دواړه پياده روان شو. باور وکړئ، چې زه شرمېدمه، چې د دومره ښکلي او لوکسي جينۍ سره زه روان وم، چې هر چا به هغې ته ورکتل او له ځانه سره بنګېده.

موټر ته چې ورسېدو، هغې راته د موټر دروازه خلاصه کړه، ويلې مهرباني وکړه سهار صيب! دلته په مخکې سيټ کې کښېنه. د موټر په مخکې سيټ کې د هوسۍ ترڅنګه کښېناستم، زړه کې مې وګرځېدل (سهاره بچو لکه چې ورځ دې روانه شوه) هغه موټر روان کړو، له ما يې پوښتنه وکړه ويلې څنګه يې څه تکليف خو به نه لرې؟ ما وې تشکر بې بې ښه يم تاسې څنګه يئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل په دوعا دې یم. په دې کې تر د همزنګ ورسېدو، هوسۍ لږ مخ راواړاوه او په خندا کې یې وویل: زما ساده باده سهاره له څانه خبر نه یې چې چېرې دې ورم؟ تېښتوم دې. خټ خټ ویې خندل. زما له خولې نه ورته ووتل: ما خپل ځان در بښلی دی، هر چېرې مې چې وړې اختیار لرې. موږ لا په دې خبرو کې و، چې د دارالامان بڼ ته ورسېدو. موټر یې پارک کړو، ویلې راځه چې دې بڼ ته ننوزو (زړه کې مې وویل چې نن یې دې بڼ ته راوستې لکه چې دربانده دې ښه ګرمه ده، همدا دې وخت دی د کوندې زویه) په بڼ کې پورته وختو، د ګلونو په منځ کې د ګلاب د ګل ونه سمه غوړېدلې ولاړه وه. هوسۍ د ګلاب د ګل څانګه راونیوه، ماته یې کړه: سهار صیب ګوره هغې د ګلونو په منځ کې ځان پټ کړو زه ورته اغېږ ودرېدم.

د ګلونو منځ کې یې ګل ګلاب او شنې څانګې راټیټې کړې، خپل مخ یې پکې راښکاره کړو، ما چې وروکتل، سرو شونډې یې د ګلاب د ګل پاڼې شرمولې. ما چې دا دویمه ورځ نو کې جرأت پیدا کړی و، ورغږ مې کړو هوسۍ قسم په خدای چې د ګل ګلاب نه دې هم شونډې ښاپسته دي. ما وې راځه دغې د ګلونو په ټل کې به دواړه کښېنو. دا ښه د ناستې ځای دی. هغې بیا وربل پورته په یوه خوا وارتاوه او موسکېده ویلې په سترګو هغه راسره ځنګ په څنګ کښېناسته، شاوخوا هېڅوک نه وو. د هوسۍ دا عادت و، چې همیشه به ماته مخامخ کښېناستله.

ما لومړی جېب ته لاس کړو، پیسې مې ورته راوایستلې ورته مې وویلې: له تانه ډېره مننه هغه دا پیسې دې واخله. خیر دی مینه غریبي نه غواړي. یوه هیله درنه لرم او هغه دا چې که چېرته مګې له دې غریبۍ سره قبلوې، خوښه ده او که نه نو زه ستا وخت نه نیسم. په دې خبره هغه سره واوښته، پاڅېده او ماته مخامخ کښېناسته وې ویل: سهار صاحب زه کومه ناپوهه او بې سواده کوڅه ګشته جینۍ نه یم. په ما پسې د دنګو ماڼیو څښتنان پوښتنې ته راځي، ډېر ځوانان لا زما په تمه ناست دي. ډېر راته د موټرو او قصرونو لاپې وهي، خو زه حسن او مینه پېژنم، انسانیت ته سخت احترام لرم. ظاهري شان او شوکت نه مې بدې راځي. که درته ووایم، چې د شاهي کورنۍ ځوانان را پسې دي له پلاره مې غواړي، باور به دې رانشي. ډېر شتمن زلمیان په دې هڅه کې دي، چې له ما سره صرف خبرې وکړي. زه پوهنتون کې ډېره په عذاب یم، تل د خپلو همصنفیانو سره په ډله کې ګرځم او ته پوهېږې، چې له ډاره تمانچه ګرځوم، وایم چې څوک مې ونه تېښتوي. تراوسه پورې پرما د چا لاس هم لګېدلی نه دی. سهار صاحب خو همدا سبب دی، چې ډېره پیاده او یا په نورو موټرو کې نه ګرځم، تل په خپل موټر کې ګرځم، پلار مې همدا ټینګښت کوي. خو زه ستا په غیاب کې ستا په ژوند او په تا مېنه شوې یم، ټوکې به را سره نه کوې، دغه پیسې جېب ته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان يې لړ مرور غونډې ونيو، ما بيا ورته کړه: هوسۍ هيله درڅخه کوم دا پيسې واخله، ولې خجالت راکوې. هغې راته په تنده لهجه وويل: سهار صاحب مسخرې مه کوه، زه دې لا نه يم پېژندلې، زما او ستا د ليدلو او کتلو څو څه ډېر وخت په مخ کې پروت دی، د يوې ورځې کار به نه سره کوو.

زما لاس يې ټيل واهه بيا يې وويل: دا څه پيسې دي، د پيسو خبره دومره ارزښت نه لري. خبرې د زړونو دي، د ژوند او مينې خبرې ماته ارزښت لري، نوره ستا خوښه چې ته څه فکر کوې؟

زه پوه شوم، چې هوسۍ را سره وړاندې راتلونکې شپې ورځې يوځای تېرول غواړي. ما هم نور چرت پکې ونه واهه، پيسې مې جېب ته ښکته کړې، د لړې شېبې لپاره هغه چوپ پاتې شوه، زر مې مخ ورواړاوه ما وې هوسۍ زما په خبرو خو به نه يې خپه شوې؟

نه نه.... هسې سوچ واخيستم، چې ته به زما په هکله څه فکر کوې؟

په دې ځای کې مې د ګرانې کليمه ياده کړه، ما وې ګرانې پام چې زړه کې دې څه ونه ګرځي، ماته دې هره ادا او انساني کرکټر يوه دنيا ده. ستا د سترګو هر رپ مې اوبه کوي، حسن او مينې دې رانه جرأت وړی دی، ما به خالي کالبوت نه پرېږدې، زه درسره مينه لرم. دا بڼ او دا ښکلې منظره به زما او ستا د مينې شاهدي کوي. لاس دې راکړه، چې يو ځل بيا د مينې ټينګه وعده سره وکړو. هغې لومړی لاس او بيا رغاړې وته، ټوله مې په غېږ کې ټينګه ونيوله، هېڅ نه پوهېدم ټول ځان مې خولې خولې شوی وی. يوه لنډه شېبه د مينې په خوږو کې سره ډوب شو. بيا مو چې يو بل ته سره وکتل، مخ يې لکه د سره ګلاب غونډې اوښتی و. سترګې يې مړاوې راواړولې، د وربل ټيل يې نيمايي مخ رانه پټ کړو، بل ډول شوې وه، په موږ دواړو د مينې فساد شوی و، يو د بل په کتو نه مړېدو، تر ډېره پورې په همدغه حالت کې سره پاتې وو، زما خو بيخي ژبه په خوله کې وچه شوې وه. مونږ هېڅ پوه شوي نه وو، چې د ماښام خړه رابانده لګېدلې وه. هوسۍ ته مې وويل: ناوخته دی نور به ځو. هغې چې بيا خپل وربل ته ټک ورکړو، په چپه خوا يې تورې زلفې خورې ورې واوښتې، تورې سترګې يې سرې اوښتې وې، د اننګو په سر يې د خولو څاڅکي لکه د زمرودو غمي ځلېدل. په غلي غږ يې وويل: وخت لا ډېر دی، يوه شېبه به نور هم کېنو. هو رښتيا سهار صاحب! سبا به پنځه بجې د نوي ښار مغازو ته ورځو، دواړه به نوې درېشۍ ځانته واخلو. څنګه خوښه دې ده؟

ما وې ولې نه! ته چې څنګه وايې، هغسې به کوو. لږه شېبه مو د زړه خواله نوره هم وکړه او بيا له هغې ځايه د کور په لور راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کې چې کښېناستو، تقريباً خړه لګېده. هغې موټر ته لته ورکړه تر د همزنګه يې موټر بيخي الوځاوه. په پل ارتن ورتېر شو، په جاده ميوند کې وو تلو، زموږ تر کوره په لږ وخت کې ورسېدو. ما وې راځه هوسۍ جانې موږ کره به لاړ شو، موټر درسره دی ناوخته به ځې. هغه په خندا شوه وې ويل ډېره به ښه وای خو.... ! لاس يې رااوږد کړو، مخه ښه مې ورسره وکړه او هغه لاړه. زه کور ته لاړم کتل مې چې هرڅه مې ګډ وډ پراته و. لومړی مې له نل نه سطل راډک کړو، بيا مې ځانته ډوډۍ تياره کړه، له چای او ډوډۍ نه وروسته مې غوښتل، چې نيمګړی داستان راډيو ته تيار کړم. په مېز چې کښېناستم، قلم مې لاس کې کاغذ مې مخې ته پروت کرار ورته ګورم لکه څنګه به چې مخکې په مېز د ليکلو لپاره کښېناستم، سمدستي به مې چې ليکل، خو اوس مې قلم ټکنی شوی و. زړه مې بل چېرې حېران پاتې شوم. سوچ واخيستم (دا جينۍ به ګنې ما سره تر اخره پاتې شي؟) سهاره د ژوند غريبي دې په قلم چلېدله، لکه چې د ژوند څرخ دې په بله تاو شو، هر څومره مې چې خواري وکړه، باور وکړه چې په دغه شپه مې هېڅ هم ونشوای ليکلای، بيخي لکه چې هرڅه رانه چا اخيستي وي، بې حسه غونډې ناست وم. ما بايد د هېواد ورځپاڼې ته هم ټاکلی مضمون ليکلی وای، تر نيمې شپې پورې مې چې هر څو خواري وکړه، څه ګټه يې نه درلوده. کله به مې چې خپل کور او خپلې بوډۍ مور ته او هم د ژوند نورې ستونزې به چې رايادې شوې، يو دم به مې له ځان سره وويل: والکه دا پېښې پرېږده، تاته ګوره او ددغې معتبرې جينۍ سره ژوند کول. دا زما د کلي خلک به څه وايي؟ تر نيمې شپې مې دا سوچونه کول، تر چرګ بانګه مې سترګې ورنغلې. سبايي چې مې مخ ومينځلو په آئينه کې مې وکتل، رنګ مې زېړ تښتېدلی و.

سهار چې کارته لاړم، رئيس وروغوښتلم ويلې سهاره اخبار ته دې مضمون نه دی ليکلی. د خپل مضمون ځای دې تش پرېښی دی.

ما ورته بهانه وکړه، ما وې رئيس صاحب لږ ناروغه وم.

هغه ويل خير دی، په دغه برخه کې يو بل څه ورواچاوه.

له نورو ورځو نه مې له کاره سره علاقه کمېده له يوې ورځې نه بلې ته بې علاقې کېدم. په ټوله ورځ به مې د هوسۍ د راتلو شېبې شمارلې، په دې ورځ مې لا وختي ځان د وعدې ځای ته وررسولی و. هغه مازديګر په پېنځه بجو ټاکلي ځای ته راغله او د نوي ښار پر لوري يې ګاډی روان کړو. په ډېرو مغازو کې وګرځېدو، په يوه کې مو درېشي واخيستلې وروسته بيا يوه رستورانت ته وختلو. له دمې او چای څګګښلو نه وروسته د باغ بالا چکر ته لاړو. هلته ښه ډېر وګرځېدو د ناجوګانو د لاندې کښېناستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدغه ترتیب سره زمونږ د دواړو مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله. شپې ورځې تېرېدلې، زه نور هغه سهار نه وم، چې به هره ورځ د مطبعې په بېلابېلو څانګو به ګرځېدمه، په مجلو او اخبارونو کې مې لیکنې کمې شوې. راډیو داستانونه مې هم په ټپه ودرېدل، له هرې فرهنګي څانګې نه به راته ټیلفون کېدلو، ویلې به یې: سهار صاحب لیکنې دې ولې کمې کړې دي؟

ما ورته بله بهانه نشوه کولای، په غیر له دې چې ویلې به مې: ناروغي راپېښه شوې ده، ځکه مې لیکنې کمې شوي دي.

زه خو به هره مشاعره او ادبي باندار کې کوربه وم، مګر ټوله ذهني قوه او مطالعه مې یوازې د هوسۍ په مینه پورې غوټه شوه، نور ژوند راته خوند نه راکاوه.

که دې خندلې راته نه وای
غریب سړی وم خپل روزګار به مې کاونه

کله کله به راته هوسۍ ویلې: دربانده پوه یمه چې د لیکنو او مطالعې نه دې لاس اخیستی دی، زه خو بې له هغې ستا یمه، خپل پخوانی روزګار او ژوند دې په عادي توګه پرمخ روان کړه. زه هم درسره دا نشم منلای، ژوند په مینه پورې تړلی دی، ژوند او مینه بېل نه دي، ته باید دوباره خپلې لیکنې تازه کړې. خدای شاهد دی، ډېر یې تشویقولم، تل په یې ویلې سهاره د لیکوالۍ نه لاس وانخلې، زه ستا لیکوالۍ له تا سره ملګرې کړې یم، پام کوه چې ځان دې له خپله مسلکه وروسته پاتې نه کړې. بیا به وروسته ارمان کوې او وخت به درنه تېر وي. هغې هم پخپلو درسونو کې کوښښ کاوه، ټولو استادانو ورته ویلې وو، چې له فارغېدو وروسته به خامخا د اسیستانت په توګه په پوهنتون کې پاتې کېدې شې، خو هوسۍ د نورو تحصیلاتو خیال کاوه او ماته به یې دا ویلې، چې کله به وي چې دواړه د لوړو زده کړو لپاره خارج ته لاړ شو. دا یې ارمان او هیله وه، زه ځان ته متوجې شوم، ما د هغې خبرو ته غوږ ونیو او دوباره خپلې دندې ته متوجې شوم. له خپلې لیکوالۍ او وظیفې سره مې ځان عیار او برابر کړو، له پخوا نه به مې لا ښه مضامین، داستانونه او ادبي ټوټې لیکلې. کله ناکله به مې ښه تکړه مقاله یوې نیمې مجلې کې چاپېدله. ډېرو راته وویل: ته لکه د کونړ دریاب داسيءګ یې په اوړي موج نه وهې، په ژمي کې دې چړونه فریادونه کوې. مور ته به مې ښې ډېرې پیسې لېږلې. کله به د څو ورځو لپاره په رخصتۍ د مور لیدو ته کلي ته ورتلم. دا ځلې پس له اوږدې مودې نه وروسته کلي ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې راته ډېر وژړل او پوره اوښکې يې توې کړې او دا يې هم راته وويل: بچې زه بوډۍ شوې يم، خپه کېږم زر زر مې ليدو ته راځه. ته خو زما يوه رڼه اوښکه يې، زړه مې درپسې وران دی، بچي بې له تانه رابانديې ژوند ګران تېرېږي. هغه خپل عادي حالت ته راغله، خوا ته مې رانږدې شوه ويلې: هو رښتيا زويه په دې ورځو کې مې زړه دی، چې په کلي کې درته کوژدن وکړم. په دې خبره بې زر په خولې کې ورولوېدم.

مورې پام چې په دې هکله چاته ونه وايې، زه چې له خيره بل ځل په رخصتۍ راغلم، بيا به درته ووايم. تر هغې به خير دی نور هم تکليف تېر کړه، بل ځل په خير زر راځم. خامخا به دي په خير سره ستا نږور پيدا شي، په مخکې به دې ګرځي، له کارونو او ځينو تکليفونو نه په خلاصه شې. ما خو هېڅ فکر نه کاوه، چې ګنې مونږ ته به څوک خور او لور راکړي، ځکه چې د خدای په دا ارته دنيا کې ايکې دا يوه کوټه لرو، نور هېڅ نه لرو، خلک خو په مال او دولت پسې ګرځي. په دې وطن کې لياقت او اهليت نه پکاريږي، يوازې پيسې چلېږي. خو توکل زموږ په خدای دی، هرڅه به سم شي. تا دې راته الله ژوندی لري. مور مې په دې خبره خوشاله شوه، په زوره زوره يې وخندل، ما يې لاسونه ورمچې کړل. په دې وخت کې د کلي ځينې کسان زما همزولي زما ستړي مشي ته راغلل، زموږ کوټه يوه وه، خو لويه وه. مخې ته يې غولی (منډاو) او انګړ ودان شوي وو، څو کټونه پکې پراته وو. په دا ځل د کلي ټول خلک زما ستړي مشي ته راغلل. پخوا به چې کلي ته لاړم، کور ته به څوک نه راتلل. يوازې په جوماتکې به خلکو راته ستړي مشي ويلې. ځينو کسانو راته ويلې ستا راډيويي داستانونه اورو، ټول خلک يې خوښوي. ځانته به مې تمه پيدا شوه. هلته په کلي کې پوه شوم، چې دا خلک که سواد نه لري، د پښتو او ژوند په ټولو کيسو خبر دي. رښتيا چې هر چا راسره ښه سلوک کاوه، زما له وړوکتوبه عادت و، چې سبايي او مازديګر به جومات ته تلم، چې لاتراوسه مې همغه عادت درلود ا د خدای عبادت مې کاوه. په دې هم د خلکو خوښېدم. په دې رخصتۍ کې مې دوه هفتې تېرې کړې. حال دا چې هوسۍ راته د پنځه ورځو اجازت راکړی و. مخکې به مې پوره يوه مياشت تېروله، کله مې چې دوه اونۍ ووتلې، له موره مې اجازت راواخيستلو نور خپلوان مې هم مونږ کره راغلي وو، زمونږ نږدې خپلوانو به زما له مور سره مرسته کوله. خپلوان مونږ سره په چم ګاونډ کې ډېره وو. د مور ټول مشکلات مې حل و، ماما به مې تل مور خپل کور ته بيوله. له ټولو څخه مې رخصت راواخيست او بېرته ښار ته راغلم. ماښام تېر و، چې خپل کور ته ورسېدم. شپه تېره شوه او سبا يې خپلې دندې ته لاړم. په کار بوخت وم، د څو ورځو کار مې راته پروت و. لګيا وم ليکنې مې کولې چې د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، ما ويې بلې. ويل هوسۍ يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار صاحب راغلی یې؟ ما وې هو. څنګه یې کور ته خیریت دی، هغې په ټیلیفون را سره ګړه بړه وکړه. وې ویل: ته پوهېږې، چې زه بلکل ناروغه شوې یم، رنګ مې زېړ اوښتی دی، د ازموینې ورځې مې دي، هېڅ تیاري مې نه ده نیولې.

ما وې هوسۍ د کور او کلي کارونه وو، له بل پلوه مې مور راپسې خپه شوې وه. که زر تر زره راتلای نوره هم لا پسې خپه کېدله. ښښنه غواړم شپې مې لږې ډېرې تېرې شوې. دا دی اوس درته راغلی یم. ویلې زړه مې چوي، څنګه وکړم نن هم پوهنځي ته نه ومه تللې. ټوله ورځ په کور کې راته موسیقي غږېدله. نن به زه په پوره څلور بجې مطبعې ته درشم. ډېره ښه ده خو موټر دې مطبعې نه وړاندې ودروه. د خدا یپه امان.

د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، رئیس وروغوښتم ویلې پاتې کارونه درسره کور ته یوسه، چې سبا ته یې خلاص کړې. ما وې ښه ده رئیس صاحب ته ورته تشویش مه کوه، سبا ته به انشاء الله ټول کارونه سم وي.

نیمګړې لیکنې مې له ځان سره په څلورو بجو راواخیستې او په یوه دوسیه کې مې کېښودې، ما وې چې د شپې له خوا به پرې کار وکړم.

په څلورو بجو مې دوسیه له ځان سره واخیستله او له مطبعې نه ووتلم. وړاندې مې چې پام وکړو، د هوسۍ موټر ولاړ و. په چټکو ګامونو ورروان شوم، ما وې هغه به راته ډېره منتظره پاتې شوې وي، چې ورنږدې شوم هغه له موټره راکوزه شوه، ښکلې دربشي یې په ځان کې وه. په پنځو سوو ګامونو کې چې کله ورنږدې شوم، هغه زما په لور راروانه شوه. غږ مې پرې وکړو: هوسۍ زه درځمه ته ځان مه په عذابوه. زه نور هم ورګړندی شوم، کله چې سره نږدې ورغلو، پام چې مې ورته وکړو، د هغې له سترګو اوښکو دارې وهلې، ما وې آخ دا ولې ژاړې؟

له خولې نه یې غږ نه خوت یوازې دواړه لاسونه یې رانه تاو کړل او په سلګو سلګو یې وژړل. ما وې هوسۍ څه شوي؟ ولې دومره ژاړې؟ د ژړا په حالت کې موټر ته ورپورته شوه، زه هم موټر کې ورسره کېنښناستم، موټر یې د مطبعې اړخ ته ودرولی و، په ژړغوني اواز یې وویل: ما خو درته پنځه شپې ویلې ویاّ، زه خو دې له ژونده ویستلې یم، ناسته ولاړه هېڅ خوند نه راکوي.

ما وې ښه نو دا خبره ده!

هغه لږه شېبه غلې ناسته وه، موټر یې نه چالاوه. یوه شوم چې رانه خوابدې ده، خوا ته یې ورنږدې شوم، د زنې نه مې ونیوله: هوسۍ بخښنه غواړم، زه مجبور وم، چې څو شپې مې ځنډ کړی وای. خیر دې مړې رانه مه خپه کېږه. مخ یې راواړاوه، موسکۍ شوه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره چېرې به درنه خپه نه شم، خو حېرانه پاتې يم، چې په ما څه شوي دي؟ مور مې راته څو ځلي په کور کې وويل: څه دربانده شوي هوسۍ لورې، چې دا رنګ دې الوتی ښکاري. په دې ورځو کې دې بل شان وينمه؟ زه ورته څه ووايم، چې ولې؟

هوسۍ جانې ! په مينه کې دا خبرې شته دي، دومره يې اسانه مه ګڼه.

مينه خو د انسان سترګې پټوي او غوږونه يې کڼوي.

څه چې کومه خوا لاړ شو، دلته د مطبعې مخه ده، هسې نه چې څوک مو ووينې. هغې په عادي ډول د ناز خندا وکړه، ويلې د توري زويه راځه، چې نن پغمان ته لاړ شو. ما وې ډېره ښه ده، ځو به. هغې موټر روان کړو او د موټر ټيپ کې يې د وحيد صابري (لاليه ګاډي وانه) سندره چالان کړه. په لږه شېبه کې يې موټر کوټه سنګي ته ورساوه. د ميرويس ميدان له دوکانونو نه مو خوراکي شيان له ځان سره راواخيستل او بيا پغمان ته روان شو. راسا د تپې بڼ ته لاړو، د تپې بڼ د ګلونو ښکلاګانو ته ورغلو.

هر رنګ ګلان غوړېدلي وو، په يو ښکلي ځای کې د ګلانو په منځ کې کښېناستو، په بڼ کې خلک ګرځېدل، موږ چا نه ليدو. کله چې موږه کېناستو، سمدستي هوسۍ راته وويل: سهاره د خپل سفر او کور کلي کيسه راته وکړه. لومړی دا ووايه چې مور دې څنګه وه؟ روغتيا يې ښه وه؟ او رښتيا د خپل کور او خپلوانو په باب راته پوره پوره ووايه.

ما ورته د کور او کلي، د خپلې مور د حال احوال په باب خبرې وکړې، څه چې په کلي کې تېر شوي وو، ټوله کيسه مې ورته وکړه. دې راته وويل: مور دې ښار ته نه راولې؟ ما وې نه مور مې بوډۍ ده، پخپل کور او کلي کې خوشاله ده. ورور يې او نور خپلوان يې پوره خيال ساتي. هو رښتيا هوسۍ دا ځلې مې مور راته د کوژدنې خبره وکړه، ويلې کلي کې درته چېرې لاس پورته کوم.

اخ نو تا څه ورته وويل؟

هغه راته متوجې شوه ويلې ووايه سهاره رښتيا رښتيا وايه، دا چې ډېر وځنډېدې، لکه چې همدا خبره وه.

نه نه ! په دغه باب هېڅ نه دي شوي. ما ورته وويل: مورې بل ځل چې راغلم بيا به خبرې سره وکړو، تر هغې به زما د کوژدنې خبره هېڅ سره نه کوې. هغه دوباره خپل عادي حالت ته راغله، لاس يې کځوړې ته ورتېر کړو، خوراکي شيان يې راواخيستل او زما په مخکې يې کېښودل.

لومړی موږه مېوه وخوړه. هوسۍ راته وويل: سهار صاحب د راتلونکي په باب څه فکر کوې؟ ما ورته په ځواب کې وويل: زه اوس هېڅ فکر نشم کولی، ځکه چې... !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګه دې ځکه چې وويل؟

زه لږ غلى پاتې شوم، هغې همدغه خبره بيا راغبرګه کړه، ما بيا په نيولي غږ ورته وويل: حېران يم هېڅ نشم ويلى.

هغې رانه خبره ونيوله وې ويل: سهار صاحب زه پوهېږم، چې ته څه وايې؟ نن درسره څو بربنډې او غوڅې خبرې کول غواړم، ځنګه دې خوښه ده؟

ما وې ښه ده مهرباني وکړه ! (په زړه کې مې تېر شول، لکه چې نن دې هرڅه په ډاګه کېږي) ويلې ما درسره په لومړۍ ليدنه کې دا ويلي وو، چې زه يوازې ستا د ليکنو سره مينه نه لرم، بلکې له تا سره هم مينه کول غواړم. تا باندې پوهېدمه، چې خپله غريبي دې راته مخې مخې ته کوله. ما درته ويلي و، چې مينه غريبي نه غواړي. اوس نو زه او ته يو پر بل پوهېدلي يو، زموږ ټول رازونه يو بل ته څرګند دي، خو يو راز او هغه دا چې تا زما مور و پلار او کورنۍ نه ده ليدلې، يو ځل به درباندې خپله کورنۍ وينم، په داسې حال کې چې هغوی درباندې هېڅ پوه هم نشي. په زړه کې خوشاله شوم، ما وې سهاره لکه چې هوسۍ سره دې واده کېږي، خو ولې بيا هم خپلې بې وسۍ په چرت کې لاړم. الکه نه دې کور شته، نه دې پيسې، دا خو د معتبر سړي لور ده راتلونکې ګوزاره به دې ځنګه شي؟ هوسۍ په ځنګل ووهلم، ويلې بيا ځنګه پخپلو چرتونو کې ډوب شوې؟ ما وې نه نه... هسې... !

زه به داسې زمينه برابره کړم، چې زما مور او پلار وپېژنې، خو که چېرې هغوی په مونږه پوه شي ما به سخته تهديد کړي. پلار مې د زاړه کولتور سړی دی، هغه دا خبرې کله مني. مور مې هم دغسې دړواخله، خو يوه خبره ده، چې هغوی په ما پوره باور لري. زه وربانديې ډېره زياته ګرانه يم، چې هر څومره پيسې وغواړم، راکوي يې. دا موټر يې راته اخيستی دی. همدا راته وايي، چې يو ښکلی کور درته جوړوم. د پيسو او شتو کمی نه لري، خدای شته چې ډېرې پيسې ترې زه مصرفوم. خدای دې راته ژوندي لري، نو ځکه مې درته دا خبره ياده کړه، چې دواړه په راتلونکې څه فکر وکړو.

هوسۍ زه څه ويلی شم، يوازې دومره ويلی شم چې مينه درسره لرم او دا مينه به مې له تا سره تر اخره پاتې وي، نور نو په تا پورې اړه لري. زه خو نه پيسې لرم او نه داسې څه، چې دا د نن درانه رواجونه په ځای کړای شم، يوازې همدا سهار يم او بس.

هغه موسکۍ شوه، خرپ شو په ولې يې ووهلم، ويلې همدومره مې درنه غوښتل، نور به کېږي. تر مازديګر ناوخته پورې په تپې بڼ کې وګرځېدو، کور ته ناوخته ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړي کارونه مې د شپې سرته ورسول. هوسۍ چې کور ته روانېده، ولې زه او ته به دوه ورځې نور نشو لیدلی. زه ازموینه لرم، په ټیلفون به سره خبر اخلو، ما وې سمه ده یو له بله مو سره مخه ښه وکړه.

ما خپل پاتې کارونه په دغو دوه ورځو سم کړل. په دریمه ورځ چې له کاره رخصت شوم، د مطبعې مخې ته ښکته شوم. وړاندې مې ولید، چې د هوسۍ ګاډی ولاړ دی. د ګاډي خوا ته ور روان شوم. کله چې ښه ورنږدې شوم، هغه له موټره راښکته نشوه، خالي د موټر دروازه یې راته خلاصه کړه، ویلې راځه سهار صاحب! په موټر کې چې ورسره کېښناستم، سمدستي یې راته وویل: خپه نشې له موټره ځکه ښکته نشوم، چې څوک مې ونهویني. بل هغه دوه ځوانان راته ولاړ دي، څه خو یې راته نه دي ویلي، خو ځانونه راته بوخ کوي.

ما ورته وخندل او بیا مې ورته داسې وویل:

ستا حسن ته هېڅوک د ټینګې نه دی، چې رښتیا راباندې وایې، ډېرې ځوانۍ درته او به کېږي. په دې خبره یې موټر په تراټ سره روان کړو. هغه دوه ځوانان همغسې د بوالــه ته حېران پاتې شول. تر ډېره مونږ خندل او موټر روان و. موټر چې د میوند واټ خولې ته ورسېده، په دې وخت کې یې راته وویل: کومې خوا ته ځو؟ ما وې ستا خوښه! هغې سمدستي وویل: راځه نن به د چهلستون بڼ ته لاړ شو. ما وې سمه ده ځو به.

په جاده کې یې موټر لږ څه ګړندی کړ، ما وې هوسۍ جانې خیال ساته د خلکو ګڼه ګوڼه زیاته ده، خدای مه کړه کومه پېښه ونه شي. ویلې ستا خبره پرځای ده.

د کابل په ښار کې یوازې دا د میوند واټ سړک لږ څه پراخه دی، موټر پکې ګړندی تېرېدی شي، نور د ښار سړکونه بیخي تنګ دي.

د هوسۍ دا عادت و، چې تل به یې په ډکه خوله خندا کوله. زه به یې په خبرو راوستلم. زه یې نه پرېښودم، چې غلی او چوپ پاتې شم. زما عادت و، چې ډېر نه ګړېدم، چې چا به راګړولی نه وم، له خولې مې غږ نه خوت، خو هوسۍ په خبرو راوستم. په دې ورځ کله چې د کابل ګذرګاه ته ورسېدو، د بابر د بڼ په دروازه مو سترګې ولګېدې. ما وې یوه ورځ به د بابر بڼ ته هم راځو. هغې ویل که غواړې چې اوس ورتاو شو. ما وې نه نه نن چهلستون ته ځو. په همدې خبرو خبرو کې د چهلستون د بڼ دروازې ته ورسېدو. له موټره ښکته شو او د ننه مو غوښتل، چې ننوځو. بڼ ته د ورننتلو په وخت کې ډېر خلک د بڼ د ننه روان وو، هر چا به هوسۍ ته ورکتل. ډېر ځوانان به هوسۍ خوا ته ځنګ و څټ کېدل، خو هغې به پرې خیال هم نه راوړو. ډېرو به د هوسۍ ښایست او ښکلا ته پرزې ویلې، ما به ځان تېراوه، هغې هم چرت نه خراباوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازې به یې ما سره خبرې کولې، چې ډېره به په عذاب شوه، دومره به یې وویل: بې تربیه از خود خوار و مادر ندارید؟ نوره یې په قیصه کې نه وه.

ځینو به ماته وویل نوش جانت. زه به حېران ورته پاتې وم، په همدې حالت کې مونږ د چهلستون بڼ دروازې ته ورننوتلو او دننه مو د ورتلو قصد درلود، چې ان لومړی د چهلستون قصر (ودانۍ) وګورو او بیا وړاندې د ګلانو خوا ته لاړ شو.

د خلکو بیرو بار زیات و، خو کله چې مونږه د چهلستون په دروازه وردننه شو، ددغې بڼ جګ جګ چنارونه، رنګارنګ ګلان، د ګیلاسونو میوې، د چهلستون د ماڼۍ ښکلا ته به څومره سیلانیان راتلل. باور وکړئ د خلکو بیروبار به دومره زیات و، چې د تېرېدو شان پکې نه و. مونږ د خلکو له تېل نه ځان وویست، شاته راپسې دوه تنه زلمیان وو او هوسۍ ته یې ازار ورکاوه. موږ په کرار کرار تلو، هغه یوه تن حیا او شرم غورزولی و، له انسانیت نه نور ووت، په ما له ډېره قهره نه خوله راماته وه. ناڅاپي مې پرې ورودانګل، له پښو نه مې ونیو او سرته مې پورته کړو، په ځمکه مې راختا کړو. چپ لاس یې په ځمکه ونښتو ځوان یوازې وویل: الله مردم دستم شکست. نور نو هغه له ځایه ونه خوځېد، هغه بل رابانډې له پاسه پروت و، زه یې په سر بانډې په بوکس ووهلم، سر مې ګنګس شو. هوسۍ هغه په سترګو کې په سوک ووهه، زه یې پرېښودم، او پاڅېد. خلک راغونډ شو، یو پولیس راغی، ما ټول جریان هغوی ته ووایه. ټولو پرې لعنت وایه. پولیس هغوی له ځانه سره بوتلل. لاس چې یې مات و، هغه لاپې کولې ویلې: نمی مانم اش دست مرا شکستانده است. پولیس، چې د هلک لاس ولید، رښتیا چې غوټ مات شوی و. د هلک بدن لړزه کوله، پولیس ماته مخ راواړاوه، ویلې دده خو لاس مات دی. په دې وخت کې هوسۍ پولیس ته وویل: هن دا کاغذ د پولیسو مامور ته ورکړه.

هوسۍ په سپین کاغذ کې پیسې ایښې وې، د پولیس په جېب کې یې کاغذ کېښود، پولیس نور څه ونه ویل، هغه دواړه یې له ځان سره بوتلل.

خدایږو هغه یو عجیبه وخت و، له یوه پولیس نه به ټول کلی ډارېده. په دغسې پېښو کې به د پولیس غوا لنګه وه. مونږه چې د پېښې له ځایه روان شو، په چټکۍ سره مو تر موټره ځان ورساوه. زما کمیس څیرې شوی و، سر مې هم درد کاوه. هوسۍ هم زېړه تښتېدلې وه، موټر یې روان کړو، له قهره یې وویل: دا ټولنه د ژوند کولو نه ده، خو څه وکړو زمونږ ناکام دی، نو. بیا به یې ماته راوکاته ویل به یې څنګه په تکلیف خو نه یې؟ ما به ورته په خندا کې وویل: هوسۍ هیڅ خبره نشته، ته موټر په احتیاط چلوه، ستا خبره په ځای ده، دلته ګوزاره ګرانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خو لا ښار دی، د افغانستان پایتخت دی، په اطراف او کلیو کې خو هډو مینه کول ګناه ده. مینه هلته د مرګ سره لوبې دي. هو یو شی چې په کلیو کې شته دی، هغه دا دی چې د اسې بې حیایي او بداخلاقي لکه چې دلته ده، هلته نه شته. هوسۍ موټر د یوه رسټورانټ مخې ته ودرولو، ویلې راځه چې دغه رسټورانټ کې چای وڅښو.

موټر یې پارک کړو، موږ دواړه یوه رسټورانټ ته پورته شو. ساه نیولی په مېز کښېناستو. په رسټورانټ کې دومره ګڼه ګوڼه نه وه، څو تنه د پاخه عمر سړي او څو ځوانان جلا جلا سره ناست وو. دري تنه انجونې هم د خپل فامیل سره په یوه مېز ناستې وې. هوسۍ رانږدې شوه، سر یې را ټیټ کړو ویلې سر دې درد کوي؟ نه دومره نه خو لومړی یې درد کاوه، مګر اوس درد نه کوي. هوسۍ چې رنګ یې زېړ اوښتی و، خپه او ستړې ښکارېده. په ورو او ټیټ غږ یې وویل: ددې ټولنې هرڅه ویجاړ دي، دلته ژوند ډېر ګران دی. هوسۍ خیر دی مه خپه کېږه. بلا پسې که، هرڅه چې و تېر شو. په ډېرو شیانو باید سترګې پټې شي، هېر یې کړه. د رسټورانټ شاګرد چای راوړو، چای مو څښلې چې هوسۍ په خندا کې وویل: هغه یو خو مې په دا خوله لګاو کړ، یو سوک مې په سترګو ووا هه اخ تا که هغه په سترګو وهلې نه وای، خدا یږده چې څه به پېښېدل. رښتیا چې ټولو خلکو په هغو لعنتونه او بدل ویل.

او هی چې د دوی ژوند وي بیا به د چا تورسرو ته په سپکه ونه ګوري.د یوه لاس مات شو، خو پولیس هم ونه نیولم. هوسۍ په تونده لهجه وویل: ته پوهېږې، چې پولیس ته ما په کاغذ کې پیسې تاو کړې او جېب کې مې ورته کېښودې، ځکه یې پرېښودې. هوسۍ بس نور دا خبرې پرېږده، هرڅه چې و تېر شول. د هوسۍ په رنګ کې بېرته سوروالی پیدا شو، د چای ګوټ یې وکړو او پیاله یې په مېز کېښوده وې ویل:

سبا نه بل سبا ته زما د تره د زوی واده دی، په کابل هوټل کې. زه به درته سبا ته د واده کارت درکړم. واده ته به راشې،

ما وې زه خو نو څوک نه پېژنم، ستاسو له خلکو سره بلد نه یم، واده ته به څنګه درشم.؟

خو زه همدا غواړم، چې ته لومړی زما مور او پلار ووینې، زه به یې له وړاندې تاته وښایم، زما کورنۍ به و پېژنې. سبا ته به زه درته نېکټایي او کمېس راوړم، هغه توره نوې دربشي به دې واغوندې. ما وې ښه ده.

زړه مې رالوی کړو او ورته و مې ویل: او ته به کومه دربشي واغوندې؟ خبرې مو د مینې خوا ته لاړې. د هغې رنګ په عادي حال شو، ویلې زه دریشي نه اغوندم، زه به په دا سې جامه کې یم، چې ته به مې هېڅ ونه پېژنې. ما وې دا څه وایې؟ هغې ویلې هو. د واده جامې خو نورې دي. ما پخپل عمر کې چېرې د ښار واده نه و لیدلی. فکر واخیستم، دا به څنګه واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. زه به د کابل د ښار واده ووینم او هغې به داسې جامې اغوستې وي، چې زه یې هېڅ ونه پېژنم.

ښه ډېر په چرت کې تللی وم، چې هوسۍ راته کړه: څنګه سوچ کې لاړې، پام دې وي چې هېڅ فکر ونه کړې، زه به مور او پلار ته تا سم وروپېژنم، ورته به ووایم، چې دا زما ټولګي وال دی، نور څه وایې.

ما وی هو هو همدغسې وکړه، دا خبره مې زړه واخیسته، ویې خندل او ویلې: سهار صاحب زړور او خوشاله ځان ونیسه، داسې وګڼه چې ستا د تره د زوی واده دی.

ښه ښه هوسۍ پروا مه کوه. ماښام خړه لګېده، چې له رستورانه راووتلو او د کور په لور روان شو. زه یې د کور خوا کې ښکته کړم او هغه رانه لاړه.

کله چې د واده ورځ راورسېده، سهار وختي حمام ته لاړم، ځان مې ښه پاک کړ. یوه ورځ راته مخکې هوسۍ ښکلې نبکټایي، نوی کمیس او نوي بوټان راوړي وو. په دغه ورځ چې له وظیفې نه رخصت شوم، د ماموری‌نو په ګاډي کې کور ته لاړم. نوي دریشي مې واغوستله، په ځان مې پوره ګوتې ووهلې. واده د مازدیګر په شپږو بجو پیل کېده. له کوره راووتلم، غوښتل مې چې یو ټیکسي کې تر کابل هوټل پورې ځان ورسوم. کټل مې چې زما یو دوست د یوه دوکان مخې ته ولاړ دی، مخ یې راواړاوه او سمدستي په خندا شو لاس یې له ورایه خواره کړل. ما هم کلکه غېږه ورکړه، ډېره موده مو سره نه و لیدلي، خوږه ستړي مشي مو وکړه. ملنډې مو له پخوا نه درلودلې، ویلې د کونډې زویه لکه چې کوم هاتي دې په سوېره کې وهلی دی، څنګه غوړ شوی یې؟. ته او دا د مود فېشن دې؟

ما وې ولې زه دې دومره په سترګو کې کم راغلی وم، دنیا خو د ارټ منګوټې دی، یو پر بل پسې اوړي رااوړي. بدبختي به تل زموږ د خوارو په برخه وي؟

هغه ویل: هو سهار صاحب هرڅه بدلېږي، خو زه حېران دې ته یم، چې ته خو ډېر زر بل شان شوې ویلې لکه چې چېرې روان یې؟

هو انډیواله کابل هوټل کې واده ته غوښتل شوی یم. ویلې راځه چې زه دې ورسوم. خپل موټر ته یې پورته کړم، هغه له پخوا نه موټر کې ګرځېده. د لوی تجار زوی و، ما سره په پوهنتون کې یوځای په یوه ټولګي کې و.

تر کابل هوټل پورې مو سره ښه د زړه خواله وکړه او دا یې هم راته وویل: سهاره داستانونه دې پرله پسې اورم او مضامین دې لولم. هیله من یم، چې نور به هم په لیکنو کې وړاندې لاړ شې. زموږ افتخار یې یار. موټر یې د کابل هوټل مخې ته ودراوه. ما ورته وویل راځه ما او تا پکې څوک څه پېژني، ته هم راسره ولاړ شه. هغه لږ موسکی شو ویلې ورځه بچو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه چې کار دې پوخ دی. زه درسره نه ځم. خدای په اماني مو سره وکړه او ولاړ. زه په کرار زړه نازړه د هوټل دروازې پلو روان شوم. لیدل مې، چې ډېر کسان په نویو جامو کې او په نویو دربشیو کې ولاړ دي، ځوک ننوځي او ځوک لا ولاړ دي. دروازې دواړو غاړو ته ځو تنه ځوانان په ښکلیو دربشیو کې د خلکو استقبال او هرکلي ته ولاړ وو. ما خپل ګامونه کلک او مضبوط اخیستل، په دروازه کې راته ښه هرکلی وشو. له دروازې نه چې لږ ورننوتلم، مخامخ وړاندې د پېغلو انجونو ټولګی هرکلي ته ولاړ وو، ټولو ښکلې جامې اغوستې وې، ماته خو ټولې نابلده وې، کتل مې چې د هوټل تالار او زال له خلکو ډک ښکارېده. ما ځان په غټو کې وهلی و، په تمکین او ارام ګامونو مې قدمونه اخستل، مخې ته مې درې ځلور جنکۍ راغلې، هرې یوې په خپل انداز کې ښکلې جامې اغوستې وې، هسې ډول یې کړی و، چې یوه له بلې نه پېژندل کېده. ماته لومړۍ یوې لاس رااوږد کړو، سترې مشي یې راکړه، درې نورې یې راته راوپېژندل. ما هېڅ نه ورکتل، همدا سې ترې روان شوم. هغوی ټولو وخندل، زه ځان پوې حېران شوم زه لږ څه ځان پورې خجالت شوم، په زړه کې مې وې لکه چې کوم څه دې برابر نه دي، ځکه خو انجونو درپورې وخندل. څو ګامه وړاندې تللی نه وم، چې همغه جینۍ بیا راغله، شاته یې راپسې غږ کړو، خندل یې سهار صاحب سهار صاحب مخ مې ورواړاوه، چې همغه ړومبنۍ جنۍ ده، چې بیا یې وویل: سهار صاحب لږ ودرېږه، چې ودرېدم او ورته زیر شوم، چې له مزله مې له وړاندې وپېژندله، هغه په چابکو ګامونو خوا ته راغله. درته نه مې و ویلي چې په واده کې به ما ونه پېژنې؟ ما وې دا تاسې په ځان څه کړې دي؟ دا ډول جامې او دا دومره سینګار. په والله چې غږ دې رابانددې نه وای کړی، که تر اخره مې پېژندلې وای. هوسۍ زما ګناه نه ده، دا مې لومړی ځل دی، چې داسې واده او داسې جامې او فېشنونه ګورم.

هغې چې راته مخامخ راوکتل، غلی شان مې ورته کړه: بیخي ښاپېرۍ درنه جوړه شوې ده. موسکۍ شوه ویل یې: تا ځانته کتلي دي، دې ټولو جینکو راته وویل دا زلمی څنګه قندولک او ښکلی دی. راځه دا خبرې پرېږده، راځه چې مور او پلار مې درو پېژنم. هغه رانه مخکې شوه او زه ورپسې. د هوټل په منځ کې د تلو راتلو په لاره وړاندې د هوټل په اخر کې په یوه مېز د هوسۍ کورنۍ ناسته وه، پلار او مور ته چې ورغلو، سلام مې ورواچاوه زه یې ورمعرفي کړم. لومړی یې هغوی ته په ډېر احترام او درناوي سره وویل دا زلمی زما همصنفي دی واده ته راغلی دی، تاسې ته مې دروپېژانده. مور او پلار یې ښه سترې مشي راسره وکړه. هوسۍ خپل مور او پلار ته زما ډېره ستاینه وکړه، خو دا یې ورته ونه ویل، چې ګنې دا هغه ځوک دی، چې تاسې تل دا ستانونه لولي او غوږ ورته نېدئ. زما نور کړه وړه یې ترې له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره وساتل. له پېژندګلو نه وروسته هوسۍ ماته په يوه خاص ادب کې وويل: تاسې راځئ، چې هلته نور ملګري هم ناست دي، هغوی سره به يوځای کښېنئ. د مور او پلار له مخه يې هسې وويل. زه ورسره روان شوم، په هوټل کې چې کوم ښه مېز او ځای موجود و، هلته يې بوتلم، په مېز دوه درې سړي او ښځې هم ناست وو، د مېز په کونج کې زه کښېناستم، هغې راته وويل: زه دستي بېرته راځم.

يوه شېبه وروسته مې کتل، چې هغه راغله، دوه جينکۍ نوري او يو زلموټی هلک، چې هوسۍ د اکا زوی و، راغلل، زما سره کښېناستل. هوسۍ دومره خوشاله ښکارېده، چې هېڅ اندازه يې نه وه. دومره ښکلې وه، چې په هوټل کې ټولو ورته خامخا ورکتل. ما ځان په ارام نيولی و، ځکه چې له يوې خوا نابلده وم او له بلې خوا ما وې، چې څوک دربانډ پوه نشي. مګر هوسۍ د هېڅ په قيصه کې نه وه، له ما سره يې همغسې په مينه خبرې کولې. د هغې خو د کاکا د زوی واده و، په ګرد هوټل کې ګړندۍ ګړندۍ ګرځېده راګرځېده. هر څه داسې فکر کاوه، چې ټول اختيار د واده د همدې په لاس کې دی، چې زما له خوا نه به لاړه د هوټل په وړاندې ځای کې په مصروفه وه. د مصروفيت په وخت کې به يې زما پلو هره شېبه راکتل، خو چې کله به د واده په ښکلو جامو کې زما خوا ته راروانه وه، له ځان سره به له خندا شنه وه. زه به يې په سترګو کې د مينې په راز پوه کړم، راسره ناستو کسانو ته به يې وويل: دا مسافر درنه خپه نه شي. هغوی به ټولو ماته راوکتل او اوبه يې ويل: ولې به خپه کېږي. په دې وخت کې هنرمندانو موسيقي په غږولو پيل وکړو.

ټولو وويل دا ښه هنرمندان دي، ښې سندرې وايي. ربښتيا هم چې رخشانې او هماهنګ وار په وار خوږې سندرې ويلې. هوټل له خلکو ښځو او نرو ډک شو.

هوسۍ ښه اوږده شېبه تر تم شوې وه، هرڅو به مې چې سترګې واړولې راواړولې، د هغې څه پته نه لګېده. پخپلو خولو کې ډوبه وه. د واده مراسم تاوده روان و، په هوټل کې ګڼه ګونه زياته وه، څو کسان مې د پېژندګلو وليدل. نورې انجونې هم زما د مېز خوا ته راغلې. کله ناکله يې په ما پرزې ويلې، خو ما ورته وخت نه ورکاوه، چې ګپ شپ راسره ولګوي. کله به چې هوسۍ موسکۍ موسکۍ زما خوا ته راغله، ناستو جينکو ته يې زور ورکاوه. هغوی ټولې د هوسۍ ښاېست ته حېرانې پاتې وې. ماښام شو تياره شوه، د ډوډۍ خوړلو اعلان وشو، ټول خلک له خپلو ځايونو نه پاڅېدل او د ډوډۍ خولو خونې ته روان شول. زه لا ناست وم، چې لږه شېبه وروسته هغه راغله او ويلې راځه، چې ځو، موږ دواړه يوځای د ډوډۍ خونې ته روان شو. د خلکو تېل زيات و، هوسۍ زما لاس ونيو راته وې ويل: تېل دی، چې رانه ورک نشې. د ډوډۍ خونې ته لاس نيولی لاړو. هلته هر ډول خواړه تيار شوي وو، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلو نه وروسته ناوې او شاه راغلل، هوسۍ د شاه تر څنګه روانه وه، په سټېج کې یوه لنډه شېبه ودرېدل، د ښادۍ والا کورنۍ د ناوې او شاه سره ولاړ وو. عکاسي وشوه، موسيقي ښه په غرب سره روانه وه. نڅاوې کېدلې، څو ځلي هوسۍ د نڅا وار تېر کړو. واده ان د شپې تر دوو بجو پورې روان وْ. پوره په دوه بجو واده پای ته ورسېده. له هوټل نه خلک په وتلو شول. زه چې کله دروازې ته راووتلم، هوسۍ ولاړه وه. یوه ځوان چې هغه د هوسۍ د کاکا زوی و، وویل وروره دا مېلمه به خپل کور ته ورسوې او ته به ترې بېرته هوټل ته راشې، چې بیا موږ کور ته ولاړ شو. زه د هغې موټر کې کور ته راغلم او د هغې د کاکا زوی رانه بېرته ولاړ.

ډېر ستومانه شوی وم، په دغه شپه مې پوره خوب وکړو، ځکه چې سبا ته د جمعګې ورځ وه ستړتیا مې ورکه شوه. د جمعې ورځ مې په کور کې دمه وکړه، چېرې ولاړ نه شومه. په سبا ته لکه د نورو ورځو نورمال خپلې دندې ته لاړم. هره ورځ به د مازدیګر په وخت موږه چکر واهه، د شپې به مې یو نیم داستان او ځینې طنزیه لیکنې کولې. زما داستان به په راډیو کې خامخا نشرېده، ممثلینو به په خورا ښه ډول تمثیلاوه، نو ځکه د خلکو به خوښېده. په مجلو او ورځپاڼو کې به چې زما مقالې او نورې لیکنې نشرېدلې، پوره حق الزحمه به یې راکوله. د میاشتنۍ تنخواه نه مې حق الزحمه زیاتېدله. ژوند مې په نورمال ډول ښه تېرېده، یو څه روپۍ مې زخیره کړې وې، هوسۍ ته مې وویل: وطن ته ځمه خپله زړه خونه ړنګوم او نوی کور پکې جوړوم، ډېر ځنډ نه کوم یوازې چاته به یې په اجاره ورکړم، ستا څنګه خوښه ده؟

هغه لږه غلې شوه، بیا یې وویل: ډېره ښه ده، زه به هم درسره مرسته وکړم. ما وې که وشوه دوه ورځې وروسته به کلي ته لاړ شم. سبا مازدیګر، چې کله موږه په موټر کې کښېناستو او د ښار په لور رهي شو، هغې خپل بکس ته لاس کړو، پیسې یې راوایستې، ویلې دا لس زره افغانۍ به زما له خوا درسره مرسته وي، بیا به وروسته ګورو، ته یو ځل په کور پیل وکړه، دا دې ښه پلان جوړ کړی دی. ویې خندل وې ویل کېدای شي کوم وخت درسره په چکر کلي ته لاړه شم.

ما وې کوم به هغه ساعت وي.

هغې موټر په کرار کړو، مخ یې راواړاوه، وې ویل: ته پوهېږې، چې په دې ورځو کې زموږ قومي خلک زما د غوښتنې لپاره زموږ کور ته څو ځلي راغلي دي، د پلار مګې خوښه ده، چې هغوی ته مې ورکړي، مګر ما په کور کې ویلي دي، چې ګورئ پام زما په غیاب کې به زما ژوند په چا پورې نه تړئ. له مانه به خامخا پوښتنه کوئ. دغسې خبرې شته دي. فکر دې وي، چې دا ځل کلي ته ولاړې مور ته به دې زما په باب خبرې کوې. ښه ده هوسۍ زما هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستا خبره په زړه کې ده. زه به مې مور سره هرومرو ستا خبره کوم. ته ډاډمنه اوسه، خو ستا د پلار سره به څه کېږي، ځکه چې زه....

پام چې دا سې فکر ونکړې، ترڅو چې ته له کلي نه بېرته راګرځې، په دې هکله به مې یو څه کار کړی وي.

دوه ورځې وروسته کلي ته لاړم، مور مې ډېره زیاته خوشاله شوه، یوه ورځ مې د زوړ کور د ورانولو ورته وویل، هغې راته اخ وکړو، وې کور ولې ورانوې؟

مورې نوی کور درته جوړوم.

پیسې به له کومه شي؟

مورې خدای مهربانه دی، یو څه پیسې مې له ځانه سره راوړي دي، د کور د جوړېدو چاره به پرې وشي. هو مورجانې رښتیا، چې هغه جمعه خان د ختې پسخګر په کلي کې دی او که چېرته تللی دی؟

شته دی زویه، د خلکو کلاګانې جوړوي، هغه ډېر ښه کورونه جوړوي، د کور کار په هغه وکړه. هو مورجانې سبا ته به ورپسې ورشم، خبرې به ورسره له نږدې نه وکړم. مور مې زما په دې کار زیاته خوشاله شوه، لاس یې پاس ته په دوعا پورته کړل. ډېره دوعا یې راته وکړه، په دې وخت کې زما څو کلیوال ملګري مور کره راننوتل. زما ستړې مشي ته راغلل. تر ناوخته پورې را سره ناست وو، سبایي وختې په جمعه خان پسې لاړم. لا کار ته نه و تللی. د خپل کور د جوړېدو په باب مې ورسره خبرې وکړې، هغه ښه د تبې سړی و، لومړی راته حېران پاتې شو، ویلې وراره شاه باش لکه چې پیسې دې پیدا کړې دي؟ ما وې هو جمعه خان اکا یو څه خو مې کړې دي. اوس راغلی یم، چې زما د کور د جوړېدو خبره راسره وکړې. هغه وویل: وراره زه دوه ډوله کار کوم، یو دا چې په اجاره نیول او دویم دا چې په ورځنۍ مزدورۍ. اوس ستا خوښه چې کومه یوه درته اسانه ښکاري. ما وې جمعه خان اکا زه وخت نه لرم، چې پاتې شم، خو د کور ورانول او د نوي جوړېدو خبره راسره وکړه.

هغه ډېره ښېبه سوچ وواهه، بیا یې وویل: زه به سبا ته وختې درشم، د نوي کور اندازه به واخلم، چې څو متره اوږده لرې او څومره لنډوالی لري، څو پکې کوټې جوړوې، دا ټول به سره وسنجوو. د زوړ کور د ورانېدو خبره به هم وکړو. نیمايي پیسې به پیشکي (مخکې) راکړې، چې زه پرې کار پیل کړم. ما وې ډېره ښه ده، سبا ته چې راغلې نورې خبرې به هلته وکړو. اوس نو درنه ځمه. د جمعه خان نه مې رخصت راواخیست او کور ته راغلم. زوړ کور مې چې په مترونو کړو، څلوېښت متره اوږد او دېرش متره په لنډو جوړ شوی و.

د نوي کلا اندازه مې چې ولګوله په منځ کې یې درې کوټې کور، یوه اشپزخانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پخلنځی) او یو د لمبا کوټه او په یوه کونج بیرون ته یوه ټټی جوړېدله.

سهار وختي جمعه خان اکا چای موږ کره راوړ، ما ورته په کاغذ کې د خپل فکر سره سم د نوي کور د جوړېدو نقشه وښودله. هغه چای څښو او فکر یې کاوه. پس له ډېر وخت نه وروسته هغه ویل: وراره جانه د زوړ کور ورانېدل او د نوي کور جوړېدل به دې ټول تال پنځوس زره افغانۍ لګېږي. ما وې جمعه خان اکا ته او خپل انصاف دې زه خو په دې باب څه معلومات نه لرم. هغه ویل که مې درته زیاته ویلي و، ددې کلي د خلکو نه هم پوښتنه کولی شې. د چای څښلو نه وروسته مې ورته وویل: سبا سهار به له خیره راشې، چې د کلي څو تنه مشران او د کلي امام په ګډون به سره دوعا وکړو. ته به خپل کار پیل کړې، ویلې ښه ده زه به اوس لاړ شم، چې پسخه وهم. غرمه توده شوه، خټګر به راغلی وي. هغه یوه لویه کلا په اجاره نیولې وه، په منډه یې خپلې څپلې پښو کړې او لاړ.

په دغه ورځ مې د کلي له ځینو خلکو نه د خټګرو د مزدورۍ او زما د کور د جوړېدو ټول خصوصیات وپوښتل. هغوی وویل دومره ګرانه سودا نه ده، نن سبا مزدوري ګرانه شوې ده، پیسې زیاتې شوې دي. خلک نوې ابادي ګانې کوي، مزدوري ګرانه ده. جمعه خان خټګر درسره مناسبه فیصله کړې ده. بېګاه ته مې دا ټولې خبرې له مور سره او له ماماګانو سره شریکې کړې، هغوی په دې کار ډېر خوشاله شول. مشر ماما مې وویل: خوریه! ډېر زیات خوشاله شوم، چې ته د خپله انده شوې او دا زوړ کور دې نوی جوړوې. دا زموږ د ټولو لپاره د خوښۍ ځای دی، خدای دې بری درکړي. مور مې په دغه شپه خوشاله وه، شکر یې وویست، ویلې شکر دی الله، چې زما زوی دې، دې ورځې ته راورساوه. موږ خو د خدای غریبانان وو. ټولو راسره په دې دوعا وکړه، چې زوړ کور به ورانوو او نوی کور به جوړوو.

سبا ته وختي جمعه خان خټګر موږ کره راغی، ملا امام او څو تنه د کلي مشران مو راوغوښتل، چای مای چې وڅښل شو، ملا امام یو سورت قرآت کړ وروسته بیا دوعا وشوه، هر چا بیا خپل نظر ورکاوه. چا ویل: څنګه نقشه پکې اچوئ؟ چا به ویل یو ځل دا زوړ کور هوار شي، بیا به پرې تناب واچول شي، وبه کتل شي چې څو کوټې پکې جوړېدی شي. جمعه خان ته مې مخکې له مخکې نه نیمایي پیسې ورکړې، هغه وویل سر له سبا نه موږ د کور په ورانولو پیل کوو، تاسې په کالي ترې همدا نن وباسئ، سبا ته په خیر سره زه مزدوران راولم.

ما وې ښه ده. ټوله ورځ مو له کوره سامان د ماما کور ته وچلاوه، خپلوانو راسره مرسته وکړه، کالي یې راسره وچلول، کور مو مازدیګر ته خالي کړو، سبا وختي یې د کوره ورانولو پیل وکړو، په څلورو ورځو کې یې ټول کور سم هوار کړو. جمعه خان خټګر وویل: د خټې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای او د کور د جوړېدو د څلور دیوالۍ کچه به سبا ته معلوموو. ما وې ښه ده جمعه خان اکا یو ځل به بیا د تهدابونو ایښودلو لپاره ملا صاحب او همغه مشران راولو. هغه وې سمه ده، خو دا کار به لږ وختي کوو.

په سبا ته مو همغه کسان راغوښتل، د کلي نقشه ګر خیرو جان مو هم راوغوښت، زموږ د زاړه کور شاوخوا څلور خواو ته زموږ شاړه ځمکه پرته وه، په اوږدوالي او لنډوالي مو خبرې اترې پرې ډېرې سره وکړې. بیا دوعا وشوه، ملا امام د قرآن مجید سورت ووې. بیا ورپسې دوعا وشوه او شیریني (خوږه) ووېشل شوه. خیرو جان نقشه ګر تناب راواخیست، په هوار شوي کور او شاړه ځمکه یې په اوږدو خور کړو، چې پوره پنځوس متره اوږدوالی او پنځه دېرش متره یې سور وشو. ټولو وویل دا خو لویه کلا پکې جوړېدی شي. خیرو جان وویل: راځئ، چې د کلا په منځ کې اوس د کور نقشه واچاوو. په لږه شېبه کې یې د څلورو کوټو، یوې اشپزخانې (پخلنځي) او ټټې نقشه جوړه کړه. خټګر ته یې وویل: دا دې د کور نقشه، نور په تا اړه لري. جمعه خان خټګر په خټو پیل وکړو، ما نورې څو شپې تېرې ګکړې، له موره مې رخصت واخیست او دوباره خپلې دندې ته لاړم.

سهار چې د خپل کار ځای ته ولاړم، دا مې هیله وه، چې هوسۍ په څه ترتیب سره د خپل راتګ نه خبر کړم. د ورځې دوولس بجې د ټیلفون زنګ راغی. د ټیلفون غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې آخ شکر خدایه ته راغلی یې؟

ما وې هو بېګاه ماښام راورسېدم، ته څنګه یې؟

ښه یم ته څنګه یې؟

زه هم ښه یم، مور دې ښه وه؟

هو د خدای فضل او مهرباني ده، هوسۍ مور او پلار دې جوړ دي.

شکر جوړ دي، مننه. سهار صاحب نن به په پوره څلورو بجو درشم.

ما وې ښه ده، هر کله راشې.

زما ډېر کارونه ډپ پاتې و، بې له کومې دمې مې ضروري کارونه ترسره کړل. په څلورو بجو مې د کار یوه دوسیه هم له ځان سره واخیستله، ما وې چې پاتې کار به په کور کې ترسره کړم. له مطبعې څخه ووتم، بیرون ورانډې لاړم، ځکه چې پخوا مې لا هوسۍ ته ویلې و، چې کله راتلې مطبعې ته نږدې مه درېږه، ګاډی ورانډې دروه. زه په چابکو ګامونو روان وم، هغې موټر په ټاکلي سړک ودرولی و، زما په لیدو هوسۍ له موټره راښکته شوه، د موټر تر څنګه ودرېده. زه چې ورورسګیدم، د هغې زړه و چې راغاړې وځي، ما وې نه خپل لاس مې ورمخې ته کړ ستړې مشې مې ورسره وکړه. ویلې دا سې ستړې مشې درسره نه کوم. موټر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وختـو راغـاړې وتـه، مـا هـم د هغـې پـه زلفـو سـر کېښود ، ښـه شـېبه همدا سـې پـاتې شـو. بيـا مـو يـو بـل تـه پـه مينـه مينـه سـره وکتـل. د هوسـۍ پـه سـترګو کـې اوښـکې وګرځېـدې، زه هـم وچ کلـک پـاتې وم، بـدن مـې غـوني غـوني شـو. لـه مـونږ دواړو نـه خبـرې هېـرې شـوې، اخـر دومـره مـې ورتـه وويـل:

څه چې ځو. هوسۍ اسويلي ويوست يوازې دومره يې وويل: درسره ګورم به !

مـوټر يـې چـالان کـړو ، دوه کيلـومتره لاره يـې، چـې ووهلـه ماتـه يـې راوکاتـه ويلـې چېـرې ځـو ؟ مـا وې هوسـۍ راځـه نـن بـه دارالمـان تـه لاړ شـو ، هلتـه پـه رسـمي ورځـو کـې څـوک نـه وي. هغـې نـور څـه ونـه ويـل مخـامخ يـې کتـل مـا ورتـه پـه يـوه سـترګه ورکتـل، هوسـۍ خپلـه لانـدينۍ شـونډه وچيچلـه، لـږ وروسـته يـې وويـل: تـه چـې هـر چېـرې غـواړې، هلتـه بـه ځـو. لـه ځـان سـره موسـکۍ شـوه، ورو يـې لـه ځـان سـره وويـل د کـافر زويـه درپـسې ژبـۍ شـوې مـې ده، هـو د کـافر زويـه درپـسې ژبـۍ شـوې مـې ده. دا سـې فکـر يـې کـاوه، چـې مـا نـه دي اورېـدل، ماتـه خنـدا راغلـه، پـه کـټ کـټ مـې وخنـدل، ويلـې څنګـه دې وخنـدل؟ هـسې خنـدا راغلـه نـو. ويلـې هلـه زر شـه راتـه ووايه څنګه دې وخندل ؟

ما وې هسې مړې تا پورې خو مې نه دي خندلي.

پوهېږمـه چـې مـا پـورې دې نـه دي خنـدلي، خـو ووايـه کـه نـه چـې څنګـه دې پـه زوره زوره وخنـدل؟. د لـومړي ځـل لپـاره مـې سـتا پـه قهقهـه خنـدا واورېـده. ومـې خنـدل پـه دې چـې مـا وې زما مينه به ستا د ميني په انډول زياته وي، خو چې ته مې وليدې، له مانه ډېره وارخطا يې.

همدې پورې دې وخندل؟ ښه نو کله چې ورسېدو ، هلته به درسره ګورم !.

هو ولې نه، پوهېږم چې راباندې په قهر يې.

نو په قهر به نه يم، په ما څه تېرېدل؟ ستا زړه خو سندان دی.

مـا چـې ځـان خبـرې تـه جـوړاوه، دارالمـان د بـڼ پـه دروازه کـې ودرېـدو. لـه ګـاډي نـه ښـکته شـو او دننـه بـڼ تـه ورننوتلـو. نيـغ د فـوارې ترڅنـګ د ګلونـو ټـل تـه مـو ځـان ورسـاوه، څـو ځايـه د څـو ډولـه ګلونـو وړوکـې پټـې و. شـاوخوا تـه يـې د ناجوګـانو ونـې ولاړې وې، پـه دغـه وخـت شـاوخوا تـه هـېڅ څـوک نـه ليـدل کېـدل، پـه شـنه جولګـه بانـدې مـونږ دواړه سـره کـښېناستو ، هوسـۍ د خپـل عـادت سـره سـم راتـه مخـامخ کـښېناستله. لـومړۍ يـې يـوه نازکـه موسـکا وکـړه، بيـا يـې وويل: اوس ووايه چې په کلي کې دې څه وکړل؟

مـا ورتـه د خپلـې مـور د روغتيـا ډاډ ورکـړ او بيـا مـې ورتـه د کـور د جوړېـدو پـه هکلـه ټـولې خبـرې وکـړې. د راتـګ تـر وختـه پـورې مـې ورتـه کيسه تېـره کـړه. هغـې راتـه پـه دا سـې حـال کـې غـوږ نيـولی و ، چـې خپلـې تـورې غټـې غټـې اوږدې سـترګې يـې لـه مانـه نـه وېـستلې. وربـل يـې نيمـايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـخ نیـولی و ، پـه کـینې پلـو مـخ یـې خـدایی تـور داغ بیخـي بـل شـان ښـه ښـکارېده. پـه پـوزه او شـونډو کـې یـې خـو هـېڅ "خـو " نـه وه. پـه دغـه ورځ یـې نـور سـینګار پـسې کـړی و ، د چـا خبـره ګلونـو تـرې د ښایست لـه شرمه خپـل مخونـه پـه پـاڼو پټـول. زه هـم عجیبـه سـړی یـم ، دومـره سـخت زړی وم ، چې هېڅ نه اوبه کېدمه.

مـا چـې ورتـه د کلـي کیـسه تېـره کـړه ، هغـې وویـل: ربښـتیا چـې تـا ډېـر کارونـه سـرته رسـولي دي. هو ربښتیا هغه زما ځواب.

کوم ځواب؟

واخ لکه چې هېر شوی دي و که څنګه؟

زه لږ غلی شوم ، کوم سوال ځواب؟

تـه چـې کلـي تـه لا تللـی نـه وې ، یـوه ورځ د تلـو نـه دې مخکـې مـا چـې درتـه وویـل: مـور سـره بـه دې زما په هکله...... !

هـو اوس رایـاد شـول ، هوسـۍ پـه خـدای چـې پـه دې بـاب لـه مـوره زښـت شـرمېږمه ، تـه هـېڅ فکر مه کوه ، دا به هرومرو کېږي ، خو په دا څو ورځو کې ستا وخت ښه تېرېده؟

ولـې نـه؟ هـره ورځ رابانـدې لکـه د کـال اوږدېـده ، څـو ځلـې رانـه مـور مـې پوښـتنه وکـړه ، ویلـې لـورې پـه دې ورځـو کـې ډېـر سـوچ کـوې. مـا ورتـه ویلـې: مـورې د ازمـوینې پـه بـاب فکـر وړې یـم ، چـې پـاتې نـشم. درې ورځـې مخکـې راتـه نتیجـه اعـلان شـوه ، پـه صـنف (ټـولګي) کـې لـوړې نمـرې زما وې.

افرین ، تبریک ، تبریک هوسۍ ! بلادې کړې ده او زما شیریني؟

په سترګو نور مې هېڅ تکلیف نه درلود ، خو یوازې....

ـ یوازې څنګه؟

په دې وخت کې یې لاس رااوږد کړو ، کلک یې وسکونډلم. ما هم په غېږ کې راکلکه کړه.

ویلـې پرېـږده څـوک بـه راشـي. خوشـې مـې کـړه ، ویـل یـې: سـهاره دا څـه کـوې؟ لکـه چـې د مینـې تږکې دې نه دي زده؟

پـه داسـې حـال کـې ، چـې خپـل لاسـونه مـې سـست کـړل ، هغـه مـې پـه غېـږ کـې لکـه د ګـل پـه شـان وغوړېـده. پـه تنـدي یـې خولـه رامـاتـه شـوې وه ، پـه کـراره پخپـل ځـای کـښېناسته. زر زر یـې شـاوخوا لـه سـترګو نـه تېـر کـړل ، پـوه شـوه چـې څـوک نـه ښـکاري ، بیـا یـې سـترګې راواړولـې ، مـا وې ګنـې تبـاه یـې کـړم. زړه مـې پـه سـینه کـې ټوپونـه وهـل ، لـږه شـېبه دواړه چـوپ پـاتې شـو ، د مینـې پـه خوالـه کـې او د خبـرو اتـرو پـه لـړ کـې ورو ورو لمـر پـه غړغـړه کېـده ، هغـې لـه خپـل بکـس نـه وړوکـې کمـره راووېـستله ، لـومړی یـې زمـا څـو عکـسونه وېـستل. مـا د هغـې عکـسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېستل، بیا یې کمره په یوه جګ ځای عیاره کړه، ماته یې کړه راشه، چې یو ځای عکسونه واخلو. د ګلونو په منځ کې مو څو ډوله عکسونه واخیستل. نژدې د ماښام خړنی لګېدله، کور ته د تلو په نیت له بڼ نه د راوتلو لاره مو ونیوله. لاس تر لاسه راروان وو، په لاره کې به یو بل ته سره جوخت شولو، بیا به روان شو ترڅو تر موټره ورسېدو. کله چې په ګاډي کې کښېناستو، د سړک په سر او نور نژدې هېڅوک نه ښکارېدل. خپلې چوکۍ نه مې ځان په هغې پسې وراوړد کړو، د مخ نه مې ورنه ښه مضبوطه موچکه واخیستله. هغې وش وش وکړو، څوکۍ ته یې تکیه ووهله، توري زلفې یې په مخ راخورې وې، په تورو سترګو کې یې سرخي هم ځلېده. ما وې موټر دې چلوه، ناوخته دی. لږه چوپ پاتې شوه، وګ ویل زه حېرانه دې ته یم، چې شپه به راباندې څنګه وځي؟ خو راځه د زړه که زما کور ته راسره ولاړه شه. زړه خو مې کېږي ولې مور او پلار مې څه بل شانته خلک دي، په خدای که راباندې پوه شي، بې مرګه مې نه پرېږدي.

هوسۍ آخر به څه کېږي؟ صبر ښه شی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر کوه صبر خو ښه دی
په بې صبرۍ معشوقې چا میندلي دینه؟

هوسۍ زموږ ټول عمر په صبر تېر شو، صبر او بیا هم صبر!

غر شو ګاډی یې روان کړو، لږه لاره چې ولاړو، هغې مخامخ وړاندې سړک ته کاته وې ویل: سهاره زما د پوهتون اخرنی سمستر دی، فارغېږم.

نو لا شپږ میاشتې خو درته پاتې دي. شپږ میاشتې خو پاتې دي، مګر د سترګو په رپ کې تېرېږي. زه تاته یو وړاند یز کوم او هغه دا دی، چې همدا نن شپه به دواړه د خپل راتلونکي په هکله سم فکر وکړو، سبا ته به بیا سره خپل نظرونه شریک کړو. څنګه خوښه دې ده؟ ما وې هو ولې نه، له دې نه هم بله ښه خبره!.

په همدې خبرو کې وو، چې زموږ د کور مخې ته ګاډی ودرېد، زه چې له موټره ښکته شوم، هغې ته مې په کړکۍ کې سر ورد ننه کړو، ما وې راځه زړه وکړه، زما کور به له نږدې نه وګورې، والله که هېڅوک وي، که نه پاتې کېدې، لږه دمه به وکړې بیا به کور ته لاړه شې. موټر درسره دی، څه تکلیف درته نشته دی.

هغه بیا غلې شوه، ما یې لاس ونیو، مال (ما وې) راځه راځه مړې داسې مه کوه.

وې ویل: په یو شرط؟

په کوم شرط

چې نور څه راته ونه وایې، دویم دا چې یوازې نیم ساعت به درسره کېنم، بیا به درنه ځم.

ما وې بیخي سمه ده، ته چې څنګه وای همغسې وکړه اوس نو راځه.

له موټر نه راښکته شوه، زړه نازړه راسره روانه شوه، د ماښام خړه لګېدلې وه، له یوه دوکان نه مې تازه مېوه او هوټل نه مې ډوډۍ راسره واخیستل. کور ته موږ دواړه وختو، د خپل کور په دروازه کې مې ورته هرکلی ووایه. مننه یې راځنې وکړه، زما خو د مجردۍ کور و، هرڅه سره ګډوډ پراته و، هغه په چوکۍ کښېناسته، وې ویل: خدای دې ستا د کور دا وضعه برابره کړي، موږ دواړو سره په دې خبره وخندل.

راډیو مې ورته چالان کړه، هغې وخت کې ټلویزیون نه و، په ټېپ کې مې ورته د قمر ګل یوه سندره کېښوده. ما زر زر په مېز ډوډۍ تیاره کړه، داسې هیله مې تړې وکړه: هوسۍ بخښنه غواړم، څه چې تیار وي، هغه د یار وي. د یوه درونډ مېلمه پالنه او هرکلی راپه غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ، د میني خبرې د میني په ځای پاتې شوې، ما له هغې سره د یوه دروند مېلمه په توګه چلند کاوه، ځکه چې هغه زما کور ته راغلې وه او زه هم د کلي سړی وم.

هغه زما حالت ته حېرانه پاتې وه، خو کله چې یې وخت پوره شو او روانېدله، په دروازه کې یې راته وویل: سهاره څنګه چې مې فکر کاوه، همغسې وختې...

زه وارخطا غوندې شوم، ما وې ولې؟ کومه غلطي خو رانه، نه ده شوې؟

نه نه ته خو غلطي وای، مګر د پښتونولۍ او ښه سړیتوب دربانديې تمامه ده. په دې خپل کور کې دې هېڅ و راته مخامخ هم ونه کاته.

هوسۍ جانې د پښتون لوظ او ژبه کول د پښتني کولتور غوره ښېګڼه ده. ته پخپله په دې شیانو له ما نه ښه پوهېږې. له کوره راووتلو، تر موټره ورسره ولاړم، د مخه ښې په وخت کې مې بیا هم څنګه چې قدرمن مېلمه د چا له کوره رخصتېږي، هسې چلند مې ورسره وکړو، هغه لاړه.

زه زړه وتلی کور ته راوګرځېدم، د چای پیاله مې ځانته ډکه کړه او کرار په څوکۍ کېښناستم، په دې سوچ کې ډوب شوم، چې هوسۍ سره خپل راتلونکی ژوند څنګه وتړم؟ هېڅ چل یې نه راتلو، ځکه چې هغه د ماړه سړي لور وه، پلار یې د دربار سړی و او زه تش یو لیکوال د کلي سړی.

په دې شپه مې ډېر فکر کاوه، له ډېره سوچه وروسته دغه نتیجه لاس ته راغله، زه په ښار کې خپل کور نه لرم، هغه به راسره کلي ته ولاړه شي او که نه؟ د ولور پیسې هم نه لرم. ما وې راځه سهاره داسې به وکړم، چې سبا ته به همدغه څو شیان هغې ته په مخکې کېدم، چې هغه پکې څه وایي؟

تر نیمې شپې پورې مې چرت او خیال د هغې سره و، پخوا به مې د مجلو او اخبارونو ورځپاڼو لپاره یو نیم مضمون او څه لیکنې کولې، ولې اوس د هغو شیانو نه ووتلم. زموږ په کلي کې متل دی وایي "غریب سړی او برګ یې سپی" هغه رابانديې ښه پوهېده، چې سهار مې له ژونده وېستلی دی.

شپه تېره شوه، سهار بیا د مامورینو سروېس تم ځای کې ودرېدم. لږه شېبه لا نه وه تېره شوې، چې زموږ د لېن سروېس ګاډی راغی. ورپورته شوم او خپلې دندې ته ولاړم. په ګاډي کې راته څو تنو غږ وکړو، ویلې سهار صاحب نه یوازې دا چې په ورځپاڼو او مجلو کې دې لیکنې نشته، بلکې ته هم دا ډېره موده کېږي، چې نه ښکارېږې. د ټولو د پوهنتني لانديې راغلی وم، هغوی ته مې یوه بهانه او بله بهانه کوله. په دغه ورځ مې هم ډېر زیات کارر درلود، ټوله ورځ مې لیکنه وکړه، ضروري کارونه مې لږ راسپک کړل ان تر څلورو بجو مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مېز سر ټيټ کړی وی. د هوسۍ ټيلفون هم راته راغی، د رخصتۍ شېبې راورسېدې، مامورين له مطبعې نه وتل اخري تن زه وم، چې له دفتر نه ووتلم. د مامورينو ګاډی روانېده، تر دغه وخته هغه راغلې نه وه. زه په دې فکر کې وم، چې د مامورينو موټر روان شو، زه به د دغې ونې لاندې ودرېږم. نيم ساعت تېر شو، ساعت ته مې پام شو چې په دې کې د هوسۍ موټر په مخ کې راته ودرېد. په چټکۍ له موټره راښکته شوه، زما خوا ته راروانه شوه. کتل مې ورته چې رنګ يې سپين اوښتی و، له نورو ورځو نه بل ډول ښکارېده. سترې مشي مو سره وکړل، د ستي مې ترې وپوښتل: هوسۍ خيريت خو دی؟ رنګ دې لږ الوتی غوندې دی؟

په ډېره وارخطايۍ راغلم، ناوخته شوی و، تا سره مې سودا وه. ما وې چې انتظار به باسې. د ترور کره تللې وم، بېګاه شپه مې هلته وه. د هغوی له کوره ناوخته راغلم، خالي په کور کې مې ورته وويل، چې له همصنفانو سره د پوهنتون کتابخانې ته ځم، کېدای شي کور ته ناوخته راشم. زه په کور کې هم وارخطا وم، مور مې رانه دوه ځلې پوښتنه وکړه، ويلې هوسۍ څنګه داسې وارخطا ښکارې؟ ما وې ټولګي وال راته انتظار دي، چې زر ورشم.

ويلې څه ورځه لوري انتظار بد شی دی. اجازه مې ترې راواخيسته، په بيړه مې موټر راوست، ما وې سهار به مې انتظار کوي.

ډېره مننه هوسۍ درځه چې ځو.

دواړه ګاډي ته ورپورته شو، په موټر کې يې راته وويل: بېګاه شپه دربانده ښه تېره شوه؟

هو ښه وه، خو....؟

خو ولې؟

ولې څکه چې ټوله شپه مې زمونږ د راتلونکي په باب فکر کاوه.

سهاره که دې خوښه وي راځه دا خبرې به هلته کوو. هو رښتيا چېرې ځو؟

کوم ځای چې ستا خوښ وي.

راځه چې نن د بابر بڼ ته ولاړ شو.

ډېره ښه، ښه ځای دې نن وټاکه، درځه چې ځو ښه ساعت به مو تېر شي.

پل ارتن ته چې ورسېدو، داسې يې راته وويل:

زه به تاته د نن نه وروسته خامخا موټر در زده کوم، يوازې به ستا ډرېوره يم؟

ما ورته وخندل، ډېره ښه ده ما د ځان موټروان کړه، څومره به خوشاله شم. د بابر بڼ ته ورسېدو، نور ډېر خلک ورته هم ور روان وو، هر څوک به چې مخې ته راتلل، موږ ته به يې ښکته پورته کتل. د بڼ په ښکته پورته ټولو ځايونو کې مو چکر وواهه، د بابر په بڼ کې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبا ډنډ دی. هوسۍ ته مې وویل: که ستا اجازت وي، زه به په دې ډنډ کې ولامبم.

هغې وې ولې نه مهرباني وکړه.

هغه راته کښېناسته او ما په ډنډ کې لمبا پیل کړه، ښه ډېر مې ولمبل. تر لمبا وروسته د بڼ لوړې برخې ته لاړو او هلته په یوه ځانته ځای کې کېناستو. هغې راته کړه: اوس نو کولی شې چې خپل بېګانی حالت او خبري راته وکړې.

بېګانۍ شپه مې ډېر سوچونه او فکرونه ووهل، دا څو شیان مې مخې ته خنډ جوړوي.

کوم شیان دي؟

هوسۍ ما درته په لومړي ځل هم ویلي و، چې زه یو دربه دره بنیادم یم، نه مال او دولت لرم، نه ستا د شان سره برابر کور او نه کوم موټر. یو بې وسې لیکوال یم، له بلې خوا زموږ رسم و رواج او کولتور لا هماغه شان کلیوالی دی او ستاسې د ژوند سطحه لوړه ده. که مینه او محبت یوې خوا ته او دا زما ستونزمن ژوند بلې خوا ته، ستا راتلونکی ژوند به ګنې تهدید نه کړي؟ اوس ستا نظر او رایه څه ده؟

هغې راته په ځواب کې داسې وویل:

سهار صاحب! په یاد خو دې دي، چې په لومړي وار په پوښتنه پوښتنه ستا دفتر ته درغلم او د خپلې مینې اظهار مې درته وکړو او تا هم لکه همدا اوس چې دې وویل، همدا دې وویل، خو ما درته په ځواب کې څه وویل؟

هو تا وویل دا هرڅه مې قبول دي، زه یوازې مینه غواړم. ما او تا دواړو په همدغه خبره د مینې لوظ وکړو. دا خبرې دې بیا ولې زما مخې ته کېښودې؟ زه خو چېرې نالوستې نه یم، ژوند، مینه، ښکلا پېژنم. زما د پلار دنیا او ثروت زړه ته مه نیسه، موږ هم پښتانه یو، اخر ژبه او کولتور مو سره شریک دی او بیا خو مینه او محبت دا شیان نه غواړي. هیله منه یم سهار صاحب! دا ځینې شیان له مغزه اوباسه.

پوه شوم ستا د زړه اواز مې واورېد، خو څنګه به وکولای شو چې سره ګډ ژوند پیل کړو؟

زه به په همدې باب فکر وکړم، چې له کومې لارې مې مور او پلار وپوهوم او هغوی راضي شي؟ ته هم یوازې په دې باب فکر وکړه.

ښه ده موږ دواړه باید ښه فکر وکړو او د خپل راتلونکي لپاره غوره لاره وسنجوو.

موږ دواړه لږه شېبه چوپ پاتې شو. څه دروغ درته ووایم، هغه رابانده په مینه کولو کې زړوره وه، وې ویل:

راځه سهاره دا خبرې پرېږده، نورې خبرې کوه. موسکۍ شوه، د بکس نه یې وړوکی شیشه (ائینه) راواخیسته او خپل ځان یې پکې ولید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې دغه آئينه (شيشه) پرېږده، زما د زړه په شيشه کې خپل ځان ووينه.

هغې مخ راواړاوه او يوه خوږه خندا يې راته وکړه، ويل لکه چې ډېره دربانده ې ګرانه يم؟

ما وې: د ګرانښت نه خبره وتلې ده، له ژونده دې ويستلی يم.

واخ له ژونده مې څنګه وېستلی يې؟

ژوند خو به وشي، مګر دا شېبې به بيا نه وي.

هو دا خبره مې زړه کې وه، چې ته بايد لکه څنګه چې دې مخکې ليکنې کولې، لا پسې ښه ادامه ورکړې. زما درته خيال دی دا ډېره موده کېږي، چې کوم راډيويي داستان مې دې نه دی اوريدلی، دا ولې؟

دا ولې؟ دا پوښتنه دې له ځانه وکړه.

زه خو د دې پوښتنې ځواب نه لرم، ولې خپل زړه او مينه دې وخت درکړی.

له مانه هم نور ژوند پاتې دی، د پوهنتون اخري ازموينه ده، استاد راته د مونوګراف دنده راکړې ده، والله که مې تک پکې کړی وي، همدارنګه درسونه مې نه دي ويلي. ازموينې ته تياری نه لرم، ظالمه کله چې کتاب راواخلم او درس ويلو اراده وکړم، نېغ مې مخې ته ودرېږې.

ته د خپل ځان وايې او زما نه؟ هوسۍ موږ دواړه ملامته نه يو، مينه خو دا کانې لري. وروسته له دې به دواړه وعده سره وکړو، چې نورمال ژوند او جانداري به ورسره هم کوو. زه به دا نن شپه هغه نيمګړی د مينې داستان پوره کړم، په راتلونکي جمعې شپه به يې واورې او ته به هم سبا ته د پوهنتون کتابخانې ته ورځې. ته په ما پسې سبا ته مه راځه. د ملاقات وخت به بلې ورځې ته واړاوو.

هوسۍ غلې پاتې شوه، بيا يې وويل: ټيلفون کې به خامخا خبرې کوو.

ولې نه ټيلفون کې به سره احوال اخلو.

په دغه مازيګر مو سره پوره د زړه خواله وکړه، په ګرځېدو او چکر وهلو ستړي شو، نږدې خړه لګېدله، چې په موټر کې سواره شو. د نوي ښار هوټل ته د کباب خوړلو لپاره ولاړو. تر ناوخته پورې په هوټل کې کېناستو، ماخستن تېر يې زه کور ته ورسولم او هغه رانه لاړه. په دغه شپه مې د نيمګړي داستان ليکنه پوره کړه. سبا ته مې راډيو ته داستان وسپاره او د جمعې شپې ته يې د نشرولو امر ورکړو.

د ورځې مې خپل عادي دنده سرته رسوله، لس کم څلور بجې راته هوسۍ ټيلفون وکړو، ويلې زه د پوهنتون له کتابخانې نه غږېږم، د مونوګراف ځينې مواد او ماخذونه ګوتو ته راغلل، زړه مې دی چې مونوګراف پيل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: ډېره ښه ده، کوښښ وکړه چې ښه مونوګراف ولیکې، تر جمعې به خپل خپل کارونه سرته ورسوو، خو ګوره هوسۍ د جمعې په په راډيويي داستان ته غوږ کېده.

زه یوازې نه، بلکې زما ټوله کورنۍ ورته په ځیر سره غوږ نیسي او راډیویي داستان اورو. ښه ده اوبه ګورم چې څنګه دې لیکلی دی. رښتیا ستا یوه راډیویي داستان ته ما او مور مې دواړو ژړل اوس همدومره، د خدای په امان.

ښاده اوسې، په مخه دې ګلونه.

د رخصتۍ وخت راورسېد، ځان مې په چالاکۍ سره د مامورینو موټر ځای ته ورساوه. د خپل لین موټر ته ورجګ شوم، زیاتو مامورینو راته کتل. ویلې سهار صاحب دا ډېره موده په سروېس کې نه ځې؟ لکه چې موټر دې اخیستی دی که څنګه؟

آخ په دې تنخوا کې موټر اخیستل؟ دا څنګه کېدی شي؟ دا تنخواګانې خو یوازې د یوه تن ګوزاره پرې نه کېږي، پاتې لا موټر؟

یو مامور راته کلک شو، ویلې ښه نو ته په څه شي کې کور ته ځې؟

ما وې له یوه ملګري سره په موټر کې ځم، په همدغې ترتیب سره څو ورځې مونږه له نزدې نه ملاقات او لیدنه ونه کړه. هوسۍ خپل کارونه سم کړل او ما هم خپل. د جمعې شپه راورسېده، پوهېدمه چې په دې شپه به ډېری خلک راډیویي داستان آوري. ماسپښن دوه بجې راته هوسۍ ټیلفون وکړ، ویلې نن خو د جمعې شپه ده، ستاسې راډیویي داستان ته مې خپلې درې تنه ملګرې، چې زما ټولګي والې دي، راغوښتي دي، ښه په غور به یې واورو.

ما وې ښه ده د داستان نیمګړتیاوې به راته بیا وروسته په ګوته کړې.

ویلې: دا خبرې به وروسته کوو، خو دا ووایه چې د نزدې لیدو ملاقات به څه وخت سره کوو؟

ستا چې څنګه خوښه وي.

ویلې د جمعې ورځ به لیدو ته وباسو.

ما وې ښه ده. د رخصتۍ وخت راورسېد. له معمول سره سم بیا د لېن په ګاډي کې کور ته لاړم، د جمعې په شپه مې دوه تنه مېلمانه راغلي وو. په مېلمنو کې یو تن فرهنګي زلمی و او بل یې د کلي نه راغلی یو د پاخه عمر سړی و، په لیک لوست نه پوهېده، خو زیرک سړی و.

د شپې په لسو بجو راډیویي داستان پیل شو، ما ورته کړه: نن شپه زما راډیوي داستان خپرېږي. هغوی دواړه چای څښل او داستان ته یې غوږ نیولی و. کله چې په راډیو کې داستان تراژیدي خوا ته نزدې کېده، د دواړو مېلمنو حالت بدلېدلو، ډېر په غور سره ورته ناست وو. د چای پیالې ترې لا پخوا سړې شوې وې، بعضې وخت به د کلي مېلمه سوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسویلی لـه خـولې وو پـست او لـه ځـان سـره بـه یـې وویـل: هـای هـای شـوق، شـوق هغـه بـل زلمـي مېلمـه بـه زر زر ماتـه کاتـه. کـوم وخـت چـې د داسـتان پـه پـای کـې د داسـتان اتلـه وژل کېـږي، د مېلمنـو لـه سـترګو نـه اوښـکې روانـې شـوې. رښـتیا هـم د داسـتان ممثلیـن خـدای دي وبښـي یـوه زلېخـا فخـري او پایـا صـاحب چـې دوا ړه بـلا کولـه. د راډیـویي داسـتان پـه پـای کـې مېلمانـه دواړه غلـي او خپـه کېناسـتل، مـا وې راځـئ، چـې اوس چـای وڅښـو، داسـتان ماسـتان خـو تېـر شـو. هغـوی مـې دوبـاره عـادي حالـت تـه راوسـتل، هـر څـو بـه مـې چـې هغـوی تـه یـوه موضـوع راواخیـسته، هغـوی بـه لـه داسـتان نـه لیـرې نـه تلـل. د شـپې تـر ډېـره ناسـت وو. سـهار هغـوی لـه چـای نـه وروسـته رخـصت شـول، تقریبـاً لـس بجـې کېـدې، چـې هوسـۍ لانـدې پـه سـړک کـې ماتـه انتظـار باسـي. لـه د کړکـۍ نـه مـې لانـدې وکتـل، چـې هغـه ولاړه ده. مـوټر بـې د سـړک پـه غـاړه درولـی و. پـه چـالاکۍ سـره ورښـکته شـوم، ګـړه بـړه مـو سـره وکـړه، زاري مـې ورتـه وکـړې، چـې کور ته راسره وخېژي، خو هغې همدا ویل: راځه چې ځو، نه راځه چې ځو.

په موټر کې سواره شو او د ښار په لوري روان شو. ما وې چېرې به ځو؟

ویلـې نـن جمعـه ده، پـه هـر ځـای کـې عـسکر او طلابـان ګرځـي، د ښـار خلـک هـم هـرې خـوا تـه ځي راځي، نن به که زما اورې کارېز میر ته ولاړ شو.

مـا وې دا خـو بـه ډېـره ښـه وي، چـې مـا هـېڅ نـه دي لیـدلي، نـوي ښـار کـې مـو خـوراکي شـیان راونیول او د کارېز میر په لور مو ګاډی خوشې کړو.

په لاره مې هوسۍ ته وویل، ما خو کارېز میر نه دی لیدلی، تا خو به لیدلی وي؟

ویلـې هـو، زه خـو څـو ځلـي لـه خپلـې کـورنۍ سـره هلتـه تللـې یـم، د لیـدو وړ ځـای دی، ښـکلی بڼ، یخې د کارېزه اوبه، دا انګور او منې، څه تازه هوا والله چې د سړي زړه پکې تازه کېږي.

څـه کـم دوولـس بجـې کېـدې، چـې هلتـه ورسـېدو. ډېـر خلـک د ښـار نـه ورتـه ورغلـي وو، هـره خـوا ډلـه ډلـه خلـک ناسـت وو، شـوک ګـرځګېـدل. ځینـې ځـایونو کـې د موزیـک او موسـیقۍ پروګرامونـه و، چـا کبابونـه پخـول او ځینـې خپلـو کـې سـره مـصروف وو. ماتـه ډېـر پـه زړه پـورې ځکـه وه، چـې د لـومړي ځـل لپـاره مـې هـسې باغونـه او ظـاهر شـاهي بـڼ او ښـکلي ځایونـه تـر سـترګو کېـدل. زه او هوسـۍ د یـوې لـوړې غونـډۍ سـرته وختـو، چـې هلتـه د ارغـوان ونـې او ناجوګـان ولاړ وو. شـاوخوا تـه روانـې یخـې رڼـې اوبـه بهېـدلې، اوړي و خـو بـاور وکـړئ، چـې پـه دغـو اوبـو کـې چـا لاس نـشوای نیـولی، ځکـه چـې ډېـرې یخـې وې. مـوږ د ګلونـو او یخـو اوبـو پـه غـاړه واړول، لـومړی خـو مـو ښـه ډېـره عکاسـي وکـړه او بیـا مـو یـو څـه خـواړه وخـوړل، مـونږ غوندې ډېر خلک راغلي وو او یو تر بله ځارېدل.

تـر ډوډۍ خوړلـو لـږه شـېبه وروسـته اوازه ګـډه شـوه، چـې اعلحـضرت کـارېز میـر تـه راځـي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک اخوا د بخوا نه ګړندي ګړندي سره ګرځېدل، پولیسان راورسېدل، ځای پر ځای په ګرځېدو بندیز ولګېد. هلته وړاندې د ظاهر شاه د اوسېدلو ښکلې ماڼۍ تر سترګو کېدله، د هغه په شخصي استوګن ځای کې ماشي هم نشو ګرځېدلې، خلکو وړاندې سړک ته کتل، ترڅو عمر دې ډېر شه باچا راشي. له مونږه وړاندې څو تنه ځوانان او ښځې ناستې وې، هغه یوه وویل:

ـ از ظاهر کل درینجا هم خلاص نمی شویم.

مور چې دا خبره واورېده، دواړو پرې ښه ډېر وخندل. بیا مې هوسۍ ته وویل:

دا خلک رښتیا وایي، اوږده موده تېره شوه، چې دا باچاهي کوي، په ملک کې یې هېڅ خدمت نه دی کړی. ژوند یې په ټېپه درولی دی، دنیا څومره وړاندې ولاړه، خو افغانستان ورځ په ورځ لاندې وځي. هوسۍ اوس خو خبره راغله، غور کېده چې څه درته وایم:

دا زه چې څه لیکم او که ما غوندې نور یې لیکي، دا ټولې ناخوالې او ددې وخت نارواګانې پکې په ببلابېلو ډولونو رانغښتل کېږي، مور دده د پاچاهۍ نه ژاړو. خدای ښا بسته او له هرڅه نه ډک وطن راکړی دی، خو ددغسې پاچاهانو له لاسه شاړ پروت دی. زه لا په دې خبرو کې وم، چې منډې شوې، هر چا غوښتل چې باچا ووینې او د دوزخ اور پرې حرام شي. مور هم پخپل ځای ودرېدو، باچا د کارېز میر بڼ ته تشریف راوړو، تقریباً اویا ګامه ترې لیرې ولاړ و. هوسۍ وویل کښېه کښېنه سهاره ما خو اعلحضرت ډېر لیدلی دی، څو ځلې د خپل پار سره ارګ ته ورسره ورغلې یم، لا وره وم چې پلار مې له ځان سره بیولې وم. ما یې آن ټول خاندان لیدلی دی، هر یو یې ځانته د ورځې د مود په موټر کې ګرځي، څه بل شانه ژوند لري.

نو زه خو همدا وایم کنه ! دوی دغسې ژوند لري ولې ملت پرېږده، چې په بې وزلۍ او غریبۍ کې شپې ورځې تېروي، نه خلکو ته کار شته او نه روزګار، نه سړکونه جوړوي او نه ښارونه، نه دوا درمل شته او نه درمل ځي. سواد خو هډو درک نه لري، په سلو کې اته نوي خلک ښځې او نر بې سواده دي، نو ته او خدای د سړي زړه درد ونه کړي؟

سهاره په دې خبرو پسې مه ګرځه.

هوسۍ د بې دردو خبرې مه کوه، ته خو هم په دې ښه پوهېږې، سترګې به نه پټوې.

نو څه کولی شو سهاره ! ووایه نو ته ووایه کنه !

زه یوازې دا وایم، چې ددې خوار ملت ستونی راډک شوی دی، هر کله چې وي په دوی به ورانیږي. هغې راته خپل اوښکې کوږ کړو، پرې پوه شوم، چې له دې شیانو سره دلچسپي نه لري، ما هم خپلې خبرې بندې کړې او هغې ته مې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده نو راځه چې زه او ته اخوا ته چکر ووهو، ځکه چې دا سیمه ما هیڅ نه ده لیدلې. له دغه ځایه ولاړو، وړاندې د ګیلاسونو ونې تورې ښنېتې وې، خوا ته یې د زردالانو څو ونې هم ډکې ولاړې وې، توتان خو تک سره ښنېتي وو. د توتو ونو لاندې د کاریزه یخې پاکې رڼې اوبه بهېدلې. د توت څانګه مې په لاس راوښوېله، دلی. توتان ترې لاندې په یخو اوبو کې راتوی شول. موږ دواړو پرې تالان جوړ کړو، ښه د مزې توت مو وخوړل. په ګیلاسونو مو هم خوله خوږه کړه. له یوې بوډۍ ښځې نه مو شړومبې وغوښتې، هغې د نرلور ډک جام شړومبې راوړې، هوسی. ونه ځښلې خو ما په یوه ساه د شړومبو جام تش کړو. هغې راپورې ډېر وخندل، ولې ما خپل د کلي عادت کړی و. بیا وروسته د یوې ناجو ترڅنګه په یوه جولګه کښېناستو، په داسې حال کې چې ما خپل سر د هغې په غېږ کې ایښی و، څه خو د مینې جذبه وه او څه د توتو او شړومبو نشه وه، چې هوسی. په غېږ کې یې په خواږه خوب ویده کړم. یو وخت مې په مخ هوسی. غاښونه ښخ کړ، ما ویل ګنې د مخ غوښې یې رانه یوورې. سترګې مې چې وغړولې، شنه د خندا اوښتې وه. سپینو غاښونو یې بریښ کاوه، زر مې له کاکل نه راونیوه، وش وش یې پیل کړو، ځانته مې راکږه کړه، خړپ له نریو سرو شونډو نه مې ورنه مچو واخسته، ویلې مه کوه څوک به مو ووینې.

ما وې والله که دې پرېږدم، زه چې دې چېچلم، خو دا خبره نه وه او اوس به.... ! تر مازیګره مو د مینې ساعت تېری وکړ، په زړه پورې ورځ مو تېره کړه.

د راتلو نه مخکې هوسی. وویل: په دې کار نه کېږي په پلار مې جرګه وکړه، ترڅو به.... راباندې تېرېږي.

ما وې هوسی. زه خو دا کار نشم کولی، څنګه او څوک په څه ترتیب ستا په پلار جرګه کړم؟ دا خو څه کلی نه دی، دلته خو زه هېڅوک نه پېژنم، ته څه نظر لرې؟

هغې د ناز اوښکی کوږ کړ، وې ویل: لیکنې او مقالې خو نه دي، چې وېې لیکې. کله دې جرګې مرګې نه دي لیدلي، ته خو کلیوال هلک یې، څنګه نه پوهېږې؟

پوهېږمه خو څوک اخر ستا په پلار جرګه کړم؟

هغه لږه شېبه غلې وه، بیا یې وویل: د خپلې شعبې مدیر او رئیس درسره راوله، وروسته مې پلار له ما نه په دې باب حتمي پوښتنه کوي، زه به ورته بیا خپل نظر ووایم. ته لومړی همدا کار وکړه.

زما زړه ته ولوېده، سمدستي مې ورته وویل: هوسی. کله به دا کار وکړو؟

سبا یې کولی شې، هوښیاران وایي په ښو تلوار، په بدو تأمل. کولی شې سبا ماښام ته زموږ کور ته جرګه راولېږې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیخي مې خوښه ده، سر له سبا به دا کار که خدای کول وکړم، خو یوه خبره ده چې که ستا پلار به سبا ته په کور وي او که څنګه؟

د ورځې له خوا دې ستاسې رئیس ورته ټیلفون وکړي، ورته ودې وایې چې مور مې ماښام ستا لیدو ته درځو. هغه به کور کې وي او تاسې به راشئ.

هوسۍ قسم دی، چې په هرڅه کې ماهره یې، د ماهر توب څه خبره ده، دا زموږ کلتور دی په همدې باب موږه دواړه لږه شېبه غلي او چوپ پاتې شو.

یوه شېبه غلی وم بیا مې له خپل زړه سره صلاح وکړه، په کور او کلي کې مې له خپل مور نه هم پوښتنه وکړه، مور مې هم راته مشوره راکړه. له ډېرې خوښۍ نه مې ناڅاپه له خولې ووتل: زما او ستا به ګنې واده وشي؟ هوسۍ په کړت کړت په خندا شوه، ویلې د کونډې زویه څه چل درباندې وشو؟ د لېونو پېښې دې پیل کړې که څنګه؟

هوسۍ دا خو پکې شته دی، پوهېږم چې د مینې د ازمېښت نه به موږه دواړه بریالي راوځو. هغه دا ځل په دې ښه خوشاله شوه، ویل یې:

هو خامخا به موږه دا لوبه ګټو.

ښه نو زه به له خیره په دا بله اونۍ کې په دې باب د خپل رئیس سره خبرې وکړم. که چېرې راسره موافقه یې وکړه، د درتلو او مرکې وخت او نېټه به بیا وټاکو. دواړه به په همغه ورځ پرې غږېږو. دواړه همدا خبره سره غوټه کړه، هغې وویل:

راځه چې په همدې خبره له دې ځایه ووځو او راساً د ګلبهار د فابریکې ترڅنګه د پنجشیر سیند غاړې ته ځانونه ورسوو. ساعت ته مو وکتل د ورځې یوه بجه وه، د اوړي توده ورځ وه، په موټر کې کښېناستو او د پروان ولایت په لوري مو کش ورکړ، هوسۍ هم خپله موټروانې راښودله، آن په اتیا کې یې موټر چلاوه. له مټکه تر پروانه په سیمه کې د سړک پر دواړو خواوو کې د انګورو او نورو مېوو شنه او غوړېدلي باغونه تر سترګو کېدل. د سړک په غاړه ځای ځای ځینو خلکو او ماشومانو سره توتان او بادرنګ د خرڅولو لپاره ایښي وو، یو نیم ګاډی به ورته ودرېده او سورلۍ به ترې دغه موسمي مېوې رانیولې. زه ددغې سمسورې سیمې په تماشه وم، چې هوسۍ غر شي موټر ودرواوه. ویل یې دا د پروان د ولایت بازار دی. له موټره ښکته شو او په بازار کې مو په دوکانونو کې ښکته پورته چکر وواهه. یو څه خوراکي شیان مو هم راونیول او د نساجي ګلبهار خوا ته وخوځېدو. له مټکه ورتېر شو، په ښي لاس د غره په اړخ کې دا سړک نساجي ګلبهار ته تللی و. په څو دقیقو کې تر ګلبهاره ورسېدو. تر فابریکې ورتېر شو، وړاندې مو سترګې د پنجشیر په سین ولګېدې. ورنږدې شو او د دریاب په غاړه مو ګاډی ودراوه. بې واره مو غوښتل، چې د سیند غاړې ته نږدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانونـه وروروسـوو ، خـوراکي شـيان مـو لـه ځانـه سره واخيـستل او پـه تونـدو ګـامونو سـره هلتـه وړانـدې د سـيند د مـستو څپـو پـه غـاړه پـه لويـو او هـوارو تيـږو بانـدې ورتـه کـښېناستو. سـيند سم پـه مـستۍ او شـور سره مـخ ښـکته روان و. وړانـدې پـه يـوه چـړ کـې يـوه جـالګر جـال ارتـاوه او مـاهي يـې رانيـول، بـاور وکـړئ، هـر جـال کـې بـه يـې راکـښاوه. سـپين غـټ غـټ ماهيـان بـه يـې راوابـستل. مـونږ يـو بـل سره خبـرې لا نـه وې پيـل کـړې، يـوازې د جـالګر جـال تـه مـو ورکتـل. خـواري پـه مـو وکـړه، خـو ماهيـان بـه مـو سـم شـمار نـه کـړای شـول، ځکـه چـې هـر مـاهي بـه پخپـل قـوت سره پـه جـال کـې ټوپونـه وهـل. يـو نـيم مـاهي بـه ځـان پـه سـخته خـوارۍ سره لـه جـال نـه ازاد کـړ او سـيند تـه بـه يـې ځـان ورغوپـه کـړو. د سـيند شـور او د ماهيـانو د نيولـو تماشـې تـر ډېـره پـورې مونږ دواړه هک پک کړي وو ، ما وې هوسۍ نن دې ډېر ښه ځای ته راوستلم.

هغه په خندا شوه، وې ويل: هو زړه دې دی چې څه پکې وليکې.

هـو ولـې نـه، لـيکم خـو بـه وروسـته، خـو تـه دا ښـکلا وګـوره، دا غرونـه، دا سـيند ، دا جـالګر او دا ماهيان.

تا ته څنګه ښکاري؟

ما ته ډېر ښکلی ښکاري، خدای دغسې جنتي وطن راکړی دی، خو.... !

خو دې پکې څنګه وويل؟

سهاره ته پرې له مانه لا ښه پوهېږې.

آها ، هو ، هو ستا په مطلب ورسېدم، کاشکې چې....؟

دا هرڅه چې سمېږي، په مونږ به خاورې اوښتې وي.

هغـې وې راځـه راځـه دا خبـرې اوس پرېـږده، لـومړی بـه دا مېـوه وخـورو او بيـا بـه تـر هغـو ونـو پـورې د سـيند پـه غـاړه ورو ورو ولاړ شـو. کـولای شـو تـر مـازيګره پـورې د سـيند پـه غـاړه چکـر ووهـو. زردالـو مـو د پنجـشير پـه اوبـو کـې يـخ کـړل او بيـا مـو پـه مـزه مـزه وخـوړل. پـه لپـو لپـو اوبـه مو وڅښلې، بيا مو د سيند څپو ته ورنزدې په زړه پورې ځايونو کې عکاسي هم وکړه.

د يـوې ونـې لانـدې يـخ سـيوري تـه د سـيند پـه غـاړه پـه داسـې حـال کـې کـښېناستو ، چـې د چـا خبـره د اوبـو دارې پـه مـوږه دواړه لګېـدلې. د سـنځلې نـه داسـې خوشـبويي رالوېدلـه، چـې سـړی يـې خمـار خمـار کـاوه. د تېـرو لـوړ ديوالـه نـه د ګلابـو د ګلـو ډکـې څـانګې راځوړنـدې شـوې وې، لـږ څـو ګامـه اخوا تـه د يـوه چنـار پـه ونـه کـې ککـو پـه ککـو ککـو نـارو لګيـا و. ناڅاپـه بـه يـوه مـاهي د سـيند نـه رابهـر پورتـه ټـوپ کـړل او بېرتـه پـه سـين کـې غوپـه شـو. مـوږ دواړو څـه دروغ بـه درتـه وايـم، يـو د بـل پـه غېـږ کـې د مينـې خـوب وړي وو. سـترګې مـې وغړولـې، چـې د هوسـۍ د وربـل ويـښتان مـې پـه سـترګو کـې راپرېوتـل، هغـه پـه نـازک خـوب ويـده وه، پـه تنـدي او شـونډو يـې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خولـو ځـاځکي ښـکارېدل، راپورتـه شـوم، هغـه هـم رابیـداره شـوه، د مـازیګر لمـر پـه غرغـره و، مـا وې هله هوسۍ ویښه شه، چې ناوخته نه شي.

پریـږده سـهاره لـږه شـېبه خـو بـه دې پرېښې وای، د خـوارې خوبـه دې راویـښه کـړم. د خپـل وربـل ویـښتان یـې پـه یـوه لاس پورتـه واړول، سـترګې یـې سرې راواړولـې، پـه یـوه خـاص نـاز یـې وویـل: لکه چې ستا په سترګو کې خوب نشته دی؟

هوسـۍ د مینـې پـه خـوب ګنـې څـوک مړېـږي؟ کـه مـې پرېـښې وای، پـه خـدای چـې شـپه بـه راباندې همدلته راغلې وای.

څه پروا یې کوله، څه خطره خو نشته دی؟

هو خطره نشته دی، دا غر او دا بیدیا، کوم لېوه چې رانه خوړلې وای، په تش لاس یو څه به مې کول؟

زما پام پاس غره ته و، چې هغه راباندې نابېره د سیند اوبه راوشیندلې، دومره یخې وې، چې سلګۍ مې وکړې، ما هم لاس ښکته کړو هغې ته مې څو دارې وکړې، لارې لارې یې په مخ اوبه راتوی شوې، دربشیانې خو د دواړو لمدې قیشتې شوې، یو پر بل مو ښه ډېر وخندل، هغې خپل مخ وچاوه، چې ناڅاپه مې په غېږ کې اوچته کړه، اوبو کې دې غوپه کوم، ځان رانه نشې خلاصولی. هغې لاس پښې وهلې. د سیند په غاړه اوبو کې مې ودروله، بوټان یې لامده شول، له لاسه مې ونیوه، هغې اوچت غېږې ته راودانګل، ما هم ښه کلکه په غېږ کې ټینګه ونیوله. په خندا خندا کې یې راته په غوږ خوله ولګوله، په غاښونو یې پوره زور راباندې وکړو، ځان مې ترې په یوه چل کې خلاص کړو او غوښت یې چې وړاندې رانه د ګلونو په بوټو کې پټه شي. هغه په منډه کې وه، وروسته مې راونیوه او په زنه مې ورته خوله ښه ښخه کړه او چیغې یې پیل کړې. کټل مې چې وړاندې دوه تنه لاروي په لاره ګړندي راروان وو، موږ یو بل سره پرېښودل، ما وې هوسۍ اوس به ولاړ شو، ناوخته کېږي.

هغـې ویلـې ښـه ده، هـن لاس راکـړه، چـې لـه دې تېـږو نـه درپورتـه شـم. لاس مـې وراوږد کـړو، پـه یـو ټـک مـې راپورتـه کـړه. مننـه یـې راځنـې وکـړه، پورتـه د سـړک پـه لـور روان شـو. لاره نېغـه وه، هوسـۍ سـتړې شـوه، پوهېـدم پـرې چـې سـینه یـې ځـي راځـي. مـا وې: څنګـه سـا وتیګـاه یـې؟ کـه ستړې یې چې په شا دې کړم.

ملنډې راباندې مه وهه، کله هم په داسې کړپو کې نه یم تللې، ولې ډېر خوند راکوي.

پـه کـرار کـرار خبـرو خبـرو کـې تـر مـوټره ورسـېدو، لمـر پرېـوت. مـوږ هـم پـه مـوټر کـې کښېناستو. لږه دمه مو وکړه. هوسۍ راته کړه:

سر له سبا نه به درته ډریوري درزده کوم، یوازې به دا زه درته موټرواني کوم؟

دا خو به ډېره ښه وي، چې موټر راته رازده کړې، بیا نو زه پوه شه او ستا موټرواني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا تـه بـه پـس لـه رخـصتی پـه خیـر سـره چمـن ببـرک پلـو تـه سـتا د مـوټروانۍ د تمـرین لپـاره ولاړ شـو ، خـو رښـتیا چـې سـبا تـه دې د رئـیس او نـورو ملگـرو سـره د مرکـې ووایـې. زه بـه درتـه پـه یوه بجه ټلیفون دروکړم.

ما وې سمه ده، سر له سبا نه به دا کار کوم.

مـوټر تـه یـې پـښه ټینگـه کـړه او پـه لـږ وخـت کـې د گلبهـار نـساجۍ نـه تېـر شـو او پـل متـک تـه ورسـېدو ، د ماښـام خـړه لا نـه وه لگېـدلې، چـې پـه پـروان واوښـتو ، میـر بچـه کـوټ تـه چـې ورسېدو لـږ لـږ تـورتم ولگېـد. لـږه شـېبه وروسـته لـه دښـتې چمتلـې نـه واوښـتو او پـه کوتـل بانـدې سـرای شـمالي تـه ورښـکته شـو. پـه هغـې وخـت کـې خیرخانـه مېنـنـه کـې یـوازې څـو کورونـه جـوړ شـوي وو ، نـوره ټولـه خیرخانـه شـاړه پرتـه وه. د غـره پـه بېـخ کـې همـدا یـو سـړک تـر ښـاره تللـی و ، ماخـستن کېـده ، چـې ښـار تـه ورسـېدو. پـه خبـرو خبـرو کـې زمـوږ تـر کـوره ورسـېدو ، هوسـۍ مـوټر ودراوه. له موټره هغه هم راښکته شوه، وې ویل:

ځه ورځه، نور د خدای په امان.

ما وې راځه نن خو زړه رالوی که راسره پاتې شه.

موسکۍ شوه، هو درسره پاتې شم، چې......

ما وې: زه خو درمعلوم یم.

ولـې نـه ښـه راتـه معلـوم یـې، خـو پـه کـور کـې مـې څـه نـه دي ویلـي، تـه پـه درخواسـت عجلـه او تندي وکړه، بیا زما پاتې کېدل درسره اسانه دي.

لاس یـې رااوږد کـړ ، مـا هـم لاس ورکـړوو خـدای پـه امـاني مـو سـره وکـړه او هغـه لاړه. زه زړه نـازړه کـور تـه پورتـه شـوم. د شـپې تـر ډېـره مـې سـوچ وواهـه ، اخـر لـه ځـان سـره مـې پرېکـړه وکـړه ، چې سبا ته په خپل رئیس او عمومي مدیر ته دا خبره کوم، چې مرکې ته راسره ولاړ شي.

سـهار چـې کـار تـه ولاړم، تـر لـسو بجـو پـورې مـې د خپلـې شـعبې (څـانگې) ضـروري کارونـه ترسـره کـړل، خـو پـه زړه کـې مـې ددې خبـرې اړخونـه تلـل راتلـل ، بـې کـسي هـم بـد شـی ده ، د کلـي سـړی وم پـه ښـار کـې مـې څـوک نـه و ، چـې مخکـې لـه مخکـې یـې د مرکـې زمینـه راتـه برابـره کـړې وای، خـو د ورځـې لـس بجـې شـوې، زړه مـې رالـوی کـړ ، د رئـیس خبـر مـې لـه سـکتره واخیـست، چـې ځانتـه دې پـه چـایو مـصروف دی. اجـازت مـې واخیـست او ورننـوتلم. ورسـره کـښېناستم، دا خبره مې ورسره یاده کړه، لومړی یې وخندل او بیا یې راته کړه:

سهار صاحب نو دا خبره ده، چې په دې ورځو کې دې په نشراتو کې کم وینم؟

مـا وې نـه نـه رئـیس صـاحب ! ښـښه غـواړم دومـره سـپین سـترگی نـه یـم، خـو څـه وکـړم نـور څـوک مـې نـشته دی، د خپلـې مجبـورۍ لـه املـه مـې یـوازې تاسـې تـه سـترگې غړېـږي. تاسـې زمـا هـر څـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاست.

پـه دې خبـره رئـیس خـوښ شـو ، وې ویـل: ډېـره ښـه ده ، دغـه خلـک لـږ و ډېـر پېـژنم، پـښتانه دي مگر له دربار سره تل پاتې شوي دي، زموږ به واوري او که نه؟

له خپلې چای پیالې نه یې گوټ وکړو بیا یې وویل:

نور درسره څوک بیا یې؟

ما ویل: تاسې او زموږ د شعبې مدیر صاحب. ستاسې په نظر څنگه؟

هغـې ویـل: بیخـي سـمه ده ، هغـه هـم د تجربـې خاونـد دی، سـپین ږیـری دی، پـه دې شـیانو ښـه پوهېږي. کله دې نیت دی چې ورشو ؟

ما ویل: مازیگر ته به ورشو ، پنځه بجې به د هغوی کور ته ولاړ شو.

هغې ویل: خبر دې ورکړی دی، په کور کې دی که څنگه؟

هو نن هغه په کور کې دی، له کاره چې رخصت شو ، د هغوی کور ته به راساً ولاړ شو.

ویـل یـې: سمه ده زه دې پـه مـخ کـې یـم، پـه دواړو سـترگو ولـې نـه، خـو تـه هغـوی تـه لـومړی خبر ورکړه، هسې نه چې جاله مو په کار وخېژي.

ما ویل: ښه رئیس صاحب، زه به ورته خبر ورکړم.

رئیس ویل: ښه ده ، په پنځه بجو به ولاړ شو.

زه تـرې راووتلـم، خپـل د کـار مېـز تـه چـې کـښېناستم، شـرنگ ټیلفـون راغـی، غـوږۍ مـي چـې پورته کړه هوسۍ وه، ویل یې: سهار صاحب ورځ دې ښه، څه دې وکړل؟

ما ویل: نن په پنځه بجو درځو.

ښـه نـو داسـې وکـړه، چـې زمـوږ کـور تـه ټیلفـون وکـړه، مـور تـه مـې وواېـه. زه بـه شـل دقیقـې وروسته کور ته ورسگیږم، ته هم شل دقیقې وروسته زنگ ووهه.

مـا وې ښـه ده ، د ټیلفـون غـوږۍ مـې چـې کېښوده ، حېـران شـوم مـا وې خدایـه اوس یـې مـور تـه څنگـه یـاده کـړم؟ سـاعت تـه مـې کتـل نـیم سـاعت وروسـته مـې ورتـه زنـگ وواهـه، برابـر هوسـۍ د ټیلفـون غـوږۍ پورتـه کـړه ، مـا وې زه یـم. هغـې ځـان پـه ټیلفـون کـې نابلـده وینـو ، ویلـې بخـښنه غـواړم تاسـې څـوک یاسـت؟ مـور مـې هـو شـته دی. دا زمـوږ خبـري گمـور یـې اوربـدلې، یـانې مـور یې د لور خبرې اوریدلې.

مـورې ای مـورې ! چـا ټیلفـون کـړی خبـرې درسـره کـوي. مـور یـې د ټیلفـون غـوږۍ واخیـسته، ویل یې: بلې، بلې څوک یې؟

الـسلام علـیکم زه یـم سـهار لیکـوال ! مـور جـانې نـن پـه پېنځـه بجـو زمـوږ د مطبعـې رئـیس او زه تاسې کره درځو ، خان کاکا ته ووایه، چې په کور کې اوسي، له هغه سره یې څه کار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: ښه ده وروره ! زه به یې ورته ووایم.

ښه شوه مننه تر لیدو پورې د خدای په امان، خدای په امان.

زړه مې درزا پیل کړه، ما وې دا به څنګه شي؟ کار به مې وشي او که نه؟ یو ساعت په سوچ کې ډوب لاړم، ما وې بې کسي دې ورکه شي که مشر ورور مې وای، پلار مې ژوندی وای ما ته به د دې کارونو څه ضرورت و.

هو رښتیا نه پوهېږم، چې زه ورسره ولاړ شم او که نه؟ زموږ په کلي کې خو هلک د کوژدن والا نه ځي، چې دلته به څه ډول رواج وي. دا سې به وکړم، چې د رئیس سره به ولاړ شم، ځان به وروپېژنم، د مرکې او خبرو اترو په وخت کې به ترې زه راووځم، دوی به سره خبرې وکړي.

رخصتي شوه، مامورین رخصت شول، څو دقیقې وروسته رئیس صاحب او زموږ لوی مدیر درې واړه د ریيس په ګاډي کې د هغوی کور ته روان شو. په لار کې راته رئیس او لوی مدیر ویل:

سهار صاحب ! خدای دې وکړي، چې دا خلک زموږ مرکه ومني او ستا کار په خیر سره وشي.

ما ورته خالي خندل او دومره مې ورته وویل:

رئیس صاحب ستاسې برکت او لحاظ ډېر دی، هیله ده چې خالي لاس به نه راځو.

د هوسۍ دوی کور ته ورسېدو، د دروازې زنګ مو وواهه، یو هلک دروازه خلاصه کړه، ما ترې د ستي وپوښتل:

وروره ! خان کاکا په کور دې دی؟

هغه وویل: هو راځئ.

رئیس صاحب خپل ډرېور ته وویل:

هلکه همدلته او سه، موږ ننوتلو.

د ننه د کور په حویلۍ کې باغچه وه، چې ډول ډول ګلونه پکې و، د حویلۍ منځ کې په یوه نرۍ د سمټو په پخه لاره مخامخ یوې ښکلې ودانۍ ته ورروان وو.

خان کاکا له دروازې نه راووت او زمونږ مخې ته راروان شو، له ورایه په خندا شو، ویل یې: راځئ صاحب. موږ نږدې ورغلو، هغه لومړی له رئیس سره د غېږې روغبړ وکړو او بیا یې له موږ سره. د کور لوی سالون ته یې لارښوونه وکړه، هغه مخکې او موږ ورپسې سالون ته ننوتلو او په کوچونو کې کښېناستلو. ما لومړی اجازت وغوښت او بیا مې رئیس ورمعرفي کړو او ورپسې مې لوی مدیر او بیا مې ځان وروپېژاند. هغه راته ښکته پورته وکتل، وار دواره یې وویل: ته کوم سهار هغه چې راډیوي داستانونه لیکې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې رئيس له مانه مخکې شو، ويل يې:

همغه دی، دا ډېر لايقه او د ملک پياوړی ليکوال دی، د ښه سرېتوب هم پرې تمامه ده.

لوی مدير زما په هکله داسې وويل:

خان کاکا! دده په شان ليکوالان ډېر کم لرو. دی د ننګرهار د سيمې دی، د يوې ډېرې ښې کورنۍ په غېږ کې رالوی شوی دی، د کابل پوهنتون د ژورنالېزم څانګې نه فارغ شوی دی، زموږ تکړه همکار دی.

په دې وخت کې خان کاکا وويل:

تاسې باور په خدای وکړئ، چې مونږ د جمعې شپې ته ورځې شمارو، وايو چې کله به د جمعې شپه راځي، چې دده راډيويي داستان واورو.

رئيس وويل: زه فکر کوم د ټول افغانستان خلک دده راډيويي داستانونه په شوق او غور سره اوري. خان کاکا! خدای دې لا برې ورکړي، زموږ د سر تاج دی، افرين دې په ده وي.

يوه هلک چای راوړو، ورپسې يې کلچې او ډول ډول ميوې راوړې، يوه پياله چای مو، چې وڅښل، ما رئيس ته وروکتل، ورته مې وويل:

رئيس صاحب زه به ستاسې ډرېور سره په هغه بل کار پسې ولاړ شم، په اوه بجې به دلته راوګرځم.

هغه پوه شو او راته وې ويل:

سمه ده، بيرته به همدلته راشې.

زه ترې راروان شوم، د هوسۍ پلار راته وويل:

بچې بيرته خو راځې.

ما ويل هو خان کاکا، يو کار پسې ګ ځم، بيرته راځم. له سالون نه چې راووتلم، هوسۍ د سالون څنګ ته د ګلونو په منځ کې په يوه څوکۍ ناسته وه، کتاب يې لوست، ما چې وروکتل موسکۍ شوه او په دې وپوهېده، چې د مرکې د خبرو په وخت کې دی ووت.

مونږ دواړه سره پوه شو، خو زه ډېر زر بهر ووتلم، د رئيس ډرېور په موټر کې ناست و، ما وې راځه انډيوالـه يو چکر چېرې څو. په موټر کې ان تر نوي ښاره ولاړو، چرت اخيستی وم، ما ويل چې دا به څه کېږي؟ مخې ته يو سکاندار ټيليفون راغی، ما وې چې يو ځل هوسۍ سره وغږېږم، چې څه نظر لري.

ټيليفون ته ورغلم، زنګ مې چې ورته وواهه، پخپله هوسۍ وه، ما ويل: همدا اوس ستا د پلار سره د مرکې خبرې روانې دي او زه ترې راووتلم، ځکه چې ته خو پوهېږې، د پښتنو په کولتور کې هلک په جرګه او درخواستۍ کې نه کښېني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وويل:

هو همدغسې ده، ته خو بېرته راځې؟

هو راځمه.

زه به د سالون ترڅنګه په کړکۍ کې غوږ ورته ونيسم، ښه شوه په مخه دې ښه.

له ډرايور سره مې په موټر کې چکر وواهه، په دې وخت کې مې يو سګرټ ګل کاوه او بل به مې لګاوه، تقريباً يو نيم ساعت موږه ځنډ وکاوه او بيا دوباره ولاړو. د هوسۍ د کور مخې ته مو ګاډی ودراوه، ما د دروازې زنګ وواهه، همغه هلکی بيا راغی، دروازه يې راخلاصه کړه، ويلې راځه مهرباني وکړه. زه په چرت کې ورننوتلم. کتل مې چې هوسۍ هلته وړاندې د خپلې کوټې په کلکين کې سر راوېستلی دی، لاس يې راته وخوځاوه او خولې ته يې لاس ونيو، پوه شوم، چې هغه په خندا شوه. ما زړه کې وې لکه چې کار دې شوی دی، د سالون په دروازه ورننوتلم، سلام مې واچاوه، رئيس راته وويل:

سهار صاحب راغلې؟

ما وې هو راغلم.

هغه خان کاکا ته مخ واړاوه ورته وې ويل:

خان کاکا اوس به درنه رخصت شو، بيا به که ژوند باقي به سره خبر شو. هغه ويل: سمه ده، خو دستي يې وويل:

رئيس صاحب شپې ته راسره پاتې شئ، ډېر به خوشاله شم.

رئيس وويل:

مننه خان کاکا خدای دې تل ژوندی لره، زموږ دې قدر وکړو، خدای دې روغ او ښاد لره، اوس نو اجازت راکړه.

له خان کاکا نه مو رخصت راواخيست او ترې نه راووتلو. کله چې په موټر کې سره کښېناستو لومړی راته رئيس داسې وويل:

سهار صاحب! موږ ورسره ستاسې د خپلوۍ په باب خبرې وکړې، هغې زموږ ټولو خبرو ته غوږ نيولی و، کله چې زموږ خبرې پای ته ورسېدې، هغه لږه شېبه غلی و، بيا يې وويل:

تاسې زما سر سترګې ياست، دا خو زموږ او ستاسو رواج دی، د خور او لور پوښتنه کېږي، خو دومره درته ويلی شم چې زما د لور په باب راته دوه درې کسانو ويلې دي، ما لا تراوسه له خپلې ښځې سره او لور سره په دې باب څه نه دي ويلي، لومړی خو به زه له هغوی سره د خپل کاله مشوره وکړم او په خاصه توګه د لور سره به ګړېږم، چې هغه څه غواړي، هغسې به کېږي، ځکه چې زه همدا ايکې يوه لور لرم، هغه هم پوهنتون کې ده، زه پخوانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی یم سپین ږیری یم، خو هغه ډېر پخوانی فکر راسره نشته دی، څنګه چې زما لور غواړي، همغسې به وکړو. تاسې به بیا خبر شئ، اوس درته هېڅ نشم ویلی، تاسې رانه خپه نشئ.

مونږ چې يې نظر واورېد، بد نه و، اوس نو په تا پورې اړه لري.

لوی مدیر راته کړه: سهاره رښتیا ووایه دا خلک او ستا د خپلوی رېشته به څنګه شي.؟ که راته روښانه يې کړې!

ما هغوی ته د هوسۍ ټوله کیسه وکړه او دا مې هم ورته وویل: زما په خیال کې د ښځې او واده کول خیال هڅو په سر کې نه و.

هغوی دواړه په کړت کړت وخندل، رئیس وویل: ښه نو چې دا خبره ده، لوبه تا وړې ده. مورږ ټولو په ګډه سره وخندل. هغوی دواړو راته وویل: لړه موده وروسته ورپسې څوک ورولېږه، هرومرو به دستمال درکړي. زه یې تر کوره ورسولم، له هغوی نه مې مننه وکړه او خپل کورته ولاړل. ماښام نزدې و، کورته ننوتلم، لومړی مې د ډوډۍ غم ځانته وخوړ او بیا مې تر نیمې شپې همدا چرتونه وهل، هوسۍ رانه نور د دنیا کارونه شاته کړي و، سبا یې چې کار ته لاړم، هېڅ ډډه مې کار ته نه لګېده، اخوا دېخوا لربر کېدم، په دې تمه وم، چې هوسۍ به راته ټیلفون کې څه پیغام لري. یوه بجه شوه، نور مامورین د غرمې ډوډۍ ته تللي وو، چې زنګ راغی، زه خپله شعبه کې ناست وم، زر مې غوږۍ پورته کړه، چې د هوسۍ غږ راغی، بې له کومې بلې خبرې یې وویل:

سهار صاحب لکه چې کار دې ونشو.

ما وې: مرې زړه به مې ودربږي، دا خبره مه کوه، بېګاه راهیسې مې والله که خوب کړی وي، په سودا او چرتونو مې رنګ زېړ زعفران شو.

ویل یې: اخ دا څه وایې؟ سهاره ته خو پوه سړی یې لکه چې زه دې تراوسه سمه نه یم پېژندلې، ته خو په دې هم پوهېږې، چې پښتنې انجونې د پردو هلکانو سره ګرځېدی نه شي، څو سره یې به یې چې ښکاره دې مینه وکړې. په لومړۍ ورځ مې درته څه ویلي و؟ هېر کړې دې دي؟

نه نه هېر مې نه دي، خو.....

خو یې لا څه وي؟ د مینې تار مو غښتلی دی، مه وارخطا کېږه، خو دا زمورږ د ټولنې دستور دی ستا غوږ دی؟

هو هو ولې نه، غوږ مې دی.

بېګاه تر نیمې شپې پورې مې مور او پلار په همدې خبره سره لګیا وو، زه له کتابخانې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته راغلم، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته پخپله کوټه کې په کتاب ویلو مصروفه وم، چې مور مې راغله، ویلې هوسۍ لورې ته راشه پلار دې غواړي. زه د واره پوه شوم، ما وې ښه مورجانې درځمه. لږه شېبه مې ځنډ وکړو، له ځان سره مې ښه سنجش وکړو، بیا ورغلم. هغوی دواړه په سالون کې ناست وو، لومړی مې سلام واچاوه، پلار مې راته وویل:

لورکۍ راځه دلته زما ترڅنګه کېنه.

ما وې: ښه پلاره.

پلار مې راته لومړی ډېرې خبرې وکړې، زما د راتلونکي ژوند په باب یې ډېرې خبرې وکړې. بیا یې راته وویل:

لورې ډېر خلک رانه ستا په باب پوښتنه کوي. دا یې هم وویل چې پلانکی فرقه مشر دې زوی ته غواړي، زما وراره، تحصیل یافته دی ښه ځواني خدای ورکړې ده، یو بل سردار یې راته وښود، چې موټرې او ماڼۍ لري او په پای کې یې ستا د مرکې هم راته وویل، خو دا یې هم زیاته کړه، چې سهار لیکوال دی، مګر غریب سړی دی، کورنۍ یې معلومه نه ده، چې څوک دي؟

ما ورته په ادب وویل: پلاره زه پخپل سرنوشت فکر کولی شم، شرم او حیا راځي، چې دا خبرې کوم، خو آخر رابانډګ کېږي. زما کوټۍ او موټرې نه دي په کار، یوازې به هغه څوک راسره راتلونکی ژوند شرکوي، چې زما راتلونکی ژوند ورسره ښه تېر شي او هغه به همدغه لیکوال وي، چې مې درته د لالا په واده کې پېژندلی و.

پلار او مور مې دواړو وویل: هو همغه لیکوال، چې پرون یې مرکه رالېږلې وه.

په لومړي سر کې دواړه چندان رضا نه وو، خو تر نیمې شپې یې وغړنجوله په پای کې یې وویل:

لورې ستا رضا به وکړو، خو اینده دې نشو تضمینولی. ما وې: خپله رایه او نظر مې درته وړاندې کړو، نوره ستاسې خوښه.

زه ترې خپلې کوټې ته ولاړم، هغوی دواړه نتیجې ته رسېدلي وو. سهار چې پوهنتون ته تلمه، مور مې راته وویل:

لورې ستا خبره مو ومنله. له خوشالۍ نه پوه نه شوم، چې پوهنتون ته څنګه ورسېدم، له ډېرې خوشالۍ نه مې د موټر دروازه برسېره پرېښې وه. سهاره مبارک دې شه.

ما وې اخ دا څه وایې؟

څه وایم همدغه وایم، نورې خبرې به پس له رخصتۍ کوو، زه به په څلور نیمو بجو درشم.

ما وې سمه ده، د خدای په امان، د ټیلفون غوږۍ یې کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له خوښۍ نه ټوپونه وهل، حېران وم، چې په چا زېرى وکړم، بوډۍ مور خو مې په خپل کلي کې وه، په منډه منډه د مطبعې په ډېر وخانګو کې خوشې وګرځېدم، راوګرځېدم، څوک به چې مخې ته راتلل، همدا به يې ويل: سهار صاحب نن هسې تازه ښکاري. په دغه ورځ مې له ډېرې خوشالۍ نه آن تر پينځه بجو پورې ډوډۍ ونه خوړه، څلور نيمو بجو ته انتظار وم، چې هوسۍ راشي او ټولې خبرې راته وکړي. د رخصتۍ په وخت کې له ټولو مامورينو نه مخکې له شعبې نه ووتلم، د مطبعې مخامخ سړک باندې روان شوم، چې د هوسۍ د راتلو لاره وه. په سړک تر ډېره لاړم، وړاندې د هغې موټر راروان و، زما خوا ته چې راورسېده غر شي موټر يې راته تېر کړو، زه حېران شوم، چې دا ولې؟ کتل مې چې هغه دوباره شاته راغله، خوا ته يې راته بريک ونيو، دروازه يې خلاصه کړه، شنه د خندا پاتې وه، ما وې څنګه رانه تېره شوې؟

باور وکړه، چې ستا په سوچ کې وم، خداى درباندې ړنده کړم.

ما وې: کوه کوه دا نزاکتونه کوه، څه دې کمې دى، د سهار هم خداى شته دى.

ويل يې: راوړاندې شه د ظالم زويه ګيلې پرېږده، مخ يې راته کلک وسکونډه و، وش وش مې وکړو دواړه موټر ته وختو.

ويل يې: راوړاندې شه اوس نو ټوله ټوله ستا يمه، خرپ شو موږ دواړو سره موچې کړل. له ډاره مو شاوخوا ته وکتل، ما وې: هوسۍ چېرې ځو؟

هغې ويل نن به يو ځانته ځاى ته ځو، ترڅو ښه په زړه پورې د زړه خواله وکړو. ما وې پغمان ته به لاړ شو، موټر مو د پغمان په لور خوشې کړ. په ميرويس ميدان کې مې هوسۍ ته وويل: دلته بريک شه يو څه خوراکي شيان به رااخلو، ماله ډېرې خوشالۍ نه د غرمې ډوډۍ نه ده خوړلې.

ويل يې: د کونډې زويه څه شى درته واخلم، ته په موټر کې کښېنه، زه به درته کباب راواخلم.

ما وې: نه ته کښېنه زه به ګړندى لاړ شم. موږ دواړه په موټر کې د کباب پخلنځي ځاى ته ولاړو، کباب او تازه مېوه مو راونيوه او موټر مو پغمان ته خوشې کړو. په لږ وخت کې د پغمان په دو سرکې ورواوښتو او نېغ د تپې بڼ ته روان شو. شېبه پس د تپې بڼ ته ورسېدو، همغه ځاى ته لاړو، چې پخوا يو ځل ورغلي وو. لومړى مو څه خواړه وخوړل او بيا د ګلونو ګڼ ټېل ته ورغلو. په بڼ کې نور خلک ښځې او نر ګرځېدل، خو د جمعې د ورځې په شان پکې دومره ډېر څوک نه وو. موږ هغه ځاى ته لاړو، چې بيخي ځانته و، هېڅوک هلته نه و، يوازې د بڼ مرغيو شور رااخيستى و. موږ دواړه د ريدي ګلونو په منځ کې کښېناستو، شاوخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـو د ناجوګـانو او ګلابـو بـوټي ولاړ وو، مـوږ چـا نـه ليـدلو، خـو مـوږ لـه دغـه ځايـه هـر څـوک ليدلی شول.

معمـولاً مـو لـو مړی يـو د بـل عکاسـي وکـړه او بيـا دواړه نـږدې څنـګ پـه څنـګ سـره کېناسـتو. هوسـۍ راتـه د تېـرې شـپې د مـور او پـلار ټـولې خبـرې يـو ځـل بيـا وکـړې، خـو د خبـرو پـه پـای کـې يې وويل:

اوس درتـه يـوه مـشوره درکـوم او هغـه دا ده، چـې پـه همـدې ورځـو کـې بـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، کاکـا دې او نـور دوه درې کـسان نـږدې خپلـوان دې او دوه درې تـور سـرې درسـره راولـه، چې د مور او پلار سره مې خبرې وکړي او د خپلوۍ دستمال درکړي. ته پکې څه وايې؟

مـا وې: هوسـۍ تـه ماتـه داسـې پخـې مـشورې راکـوې لکـه چـې دا ټـول کارونـه تـا کـړي وي، د يـوه مـشر ورور او مـور او پـلار غونـدې مـشورې راکـوې. لـه مـا نـه دې پـه دې مـسايلو زيـات سرخلاص دی.

هغـه موسـکۍ شـوه، وې ويـل: سـهاره دا زمـوږه ټولنـه ده، د خپلـې ټـولنې روايتونـه، رواجونـه او کولتـور پېژنـو. مينـه بـه کـوو، خـو لـه خپـل کولتـور سـره سـمه، اګـر چـې دلتـه ګرانـه ده، پـه پښتنو کې برالا مينه کول جرم دي او يو خو ته يې چې...

هوسـۍ پـوهېږم، چـې راتلـونکی ژونـد بـه دې راسـره ډېـر ښـه تېـر شـي، مـا او تـا دواړه د خپلـې ټـولنې پـه غېـږ کـې رالـوی شـوي يـو، هـر دسـتور يـې زمـوږ پـه لېمـو، نـو کـه سـتا خوښـه وي د پنجشنبې پـه ورځ بـه يـانې سبا نـه بـل سبا تـه زه کلـي تـه لاړ شـم، چـې د کـور د جوړېـدو پـه حـال ځـان پوه کړم او هم مې خپلې مور او کاکا سره ددې خبرې په باب تصميم ونيسم.

هغې وويل: ډېره ښه ده، سبا به درته يو څه پيسې هم له ځانه سره راوړم.

ما وې: هوسۍ يوه پوښتنه درنه کولی شم؟.

هغې ويل: ولې نه سهاره، مهرباني وکړه.

ما وې: دا پيسې چې ته ماته راکوې د کور نه يې راوړې او که خپلې ځانګړې پيسې لرې؟

هغـې ويـل: لـه پخـوا نـه چـې پـلار او مـور مـې پيـسې راکـړې دي، ټـولې مـې پـه بانـک کـې ذخيـره کـړې دي، مـور او پـلار نـه يـې نـه غـواړم او کـه تـرې وې غـواړم، هغـوی هـم راکـوي. پـه بانـک کـې لا پـوره پيـسې لـرم، زړه مـه ښـکته پورتـه کـوه، د زړه ارمـان بـه دې د ژونـد پـه ټولـو چـارو کـې پـوره کړم، څه ښه وايې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وارخطا نشې لالیه
په وارخطا مورچل دې زه ولاړه یمه

د سترګو توره سهاره! یوازې تا غواړم، پیسې او دنیا مې نه ده په کار، پرېږده، چې دواړه راتلونکې ژوند په مینه تېر کړو. اوس دا خبرې پرېږده. د پغمان تپې په بڼ کې د دا شنه اسمان د لاندې د ګلونو په منځ کې ددې شبېو نه خوند واخله، نورې چارې پخپل وخت.

ما وې: هره خبره دې راته د کاڼي کرښه ده هوسۍ! زما ختلې ژوند به وغوړوې، ستا په مینه ایمان لرم، حسن دې راته سم د خوږې مینې سبق راکړو، د مینې ځینې رښتیانې کیسې مې اورېدلې وې، خپله مې لیکلې هم دي، خو زه ایله اوس د مینې او محبت په راز پوه شوم، که ټولې مینې وتلل شي، خدا یږو چې زمونږه د دواړه کنډه به پرې درنه وخېژي.

هوسۍ وویل: هو لکه ته چې له ما سره په دې کنډه برابر یې.

په همدې خبره یې راته زړه راوداغه، بې واره مې ورنه غېږ واخیسته او خړپ شو، چپه مې ترې واخیسته. د هغې په تندي هم نرۍ خوله راغله، دا یې د تودې مینې نښه وه، وربل یې په مخ رامات شو، اننګې یې یاقوتي شول، سترګې یې توري توري شوې، په بدن یې د محبت څپه راغله، وجود یې غنې غنې شو، خپلې شونډې مې د هغې شونډو ته ورنږدې کړې، د مینې تودې تودې علامې مو په بدن راخوري شوې، په یو بل کې سره ورک شو، خدا یږده چې څومره وخت به سره ورک و، یو وخت د خلکو خبرې مو تر غوږ شوې، چیغې وې، ناري وې چې رابیدا شو، د بڼ کېڼ خوا ته وړاندې د دوو کسانو جګړه وه، نور څو کسان ورته راټول شوي وو، شور او غالمغال یې تر مونږه راتلو. موږ راپاڅېدو او د قرغې په سړک مو کاله ته د راتلو نیت وکړ، موټر کې کېناستو او د قرغې د ډنډ پلو سړک مو ونیو. په لاره کې څو کورونه مخې ته راغلل، ونې او باغونه وو، په لږ وخت کې قرغې ډنډ ته ورسېدو. د ډنډ په اړخ کې جګه تپه وه، چې د ناجوګانو ونې پکې ولاړې وې، سړک یې لاندې له اړخ سره تېر شوی و، هوسۍ په کرار کرار موټر چلاوه، ویل یې:

سیلونه کوه او زه به موټروانې کوم.

ما وې: خو ماته موټر رازده کړه، بیا به ته سېلونه کوې.

ویل یې: دا کار حتمي کوم، کله چې له کلي نه راوګرځېدې، موټر به زده کوې.

موټر یې ودراوه، پخپلو پښو چکر ته روان شو، بنې بشر نه و. یوه ټوټه چې لاړه، د ډنډ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړه وړو کې کښتۍ ولاړه وه، په خوا کې يې يو تن ناست و، ما ترې پوښتنه وکړه:

انډيوال له په دې کښتۍ کې تلای شو؟ ويل يې: ولې نه، شل افغانۍ به راکړې، کولای شئ چې بيا په کې يو ساعت سفر وکړئ.

سمد ستي مې شلګون په لاس کې ورته کېښود، هغه د کښتۍ چل راوښود، مونږ دواړه کښتۍ ته پورته شو، کښتۍ مو د ډنډ منځ ته خوشې کړه، د لاس په چپو مو کښتۍ ښه تونده روانه کړې وه، ترڅو چې د ډنډ منځ ته ورغلو. د ډنډ منځ له وچې نه ډېر ليرې و، پوره واټن يې لاره. مونږ دواړو د ډنډ په منځ کې يو پر بل کې سترګې ښخې کړې وې، تر ډېره مو د سترګو جنګ وکړو، بيا مو شاوخوا سيمه، چې څومره ښنه او ښکلې ښکارېده، ليدله. اوبو کې ماهيان ليدل کېدل، پوره يو ساعت مو په کښتۍ کې چکر وواهه. دوباره وچې ته د ډنډ غاړې ته راووتلو، کښتۍ مو ورتسليم کړه او مونږ د موټر خوا ته روان شو. لمر هم په غرغړه و، موټر کې کېناستو او مخ په ښار روان شو. د هوسۍ دا عادت و، چې کور ته به راتلو، موټر به يې په کرار کرار چلاوه، زمونږ کور ته چې ورسېدو، هغې ته مې د پاتې کېدو ست وکړو، ويل يې:

وخت لا شته دی، خو سبا ته به ستا د کار شعبې ته په لسو بجو درشم.

ما وې: ډېر ښه. هغه لاړه او زه کور ته لاړم.

سبا ته په لسو بجو هغه راغله، زما سر په کار تېت و، چې غلې مې په سر ولاړه وه، تر روغبړ وروسته مې ورته وويل: څه ته ميل لرې؟ چای، مېوه او که شربت؟

هغې د نر لور سمد ستي راته کړه: هر څه ستا په سترګو کې دي، نور څه ته مېل نه لرم.

ما وې ښه نو زه به دا څو جملې پوره کړم، بيا به وځو. ما پاتې جملې ليکلې او هغې په ما کې سترګې ښخې کړې وې. کله مې چې ليکنه سرته ورسوله، ورته مې وويل: مړې دا سترګې خو لرې رپوه، چې ستړې نه شي.

ويل يې: رښتيا ليکوال يې نو، زه نه پوهېږم چې دا ته څومره مينې او له هنره ډکې ليکنې څنګه کوې؟

ليکنه چې مې پوره کړه، له مطبعې نه راووتلو او د نوي ښار يوه رستورانټ ته لاړو، چای مو وڅښلې، زما کلي ته د تلو خبرې مې پيل کړې. د راتلونکي ژوند او په تېره مو لومړی د دويمې مرکې په هکله خبرې وکړې. زه په دې وخت کې تشناب ته لاړم، هوسۍ لا د چايو پياله څښله. بېرته چې راغلم، هغې وويل:

سهار صاحب! يو څه روپۍ مې درته په دې پاکټ کې راوړي، درسره وايې خله چې هلته پرې ما ته ګوډه سمه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه مې تېرې وکړه، پاکټ مې جېب ته کړو، خو کله مې چې بيا په کور کې وشمېرلې، د برش زره افغانۍ وې، په هغې وخت کې په د برشو زرو پوره کار کېده، لا د هوټل نه، نه وو وتلي، چې ما هوسۍ ته وويل:

زه فکر کوم، چې دا ځل به دوه اوونۍ په کلي کې پاتې شو، ګرچې کارونه مې ډېر دي، خو دلته دا کار له ټولو نه مهم دی.

موسکۍ شوه او وې ويل: زه وايم، چې په يوه اوونۍ کې به هرڅه سم شي، دا کار چې وشو، نور کارونه به ځنګه نه کېږي؟

ته چې راته هرڅه وايې، هغسې به وکړم، ته په کلي کې خپل ضروري کارونه ترسره کړه، چې ستونزې دې حل شوې، نو واپس به په خير سره رځې.

له هوټله راووتلو، په ښار کې مې د ځينو شيانو د رانيولو هغې ته وويل، هوسۍ ويل: راځه چې بازار ته لاړ شو. په بازا کې مو سودا وکړه او د کور مخې ته مو راورسوله. هغه لا تر هغې پورې په موټر کې ناسته وه، چې ترڅو ما سودا کور ته پورته کړه، بيا د هوسۍ خوا ته ورغلم. راته وې ويل:

سبا ته چې دې حرکت کاوه، ماته به ټليفون وکړې، هو که دې راته په اتو بجو زنګ وواهه نو...

ماوې: سمه ده په اتو بجو به درته زنګ ووهم. کله چې مو مخه ښه سره کوله، د هوسۍ سترګې له اوښکو ډکې شوې، ورپورې ومې خندل: دومره دې زړه نرۍ دی؟ مه خپه کېږه، ډېر زر به که خير وي درته راوګرځم.

په دې خبره يې غبرګې اوښکې په اننګو ښکته راولوېدې، ويلې راځه، چې څو دقيقې به دواړه موټر کې کېنو. ما وې په سترګو. دواړه موټر ته پورته شو، شاوخوا مې پام وکړو نږدې هېڅوک نه و، په غېږ کې مې راونيوه، خړپ خړپ په دواړو مې ښکل کړه. هغه هم راته يوه لږه شېبه په غاړه راپرېوته. موږه دواړه د مينې خواږه سره وڅکل بيا يې وويل:

بس دی ملګرې به مې راته انتظار کوي. په اخر ځل مو سره بيا شونډې نږدې کړې، تو ده د مينې ډکه مخه ښه مو سره وکړه، خو کله چې يې موټر چالان کړو، ما ورته لاس خوځاوه، د هغې لاندنۍ شونډه ورپېده، نور يې په سوړ اسويلي مخ راځينې واړاوه او لاړه.

زه مړژوانـدی غوندې مطبعې ته ستون شومه، نېغ د رئيس صاحب دفتر ته لاړم، رئيس راته کړه:

سهاره ځنګه ساه نيولی راغلې؟

ما وې: رئيس صاحب د ځنې بنده دې دا ډېر مشکلات ورک شي، څه وکړو، ستونزې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: څنګه؟

ما ورته ټوله کيسه تېره کړه، هغه ته زما د ژوند هرڅه ورمعلوم و، څه مې ترې پټ نه و، ځکه خو پې ګران وم. ويل يې: رخصت خو به نه اخلې.

مکرۍ خندا مې له خولې وخته، هغه هم موسکی شو، ويل يې: سهار صاحب پروا نه لري، هرڅه راته زړور وايه، د مشر ورور په شان مې وګڼه.

له لنډې زړه خوالې نه وروسته مې ترې رخصت راواخيست، د پېسو لا په شا په يې هم راته وکړه. ما وې مننه رئيس صاحب کور دې ودان، ټولې ستونزې مې فعلاً حل دي، ترې نه راووتلم. ښار ته ولاړم او ځينې نور شيان چې له هوسۍ نه مې له شرمه پټ کړي و، راونيول او بيا په يوه ټيکسي موټر کې کور ته مازديګر ولاړم. شپه مې تېره کړه او سهار وختې له کوره ووتلم او په ټيکسي کې زموږ د سيمې د موټرو هډې ته لاړم. اته بجې کېدې، چې هوسۍ راته ټيلفون وکړو، همدا يې ويل، چې له يوې هفتې نه وروسته به راځې. ما وې سمه ده. زه همدا اوس په نهو بجو په يوه سروېس کې حرکت کوم، له تا سره خدای په اماني کوم، د بيا ليدو پورې. هغې هم وويل: د بيا ليدو پورې.

په هډه کې ګاډی تيار ولاړ و، سامان مې ورته زر زر ورپورته کړو، د ګاډي کلينر لا د لښن د تلو ناري وهلې، چې د ګاډي چلوونکی راغی او موټر يې چالان کړ. د سترګو په رپ کې ګاډی ډک شو او حرکت يې وکړ. په هغې وخت کې سړک پوخ و، په دريو ساعتونو کې ورسېدو، لا د غرمې ډوډۍ مو هم په لار کې خوړلې وه، د کلي په يوه بل ګاډي کې مې مازيګر ځان کلي ته ورساوه. سامان راسره زيات و، ځينو کليوالو راسره تر کوره شيان او سامان ورساوه. زموږ په پخوانۍ کوټه باندې لويه کلا جوړه شوې وه، په يوه ګوټ کې يې ورته ان درې پوړه جګ بورج هم خېژولی و. په لومړي ځل مې ونه پېژانده، خو چې ښه ورته ځير شوم، رښتيا هم زما پخوانی کور همدلته و. په لاره کې راته کليوالو وويل: سهار صاحب دا ستا کلا ده، د خپلې کلا دروازې په مخکې راسره کليوالو سامان کېښود.

په دې کې زما د تره زوی راغی، غېږ يې راکړ، ګړه بړه مو سره وکړه، کلا ته مو سامان ورننويست. زموږ هغه يوه پخوانۍ کوټه کلا شوې وه، ښکلې ښکلې د شيشو کوټې يانې د لويو (کړکيو) لرونکې او شيشه يي کوټې پکې ودانې شوې وې، کتل مې چې مور مې او د کاکا لونه مې مخې ته راغلې، سترې مشي يې راسره وکړه، زه د کور په جوړېدو ډېر خوشاله شوم، په کلا کې ګرندی ګرندی وګرځېدم، بورج ته وروختلم، د بورج له وړوکو کړکيو مې تقريباً ټول کلی وليد. زما له بورج نه په کلي کې بل هسې بورج نه و، هره کوټه، تشنابونه، پخلنځی او نور ټول ځايونه مې له سترګو تېر کړل، دومره خوشاله شوم، چې په جامو کې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځایېدمه.

د کلا په منځ کې یوه وړوکې تپه ګۍ باندې چایو ته کښېناستو، مور لا چای نه و پېیل کړی، چې کاکا او د کاکا مېرمن مې راغلل، ښه توده ستړې شمې یې راسره وکړه. په پخوا وختونو کې به چې کله کلي ته ورغلم، خپلوانو به راسره د خولې د سر ستړي مشي کوله، خو دا ځل مې بیخي ځانته تمه وشوه، دا دنیا خو په ظاهري توګه خوړل کېږي. کاکا مې، د کاکا اولادونه، نور خپلوان، ماماګان مې، نورو د کلي خلکو برخورد راسره بل ډول شو.

پخوا خو مې یوه کوټه وه، غریبي رانه هم تاوه، وه چا څه کولم، خو اوس چې حجره شوه، چای چلم شو، باور وکړئ د نورو کلیو نه به راته خلک راتلل. په دې ځل تګ سره د ټول کلي خلک ستړي مشي ته راغلل، خلکو دا ګومان کاوه، چې سهار حتمي په کومه خزانه کې لاس منډلی دی.

پخوا به زه او مور مې دوه په دوه ډوډۍ ته کښېناستو، خو اوس به د هر وخت په ډوډۍ ښاپسته دلۍ کسان ناست وو، زه به هم رښتیا چې هره شېبه خوشاله وم. په سبا ته مې کتل، چې ختګر ځان راورساوه، هغه لا څه نه و ویلي، ما ورته پاتې پیسې په یو ټک وروشمېرلې. نجار ته مې هم پیسې ورکړې، مور او کاکا مې ډېر رانه راضي ښکارېدل. بلې شپې ته د ماښام ډوډۍ نه وروسته مور مې راته وویل:

بچې اوس دې د ښځې کولو وار رارسېدلی دی، کلي کې راته څو کسانو ویلي دي، څو جینکۍ مې هم لیدلي دي. زما خو هره یوه خوښه ده، خو ستا رضا او خوښي هم پکار ده.

ما ورته وویل: مورې په کلي کې به د چا سره په دې باب سر نه خوځوې، یوه اونۍ وروسته به مورې او تاسې کابل ته ځو، له یوه چا سره مې د خپلوۍ ویلي دي، هغوی هم راته لوظ راکړی دی، خو ستاسې په ورتلو به د خپلوۍ تار غښتلی کېږي.

مور مې په تعجب شوه: اخ بچې لکه چې رانه د کابل شوې، خپله سپین سرې مور دې چاته پرېږدې؟ کابلۍ نجونې ګنې مورې غوندې خلکو سره ژوند تېروي؟

مورجانې کوم چا سره، چې زه خپلوي کوم، هغوی پښتانه دي، په اصل کې د پکتیا دي، خو پخوا راهیسې په کابل کې اوسېږي، کاروبار یې د شاهي کورنۍ سره دی، کوم ستر ستړی و، غټه څوکۍ یې درلودله، په کابل کې کورونه او موټرې لري. هغه هرڅه یې خپل دي، خو ماته معلوم شوي دي، ښه پښتون سړی دی، لور یې په پوهنتون کې ده، ژوند یې په ښار کې تېر شوی دی، مګر پخپله د ښه پښتون خوی او خصلت لرونکې ده. پوهېږم مورې ډېر قدر او عزت به دې کوي. بله دا چې ته څه پوهېږې، ددې کلا د جوړېدو پیسې ما له کومه کړې، دا د هغې جنۍ پیسې دي، چې ماته یې راکړې دي. مور مې رادانګ کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بچی بېرته يې درنه اخلي؟

ما ویل: نه نه مورجانې هغه به ستا ننګور شي.

ويې ويل: چې دومره ښه جنۍ ده زويه، بيخي مې درسره رضا ده، پښتنه خو ده که نه؟

ما ویل: هو مورجانې پښتنه ده، که له نږدې نه دې ولیده، خوښه به دې شي. مورې يوه خبره درته کوم، چې بېګاه ته به ته يوازې د کاکا سره دا خبره شريکه کړې، زه ترې شرمېږم، ورته ويلی نشم دا کار به ته کوې.

ويل يې: ښه بچی زه به ماخستن د هغوی کره لاړه شم، ورسره وبه ګړېږم، ته بې غمه اوسه. موري دا مې چې درته څه وويل، دا ټولې خبرې ورسره وکړه او همدا هم ورته ووايه، چې د راتلونکې جمعې په ورځ به کابل ته ځو.

ښه ښه زويه فکر مې دی دا ستا ټولې خبرې به ورته وکړم.

مورجانې نوې جامې ځانته کړې کړه، دا کوم کسان چې راسره ځي پاکې جامې دې له ځانه سره واخلي. زه به په دې څو ورځو کې دا ځينې کارونه سم کړم، ددې نوي کور ځينې شيان نيمګړي دي دا به ورپوره کړم. د حجرې په څنګ کې تشناب جوړول، نوي کټونه، دوه جوړې ګليمان او د کور او مېلمنو لپاره نوې بسترې او نور ډېر شيان اخيستل او جوړېدل غواړي. د ځينو شيانو به د کاکا زوی شېرو ته ووايم، پيسې به ورته پرېږدم، هغه به يې سنبال کړي. همدا اوس به جلال آباد ته لاړ شم، ځينې سامان او شيان به واخلم، شيرو به هم له ځانه سره بوځم، ته به پخپل کار پسې بېګاه ته ورشې. اوس زه لاړم مورې، د خدای په امان.

له شېرو سره يو ځای جلال آباد ته لاړم، کوم ضروري شيان چې و، په بازار کې مو واخيستل او بېګا ته بېرته کور ته راغلو. په څلورو پينځه ورځو کې کوم ضروري کارونه نيمګړي پاتې وو، ترسره مو کړل. وخت مې کم او کارونه مې زيات وو، هر ماخستن به حجرې ته د کلي زلميان راته راتلل، ښه بانډار مو جوړ و. هر چا به راته ويلې: سهار صاحب دغې جمعې شپې دې کوم راډيويي داستان جوړ کړی دی؟ همدا پوښتنه به يې کوله، چې زموږ د خلکو څومره ذوق او علاقه وه، د جمعې د شپې راډيويي داستانونو سره.

رښتيا چې ماته ثابته شوه، چې د افغانستان خلک له خپل کولتور او فرهنګ سره څومره علاقه لري، خو بدبختانه زيات خلک بې سواده او نالوستي دي. پر ما دا يوه اونۍ لکه د باد په شان تېره شوه، د پنجشنبې په ورځ مې د ولسوالۍ نه هوسۍ ته ټيليفون وکړ، او سبا ته مې د ورتګ ورته وويل. هغه خوشاله شوه، ويلې: خدای مو په خير سره راوله. په مور دې سلام کوه. ما وې مور ته مې، چې ستا خبري وکړې څه مالګه مساله مې ورزياته کړه، سمدستي يې وويل: بچی دا صفتونه چې لري خامخا يې پوښتنه په کار ده. ويلې پوهېږمه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پخپله به دې څه مداري توب ورته کړی وي، خوشې ما بهانه کوې. په خندا شوه او مخه ښه يې راسره وکړه.

په دې شپه مې کاکا دوی او ماما مې کور ته راوستل، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته مې کاکا ته وويل:

کاکا جانه! سهار به تندار مې او ته مور مې او ماما جان مې په اته بجو د سهار له کوره وځو او کابل ته به په خير سره حرکت کوو. خپل سامان، جامې او ضروري شيان مو ورسره راواخلئ.

ټولو وويل: سمه ده. هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، ماما مې وې: خوريه چې د ښځې مسئله دې ده، څنګه تند تند اورې رااورې.

ټولو په دې خبره وخندل، ما سر ټيټ اچولی و، حيا راتله، د شپې تر ناوخته پورې زموږ کورنۍ باندار تود و، بيا مې کاکا وويل:

اوس ويده شئ، سبايي به وختي له خوبه جګېږئ. دوعا وشوه او هر څوک د ويده کېدو لپاره خپلو ځايونو ته ولاړل.

شپه تېره شوه، سبايي وختي ادې مې له خوبه راجګ کړم، له تشناب کولو نه وروسته مې خپل سامان سنبال کړو. مور مې وريجې ساتلې وې، خدابزده د څو کالو زړې وربجې وې، په بوجۍ کې مې وترلې، بکسونه مې برابر کړل، کتل مې چې کاکا او ماما دوی راغلل. موږ پنځه تنه وو، چې کابل ته تللو. د کلي يوه موټروان ته مې لا مخکې د مخکې نه ويلي و، چې موږ به ان تر کابله رسوي. هغه هم موټر راوست او کالي مو پکې کېښودل. برابر اته بجې وې، چې حرکت مو وکړو. موټر خو هسې زوړ واګون غوندې و، په خامه سړک يې خوشې اوازونه کول، په لاره چې ګاډي روان و، دوړې او خاورې يې بادولې او په موږ پربوتلې. د ګاډي کړکيو شيشې ماتې وې، د سړک ټولې خاورې به دننه موټر ته راننوتلې. سترګې او مخ مو په دوړو کې نه ښکارېده. کله چې د جلال آباد ښار کې له موټره ښکته شو، له ځانونه مو دوړې وڅنډلې، مخ او لاسونه مو هم پريمينځل. دمه مو وکړه، چای وڅښل شوې، بيا د کابل په لور روان شو، د جلال اباد او کابل ترمنځ سړک پوخ و، دوړې او خاورې نه بادېدلې. د لغمان په کڅ وروا وختو، په لاره مو د الفت صاحب زيارت ته لاسونه پورته کړل. سروبي ته چې ورسېدو، کاکا مې غږ کړ:

دلته لمونځونه کوو.

ګاډی د سروبي د ډنډ په غاړه ودرېد، يوه هوټل ته ورننوتلو، هغوی لمونځونه وکړل، په بازار کې وګرځېدو ښابسته ډېر دوکانونه وو، په هوټلونو کې هندي او افغاني رکاټونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرېدل. پوره دمه مو وکړه، له دمې نه وروسته بيا د کابل په لور روان شو. د سروبي نه بره خوا په لويه چړايي کې زموږ ګاډی په خوارو خوارو پورته ور روان و، په اوليانو اوليانو د چړای سر ته پورته شو. لږه شېبه وروسته د مومن خان او شيرينۍ په کلي مو سترګې ونښتې. سيند غاړې ته ګاډي په سړک ورښکته شو، د انارو باغ کې سره انار راځړېدلي وو، له دغه ځايه ورتېر شو د ماهيپر جګ غرونه رانږدې شول. کله چې د ماهيپر د جګې تړۍ لاندې موټر ورو ورو روان و، کاکا مې موټر چلونکي ته وويل:

وروره کله په دې سړک تېر شوی يې؟

هغه وويل: هو کاکا څو ځلې راغلی يم، تاسې مه وارخطا کيږئ، په کرا کرار به پرې ورځېږو. د ماهيپر په چينه کې مو لږه شېبه دمه وکړه، هر چا څو لپې اوبه وڅښلې، په ماهيپر راواوښتو، ايله مو لاړې تېرې شوې، ځکه چې له يوې خوا موټر ډېر زوړ و او له بلې خوا سړک ګران او پېچومي يې درلودل. مور او تندار مې دواړه ډارېدل، په ټوله لاره يې زيارتونه يادول، تنګي ته راورسېدو، وړاندې مخامخ مو په عسکري چونۍ ګانو سترګې ولګېدې. هغوی ته هرڅه نا اشنا وو. په پلچرخي ورتاو شو او د حربي پوهنتون په مخه تېر شو. هغوی صنعتي پارک او شاوخوا شنې سيمې تماشا کولې، د يکه توت برجوره کلا مخې ته راغله، ورپسې په يوه رپ کې پل محمود خان ته ورسېدو. مورر مې او تندار مې رانه پوښتنه وکړه، ويل يې:

بچی دا کابل دی.

ما ويل هو دا کابل دی. دې ځای ته پل محمود خان وايي. مخامخ په چمن حضوري ورغلو، ما به هغوی ته هرځای ښېل ورپېژانده. په جاده کې ووتلو، په ښي اړخ سينمای پامير باندې شاه دو شمشيره ته وګرځېدو. د ښار په منځ کې ووتلو او خپل کور ته لاړو. مازديګر نږدې و، چې کور ته ورسېدو. مېلمنو ته مې چای دمې کړې، هغوی په چايو کښېناستل او زه سمدستي بازار ته ووتلم، غوښه او تازه مېوه مګې راونيوله. دوی لا په چايو ناست وو، چې په اشپزخانه کې مې ديګ بار کړ. هغوی د مازيګر لمانځه ته سره پورته شول، زه په منډه د تليفون غرفې ته ورغلم. هوسۍ ته مې زنګ وواهه، مور يې غوږۍ پورته کړه، خالي دومره مې ورته وويل، چې هوسۍ ته وو وايه هغه ستا مېلمانه رارسېدلي دي. هغې ويلې تاسې څوک ياست؟

ما ويل: زه يې د صنف (ټولګي) اول نمره يم. يوازې دومره ورته وو وايه، چې خبره شي او دا هم ورته وو وايه، چې سبا ته وختي پوهنتون ته راشه، چې مېلمانه به ديې درته انتظار باسي، مطلب د هغې ټولګي والې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: ښه ورو ره په سترګو.

زه دوباره په منډه کور ته راغلم، ما وې چې د بېګ نه وي سوی. په اشپز خانه ورننوتلم، دېګ بخارر اوازونه پيل کړي وو، مېلمنو ته ورغلم، هغوی لمونځونه کړي وو، خپلو کې سره مشغول وو. ما وې تاسې خپه نشئ، زما کور تنګ دی. د ښار ژوند دغسې وي، په تنګو کوټو کې خلک اوسېږي، ما ويل چې قيد نشئ.

هغوی راته کړه: څنګه تند تند ګرځې.

ما وې څه خبره نشته دی، خالي دېګ مې باندې کاوه. مور او تندار مې غبرګ راته وويل:

نه نه بچې دا څه کوې، دا خو زمونږه کار دی.

ما وې تاسې نوي او تازه ما کره د لومړي ځل لپاره راغلي ياست، لومړی مېلمستيا به زه درته برابره کړم، نور به بيا ګورو.

په دې شپه مې ورته ښه شوروا برابره کړه، د ډوډۍ په وخت کې په ټولو ښه ولګېده، هر يوه به راته ويلې: والله چې د ښځو نه دې ښه پخلی ياد دی. ويل يې: سهاره ته خو سم اشپز يې.

ما وې: ولې به نه يم ټول عمر مې مسافرۍ کې تېر شو، اخر يوه ښوروا پخول خو به ياد وو.

هغوی ته مې تازه مېوه په مېز کېښوده او د کابل د ښار په باب مې ورسره خبرې کولې، هغوی هر يوه به ويل: سهاره زويه! دا کابل خو ډېر لوی ښار دی.

ما وې هو دا خو لا د ښار منځ ديو شاوخوا نور هم پراخه دی، بيا به له خيره پکې وګرځئ، سيلونه به پکې وکړئ.

کاکا او ماما مې دواړو وويل: موږ به تا سره يوازې درې ورځې تېرو و، دا کار دې خدای سم کړي، چې کور ته په خوشاله زړه وروګرځو.

ما وې ډېره ښه ده، هرڅه به وشي، چې را سره خپه نشئ. د موټر چلوونکي مې هم ښه خيال ساتلو، ما ويل د کلي سړی دی، چې قدر يې وشي. سبايي وختي را نه رخصت شو، له خپلې کرايې نه مې ورته نوره خرچه هم ورکړه، ښه خوشاله لاړ.

دا نور مېلمانه مې کور کې پرېښودل او زه خپلې دندې ته ولاړم. لومړی د رئيس دفتر ته لاړم، خو هغه لا نه و راغلی، په نورو همکارانو او ملګرو وروګرځېدم، بيا خپل دفتر ته راغلم، چې د رئيس ملازم راغی، ويل يې: رئيس صاحب دې غواړي.

رئيس ته ورغلم، د مېلمنو مې ورته وويل، خوشاله شو، د واره يې وويل:

بېګاه ته به زما مېلمانه شئ.

ما وې مننه رئيس صاحب، هغوی لا دلته دي، بيا به ګورو، خو زه د دې لپاره راغلی وم، ما وې چې ستا څه نظر دی، دوی بېګاه ته ورولېږم. هغه ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې نه، ډېر به ښه شي، بېګاه ته يې ورواستاوه. که د موټر خبره وه، زما موټر کې دې ولاړ شي.

ما وې: ډېره مننه يو ټکيسي کې به ولاړ شي.

ويل يې: سهاره په ښو تلوار او په بدو تامل، ټولې خبرې ورته وښايه، تر کوره ورسره ته ولاړ شه، چې هغوی خو نابلد دي.

ما وې: هو صاحب همدغسې به کوم. همدومره رئيس صاحب زه به اوس خپل کار ته ولاړ شم.

ويل يې: مهرباني، په مخه دې ښه شه.

دوباره خپل د کار کوټې ته راغلم، په څوکۍ کې لا ناست نه وم، چې شرنګ شو د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې غوږ ته ونيوه، بلې يې وکړل، پوه شوم، چې هوسۍ ده. ما ورته اواز بدل کړو، وې نه پېژندم، ويل يې: څوک يې؟

ما وې: تاسې څوک يئ؟

ويل يې: سهار صاحب شته دی؟

خپل غږ مې نور مال کړو: هو هو شته دی، له غږه يې وپېژندم.

ويل يې: راغلی يې، ستړی مشې، په خير راغلې.

ما هم ترې د مور او پلار د احوال پوښتنه وکړه، ويل يې: اوس همدومره، زه سمد ستي درځمه له کوټې نه مه وځه.

ما ويل: ښه ده راځه، هر کله راشې.

يوه اونۍ مو سره نه و ليدلي، مور دواړه لېوالـه وو، چې سره ووينو. د ټيلفون غوږۍ مې کېښوده، د دفتر ضروري کارونه مې ترسره کړل، لا په کار بوخت وم، چې هغه راورسېده. روغبړ مو سره وکړو، بيا يې له خوښۍ نه اوښکې په سترګو کې لړې برې شوې، څوک نه و، يوه ښه شېبه راغاړې وتې وه، سمد ستي يې ويل:

خلک دې څه کړل؟

ما وې: په کور کې دي.

له ځان سره يې: دا به څنګه زه ووينم؟

ما وې ته اوس دا خبرې پرېږده، دا خو شعبه ده دلته خبرې نه کېږي، کوم هوټل ته به ولاړ شو. سمدستي ووتلو او د هغې په موټر کې هوټل ته ولاړو، په هوټل کې مو دستي په دستي د دويمې مرکې خبرې پيل کړې، هوسۍ وويل:

کله زمونږ کور ته راځئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: نن شپه خو نه کېږي، سبا شپې ته به مونږه درشو.

هغې وویل: زه به په کور کې مور او پلار ته ووایم، پلار ته خو له شرمه نشم ویلی، خو یوازې به مور خبره کړم، هغه به یې پلار ته ووايي.

ما وې سمه ده.

هوسۍ وویل: چې مېوه (شیریني، نقل) درسره راوړې. زما کورنۍ به تاسې ته ګل درکړي. زمونږ په کور کې هم مېوه شته دی، خو دا په ګوره ماتي کې رواج دی.

ما ویل: هوسۍ داسې خبرې کوې لکه چې هرڅه ستا په واک کې دي.

ویل یې: همدغسې یې بوله نو، د کونډې زویه مزې دې دي.

ما ویل: ولې ستا نه دي څه؟

سر یې له شرمه ښکته کړو، لږه غلې وه، بیا یې وویل:

سهاره ته به ورسره راشې.

ما ویل: زه خو شرمېږم.

ویل یې: د کلي خبرې دې په کلي کې پرېږده.

ما ویل: ولې د کلي نه مې اوباسې.

ساده سهاره پښتانه وايي له کلي وځه، خو د نرخه مه وځه.

هوسۍ زما او ستا مینه خو رښتیا شوه، د مینې له ناکامۍ دې الله ساته. ګرانه خبره ده، چای مو وڅښلې ما وې زه به کار ته هم نه ځم، کور ته به لاړ شم، چې مېلمانه به قید شوي وي، چې بېرون ته یې رااوباسم. مره ستا موټر نه دی زده، چې هغوی دې په موټر کې ګرځولی وای. ښه ده راځه، چې ځو. زموږ تر کوره راغلو، هغې خپل بکس ته لاس کړ، ویلې هن دا پیسې درسره واخله، له کلي راغلي یې، بې خرڅه شوی به یې، مېلمانه دې دي، سم قدر یې کوه.

هر څو مې چې ورته وویل: روپۍ راسره شته دی، هغې نه باوروله، یو بنډل پیسې یې راته په زوره په جېب کې کېښودې، او دا یې هم وویل: څومره اطرافي خوی لرې، تراوسه لا نه یې قانع شوی سم د مدعي په څېر یې راته وویل، ما نور څه ونه ویل. هغه لاړه او زه هم کور ته ننوتلم، په دروازه کې مې زر تر زره د پیسو بنډل وشماره، پوره لس زره افغانۍ وې، چې په هغه وخت کې ډېرې پیسې وې. کور ته خوشاله ننوتلم، هغوی بانډار پیل کړی و، د غرمې ډوډۍ یې خوړلې وه، چای ورته ایښی و. مور او تندار مې په کور کې داسې ګرځېدلې لکه پخوا چې یې پکې شپې ورځې تېرې کړې وي، هرڅه یې تیار کړي وو، ما وې: ښښنه کوئ، د شعبې کار مې پاتې و، هغه مې ترسره کړو. اوس هم له خپل وخت نه مخکې راغلم. ما وې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې خپه شوي نه یاست؟ ټولو ویلې: زویه سرلوړی اوسې، ولې به خپه کېږو، دا خو ستا برکت دی، چې کابل وینو، مونږ چېرته او کابل چېرته؟ اوس دې الله دا زموږ کار وکړي، ورسره سودا مو ده.

ما وې توکل په خدای هرڅه به وشي، ښه خوشاله به کلي ته ستانه شئ، خو داسې به وکړو، چې خدای به یې کوي، سبا ماښام ته به په درخواست ورځو، له ځان سره به څه شیریني وړو، نور د هغوی کار دی. ټولو په دې خبره لاس پورته کړل، ویلې: خدای دې فضل وکړي.

ما وې: اوس به ښار ته ووځو، چې لږ سیل خو وکړئ. هغوی ویلې: ډېره ښه ده.

له کوره ووتلو او په یوه ټیکسي موټر کې پل خشتي جومات پوري ورغلو، هغوی چې جومات ولید، حېران ورته پاتې وو، ویل یې: اوربدلي مو وو، خو اوس مو پخپلو سترګو ولید. دوی راته وویل:

نن به د ماسپښین لمونځ په دې پل خشتي جومات کې کوو. ما ویل ښه ده. یو ځل به په میوند واټ کې وګرځو، دا شاوخوا ځایونه به ان تر ارګ پورې وګورئ، د ماسپښین جمعې ته به ځانونه راورسوو. دوی مې ښه ډېر وګرځول، سم سترې شول، د پل باغ عمومي نه پل خشتي جومات ته ووتلو. کاکا او ماما دوی دواړه جومات ته ننوتل، مونږ درې واړه هوټل ته وختلو. ډوډۍ مو راوغوښتله، ډوډۍ چې مو وخوړه، مور او تندار مې په هوټل کې پرېښودلې او زه په هغوی پسې جومات ته لاړم. زه چې د جومات دروازې ته ورسېدم، خلک له جومات نه راخواره شول، په منډه جومات ته دننه ورغلم. هغوی دواړه د جومات په حویلۍ کې ولاړ وو او پورته پورته یې د جومات لوړ منار او شنې ګنبدې ته کتل. غږ مې پرې وکړو، خوا ته یې ورغلم ما وې راځئ، چې هوټل کې ادې دوی ځانته ناستې دي، چې ورشو. هوټل ته چې لاړو، ډوډۍ مې ورته راوغوښته، ماما مې ویل:

خوریه جانه، چې زه خدای پیدا کړی یم، دومره غټه جمه مې نه وه لیدلې. دا ښایسته جومات، دا مسلماني، د ډوډۍ په سر یې لاس پورته کړو، ویلې خدای دې دا د اسلام باچا تل تر تله برقرار لري. کاکا مې هم ورسره امین وویل. ما ورته څه ونه ویل، ځکه چې د هغیو دواړو خپل نظر او فکر وو. په هوټل کې مو ډېره دمه وکړه، چای مو وڅښلې ما ورته بیا د ارګ شاهي او د پل خشتي جومات په هکله رڼا واچوله. هغوی هم راځنې پوښتنې کولې، ما به ورته بېلې بېلې ځوابولې. له مور او تندار نه مې پوښتنه وکړه، ما وې ادې کابل دې خوښ شو تندار ته څه وائې؟

لومړی مې مور وویل: بچی ښایسته ښار دی، خو دا ښځې پکې بیخي لوڅې ګرځي، دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د کفر کار دی. تندار هم د ادې خبره تائید کړه، ویلې: ورک دې شي دا خوشین کفر دی. ماما مې لږ تـوکي غونـدې و، وې ویـل: تاسـې پـه غرونـو او درو کـې ژونـد کـړی دی، دا هرڅـه درتـه سـرچپه ښـکاري. مـور مـې پـرې رادانـګ کـړو: چـوپ شـه چـوپ شـه تاتـه یـې هـم لکـه چې خوند درکړو، دا د پښتو او غیرت کار دی

ماما مې ویل: دلته پښتو او غیرت څه کوي، دا د پښتنو خبرې دي.

کاکا مـې وویـل: خوشـې کـړس مـه کـوئ، دا دنیـا یـوازې د دوی ده، پـرې چـې هرڅـه کـوي، د دوی کار دی، خدای دې پښتانه له داسې کارونو نه وساتي.

مـا وې کـه دمـه شـوي یاست، نـو اوس بـه پـه بـازار کـې سـودا وکـړو او بیـا بـه کـور تـه ځـو. لـه هوټله راووتلو، وچې میوې، نقـل او نـور ضـروري شـیان مـو راونیـول او بیـا پـه یـوه ټیکسـي کـې کـور تـه لاړو. تنـدار مـې د ماښـام ډوډۍ تیـاره کـړه، لـه ډوډۍ وروسـته هغـوی او مـا د ماخسـتن مـونځ وکـړو او چـای تـه کېناسـتو. هـر یـوه رانـه د کابـل ښـار پـه بـاب پوښـتنې کـولې، مـا ورتـه پـه ادب سره ځینې معلوماتونه ورکول. ماما مې رانه وپوښتل، ویل یې:

خوریه ته په کابل کې څه کار کوې؟

ما ویل: ماما جانه زه مطبعه کې کار کوم، مامور یم.

کاکا مـې ورتـه وویـل: دا د جمعـې پـه شـپه چـې راډیـویې داسـتانونه اورې، خـو دا یـې لیکـي کنه.

ویل یې: ښه هغه ته لیکې؟

ما ویل: هو ماما جانه! زه یې لیکم.

ویـل یـې: والکـه خوریـه مـا خـو لـه تـا نـه دومـره تمـه نـه لرلـه، تـه خـو زورور سـړی راوختـې، افرین شـه پـه تـا! پـه دې عمـر کـې تـه داسـې پخوانـۍ کیسـې لیکـې، چـې عقـل ورتـه کـار نـه کـئ. شـکر دی ربـه، چـې زمـا خـوری دومـره پـوه سـړی دی، ټـول لاس پورتـه کـړئ، چـې الله یـې لـه دې نـه هـم جـګ کړي.

مـا ویـل: مامـا جانـه مـا کـوم مهـم کـار نـه دی کـړی، نـن وخـت کـې خلـک ډېـر لـوی او سـتر کارونـه کوي، خلک ان اسمان ته وختل.

مامـا مـې ویـل: رښـتیا، چـې پـه دې کابـل کـې دا کارونـه شـوي دي، تعجـب دی. هغـه ویـل هـو دا خبـره خـو ده، دا نـن چـې مـونږ پـه دې ښـار کـې دا کـوم شـیان ولیـدل، دا هـم د تعجـب خبـره ده. خـدا پـړو خوریـه جانـه! یـوازې دا مـوږ پـښتانه بـې مالـه پـاتې یـو، نـور خلـک مخکـې تللـي دي. ماتـه هغـوی د وخـت او حـالاتو د لا څـه ویلـو زمینـه برابـره کـړه، مـا وې تاسـې تـه د کابـل دا عـادي شـیان تعجـب ښـکاري، ولـې د نـورو ملکونـو د ژونـد سـطحه ډېـره لـوړه ده، هـر ملـک کـې خپلـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو یې کار کړی دی، حکومتونه یې ښه دي، علم او معرفت پکې شته دی، نر او ښځې یې لیک او لوست باندې پوهېږي، ځکه یې خو ژوند ښه دی. زموږ او ستاسې نر او ښځې بې سواده دي، چېرې په کلي کې یو نیم مېرزا پیدا شي، چې په لیک لوست پوهېږي، دا څو کاله کېږي، چې دا ښوونځي جوړ شوي دي، یو شمېر نوي ځوانان د خپلې ټولنې خدمت ته راوتلي دي، که پخوا ښوونځي او مکتبونه وای، خو تاسې به هم سبقونه ویلي وای، نالوستي به نه وای پاتې. دا د ژوند پرمختګ او ترقي ټوله په علم او پوهې پورې اړه لري او د ښوونځیو له لارې منځ ته راتلای شي. زموږ او ستاسې د ژوند بدبختي بې علمي ده، مونږ په دې باب ډېرې خبرې وکړې، وروسته ماما وویل:

خدای دې هغه چاره پېښه کړي، چې زمونږ په کې خیر وي. الله دې زموږ ایمان نه خطا کوي. مور مې په دې وخت کې له اشپزخانې نه راغله، دا سې یې وویل:

د سبا خبره وکړئ، چې څنګه به کوو؟

ما وې: سبا ته به له خیره مازدیګر او د ماښام ترمنځ هغوی کره ورځو، تاسې خپلې نوې جامې تیارې کړئ، زه به درته جامې اوتو کړم. هو رښتیا! مخکې به هغوی ته زه خبر باید ورکړم، خو سبا ته چې وظیفې ته لاړم، ټیلیفون به ورته وکړم. کوښښ به وکړم، چې کور ته په یوه بجه بېرته راشم.

دغه شپه تېره شوه، سبائي معمولاً خپلې دندې ته لاړم، په لسو بجو بیا د رئیس صاحب دفتر ته ورغلم، هغه مې له جریانه خبر کړ، ویلې که ډېر ضروري کار درته په مخکې نه وي، ځه کور ته لاړ شه، خپل کارونه دې بېګاه ته سم کړه. ما وې تر دولسو بجو یمه، ترڅو ځینې ضروري کارونه مې ترسره کړم. خپلې شعبې ته راغلم، چې د ټیلفون زنګ راغی، هوسۍ ویل یې:

دوه ځلي مې درته زنګ وواهه لکه چې په شعبه کې نه وې.

ما وې: هو رئیس صاحب ته ورغلی وم. ما ورته وویل: نن مازدیګر د شپږو بجو په شاوخوا مونږ درځو، خان کاکا دوی خبره کړه، مور دې هم زمونږ د مېلمنو نه خبره کړه، ما سره پردي څوک نه درځي.

هغې وې: ښه ده، زه به هغوی وپوهوم. سهاره! مونږ به مېلمنو ته ډوډۍ تیاره کړو، ته چې راتلې هغه نوې توره دریشي به واغوندې، نبکټایي وتړه، مېلمانه به هم خپل پاک کالي واغوندي، خپه نشې، زما خبره او ستا یوه خبره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې ښه ده او ته به؟

هغـــــې ويــــل: زه بــــه دې لــــه ليــــرې ليــــرې تماشــــې كــــوم، لكه هنګامه چې وايي:

جاله لاهو کړه جاله وانه

چې مازديګر شي مرغۍ شنو ونو له ځينه

ما ويل: هوسۍ، مور او پلار خو به دې......

ويــــل يــــې: نــــه نــــه ســــهار صــــاحب، هغــــه خبــــرې حــــل شــــوي دي، يــــوازې د خپلــــوۍ تــــار بــــه غوټــــه کېــــږي، مــــور او پلار به مې حتمي دستمال درکوي.

ما ويل: په خوله دې برکت شه، زما خو زړه درزېږي.

ويل يې: زړه چې ښکته پورته نکړې، هوسۍ درسره ده.

ما ويل: مننه زه همدا اوس کور ته ځم.

ويل ورځه په مخه دې ګلونه.

زه سمدستي لـه شـعبې نـه ووتلـم او نيـغ حمـام تـه لاړم، تـر حمـام کولـو وروسـته شـل کـم دوه بجـې کـور تـه ورسـېدم. لـومړی مـې د هغـوی جـامې اوتـو کـړې او بيـا مـې خپلـه درېـشي. هغـوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلې وه، ما زر زر ډوډۍ وخوړه او بیا مې هغوی ته د هوسۍ دوی کره د ورتګ په باب ځینې خبرې وکړې. د ناستې پاستې، د خبرې کولو طریقه او ځینې نورې خبرې مې ورته وکړې. ما وې ستاسې د خپلې سیمې د کولتور خبرې ښې زده دي، مګر ددې ځای کولتور لږ توپیر لري. تر پښځو بجو پورې مونږ له هغوی سره د مرکې او د خپلوۍ کولو خبرې اترې پخپلو کې سره وکړې. له کوره راښکته شوم او ټکیسي پسې ګرځېدمه، څو دقیقې وروسته ټکیسي راغی او مونږ پکې کېناستو او د هوسۍ دوی کره لاړو. د هغوی د کور زنګ مو چې وواهه، وړوکی هلک دروازه خلاصه کړه، ورته مې وویل:

ورشه خان کاکا دو کره ووایه، چې سهار دوی راغلي دي.

لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور دروازې ته راغله، مور ته یې وویل: راځئ راځئ، دننه راځئ. ورننوتلو، هغې ته مې بېل بېل وروپېژندل او هغې ښه توده ستړې مشي له هر یوه سره وکړه. ماته یې هم لاس راواوږد کړو او په مینه یې روغبړ راسره وکړو. دننه یې سالون ته بوتلو، په کوچونو کې کښېناستو، د هوسۍ مور وویل:

د هوسۍ پلار چېرته تللی دی اوس دستي راځي.

یو بل زلموټی هلک او یوه وړوکې جینۍ، چې د هوسۍ د ترور اولادونه وو، په کور کې ګرځېدل راګرځېدل. هغه له سالون نه ووتله، ویلې چې زه چای درته راوړم.

کاکا مې غلي شانته وویل: دا خو لکه چې ډېر ماړه خلک دي؟

ماما مې وویل: خوریه دا کور یې خپل دی؟

ما وې هو ماما جانه، دا کور څه کوې، نور سرایونه لري، دا خو د شاهي کورنۍ سره نږدې پاتې شوی سړی دی، پخوا یې غټه څوکۍ درلوده، په اصل کې د جنوبي دي، خو پخوا کابل ته راغلي دي، اوس ددې ځای شوي دي. مور او تندار مې غلي غلي په کوچونو ناستې وې، د هوسۍ دوی مزدورې چای راوړو او په مېز یې ټولو ته چای واچولې. لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور راغله. په خورا ورین تندي یې بیا له هر یوه نه پوښتنه وکړه، هره خبره یې په غوږېدلې ټنډه کوله، زما مور ترې د کورنۍ د حال احوال پوښتنه په لوړ جرئت سره وکړه، هغې ورته په خندا او مهربانۍ ځواب وایه. موږ لا یوه پیاله چای نه و څښلې، چې خان کاکا راغی. روغبړ مو سره وکړو، ما ورته خپله مور، کاکا، ماما او تندار وروپېژندل. هغه هم خپل ځان پوره معرفي کړو، سمدستي یې ښځې ته وویل:

دوی درنه خپه شوي نه یې.

هغې ویل: دوی هم لږه شېبه کېږي، چې راغلل.

خان کاکا لومړی په ټیلفون کې چاته وویل، چې زه نن شپه نشم درتلای، مېلمانه لرم. په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سالون کې په ځانګړې څوکۍ کې کښېناست، له هر یوه سره یې دوباره ستړي مشي او احوال پرسي وکړه، بیا یې وویل د لمانځه وخت دی، لمونځ به وکړو. ټول پاڅېدل د لمانځه په تکل، څوک تشناب ته لاړل، ځینې په لمانځه ودریدل، زه له سالون نه بهر حویلۍ کې د ګلونو باغچه کې ګرځېدمه، د هوسۍ د اکا زوی او دوه ماشومان نور هم زما خوا ته راغلل. د حویلۍ په بره خوا کې دوه منزله ودانۍ وه، چې دیوالونه یې د سنګ مرمرو وو. د کور سالون د هغې ودانۍ نه رابېل جوړ شوی و، وړاندې دوه درې پیاده خانې وې، د ودانۍ دوهم پوړ په یوه کوټه کې کړکۍ خلاصه وه، چې ښه ورته ځیر شوم، ومې لیده چې هوسۍ په کړکۍ کې ناسته ده. ماته یې لاس وخوځاوه، ما وې چې څوک مې ونهویني، خالي خپل سر مې ورته وښوراوه. هغه له هغه ځای نه راښکته شوه او لاندې چېرې مصروفه شوه. زه د حویلۍ په ډول ډول ګلونو کې ګرځېدم، د هوسۍ د تره زوی نه مې پوښتنه وکړه، ما وې ورورکه دا کور د دوی خپل دی. هغه وې هو دا یې خپل کور دی. ددې نه یې یو بل ښه کور په وزیر آباد کې دی، هغه یې په کرایې ورکړی دی. دا هلک ایله د پنځلسو کالو به و، د پلار پوښتنه مې ترې وکړه، ویلې پلار مې رئیس دی، خو هغه نه پوهېده، چې پلار یې د څه شي رئیس و. له خبرو نه یې معلومېدل، چې د شتو خاوندان دي. یو سګرټ مې وڅښاوه او بیا د سالون و خوا ته روان شوم. مخامخ د یوې بلې کوټې په کړکۍ کې هوسۍ بیا ولاړه وه، نیمایي ځان یې له کړکۍ نه راوېستلی و، خپل دواړه لاسونه یې سره ومښل او له معمول سره سم یې خپل اوربل چپ خوا ته تاواوه. زمونږ په منځ کې واټن دومره زیات نه و، زه د سالون په لور وګرځېدم او هغه لا ولاړه وه. خړنۍ لګېده، سالون ته ورننوتلم، هغوی لمونځ خلاص کړی و.خان کاکا د کاکا دوی سره پخوانۍ خبرې پیل کړې وې، نورو ورته غوږ ایښی و. خان کاکا د انګرېزانو د وخت کیسې راواخیستې، کاکا مې ورته ښه کول، مور او تندار مې د هوسۍ له مور سره په بله کوټه کې ناستې وې. د خان کاکا خبرې اوږدې شوې، مزدور یې د سالون په دروازه کې راننوت، ویلې خان کاکا ډوډۍ تیاره ده. خان کاکا خبرې بندې کړې، ویلې مهرباني وکړئ، درځئ، چې ډوډۍ وخورو. د سالون نه مخامخ بله کوټه وه، اوږد مېز پکې پروت و، ډوډۍ پرې تیاره شوې وه، په مېز چې کېناستو، هر ډول خواړه په مېز ایښي وو.

ډوډۍ مو وخوړه او بیا دوباره همغه سالون ته راغلو. ورپسې د ماخستن لمونځ هم وشو، نوکر (مزدور) چای راوړو او بیا یې ورپسې تازه مېوه راوړه. د مېوې له خوړلو نه وروسته کاکا مې لومړی له خان کاکا نه اجازت واخیست او بیا یې خپلې خبرې داسې پیل کړې:

خان کاکا موږ د ننګرهار د سیمې او سېدونکي او مومند یو، سهار صاحب مې ورار دی، دلته په کابل کې مطبوعاتو کې کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان کاکا وویل: هو هو پېژنم يې، يو ډېر تکړه ليکوال دی، ډېر ښه زلمی دی، تېرو ورځو کې له يوه رئيس سره دلته راغلی و، په غير له هغې دده ډېرامې هره جمعې په شپه اورو.

ما له شرمه ځان راټول کړو او بهر ته ووتلم. کاکا مې ورته د خپلوۍ کولو وړانديز کړی و، ماما مې هم د نوې خپلوۍ په هکله هراړخيزې خبرې کړې وې، زه بهر حويلۍ ته وروتلم، سگرټ مې ولگاوه، د سالون نه وړاندې د ناجو د ونې ترڅنگه ودرېدم، کتل مې چې هوسۍ بيرته راووتله، پخپلو کورنۍ جامو کې وه راتله راتله کله چې زما خوا ته راغله، ويل يې: څوک يې؟

ما وې زه يم راځه.

هغه رانږدې شوه، لومړۍ يې کور پلو پام وکړو او بيا يې په ما رامنډه کړه، لاس يې رااوږد کړو، سترگې مشي يې راکړه، زه ښه ورنږدې شوم، لاس مې ورله کلک نيولی و. ويل يې: څنگه خبرې خو روانې دي؟

ما وې هو زه ترې راووتلم.

ويل يې: ما خو له کړکۍ نه وليدې، چې سگرېټ دې ولگاوه، زه به دوعا درته کوم، چې پلار مې درکړي، زه درنه لاړم چې مور مې پوه نه شي.

ما وې ځه ورځه.

هغه لاړه او زه هم د سالون کوټې ته نږدې ورغلم، په دروازه کې ور روان وم چې د خان کاکا له خولې مې واورېدل: ستاسې خپلوي مې په سر او سترگو قبوله ده، زما پښتانه ورونه ياست، تاسې نه شم خپه کولی، زما د کورنۍ درسره رضا ده.

کاکا او ماما دواړو غبرگ وويل: کور دې ودان صيب. په دې وخت کې زه لږ پښه نيولی شوم، وړوکی زوی او مزدور يې راووتل، خان کاکا غږ وکړو:

والکه ورشه مور ته دې ووايه، چې دستمال راوړي.

کاکا مې ماته راغږ کړ: سهاره، سهاره زويه ! زه په دروازه کې ورننوتلم، ومې ويل: دا دی کاکا راغلم.

ويل يې: هله څه مېوه شيريني...

ماما ته مې د شېريني پتنوس ورکړو او په ناستو کسانو يې نقل سره ووېشل. د نقلو پتنوس يې دننه ښځو ته هم يووړو، لږه شېبه پس يې دستمال په يوه بل پتنوس کې ايښی و، ښځې ورسره ټولې سالون ته راغلې. ټولو مبارکي وويله، وروسته زما کاکا يو د قرآن شريف سورت ولوست او دوعا وشوه. بيا نو زما مور ته ټولو مبارکي ورکړه، زه غلی په څوکۍ کې ناست وم، خندا وه، خوشالي وه. د ماخستين تېره پورې ورسره ناست وو، بيا مو ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجازت واخیست او کور ته ترې راغلو. کاکا او ماما دواړه په خپلوی خوښي ښکاره کوله، ویلې ښه شو چې دا کار وشو، خالي لاسونه کلي ته ستانه نه شو. مور مې هغوی ته وویل:

درې ورځې وروسته به مونږه خوږه کونډی وروړو، بیا به کلي ته ځو. ټولو وویل: ډېره ښه خبره ده.

په سبا ته چې کار ته لاړم، رئیس صاحب ته مې کیسه تېره کړه، هغه خوشاله شو او مبارکي یې راکړه، ویل یې ښه شوه، چې ستا د زړه کار وشو. ستا خوشالي زما خوشالي ده. مننه مې ترې وکړه او بیا خپل دفتر ته لاړم. له ډېرې خوشالۍ نه مې وروسته پاتې کارونه په چالاکۍ سره اجرا کړل، یوولس بجې وې ټیلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه، ویل یې:

مبارک دې شه.

ما وې: ستا دې مبارک شي، چېرې یې؟

ویل یې: زه په پوهنتون کې یم، تر درې بجو پورې درس لرم، په څلورو بجو به درشم.

ما ویل: ښه زه به دې انتظار کوم، د خدای په امان. د ټیلفون غوږۍ مې کېښوده او بیا مې پخپل کار په ډاډه زړه پیل وکړو، تر دوولسو بجو مې کار وکړو او بیا په تفریح کې تر کوره لاړم، ما وې چې مېلمنو به څه پاخه کړي وي که نه؟

په لار کې مې ترکاري او تودې ډوډۍ واخیستې، کور ته چې ورننوتلم، مور او تندار مې دواړه په اشپزخانه کې ناستې وې او دیګ یې باندې کړی و. ویلې زویه ستړی مشې، کاکا او ماما دې بهر ته په چکر وتلي دي.

ما وې مور جانې زه به ورپسې وروو ځمه، هسې نه چېرې په بله نه وي تللي!

په منډه له کوره راووتلم، په کوڅه کې مې وړاندې پام وکړو، هېڅ په نظر رانغلل، ما وې ته راځه هغې وړاندې ونو پورې به ورشم، که چېرې سیورې ته ناست وي؟

ونو ته چې ورنږدې شوم و مې لیدل، چې دواړه د اوبو په یوه ویاله کې اودسونه کوي، خوا ته ورنږدې شوم، سلام مې پرې واچاوه، ویل یې: سهاره بچی ته راغلې؟

ما ویل: هو کاکا جانه له کوره درپسې راووتلم، ما وې چې چیرې لادرکه نشئ. دواړو وخندل وې ویل: دومره خو نابلده نه یو، دربیمه ورځ مو ده. په دې شاوخوا کې بلد شوي یو. موږ ته لاره معلومه ده، ته ځه مونږه پخپله درځو، دلته به لمونځ وکړو بیا به کور ته درشو. زه ترې بېرته کور ته ولاړم، مونږ چې ترڅو ډوډۍ تیاروله، هغوی هم راغلل. ډوډۍ مو سره وخوړه په چایو ناست وو، د هوسۍ د پلارګنۍ خبرې مو راواچولې، کاکا مې وویل:

ماته چې پته ولګېدله، ډېره ښه کورنۍ او پخپله پښتو او اسلام ولاړ خلک راته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري.

ما وويل: ماته هم خانداني او د پوره شتو خاوندان ښکاره شول. دا خپلوي دې ورسره زمونږ خداى ټينګه او بختوره کړي. کاکا مې د مور او تندار نه پوښتنه وکړه، ويلې: تاسو ته دا خلک څنګه ښکاره شو؟

هغوى دواړو وويل: ډېره ښه ښځه يې وه، مونږه پخپل عمر داسې ښه ښځه نه وه ليدلې، څومره نيت په خيره او مهربانه ښځه وه. همدا يې ويل: سهار صاحب طالع مند او خوش بخته دى، چې هوسۍ يې په نصيب شوه او له داسې ښه ټبر سره يې خپلوي وشوه. دوى دواړه به ښکمرغه ژوند ولري. په دې خبرو کې درې بجې شوې، ما هغوى ته وويل: تاسو که په کور کې قيد شوئ، بيرون ته ووځئ، زه کېداى شي کور ته لږ ناوخته راشم، زه مطبعې نه راغلم او خپل پاتې کارونه مې ترسره کړل.

په څلورو بجو مې چې حاضري امضاء کړه، له مطبوعاتو نه ښکته شوم او په سړک باندې په چرت کې روان شوم، تر ډېره ولاړم، پام مې کاوه چې د هوسۍ موټر راواوخت، موټر يې ودراوه او راښکته شوه، په هغه اندازه خاندي او شرمېږي، چې هېڅ حد نشته دى، زه حېران پاتې وم، چې دا ولې نن بل ډول ده؟ هسې يې ځان جوړ کړى و، لکه د چين ماچين ښاپېرۍ، په موټر کې کېناستو، ما وې دا ولې داسې ښکته ښکته ګورې؟

ويل يې: د کونډې زويه ښکته به نه ګورم.

پام کوه هوسۍ تل به له ما سره په يوه طبيعي حال اوسې، زه او ته له نن نه په ابسته دوه ملګري يو. د مېړه او ښځې خو څه خبره نه ده، زما او ستا د برې راز په همدې حقيقي مينه کې دى، نور ژوند دى کېږي به. خپل ښي لاس يې رااوږد کړو، ژما په اوږه يې کېښود او وې ويل:

ما خو درته ويلي و، چې مينه درسره لرم، اوس نو زه ستا او ته زما يې، راځه چې اوس کوم د ساعت تېرۍ ځاى ته لاړ شو. موټر ته يې حرکت ورکړو، ما وې: چېرې ځو؟

نن به سهاره راساً که دې خوښه وي شېوه کيو ته لاړ شو، هلته به د درياب په غاړه يوه شېبه سره کېنو.

ما وې: بلکل مې خوښه ده، خو نن به لږ په وخت راوګرځو، ولې چېګ مېلمانه په کور کې دي.

هغې موټر ګړندى چلاوه، په لاره چې تلو راته وې ويل:

په بله اونۍ کې به درته موټر چلول زده کړم، ببرک چمن ته به دې بوځم.

ما ويل دا به څومره ښه شي، چې زه ډريوري وکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: پروا ونه کړې، اوس به ټول هرڅه سم شي.

ما وې: رښتیا هوسۍ ته خوږه کونډۍ پېژنې؟

ویل یې: ولې نو نه یې پېژنم، سهاره په نظر کې دې پښتنه نه راځم که څنګه؟

ما ویل: نه نه ولې نه، خو ما وې چې تاسې په کابل کې ډېر وخت تېر کړی دی، ځینې دودونه مو هېر کړي نه وي.

نه نه کابل هم خپل رواج لري، هر چېرې دا دود شته دی.

ما ویل: مونږ که کومه پښنبه نه وه په خیر، سبا نه او بل سبا ته خوږه کونډۍ درورو. مور ته دې وو ایه، چې په هغې ورځې خان کاکا هم باید کور کې وي. ویل یې سمه ده.

په دې خبرو کې مونږ شیوه کیو ته ورسېدو، د جمیعت لېسې نه ورتېر شو، مخې ته سیند راغی، موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او مونږه پیاده شو. د سین په غاړه وراندې ولاړو، د توت ونې سره نښتې وې، په یوه ځای مو د توت ځانګې نه توتان وخوړل، ښه چې وراندې تېر شو، د سین په غاړه جولګه وه، شاوخوا یې ګڼې ونې او د ګلابو ګلونه سره ښکارېدل، مونږ یو بل ته سره وکتل، ما وې راځه هوسۍ یو ساعت به دلته کېنو.

هغې ویلې راځه چې کېنو.

د ګلابو بوټو کې ورننوتلو ان د سیند غاړې ته مو ځانونه ورورسول، په یوه شنه کبله ورته کېناستو، د سین اوبه خړې غوندې وې او په مستۍ سره سیند روان و، شاوخوا ځمکه یې له ځان سره وړې وه، د سیند نه پورې هم ګڼې ونې د سیند په غاړه ولاړې وې، هېڅوک نه ښکارېدل. یو نیم بزګر به په خپل پټي کې لګیا و، ما هوسۍ ته کړه:

دا خو بیخي ځانته ځای دی، بنی بشر نه ښکاري.

ویل یې: موږ ته همدا سې ځای ښه دی. وې خندل او لاس یې د سین اوبو ته ښکته کړو، داري یې راته وکړې، ما هم د اوبو داري وروشېندلې. په ټوکو ټوکو کې مو ځانونه لامده خېشته کړل، وروسته مو اوبه له ځانونو نه وڅنډلې او د ګلابو ګلونو په منځ کې په یوه شنه درب کې کېناستو. زما کمیس لوند شوی و، له ځانه مې وویست او په بوټو مې لمر ته وغوړاوه. د هغې هم کمیس لوند و، ما وې هوسۍ څوک نشته دی، کمیس دې اوباسه او په دې بوټو یې خور کړه. ویلې نه دا کار دلته نه کېږي، که څوک مو وګوري، نو څه به وایي؟ ته خو نارینه یې پروا نه کوي، مګر زه خو دا کار کله کولی شم، خیر دی وچېږي. هوسۍ د لومړي ځل لپاره زما د سینې ببر ویښتان ولیدل، وې ویل:

سهاره دا څومره ببر یې؟

ما ویل: ولې نه دې خوښېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: د خوښېدو خبره خو بېله ده، مګر دومره ډېر ګڼ وېښتان!

ما یې زلفو ته لاس وروړو، او ومې ویل:

او دا ستا د زلفو قودې! ځانته مې راوړاندې کړه، ما وی چې د مینې تنده ماته کړم، خو هوسۍ رانه ځان راښکدو، ویل یې: نه، زیاتې به نه کوو.

ما وې هغه فکر مه کوه هر شی په خپل وخت کې.

ویل یې: هو همداسې ده، بې هوښه کېږه مه، خدای دې د زړه صبر درکړي.

هوسۍ رانه وړاندې کېناسته، ماته یې ورو غوندې وویل:

سهاره دا ځای بیخې ځانته دی، ځوک به شک راباندې وکړي، کمیس دې واغونده، د سیند غاړې ته به ورشو، چې د چا شک راباندې رانه شي.

ویل مې: هوسۍ نن راته بې زړه ښکاره کېږې.

ویل یې: بې زړه خود یم آن تر واده پورې به داسې بې زړه اوسم.

د سیند غاړې ته ښکته شو، کتل مو چې پاس د توت ځانګې سرې له توتانو نښتې دي، په اوبو کې مې یوه ځانګه راوځنډله، سره پاخه توت په اوبو کې پرې واته. مونږ دواړه د سیند په اوبو کې په مزه مزه او ټوکو ټوکو کې ډېر توتان وخوړل، ښه شېبه د سیند په غاړه کېناستو، بیا مې هوسۍ ته وویل: راځه چې زیاتي ځو، په کور کې مېلمانه دي، جې ځان ورورسوم، خپه نه شي.

هوسۍ چې بوټ یې له پښو وپستلی و، بوټ یې پښو کړل د موټر خوا ته راروان شو، له شېوه کیو نه د ښار په لور روان شو، په موټر کې مې هوسۍ ته وویل:

سبا ته به مونږ د خوږې کونډۍ لپاره په بازار کې ځینې سودا رانیسو.

هغې وې: څه به رانیسئ؟

ما وې: مور مې راته ټول شیان راښودلي دي، لکه وچه او تازه مېوه، ماهیان، شیر برینج، سابه او داسې نور... بېګاه ته به بیا له هغوی نه پوښتنه وکړم.

ویل یې: سهاره د ټولو شیانو پوښتنه وکړه، سبا ته هغوی ته تکلیف مه ورکوه، په لسو بجو به زه مطبعې ته درشم، دواړه به بازار ته لاړ شو، وابه یې خلو.

ما وې: هوسۍ ته به راسره په تکلیف شې.

هغې ویل: نو دا خو یوازې ستا کار نه دی زمونږ د دواړو ګډ کار دی.

ما وې: سمه ده زه به سبا ته ستا انتظار کوم. زمونږ ګاډی په قلاچه راتېر شو، لږه شېبه کې حضوري چمن ته راورسېدو، لمر په غرغره و، چې د کور مخې ته یې موټر ودراوه. زه ترې راښکته شوم او هوسۍ په چالاکۍ سره موټر روان کړو او لاړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانـدې کاکـا او مامـا دواړه راروان وو، هغـوی خـو ولیـده، مګـر څـه یـې پېژندلـه، چـې څـوک ده؟ زه ورته ښه نیولی شوم، خوا ته مې رانژدې شول، ویلې: سهاره راغلې؟

ما وې هو راغلم.

ویل یې: دا موټر د چا و؟

مـا وې دا خـو زمـوږ د ریاست مـوټر و. کـور تـه ننوتلـو، مـور او تنـدار مـې راتـه سترې مـشي وویـل، مـا وې مورجـانې بېګـاه تـه مـو څـه پاخـه کړي دي؟ ویـل یـې: زویـه تراوسـه خـو مـو څـه شـی نه دي باندې کړي.

زه پـوه وم چـې د پخولـو څـه نـشته، مـا وې زه بـازار تـه وځـم چـې غوښـه راوړم. پـه منـډه راووتلم، لـه قـصابه مـې غوښـه کـور تـه یـووړه، مـا یخچـال نـه درلـود، چـې غوښـه او نـور خـواړه مـې پکـې ذخیـره کـولی. هـره ورځ بـه مـې نـوې سـودا کـور تـه اخیـستله. د شـپې لـه ډوډۍ خوړلـو نـه وروسته مور او تندار تـه مـې وویـل: مـوږ او تاسـې بـه سبا تـه مـازیګر هغـوی کـره ورځـو، خـو کـوم کـوم شـیان واخلـو. هغـوی راتـه بیـا همغـه شـیان یـانې شـیدې، سـابه، تـازه ماهیـان، شـیر بـرینج او تازه میوې راته په ګوته کړې. هغوی ته مې وویل:

سبا تـه بـه زه همـدا شـیان کـور تـه راوړم او پـه څلـورو بجـو بـه ځـو. سبا تـه چـې کـار تـه لاړم، تـر لـسو بجـو مـې پخپـل دفتـر کـې کـار وکـړ، بیـا لـه مطبعـې نـه ووتلم او د هوسـۍ انتظـار مـې کـاوه. هغـه پـه خپـل ټـاکلي وخـت راورسـېده، مـوټر کـې کېناسـتو او نـوي ښـار تـه لاړو. د خـوړو کونـډۍ ټـول شـیان مـو واخیـست، هوسـۍ پیـسې راوېـستلې، مـا وې هوسـۍ دا پیـسې پـه زه ځکـه ورکـوم، چـې بیـا راتـه پـه راتلـونکي کـې چېرتـه پېغـور ونـه کـړې. پـه ټوکـه کـې مـې ورتـه وویـل. هغې راته په موسکۍ توګه وویل:

ددې پخوانیـو د اطرافـي خبـرو نـه وانـه وختـې، سـمه ده تـه پیـسې ورکـړه، ماتـه یـوه خبـره ښکاري خو ته....

په کړ، کړت مې ورته وخندل، هوسۍ زه خو د کلي سړی یم.

ویـل یـې: کلـی اوس پرېـږده. پـه ټوکـو، ټوکـو کـې مـو سـودا پـوره کـړه او پـه مـوټر کـې مـو واچولـه. دولـس بجـې کېـدې، چـې کـور تـه مـو راورسـوله. هغـې راسـره لـه مـوټره راښـکته کـړه او بیـا مـو مخـه ښـه ورسـره وکـړه. کـور تـه روانـه شـوه. مـا پـه چـالاکۍ سـره ټـول شـیان کـور تـه ننویستل، مور او تنـدار مـې څـه ماهیـان پاخـه کـړل او څـه یـې اومـه سنبال کـړل. د خـوړو کونـډۍ هرڅـه یـې تـر څلـورو بجـو پـورې برابـر کـړل. څلـور بجـې شـوې، ټولـو ځانونـه تـګ تـه برابـر کـړ، سـامانونه مـو راواخیـستل او پـه یـوه ټیکـسي مـوټر کـې لاړو. هغـوی زمـوږ د ورتـګ نـه خبـر وو، ټـول پـه کـور کـې و، نـور د ورور کـورنۍ یـې هـم راغلـې وه، ښـځې، ماشـومان او سـړي ورکـره وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو راسره په ګرم جوشۍ او مينه سره ستړي مشي وکړه. يو بل ته سره ورمعرفي شو، نارينه په لوی سالون کې کېناستل او ښځې په يوه بله کوټه کې کېناستې. خان کاکا ټولو ته په ورين تندي خبرې کولې، د هغه بل ورور چې له ده نه کشر و، درونډ سړی او د ښه خوی او پوهې څښتن و. هغه هم د پښتنو د تاريخ او بيا خصوصاً د جنوبي او مشرقي د پښتنو د تېرو حالاتو په باب ځينې يادونې وکړې او وروسته زمونږ په دې خپلوۍ خپله پوره رضايت او خوښي وښودله. دوه درې زلميان، چې دوه تنه د همدغه زما د کاکا خسر زامن وو او يو يې د ترور زوی و، په مجلس کې ناست وو. ناستو کسانو په غېب کې زه پوره پېژندلم، خو ليدلی يې نه وم، هر يوه به دا ويل: سهار صاحب ته يې؟

دا ځکه چې هغوی ټولو ښځو او نرو زما داستانونه په راډيو کې اورېدلي وو. زه پوهېدمه، چې زما او هوسۍ په کوژدنه هغوی خوشاله دي.

کله چې د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، زما خواښې يو ګيلاس شربت راوړو او ماته يې ونيو، ما هم شربت وڅښو او لس زره روپۍ مې ورسره ورکړې. ټولو خلکو ماته کتل، چې دا به اوس څه کوي؟ ما چې پيسې د ګيلاس سره ورکړې، ټول خوشاله شول. په دې وخت کې خان کاکا وويل: سهاره بچی خالي يو سل ګون نوټ پکې کېږده، کفايت کوي، نورې پيسې بېرته واخله. هر څومره چې يې يادونه وکړه، ما پيسې دوباره وانه خيستلې. هوسۍ يې زما مور او تندار ته راوستې وه، ورپېژندلې يې وه. تر ماخستن تېره پورې د خپلوۍ او خوښۍ مجلس وشو، مونږ ترې د شپې په دولسو بجو کور ته د تللو اجازت وغوښت، هغوی ويل خامخا به شپه کوئ، هر څو چې ټينګ شول، اجازه مو ترې واخيستله او ترې راروان شو.

د راوتلو په وخت کې يو بکس يې مزدور له کوره راووېست او په موټر کې يې واچاوه. ټولو راسره ښه په مينه مخه ښه وکړه او د هغوی په يوه موټر کې يې وراره تر کوره راورسولو. کله چې مو بکس خلاص کړو، د ټولو لپاره پکې جامې ايښې وې، زما لپاره يې نوې توره دربشي ايښې وه. کاکا او ماما دواړه خوشاله شول، ويلې دا خلک په ټولو رواجونو پوره پوهېږي. ماته يې مخ راواړاوه، ويل يې:

بچی پام کوه، چې دوی درنه خپه نشي، موږ خو ترې ليرې يو، مګر ته به يې ډېر خيال ساتې.

ما وې د خپلې بندګۍ ووسه به کوم، ستاسې دوعا دې راسره وي، انشاء الله زموږ خپلوي او دوستي به تر اخره ښه پاتې شي. هغوی خپلو کې سره مصلحت وکړو، ويلې موږ به په خير سره سهار وختي کلي ته ځو. ويل يې ښه شوه، چې دا کار په خير سرته ورسېد او خالي لاسو نه لاړ نه شو. ما ورته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوه ورځ راسره بله هم تېره کړئ، زه به ډېر خوښ شم. هغوی هېڅکله له خپل کور او کلي نه بهر سفر نه و کړی، په دا یوه اونۍ کې پخپل کور پسې خپه شوي وو، ما وی ښه ده، سهار چې پاڅېدو، هر څه به وشي.

شپه تېره شوه، سبايي وختي ټول لمانځه ته پاڅېدل، زه هم وختي له کوره ووتلم، دوی ته مې په بازار کې چای، بوره او نورې وچې مېوې راونیوې، ترڅو چې کور ته راستنېدمه، چای تیار و. له چای وروسته مې هر یوه ته خپله برخه تحفه ورکړه او په یوه ټیکسي موټر کې پل محمود خان ته د موټرو هډې ته لاړو. د یوه سروېس ګاډي کلینر ناري وهلې "جلال اباد والا جلال اباد والا" سمدستي مو سامان ورپورته کړو او مور دوی مې ټول په سروېس کې کېناستل. لږه شېبه کې ګاډی ډک شو، ما ترې اجازت واخیست او له هغوی سره مې مخه ښه وکړه. ګاډی روان شو.

زه په دغه ورځ لږ ناوخته کار ته لاړم، زمونږ رئیس ته مې ټول جریان وواېه، هغه ډېر خوشاله شو، ویل یې: سهاره واده به دې ښه په ډنګ ډونګ وکړو. څو ټوکې یې راسره وکړې، زه ترې خپل دفتر ته لاړم او په کار مې پیل وکړو.

ډېري ورځې شوې وې، چې ځینې کارونه راته ډېر ډېرې پراته وو، تر دولسو بجو پورې کوم نیمګړي کارونه چې پاتې وو، سرته مې ورسول. د غرمې ډوډۍ مې چې وخوړه، بیا مې په کار پیل وکړو. د جمعې د شپې راډیويي داستان مې تر نیمې ورساوه، خو له ځانه سره مې فیصله وکړه، چې راډیوي داستان به د شپې له خوا په کور کې تکمیل کړم. د اخبار او مجلو ځینې ضروري شیان مې ولیکل، دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی، راته وې ویل: نن به ببرک چمن ته ځو، چې هلته درته موټر چلول درزده کړم.

ما وې: ښه زه به انتظار کوم. په څلورو بجو چې هغه راغله، ببرک چمن ته ولاړو. هغې وخت کې د ببرک چمن لا څه، چې په خېرخانه کې دومره ډېره ابادي نه وه شوې. د ببرک چمن په زیاته برخه کې اوبه ولاړې وې او لوخې پکې شنه ولاړ وو، مونږ یوې وچې برخې ته لاړو، ځای پرځای پکې موټرې چلېدلې وې. د لومړي ځل لپاره د موټر په جلو کېناستم، هوسۍ راته د موټر تولې، ګیرونه، بریک، ګاز، کلچ، اشاري او نور د موټر بېلابېلې برخې راوښودلې. څو ځلې یې رابانديې تکرار کړې، بیا یې د موټر کلي راکړه او د چالانولو چل یې رازده کړو. په لومړي ځل مې چې موټر چالان کړو او ګاز مې ورکړ، موټر روان شو، خو رانه ګډ وډ شو، زړه مې درزېده، د موټر تولې (شټرینګ) مې کلک نیولی و، ټول بدن مې ورته کلک او شخ نیولی و، څو متره چې به موټر مخکې لاړ، رانه ګل به شو. هغې راته بیا تشریح وکړه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه ډاريږه، بدن سست او عادي و نيسه، شترينګ هم کلک مه نيسه، مخامخ وړاندې ګوره، لاندې پښو ته مه ګوره، څه زړور څه هن چالان کړه.

بيا مې موټر چالان کړو، دا ځل لږ وړاندې موټر روان شو، په همدغه ترتيب سره تقريباً درې ساعته مې په دغه ورځ تمرين وکړو. کله کله به راباندې په غوسه شوه، کله به يې ټوکې راپورې وکړې، ويلې به يې: دا خو ليکل نه دي، چې وې کړې.

په همدغې ترتيب سره يوه اونۍ مې د موټر چلول تمرين وکړو، له يوګي ورځې نه بلې ته ښه کېدمه، په دوو اونيو کې مې موټر چلول سم زده کړل. په وړو او شاړو سړکونو کې به مې موټر ځغلاوه، هوسۍ به راسره ناسته وه. لنډه دا چې موټر مې ښه سم زده کړو او په لويو سړکونو کې به زړور تلمه.

د هوسۍ موټر مې بيخي له کاره ايستلی و، کله چې مې موټر زده کړ، هوسۍ موټر ورکشاپ ته ودراوه او درې ورځې وروسته يې موټر جوړ کړو، بيا به چې هوسۍ ما پسګې راغله، موټر به ما چلاوه. هغه به راته څنګ کې ناسته وه، هغه زما په موټروانۍ پوره خوشاله وه. وروسته به بيا زيات وخت موټر ما سره و، هغه به چې کور مخې ته ښکته شوه، موټر به يې ماته راکړو، کور ته به پکې لاړم. کله ناکله به وظيفې ته پکې هم تلم. زما د کوژدنې نه د مطبعې مامورين خبر شول، ټولو راته تبريکي راکوله. په موټر کې به يې چې وليدم، ځينو به راپورې ملنډې وهلې، ويلې به يې: سهاره د موټر څښتن شوی يې. لکه چې......

ما به ورته ويلې، چې دا هرڅه مې د مېرمنې دي، زه خو همغه سهار يم، بدل شوی نه يم. هغوی راپورې ملنډې کولې، زه په ټولو مامورينو ګران وم، هر يوه به دا ويلې په دغه جمعې شپې دې راډيويي داستان ليکلی که نه؟ ما چې به دهو ځواب ورکړو، ټول به خوشاله شول او د جمعې شپې ته به خپلې راډيو ته د داستان ټاکلي وخت ته منتظر ناست وو. د جمعې شپې ته لا دوه شپې پاتې وې، ما هم ورته راډيويي داستان نيمې ته رسولی و، سبا ته چې کار ته لاړم، لومړۍ مې راډيويي داستان پاتې برخه تکميل کړه او نشر ته مې وسپاره. يوه بجه وه، چې هوسۍ ټيلفون وکړو، ويلې نن د پوهنتون کتابخانې ته په څلورو بجو راشه، بيا به له دې ځايه بل خوا ته په چکر ولاړ شو. ما وې ښه ده زه به څلور نيمو ته درورسېږم.

تر څلورو بجو مې خپل کارونه اجرا کړل او بيا د کابل پوهنتون په لورې روان شوم. د پوهنتون کتابخانې ته ورغلم، کتل مې چې هوسۍ د پنځه شپږو انجونو سره په کتابخانه کې ناسته ده. زه يې چې وليدم، سپکه راپاځېده او له هغوی نه يې اجازه راواخيسته. هغوی ټولو زه وليدم، خو نږدې ورنغلم. د پوهنتون له دروازې نه راووتلو او د دارالمعلمين او ابن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینا د ښوونځیو په منځ کې مخامخ سړک باندې راساً دارالامان ته لاړو. موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او موږه دننه باغ ته ننوتلو. لومړی مو په باغ کې ښه ډېر چکر وواهه او بیا همغه پخواني ځای ته ورغلو. د ګلابو په منځ کې کېناستو، د خبرو په لړ کې مې هوسۍ ته وویل:

د پوهنتون د فارغېدو شپې دې رالنډې شوې دي، ازمویني ته تیاری ونیسه، مونوګراف دې مخکې له مخکې نه استاد ته وسپاره. زما خو دا سې نظر دی، چې له پوهنتون نه خلاصه شوې، د واده بندوبس به کوو.

هغه په موسکېدو، موسکېدو وویل: ولې دا ازاد ژوند دې نه خوښېږي؟

ما ویل: ولې مې نه خوښېږي، خو ترڅو به یوه خوا او بله خوا ګرځو، اخر دواړه به په یوه کور کې د اوسېدلو مزه هم وګورو.

وې ویل: سهاره ګوره زما او ستا واده به ستا په دغه کرایي کور کې کېږي؟

زه لږ غلی شوم، بیا مې ورته وویل: هو نو چېرې به کېږي، زه خو خپل کور نه لرم، تا ته خو هرڅه معلوم دي.

هغه لږه شېبه غلې وه او زه هم چوپ پاتې وم. وروسته بیا هغې وویل:

زه به مې مور او پلار سره خبرې وکړم، ته د واده او نورو شیانو په باب هېڅ تشویش مه کوه، هرڅه چې جوړ او برابر شول، بیا به واده کوو.

ما ویل: زه پوه نه شوم، هرڅه چې جوړ شو یانې څه او څنګه؟

هغې ویل: مسلمانه خو ته یې څه کوې، پلار به مې را ته نوی کور راونیسي د واده ټول شیان به تکمیل شي بیا به درته ووایم، چې اوس واده کوو، نور څه وایې؟

ما ویل: ستاسې په ځای کې د واده ولور څو دی؟

هغې ویل: ولور څه کوې، چې پوښتنه یې کوې آ، له تا نه خو څوک ولور نه غواړي.

ما وې: نه خو ځان خبروم، چې ستاسې د خلکو د ولور رواج څنګه دی؟

ویل یې: زموږ د خلکو رواج ډېر خراب دی، پېنځه لکه، شپږ لکه افغانۍ ولور اخیستل کېږي. ډېرې پېغلې د پلار له کاله زړې شي او ډېر ځوانان د ولور د ګټلو او پوره کولو لپاره د عربو ګرمۍ پاخه کړل. ته یې څه غم کوې هوسۍ به بې ولوره درکره درځي. څومره ښه نصیب لرې.

ما ویل: زما نصیب پخوا دومره ښه نه و، خو له کله نه چې مې ستا سره لیده کاته شوي دي، ورځ مې روانه ده. لاس مې وراوږد کړو له غاړې مې راونیوله، خدای دې را ته ژوندۍ لره، په غېږ له مینې به دې په ژوند کې احسان وړم.

ویل یې: په دې کې سهار صاحب د احسان څه خبره ده؟ په مینه کې خو دا شیان نه ځايېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له نن ورځې نه په اخوا دا شيان له مغزه وباسه، په تېرو بحثونو کې مې هم درته ويلي دي. هېڅ ډار په زړه کې ونه لرې، هرڅه چې مخې ته راځي، په دواړو به وي، د احسان څه خبره نشته.

په دې وخت کې پاس د يوې ونې په څنګه دوه مرغۍ ناستې وې، دواړو يو پر بل غړۍ اړولې وه، زه ورته متوجې شوم، کله به يوې مرغۍ خپلې سترګې پټې کړې او هغه بلې به ځان وځانده او خپل سر به يې د هغې بلې په ځانګونو کې وماندۀ. ما هوسۍ ته غلي شان اشاره وکړه، يو لاس مې ورله پخپل لاس کې ټينګ ونيو او پورته مې خپله ګوته ونې ته ونيوله. هغې چې مرغۍ په ونه کې وليدې، چې دواړه يو پر بل کې سره ورک دي، په خندا شوه او وې ويل: مورۍ دواړه تري څه کم يو. موسکۍ، موسکۍ يې ځان زما غېږې ته راوارتاوه، ما هم خپل سر د هغګي په زلفو کې پټ کړو، بيا مې په کرار سره خپلې شونډې د هغې شونډو ته وروړې، هغې هم خپلې شونډې د ګلاب ګل د پاڼو غونډې ورو بېرته کړې او زما شونډې يې ښې کلکې وزبېښلې، ترښه ډېره شېبه په همدغه حال کې سره پاتې وو، وروسته هغه سپکه پورته شوله، ويلې څوک رانشي. سترګې يې په زلفو کې نه ښکارېدې، مخ يې خولې شوی و، خپل مخ يې پاک کړو، وې ويل: سهاره زه به درته ډېره ګرانه يم او که ته به ماته؟

ما ويل: دا به نو خدای ته معلومه وي. يره هوسۍ زه خو وايم، چې دواړه يو بل سره مساوي مينه لرو. لکه ته چې راباندې څومره ګرانه يې، زه هم په تا هومګره ګران يم.

هغې ويل: هو همدا سې ده، خدای دې مورۍ نه د نظره کوي. سهاره ! مينې رانه هرڅه هېر کړي دي، ازموينه رانزدې شوه، هېڅ تياری نه لرم.

ما وې: تياری بايد ولرې، له سبا نه په اخوا به خپل درسونه پيل کړې، اخرنی امتحان دې دی، چې په ښه درجه کامياب شې.

هغې ويل: ته خو وايې، مګر کله چې کتاب ته کېنم، بس همدا سودا مې راواخلي.

ما وې: کومه سودا ؟

هغې ويل: ولې خو همدا يوه سودا او سوچ دی نو !

ما وې: مړې پرېږده، چې چېرته درنه په اوږده سفر تللی نه يم.

هغې ويل: واخ ده ته ګوره ! ته وا دا ګڼې اوږد سفر نه دی چې کله خپل کلي ته لاړ شې، بيا مې هېره کړې، دوه درې اونۍ په کلي کې پاتې شې.

ما ويل: هوسۍ روزګار خو هم کول غواړي، هلته مور کور او کلی دی، نوی کور مې جوړ کړی دی، لا ټول شيان يې نه دي پوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ویل: هو رښتیا سهار صاحب، کور دې ښه جوړ کړی دی که نه؟

ما وې: د کلي په نورو کورونو کې زما کور ښکلی دی، که قسمت دې شوی و، وبه یې ګورې.

ویې خندل، ولې نه خامخا به کلي ته دواړو ځو. ما وې: هغه به هم ساعت وي، چې ما او تا دواړه کلي ته یو ځای لاړ شو؟

ویل یې: سهاره بس بس دا دومره ارمان نه دی، واده مو چې وکړو خامخا به ځو. راځه چې حرکت وکړو وخت ناوخته دی، مازیګر په تېرېدو و، چې دارالمان نه راروان شو او موټر ته زه کېناستم، زموږ تر کوره مې موټر وچلاوه.

له موټره چې ښکته شو، ما وې راځه هوسۍ نن را سره پاتې شه، مور و پلار ته به دې څه بهانه وکړې.

ویل یې: اوس نشم پاتې کېدی، کور مې څه نه دي ویلي، بیا به یوه شپه در سره پاتې شم، اوس لا اول د مني سر دی.

ډېره زاري مې ورته وکړه، خو هغې خپل تصمیم ونه ګرځاوه، په موټر کې کېناسته او لاړه.

زموږ د دواړو ژوند همدغسې پسې تېرېده، هوسۍ له پوهنتون نه فارغه شوه، پنځه شپږ میاشتې تېرې شوې، زه بیا هم کلي ته لاړم، د کور نیمګړې چارې مې سنبال کړې، د واده په باب مې له مور او کاکا دوی سره خبرې اترې وکړې، کاکا مې وویل:

څومره پیسې به پکار شي؟ واده خو په ډېرو پیسو کېدی شي، سهاره څه درسره شته او که نه؟

ما وې کاکا جانه لږ و ډېر څه خو به راسره وي، ولې کوژدنه مې راته وایي یوه روپۍ به دې مصرف نه شي، هرڅه به زه پخپله کوم.

هغه وویل: دا خو څه بل شان ښه خلک دي، خو یو ځل بیا هم ځان ورسره د واده په کولو او مصرف هرڅه ورسره په ډاګه کړه، بیا به موږ ته خبر راکړې، چې ځان ورته برابر کړو. که ډېرې پیسې یې غوښتې چې څه چاره ولټوو.

ما وې ښه کاکا جانه، چې زه دا ځل لاړم، د واده خبرې به ورسره وکړم، تاسې ته به احوال راولېږم، خاطر جمع اوسئ، مورجانې زړه چې دومره ښکته پورته نه کړې، ولور رانه، نه اخلي، زه فکر کوم چې په کابل کې به راته کور هم واخلي. په مور او پلار یې ډېر ګران یم، په هفته کې یو ځل ورځمه ډېر قدر مې کوي. زه د مور او کاکا دوی نه په دوعا نفا ښار ته راغلم. زړه مې دی چې همدا نن سبا لومړی هوسۍ سره د واده خبرې مطرح کړم او بیا مې د خسر او

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوابښې سره سبا ته، چې کار ته لاړم، د هوسۍ دوی کره مې ټیلفون وکړو، مور سره مې پې خبرې وکړې، حال احوال مې ترې واخیست، د خپل راتګ مې ورته وویل، ما وې له کلې نه راغلی یم، زما د مور او ټولو خپلوانو پوښتنه یې راځینې وکړه. سمد ستي یې وویل:

بېګاه ته کور ته راشه، چې له نزدې نه دې ووینم. ما وې که وشوه سبا شپې ته به درشم. ویلې ښه مونږ به درته سبا شپې ته په تمه یو. هوسۍ له انجونو سره چېرې وتلې وه، ما وې په خان کاکا سلام کوه. د مېز په سر مې ځینې کارونه راته پراته وو، په هغې مصروف شوم ان تر یوې بجې مې سم ضربتي کار وکړو. د غرمې تر ډوډۍ وروسته دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی. له سلام او روغبړ نه پس یې وویل:

زه به څلور بجې درشم، منتظر اوسه. تر څلورو بجو مې کار وکړ، نوې راډیویې داستان مې د جمعې شپې نشر ته ورکړ، په څلورو بجو له مطبعې نه راښکته شوم او د هوسۍ مخې ته روان شوم، کتل مې چې هغه هم راورسېده، موټر یې ماته په اختیار کې راکړ او ویلې: نن به بګرامیو ته ځو.

ما خو بګرامي نه و لیدلي، هغې راته لاره ښودله. تر سیاه سنګه پخپله لاړم، آخوا ته هغې رهنمایي کوله ترڅو بګرامیو ته ورسېدو. هلته مو موټر د سړک په غاړه پارک کړو او مونږ د حنیفه ښوونځي ترڅنګ یوه باغ ته ورتېر شو. د یوې ویالې په سر د ولو په بېخ کې سیوري ته کېناستو، دا داسې ځای و چې هېڅوک پکې نه و، یو نیم سړی به وراندې د پټو په منځ نرۍ لاره روان وه، په دې ورځ مې سمد ستي د واده خبرې هوسۍ ته په مخکې کړې، هغه لومړۍ لږه غلې شوه، بیا یې وویل:

لکه چې د ټینګې نه یې؟

ما ویل: نه نه دا خبره نه ده هوسۍ پرېږده چې مونږ دواړه د خپل ژوند د خوږو نه هم لږه څکه خو وکړو او رښتیا خبره خو دا ده، چې زما او ستا همدا وخت د واده کولو دی، څنګه ته پکې څه وایې؟

هغې ویل: ته چې څنګه وایې، درسره خوښه مې ده. هو رښتیا ابله ورځ د شپې له خوا مونږ په خپل سالون کې سره ناست وو، پلار او مور مې دواړو زما او ستا د کور په باب خبرې کولې. پلار مې مور ته وویل:

دوی ته د هوسۍ په نوم یو کور په دې نزدې شا وخوا کې واخلم، چې له مونږه لیرې نه وي. یو کور مې پیدا کړی دی، یو ځلې به یې په ګډه سره ووینو، بیا به ورسره خبرې وکړو. په هغه ساعت کې خو ما له شرمه هغوی ته څه ونه ویل، خو په سبا ته مې بیا مور ته وویل، چې په دغه کور پسې زر تر زره وګرځئ، داسې نه چې بل څوک یې واخلي. همغه و، چې مور مې ابا

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـه ویلـي وو. زه فکـر کـوم چې پـلار مـې کـور لیـدلی دی، خـو اوس یـوازې زمـوږ لیـدو تـه پـاتې دی. بیګـاه تـه بـه مـې مـور تـه دا خبـره وریـاده کـړم، کلـه چې کـور معلـوم شـي بیـا بـه د واده پـه بـاب خبـرې کـوو. سبا تـه بـه درتـه د کـورر معلومـات درکـړم. رښـتیا پـه کلـي کـې نـورې څـه خبـرې وې، کـراري وه، مور مې، کاکا دوی او نور ټول خپلوان مې په کوژدنې خوشاله شوي دي؟

مـا ویـل: سـتا د پـلار او ټـولې کـورنۍ صـفتونه مـې مـور پـه ټـول کلـي کـې خلکـو تـه کـړي دي، دوعاګـانې یـې تاسـې تـه کـولې، ټولـو سـلامونه ویلـې. نـن سـهار مـې لـه ادې سـره خبـرې وکـړې (ستا د مور) سره، خوشاله شوه، ویلې نن بېګاه ته کور ته راشه.

هغـې ویـل: سـهاره زمـا پـه مـور خـو دې څـه کـوډې نـه دي کـړي، هـر وخـت هـره شـپه دې یـادوي او همـدا وایـي، چې دا هلـک خـو بیخـي اطرافـي خـوی لـري، خپلـه پـښتو یـې ټینګـه نیـولې ده، مـوږ کره نه راځي.

او ای تـه خـو پـه رښـتیا چې بلکـل لـه هغـو درو نـه بیخـي راوتلـی نـه یـې. کلـه ناکلـه خـو مـوږ کـره راځې، همدا نن شپه به راسره لاړ شې.

ما ویل: خدا یږو هوسۍ شرمېږم.

هغـې ویـل: هـو دا خبـرې مـې پـلار کـړې دي وایـي سـهار ښـه هلـک دی، د ښـه خـوی او پـوهې خاوند دی، مصروفیتونه یې زیات دي، ځکه ډېر نه راځي.

ما ویل: ما خو ستا له مور سره بېګا ته وعده ایښې ده، چې درکره درځمه.

ـ دا څه وایې؟ رښتیا وایې که څنګه؟

ـ کله مې درته دروغ ګڼې ویلي دي؟

هغه له خوشالۍ نه پاڅېده په خندا یې وویل:

ښو مره ښه چې واورې دې ماتې کړې او موږ کره راځې.

ـ چې داسې ده، نو پس له دې به هره ورځ درځمه.

ـ سهاره لږ ساعت به دلته کېنو بیا به راساً مونږ کره ځو، همدا سې به وي که څنګه؟

ـ هـو همدغـسې بـه وکـړو. ساسـې کـور تـه بـه نـږدې مـا لـه مـوټره ښـکته کـړې، یـوه شـېبه وروسته ب زه کور ته درشم، سمه ده.

ویل یې: بیخي سمه ده.

یـوه شـېبه وروسـته د بګرامیـو پـه بـازارګي کـې وګرځېـدو او بیـا مـو ګـاډۍ د هوسـۍ د کـور پـه لـوري خوشـې کـړه. پـه لـږ سـاعت کـې وزیـر اکبـر خـان مېنـې تـه ورسـېدو، د هغـوی د کـور خـوا تـه مـې ګـاډۍ ودراوه، کلـي مـې هوسـۍ تـه ورکـړه، هغـه لاړه او زه لـږ وروسـتهورپسـې لاړم. د دروازې زنـګ مـې چـې وواهـه، هوسـۍ دروازې تـه قـصداً راغلـه، زه یـې چـې ولیـدم سـمه وغوړېـده، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور کالي يې په غاړه وو، ما وې ګنې د سبر تانده ده. ددې لپاره چې خپل جوګ يې په مور پوخ کړي او سي، له مانه په يوه منډه يې تر موره ځان ورساوه، مور يې هوښياره ښځه وه، په کړت کړت خندا يې وکړه او زما مخې ته راغله، په دواړه طرف يې ښکل کړم، لکه د خپلې مور غوندې مينه يې راکړه، ما يې هم لاسونه ښکل کړل، کور ته ننوتلو. په هوسۍ يې داسې غږ وکړ:

لورې تا خو فاکولته ويلې ده، داسې منډه دې د خپل سهاره وکړه لکه پخپل کلي کې چې وې.

کله چې په سالون ورننوتلو ادې مې له ځانه مخکې کړه او زه ترې وروسته شوم. ما وې چې احترام او درناوی يې وشي. وروسته مې د ښنګ کوټې ته ورپام شو، چې هوسۍ په خپله خوله لاس ايښی دی او خندا شنه کړې ده. ماته يې په ځو ډولو نازونو او اشارو هرکلی وايه.

خواښې او خسر مې دواړه راته خوشاله وو او زما په ورتګ سره يې خوښې کوله. د ماښام له ډوډۍ نه وروسته د چايو په سر دواړو راسره داسې د زړه خواله کوله، لکه مور او پلار يې چې خپلو بچيانو سره کوي. د راتلونکي ژوند د پېرزو خبرې يې کولې، زموږ د واده په باب يې وويل:

سهاره بچی! پام کوه چې زړه کې دې څه در ونه ګرځي، ته مې زوی يې او هغه مې لور ده، ستاسې واده به په ښه شان سره درته وکړم. لومړی درته کور واخلم، نو بيا به له خيره د واده بندوبس کوو. زما خو داسې نظر دی، چې د خپلې لور واده لکه د نورو پښتنو او افغانانو پر خلاف په خپل مصرف وکړم. زه لور لکه د نورو په شان نه خرڅوم.

د هغه هره خبره رابانديې ډېره ښه لګېده، ځکه چې زما د فايدې خبرې يې کولې. تېر ماخوستن پورې مو همدا د واده خبرې کولې، ما خو هېڅ نه ويل، خالي غوږ مې ورته ايښی و. د واده نه په غير نورو خبرو کې به مې يوه نيمه ورسره ويلې. د هغوی په نيت او عمل پوه شوم، چې زما په ګټه او فايده پوره نيت لري. دا يې هم راته وويل چې:

دوه ورځې په اوونۍ کې دلته راځه، چې سره ګورو. نيمه شپه وه، چې بيده شو. سهار وختې وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې لاړم، خسر مې هم چېرې پخپل موټر کې ولاړ. له مانه هغه مخکې له کوره ووت، ماته يې يوازې دومره وويل:

بچی وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې ولاړ شه. خدای په اماني يې راسره وکړه او لاړ. کله چې زه له سالون نه راووتلم، خواښې مې راسره روانه وه. هوسۍ ته يې ورغږ کړ: هوسۍ وه هوسۍ هغې له دننه بلې کوټې نه وويل: آه ادې جانې څه وايې؟

ـ لورې د موټر کلي دې راوړه ته د زړو خلکو نه بدتره يې، شرمېندوکه جنۍ يې ته خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشه.

هغه له کوټې راووتله او راروانه شوه، له ځان سره یې خندل، د کوټې په ګوټ چې راوخته ماته یې پخپلو خاصو اشارو سره ډېر څه وویل. کلي یې راته له لیرې نه، چې له موره شرمېدله، په ډډه یې په یوه لاس کلي راکړه او چوپه خوله بیرته روانه شوه. مور یې وخندل، وې ویل:

دې لا پوهنتون ویلی دی، دومره شرمېندو که ده.

ما پټ له ځان سره وویل: هو شرمیندو که ده! ډېره زیاته شرمېندو که ده. له خوابنې نه مې اجازه راواخیسته او خپلې دندې ته لاړم. د ورځې دوه بجې وې، هوسۍ ټیلفون راوکړ. ویلې په څلورو بجو د حقوقو پوهنځي مخې ته راشه، زه به دې انتظار کوم. ما وې ښه ده. پوره په څلورو به ځان دررسوم. کله چې څلور بجې شوې، له کاره رخصت شوم، په چالاکۍ سره مې حاضري امضا کړه او بیا د کابل پوهنتون په لور مې ګاډی روان کړ. د همزنګ سره په یوه ترافیکي پېښه کې په سړک موټرې ولاړې وې، نیم ساعت ځنډ پکې راغی، ترڅو چې پوهنتون ته ورسېدم، پېنځه بجې کېدلې.

هوسۍ د څو تنو نجونو سره ولاړه وه، زه یې چې ولیدم، له هغوی نه یې اجازه واخیسته او راروانه شوه. له ورایه په خندا شوه، ویلې زړه مې بې واره و، ما وې چې خدای مه کړه څه پېښه ورته نه وي پیدا شوي. دا څنګه دې ناوخته کړ؟

ـ په د همزنګ کې لاره بنده وه، کومه ترافیکي پېښه شوې وه.

موټر ته وختلو او باغ بالا ته مو حرکت وکړو. هوسۍ وویل:

نن به په باغ بالا کې چکر ووهو. د باغ بالا په سړک د موټرو بیروبار زیات و، د خلکو ګڼه ګونه وه، مونږ موټر ودراوه او وړاندې په بوټو کې په چکر شو. د انګورو په بوټو کې ښه وړاندې لاړو، هلته د یوې جګې بارې په سر کېناستو. د پروان کارتې او خیرخانې سیمې ټوله ساحه مو لیدله، د خیرخانې په کوتل تونده تونده موټرې اوښتې راواوښتې، مونږ دواړو بېګانې خبرې راواچولې. هغې راته وویل:

بېګاه مې ټولې خبرې اورېدلې دي، تاسې چې څه ویل. ما ورته غوږ ایښی و، د مور و پلار ټولې خبرې مې واورېدلې. ما خو درته ویلې و، چې پلار مې لومړی کور اخلي، بیا به واده کېږي.

ـ بلکل هوسۍ! چې تا څه ویلي وو، همغه خان کاکا بېګاه وکړې، لکه چې زمونږ د واده شپې رانژدې شوې دي. ای جینۍ چې زه به تا ته په واده کې څه اخلم؟

ـ ستا چې څه خوښېږي، هغه به واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ یو خو به درته د سرو هار جوړوم او بل به درته د سرو چارګل.

ـ بس همدا ؟

ـ نه نو نور خو به ته فرمایش کوې.

ـ زه درته ووایم؟

ـ هو ووایه کنه.

ـ سهاره ! که زما منې د سرو مرو نه تېرېږه، زما دومره علاقه ورسره نشته دی.

ـ نه نه هوسۍ دا زما خوښه ده، ناوې خو له سرو سره ښه ښکاري. اګر چې ستا هېڅ ته حاجت نشته دی، ولې اسره او طلاګانې، ډول ډول ګانې په واده کې خوند کوي. د ناوې لپاره چې کومه ګاڼه په کار ده، ټوله به برابره کړم. آن لا د اوس نه به زرګر ته فرماېش ورکړو، خوښه دې نه ده؟

ـ چې ستا خوښه وي، زه په کې څه ویلی شم؟

ـ زه خو وایم، چې سر له سبا نه به دواړه یو ځل د زرګرانو په کوڅه ورچکر شو. هغې وویل:

سمه ده.

ما وویل: هو ربښتیا یو ځل چې ولور او د واده نېټه معلومه شي، بیا به دا شیان کوو. که څنګه؟

ـ سهاره بیا دې د ولور خبره یاده کړې.

ـ ګوره هوسۍ پوهېږم، چې له ما سره ستا مور او پلار لکه د خپل اولاد په شان چلند کوي، ولې هغوی او زما مور کاکا او کورنۍ مې ټول سره کېني او په ګډه سره د واده د کولو خبرې خو وشي کنه.

ـ ستا نظر سم دی، خو دا ټول کارونه پخپل وخت کې کېږي. لومړی کور او د کور سامان او بیا د واده کول. لنډه دا چې کله مو کور واخیست، یوه اونۍ وروسته به ته د واده کولو لپاره زما پلار او مور سره ستا سې مشران خبرې وکړي. له هغې نه به وروسته چې هر څه معلوم شول، بیا به دواړه په ګډه سره نور کارونه او سامان برابروو. ته هېڅ فکر مه کوه، په دا ټولو شیانو به بیا په همغې وخت کې دواړه ګرېږو. کېدی شي سبا ته مونږه د کور لیدو ته لاړ شو، که خوښ مو شو، سمدستي یې اخلو. کوم ځنډ پکې نشته دی. زموږ د سیمې خوا ته دی، ځلور کوټې کور دی، پوخ، باغچه هم لري. ډېر شیان په کې موجود دي. په دوه لکه یې ویلی دی، که فیصله ورسره وشوه، بیا به دې ورته بوځم، چې ویې ګورې.

د کور په باب ما هېڅ نشوی کولی، ځکه چې د کور اخیستل زما له ارادې نه بهر وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ وویل:

سهاره په دې شیانو کې نور هیڅ فکر ونکړې، ما درته پخوا ویلي دي، چې هر څه به سم شي.

زه لږ غلی شوم، ناڅاپه مې فکر ته راغله، چې نن به هوسۍ له ځان سره کور ته بیایم، که بیا یې نه کوله، ماخستن به یې بوځم تر کوره به یې ورسوم.

ـ هوسۍ راځه نن به کور ته لاړ شو.

ـ سهاره ته خو ښه پوهېږې، چې شپه درسره نشم کولی، زه چې د شپې له خوا کور ته لاړه نه شم، مور و پلار ته به څه بهانه کوم؟

ـ ماخستن به دې کور ته ورسوم، کور کې ووایه کوم د پوهنتون سیمینار ته له نورو ملګرو سره تللې وم.

ـ ښه ده درسره لاړه به شم، خو لس بجې به مې کور ته رسوې.

د باغ بالا نه په موټر کې روان شو او کور ته لاړو. مازیګر نزدې و، چې کور ته ورسېدو. لومړی مو چای دم کړ او بیا مې له قصابه غوښه یووړه. مونږ دواړو په اشپزخانه کې د ماښام لپاره مزې داره دیګ پوخ کړ. له ډوډۍ نه وروسته راته هغې وکړه، ویلې:

سهاره افرین شه په تا چې څنګه ځانته ژوند تېروې؟ دا پخلی کول، د کور پاکوالی، د لوښو وینځل او ورسره په څنګ کې نور کارونه....

ما وې: پرېږده زما له ژونده خو خبره شې کنه.

هوسۍ راسره لوښي پرېمینځل، کور یې پاک کړو، هرڅه یې سنبال کړل، بیا مونږه دواړه په ټوکو او خندا سره کېناستو او یو له بله سره مو داسې مشغولتیا راواخیسته لکه څو کاله مو چې سره ګډه تېر کړې وي.

زه حیران دې ته یم، چې هوسۍ سره په بیرون ګرځېدو او چکر کې داسې مینه راتله، ما وې چې ټوله یې په یوه ځل وخورمه، خو زما په کور کې به مې له هغې سره د یوه درونډ مېلمه په شان چلند کاوه، نه پوهېږم چې دا ولې؟ او هغه زما په روحیه او مزاج پوهېده، چې په کور کې تړې مینه هېرېږي. هغې په داسې حال کې زما په دواړو سترګو باندې لاس کېښودل، چې زه په مېز ناست وم او څه مې لوتل. ویلې دا لوستل او لیکل پرېږده درنه روانه یم. خپل دواړه لاسونه مې د هغې له غاړې نه ورتاو کړل، مونږ دواړو ګوتې لګول پیل کړل. یو له بله مو غېږه واخیسته، خوله په خوله شو، تر ډېره پورې د مینې په نشه کې غرق پراته پاتې شوي وو. زه به چې کله له سد او خوده ووتم، هغې به کنټرولولم، ترڅو چې د شپې تر لسو بجو پورې مونږ د مینې خواله وکړه. بیا مې هغه کور ته ورسوله او زه دوباره د هغې په موټر کې خپل کور ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلم.

سبا ته چې وظیفې ته لاړم، تر ځلورو بجو پورې پخپله شعبه کې مصروف وم، پوره څلور بجې وې ټیلفون یې راغی، ویلې سهاره هغه کور مو ولید ، ډېر ښه کور دی. پلار مې ورسره د اخیستلو فیصله وکړه، په په دوه لکه روپۍ یې ترې واخیست. ویلې ته ځان راورسوه، چې کور ووینې.

زه خوشاله شوم او سمدستي مې ځان وررورساوه. هغه راته د خپل کور په مخکې ولاړه وه.

دوه کوځې اخوا ته د غه کور یې له لیرې راته راوښود. نږدې ورغلو، دروازه مو وروټکوله، یو چا دروازه راته خلاصه کړه، ورننوتلو. ښکلی پوخ سپین کور و، پراخه حویلۍ یې درلوده، ریښتنې ونې او ګلان پکې وو. په باغچه کې هر راز ګلونه ولاړ وو، په ټول کور کې وګرځېدو رښتیا چې ډېر ښکلی کور و، هرڅه یې تکمیل و.

زمونږ د دواړو پوره خوښ شو، دوه ورځې وروسته د هوسۍ پلار هماغه کور د خپلې لور هوسۍ په نوم کړو. په یوه میاشت کې د ننه کور ته سامانونه راوړل شول، ټول سامانونه هغوی واخیستل، د کور هرڅه یې پوره کړل، زما ورسره خالي منډه تړې وه. په یوه میاشت کې کور اوبدلو ته سنبال شو.

یوه شپه د هوسۍ پلار کور ته وروغوښتم، ماخستن کې یې راته وویل:

سهاره بچی ! زه ستا او د هوسۍ فرق نه کوم، هغه مې لور ده او ته مې زوی یې، کور مې درته واخیست، سامان مې هم ورته پوره کړو، اوس ته کولی شې چې د واده بندوبس ونیسې. پام دې وي، چې هېڅکله د جینۍ پلار زوم ته داسې نه وایي، کولای شې چې خپل کاکا او مور سره دې د واده کولو خبره غوټه کړې. زمونږ له خوا کوم ممانعت نشته دی. هوسۍ هم له پوهنتون نه فارغه شوې ده، پوهېږم چې داسې کوم خنډ لا مونږ او ستاسو په مخکې نشته دی، په همدې وجه مې نن راغوښتی وې، چې زړه کې دې نور څه تېر نه شي، ځکه مې درته ځانته دا خبره وکړه، خو زمونږ موقف او ستا حالت د هغسې شرایطو نه دی او زه پخپله د هغه زاړه دود پلوی نه یم. زه به د خپلې لور واده پخپل مصرف کوم، ته د هېڅ شي پروا مه کوه.

ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، خو اښې مې هم راته وویل:

زویه ! هېڅ فکر مه کوه، هرڅه به سم شي. ما له خسر او خو اښې نه هیله وکړه او ورته مې وویل:

که ستاسې خوښه وي سبا ته به زه خپل کلي ته لاړ شم، چې خپل مور او کاکا دوی سره د واده خبره شریکه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی دوا ړو وویل: ولې نه، دا خو ستا خپله خوښه ده، ستا سره زموږ همدا مشوره ده.

ـ خان کاکا ستاسې سیوری دې خدای زما له سره نه کموي. د ماخستن ډوډۍ نه وروسته مې ترې اجازت واخیست، کور ته لاړم سبا ته مې له کاره رخصت واخیست، هوسۍ تر پل محمود خان پورې پخپل موټر کې ورسولم. د جلال آباد ته د ګاډو په هډه کې په یوه سروېس موټر کې کېناستم. هوسۍ راته ولاړه وه، چې زموږ سروېس حرکت وکړو. هغې خپل لاس خوځاوه او له سترګو مې پناه شوه. کله چې د ماهیپر په تړۍ کې سرویس ښکته کوځېده، زه د واده په چرت کې تللی وم (په کوم هوټل کې مې واده کېږي، هوسۍ به د واده جامې اغوستې وي، موږ دواړه به هوټل کې په ستېج دروي او خلک به راته ګوري) په همدې سوچ کې جلال آباد ته ورسېدو. هلته زموږ د کلي ګاډي د ستي په دستي تیار و. په چالاکۍ وروختم او ګاډی د کلي په لور روان شو. زموږ د کلي د لېښ سرویس په لاره کې خراب شو، ښه شېبه ګاډی ځنډ شو، لاره خو دومره نه وه، خو سروېس په کراره روان و. ایله بېله د ماښام خړه لګېده، چې کلي ته ورسېدم. بکس مې له جېپ نه راښکته کړو او د کور په لور روان شوم. د خپل نوي کور دروازه نیم کښو وه، په دروازه ورننوتم، د تره د زو مېرمن مې مخې ته راغله، هغوی هم زما له مور سره په نوي کور کې یوځای اوسېدل. مور مې له وړاندې برنډې نه ولیدم، خپله سینه یې په خپلې منګل ووهله، ویلې: آخ شکر خدایه د سترګو تور سهار مې راغی. هغه په ګړندي ګامونو رامخې ته شوه، زه هم په منډه ورنږدې شوم، هغې راته لاسونه خواره کړل، په غېږ کې یې ونیوم، ما یې دواړه لاسونه ښکل کړل. د کاکا زوی مې او بچیان یې راغلل، له ټولو سره مې روغبړ وکړو، کاکا دوی یې هم راخبر کړل، ټول سره راغونډ شول او د شپې مو ښه باندار جوړ کړو. هغوی ټولو رانه زما د خسر او خواښې پوښتنه وکړه، ما د هغوی سلام وررورساوه. له چای او ډوډۍ نه وروسته مې هغوی ته مې د خسر او د کور اخیستل او نور ټول څه چې تېر شوي وو، کیسه وکړه. ټول خوشاله شول او په ګډه یې هغوی ته دوعاوې وکړې، بیا ورته د واده کولو خبرې رایادې کړې. کاکا مې وویل:

ـ هغوی چې له موږ سره دومره مرسته کوي، ټول د واده مصرف او تکلیف په غاړه اخلي. مونږ به غېر له واده د کاروبار نه یو څه خاصه ډالۍ د خپل کلي او سیمې نه هغوی ته له ځان سره یوسو. یو خروارر نرۍ وریجې، چې د کونړ پشدۍ وریجې نوم لري واخلو، څو ټیمه شات او څو ټیمه سوچه غوړي به له ځان سره یوسو. د واده جامه او ګاڼه به کابل کې واخلو.

د کاکا دغه خبره مې زړه ته ولوېده، ما وی سمه ده همدغسې به وکړو.

سر له سبا نه مې پیسې کاکا ته ورکړې، هغه دوه هلکان ولېږل، یو خروار پشدۍ وریجې، پېنځه ټیمان د غوړیو او پنځه ټیمان یې د شاتو اخیستلي وو او کور ته یې دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځې وروسته راورسول. خپله ټکه ټوکه مو برابره کړه، د جمعې په ورځ مې کاکا، ماما ا د ماما زامن مور او تندار مې او د کاکا زوی او لوڼې يې ټولو په ګډه سره يو سر خلاص ګاز موټر ونيو او ان تر کابله مو دربس کړو. ماښام کابل ته ورسېدو، شپه مو تېره کړه، سهار وختي مو همغه موټر کې په اته و بجو حرکت وکړو او د هوسۍ دوی کره ورغلو. وريجې، غوړي او شات مو له موټره ښکته کړل او د هغوی کره مو ننوېستل. خسر او خواښې مې راووتل او زموږ سره يې چې دا شيان وليدل، حېران پاتې شول، ويلې دا څه دي؟

کاکا مې ورته وويل: خان کاکا دا زموږ د وطن يوه مېوه ده، چې تاسو ته مو ډالۍ راوړې ده. "برګ سبز، تحفهء درويش".

ويلې دا خو تاسو دومره ډېر تکليف وېستلی دی، دې ته څه ضرورت و؟

کاکا مې وويل: خان کاکا! زموږ وطن هسې غر وطن دی، څه پکې نه پېدا کېږي، چې مونږ له ځان سره راوړي شيان د ننه د هغوی کره ننوېستل. ځای پر ځای مو کړل. په سالون کې کېناستو، سمدستي هغوی د غرمې ډوډۍ تياره کړه او زموږ يې ډېر قدر وکړو. مازديګر تري خپل کور ته راغلو، د واده په باب مو هېڅ ونه ويل. دوه ورځې وروسته مې خسر ته په ټيليفون کې وويل، چې کاکا مې وايي خبرې درسره کوم. ويلې د ټيلفون غوږۍ ورکړه. کاکا مې ورته وويل:

خان کاکا که ستا اجازت وي او وخت ولرې، بېګاه شپې ته مونږه درځو. هغه وويل: ولې نه په سترګو، هر کله راشئ.

مونږ چې د ماښام ډوډۍ وخوړه، په يوه ټکسي موټر کې د هغوی کره لاړو. د هوسۍ کاکا او د کاکا زامن يې هم راغلي وو، د شپې تر ناوخته پورې په بېلو بېلو موضوعاتو باندې خبرې کېدلې. بيا مې کاکا د واده وړانديز وکړو، زه د سالون په اخر کونج دروازې ته څېرمه ناست وم، خالي غوږ مې ايښی و. د هوسۍ پلار په ډېره مهربانۍ او کراره لهجه وويل:

اوس ددې وخت رارسېدلی دی، چې سهار صاحب خپل واده وکړي. زه له تاسې نه کوم ولور نه غواړم، د واده لپاره چې څه ته ضرورت دی، ټول ما پخپله غاړه اخيستې دی. هو تاسې له خپله انده کومه جوړۍ جامه يا ګاڼه کوئ کولای شئ او که وس مو نه کېږي، هغه هم مه کوئ، هرڅه ورته زه کوم. کور مې ورته اخيستی دی، د ګاڼې فرمايش يې شوی دی، د جامو او د نورو شيانو بندوبس يې پوره پوره شوي دی. اوس به صرف يوازې د واده په نېټه، د خلکو خبرول، هوټل او رسټورانټ نيول په دغه شيانو خبرې وکړئ. زه د ټولو شيانو نه پرته، يو نوی موټر هم هوسۍ ته اخلم.

کاکا خسر مې وويل: واده به د کابل هوټل کې وکړو، زه به ورسره نېټه او د ډوډۍ پخولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره وکړم. د هوټل مصارف یې زما په غاړه، رخشانه او هماهنګ به هم راوغواړم.

د کاکا خسرزوی مې وویل: د واده بلن لیکونه به زه ترتیب کړم، د زرو تنو په شاوخوا کې به کارتونه برابر کړم.

کاکا مې ویل: د واده نېټه به کله شي؟ ددې میاشتې په اخره جمعې شپه ټولو وویل سمه نېټه ده. کاکا مې وویل:

ـ لاس پورته کړئ، دوعا وکړئ، چې په خیر او کامیابۍ سره دا واده وشي. دوعا شوه، شپه تېره وه، تقریباً د شپې یوه نیمه بجه وه، چې له هغوی نه مو اجازت راواخیست او کور ته راغلو. سهار ته زه وظیفې ته لاړم او نور لا ویده وو. په څلورو بجو هوسۍ ځان راورساوه، له رخصتۍ نه وروسته په موټر کې د نوي ښار یو هوټل ته لاړو، په هوټل کې کیناستو او د واده خبرې مو پیل کړې. کومو شیانو ته چې ضرورت و، هغه مو ټول په کاغذ کې نوټ کړل، بیا له هوټل نه ووتلو او د ښار په ځینو مغازو کې وګرځېدو. زه په دغه ورځ لېږ خپه په دې وم، چې پیسې راسره نه وې، ما وې شرم دی چې د واده شیان ټول دوی واخلي، نو زما ونډه څه شی شوه؟ مونږ سره په کور کې ټولې شل زره افغانۍ وې، حال دا چې واده او برابرول یې د یو لک او څو زرو خبره وه. هوسۍ زما په حال پوه شوه، ویلې څنګه داسې غړند ښکارې، خیریت خو دی؟

ما وې هسې.

ـ نه نه رښتیا خبره کوه، هسې څنګه؟

زه چوپ پاتې شوم، هغه راته په داسې حال کې، چې د نوي ښار د یوې مغازې ترڅنګه ولاړو، راته راوګرځېده سره سپینه واوښته، وې ویل:

سهاره سمه سپینه راته ووایه، څه چل شوی دی؟

ـ هوسۍ! خدای راستي، چې هېڅ نشته دی، یوازې په دې لېږ دلګیر یم، چې دا دومره د واده لګښت مې ستاسو په غاړه پروت دی. زه هېڅ نشم کولی، یوازې شل زره افغانۍ لرم.

هغې وویل: دا ځای ددې خبرو نه دی، ته راځه چې په موټر کې دواړه کېنو.

موټر کې کېناستو، هغه چې د نور وخت په شان خوشاله نه ښکارېده، په ما لږه غوسه شوې وه، رنګ یې سپین تښتېدلی و، وې ویل:

سهاره زه خو به درته اوس ازمېښت شوې یم، زما پلار او مور له ما نه هم زیات په تا لورینه لري، هغوی ته زه او ته یو شی یو. د واده ګاڼه وانه ټول هغوی په خپل مصرف تیاروي، زه او ته ترې خلاص یو. دا خبرې زما پلار او مور پخپلو کې سره کړې دي، په تا باندې د یوې روپۍ مصرف هم نه کوي. ته ددې خبرو نه بې غمه اوسه، ولې تشویش کوې، دغه بې ځایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیرت ایسته کړه. ما په دې ډول حالت مه ځوروه، اوس خو نو زما او ستا ژوند، پیسې او هرڅه سره شریک دي، ولې پکې دا بریدونه جوړوې؟

سهاره هیله درنه لرم، چې نور دا خوی دې پرېږده. شل زره روپۍ په کور کې کېږده، چې د ضروري کارونو لپاره دې په کار شي. سبا ته به زه درته نورې پیسې ستا شعبې ته راوړم، ته فکر مه کوه، پس له دې به د پیسو په باب هېڅ فکر نه کوئ. درځه چې ما ورسوې او بیا خپل کور ته لاړ شه، چې په کور کې دې مېلمانه دي.

په بېړه موټر کې کېناستو او هغه مې تر کوره ورسوله. بیا مې په بازار کې غوښه، مېوه واخیستله او کور ته لاړم. کاکا دوی بېرون ته وتلي وو، یوازې مور مې او تندار په کور کې ناستې وې. مازیګر و، چې د دیګ کولو نیت مې وکړو. هغوی راپاڅېدې، ویلې بچې ته کېنه موږ به پخلی وکړو. مور خو مې بوډۍ وه، خو تندار لا څه نا څه ځوانه وه. هغې په پخلنځي کې په دیګ پخولو پیل وکړو. زه او مور مې په کوټه کې ناست وو، نور واړه بیرون وو. مور مګې راته وویل:

زویه یوه پوښتنه درنه کوم، ته چې دا واده کوې، څه پیسې میسې لرې که نه؟

ما وې موري زه صرف شل زره افغانۍ لرم، چې په دې پیسو دا واده نه کېږي. موري د واده مصرف هرڅه زما خسر په غاړه اخیستی دی، کور یې نوی اخیستی دی، د کور سامان لور ته یې نوی موټر هم اخیستی دی. د هوټل او هنرمندانو مصرف یې هم پخپله دوی یانې د هوسۍ کاکا په غاړه اخیستی دی. ما تراوسه یوه روپۍ هم نه ده لګولې. دومره ښه خلک دي، مورې ته پکې څه وایې؟

ـ بچې خدای دې دوی ژوندي لري، دا خو مره ښه خلک دي، چې موږ سره یې دومره مرسته او نیکي وکړه. زویه واده په کومه ورځ دی؟

ـ مورجانې راتلونکې جمعه چې درې ورځې ورته پاتې دي.

په دې وخت کې کاکا دوی رانوتل ویلې سهاره زویه له وظیفې نه راغلې؟

ما وې هو کاکا جانه یو ساعت مخکې راغلم، تاسې خو به قید شوي نه یاست؟

ـ نه نه موږ خو په بازار کې ښه چکر وواهه، دلته څوک نه قید کېږي. دا خو د سیل صفا ښار دی، بیره خو چې د سړي پکې خپل کور وي، ایله به ښه ژوند وکړي. دلته بې تنخوا او بې له کوره ژوند ګران دی.

ما وې هو کاکا جانه دلته په پیسو ژوند کېږي، زموږ وطن کې خو د هر شیان یې پیسو دي. ولې دلته چې ګام اخلې، مصرف دی. هغوی د ماښام په لمانځه ودرېدل. زه په اوبو پیسې ووتلم، په سطل کې مې له نل نه یخې اوبه راوړې. د ماخستن د ډوډۍ وخت شو، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترخوان سره ټول ګډ کېناستو، ماما مې راته وويل:

خوريې جانه! واده دې دی، دا دومره مصرف مه کوه، ساز کوه، په واده کې ډېر مصرف کېږي.

ما وې: ماما جانه! زما د واده مصارف ټول زما خسر کوي.

ماما مې وويل: دا څه وايې خوريه؟ هو ماما همدغسې ده، چې زه خدای پيدا کړی يم داسې ښه خلک خو ما هېڅ نه دي ليدلي، چې لور هم ورکړي او دغسې لوړ مصرف هم وکړي. داسې معلومېږي، چې دا ډېر شتمن او له حده زيات ښه خلک دي. خدای دې سرلوړي لري.

ماخستن راته بيا مور مې وويل: د واده جامه،ګ بستره به کله جوړوې؟

ـ مور جانې ما خو درته ويلي دي، چې هرڅه هغوی کوي؟ ماته يې ويلي دي چې ته له هرڅه نه خلاص يې. سبا ته به تاسې ټول ښار ته بوځم، چې نوې جامې د واده لپاره درته واخلم. کاکا او ماما مې وويل:

دا کار مو ړنه کوو، مو ږ له ځان سره جامې راوړي دي، يوازې دې مېندو ته که کوم شی رانيسې، اختيار لري.

ما وې دوی ته به جامې واخلم، سبا ته به زه له وظيفې نه په وخت راشم، بيا به ښار ته لاړ شو.

سبا ته چې وظيفې ته لاړم، په لسو بجو هوسۍ زنګ وواهه، ويلې څه پلان لرې؟

ما وې نن په وخت کور ته ځمه، چې مېلمانه ښار ته راوباسم، چې سودا موداو کړي.

هغې ويلې: ښه ده، موږ هم ځينو شيانو پسې ځو، نن ليدلی نه شو.

ما وې ډېر ښه په مخه دې ګلونه د بيا ليدو پورې.

په يوه بجه کور ته لاړم او هغوی مې په موټر کې ښار ته بوتلل. په ښار کې مو سودا وکړه، ډېر وګرځېدو، مازيګر ناوخته کور ته راستانه شو. سبا ته چې کار ته لاړم، د ورځې يوه بجه وه، چې هوسۍ ناڅاپه زما شعبې ته راننوتله، زه په خپله شعبه کې يوازې ناست وم، ستړي مشي مې ورسره وکړه، ما وې هوسۍ څنګه ناڅاپي راغلې؟ ټيليفون به دې کړې وای، زه به درپسې درغلی وی.

ـ نه ما وې چې له کاره ونه وځې، زه په ټکسي کې راغلم.

چای مې ورته راوغوښت، زه په ليکلو مصروف وم، ما وې دا لږ کار راته پاتې دی، چې دا خلاص کړم، بيا به ځو. هغې يوه پياله چای وڅښو، بيا يې خپل بکس ته لاس ورتېر کړ، يو بنډل پيسې يې ترې راوويستلې ماته يې ونيوې. ويلې هن سهار صاحب دا درسره واخله.

ما وې دا د څه شي پيسې دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وویل: پرون نه آبله ورځ مې چې درسره وعده کړې وه.

زه پخپله ځوکۍ چوپ پاتې شوم، هغې پیسې همغسې په لاس کې راته نیولې وې. ویلې ته خو دا واخله. ما ترې پیسې واخیستې، بیا مې په کرار ورته وویل:

هوسۍ ګوره خان کاکا باندې ټول د واده مصارف راغلي دي، دا پیسې زما له طرفه هغه ته ورکړه. د خندا په حالت کې یې وویل:

سهاره ته خبر نه یې مګر زما پلار بې شمېره پیسې لري، خوشې په هغه دغه خلکو یې مصرف کړي. پرېږده چې زما او ستا په واده کې یې ولګوي. دا پنځوس زره مې هم له هغه نه اخیستي دي. ته دا خبرې پرېږده راځه چې ښار ته لاړ شو، ستا د درېشۍ فرمایش ورکړو، زما هم څه ناڅه په کار دي.

مونږ دواړه ښار ته لاړو، لومړی مو زما د درېشۍ ټیکه واخیستله او خیاط ته مو د ګنډلو لپاره ورکړه، بیا بوټ، نېکټایي، کمیس او جرابې مو واخیستې. بیا د هوسۍ ځینې شیان په کار و، هغه مو په نوي ښار کې واخیستل، تر ماښامه مونږ په دې ورځ خپله ضروري سودا پوره کړه.

ماښام ناوخته مې هغه تر کوره ورسوله، زه خپل کور ته راستون شوم، سبا یې په نهو بجو د هوسۍ کره ورغلم، ما وې چې د واده بلنلیکونه راواخلم او خلکو ته یې ولېږم. د خسر په کور کې مې یو شمېر بلنلیکونه رواخیستل او هغه ځوک چې زما له خوا باید خبر شوي وای، نومونه مې پکې ولیکل او بیا مې خلکو ته ولېږل. نور بلنلیکونه زما د خسر کاکا زوی خلکو ته وروااستول. د واده تر ورځې پورې مونږ ټول پوره لالهانده او سرګردانه وو. زما کاکا او ماما، مور مې، تندار مې او نور نزدې خپلوان هم راورسېدل. زما کور هم له مېلمنو نه ډک و، د واده ورځ راورسېده، هوسۍ یې ارایشګاه ته د سینګارولو لپاره بوتله. ما ته یې هم نوې درېشي راواغوستله، واده په پنځه و بجو پیل کېده. رابلل شوي مېلمانه د کابل هوټل ته راروان وو. زما له کوره ټول مېلمانه هوټل ته لاړل، یوازې زما د کاکا زوی او ځینې نور نزدې همزولي مې راسره په موټر کې روان شول. یو ښکلی موټر یې ګل پوش کړی و، زه او هوسۍ یې په ګلپوش کې کېنولو، شاته راپسې خدا بزده څو موټرې راروانې وې. د باغ بالا بڼ ته یې په چکر بوتلو، له هغه ځایه بیا په کوټه سنګي راتاو شول، په پل ارتن راتېر شو، په جاده کې ان حضوري چمن ته یې وبستلو. په پل محمود خان باندې راتاو شو، له ارګ مخې نه راتېر شو، هوسۍ راته ورو وویل:

د شاهي کورنۍ هم واده ته راځي.

ما په زړه کې پټ له ځان سره وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره د بل چا په وزرو الوځې، خبره دې ان تر شاهي کورنۍ ورسېده.

ماښام خړه لګېده، چې کابل هوټل ته ورسګېدو، په دروازه کې ځينې خپلوان د مېلمنو هرکلي ته ولاړ وو، عکاسي ګانې مو کېږې. موږ له موټره پياده شو او په کرار کرار د ننه هوټل ته روان وو. د هوټل له دروازې، چې ورد ننه شو د (اهسته برو اهسته برو) غږ مو د هماهنګ په اواز واورېد. هوټل له ښځو نرو ډک و، موږ يې په کرار کرار بوتلو، ترڅو چې د شاه او ناوې ستېج ته ورسېدو. هلته ودرېدو، ښځو او نرو نڅاوې کولې، کتل به مې چې زما د کاکا زوی هم پکې ښکارېده.

مونږ يې بيا کېنولو، زموږ د ناستې ځای لوړ و، په هوټل کې ناست خلک مو ښه ليدلی شول. هماهنګ استاد خوږې سندرې ويلې، داسې ګډاګانې کېدلې، چې په خپل عمر مې نه وې ليدلې. کاکا او ماما مې سره د زما د مور زما ترڅنګه ولاړ وو. د هوسۍ ترڅنګه يې مور او د کاکا لورګانې ولاړې وې، ساعت په ساعت به خلک راتلل او موږ سره به يې عکاسي کوله. د واده مبارکي به يې ويله، د شپې تر يوې بجې پورې د واده مراسم روان و. په يوه بجه د واده د ختم او پای سندره هماهنګ وويله. وروسته بيا له هوټل نه خلکو په وتلو پيل وکړ. په پای کې موږ هم له هوټله راووتلو او په ګل کړې موټر کې يې نوي کور ته يووړو. موږ سره يوازې زما خپله کورنۍ کور ته راغله، چې بيا وروسته کاکا، ماما او نور خپلوان زما پخواني کور ته په موټر کې د خوب لپاره ولاړل. يوازې زما مور، تندار او د هوسۍ د کاکا لوڼه زموږ سره په نوي کور کې پاتې شوې، ټول بې خوبه وو، ويده شول. زه په کور کې په هره کوټه کې وګرځېدم راوګرځېدم، په هره کوټه کې د ضرورت وړ شيان پخپل خپل ځای پراته او ځای پر ځای شوي وو. په هره کوټه کې فرش غوړېدلی و، په سالون او دهلېزونو کې ښکلې قالينې غوړېدلې وې، ټول ويده شول هوسۍ يې مخکې خپلې د خوب کوټې ته بيولې وه. زه په سالون کې يوه شېبه کېناستم، بيا راپسې تندار راغله ويلې ځه سهاره خپلې کوټه ته! ناوخته دی، له بې خوبۍ نه دې سترګې سرې شوي دي. ما وې ښه ځمه. هغه چې ولاړه، زه هم د خوب کوټې ته ور روان شوم، دروازه چې مې بېرته کړه، په کوټه کې د ښکلي ګروپ سره، سپينه او شنه رڼا وه، له کوټې نه په زړه پورې خوشبويي ختله. ټوله کوټه په ګلونو ډکه وه، د کوټې په منځ کې تخت ايښی و، چې ما د لومړي ځل لپاره دغسې تخت وليد. مخامخ ديواله ته الماری ولاړه وه، چې پلې يې شيشه يې وې. د تخت سر ته هم شيشه وه او پښو ته هم شيشه ولاړه وه. ټوله کوټه شيشه شيشه وه، ورو ورو مې د تخت خوا ته ګامونه ور واخيستل، هسې احساس مې کاوه، چې ګنې هوسۍ مې په عمر کې نه وه ليدلې، هغه په تخت کې لا ناسته وه. همغسې هغې هم داسې احساسوله، چې زه يې کله په داسې نيت نه وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلی. په تخت کې ورسره کېناستم، هغه ومسکېده، د واده په شالونو کې یې سر ټیټ نیولی و. ما یې ورو د شال پلو له مخه ایسته کړ، هغې چې راوکاته دومره ښکلې شوې وه، چې سترګو ته مې ورله کتی نشوای. خپلې غټې تورې اوږدې سترګې یې مرې راواړولې، په خندا شوه، غلې شانته یې وویل:

سهاره نن بل ډول ښکلې شوی یې.

ما وې او ته؟ زه داسې فکر کوم، چې په ټوله نړۍ کې به ستا غوندې ښکلې بله نه وي. ما یې له زنې نه لاس لاندې وښت او ورتهومې ویل:

هوسۍ نن به زه او ته د مینې تنده سره ماتوو. هغه وشرمېده او ځان یې په تخت کې واچاوه، لومړی مو خپلو کې سره یو له بله چپې واخیستې، دواړه سره خوله په خوله شولو، د مینې په خوږو کې سره تر سهاره ورک شوو، د خوږې مینې په خوږه نشه کې د ورځې تر یو ولسو بجو پورې ویده پاتې وو. کله چې په یوولسو بجو راویښ شوم او تشناب ته لاړم، دغومره ښکلې تشناب او د ځان د مینځلو تپ مې هم په لومړي ځل ولید، له ځان سره مې وویل: سهاره ورځ دې روانه ده. له تشناب کولو نه وروسته سالون ته ورغلم، لا څوک نه و، بیرون حویلۍ ته ووتلم. په ګلونو کې یو ساعت وګرځېدم، چې دوباره سالون ته ننوتلم، چای تیار و. د هوسۍ د تره لورګانو او زما تندار چای تیار کړی و، هوسۍ یې هم راویوګستله. ډېره شرمېدله، رنګ یې وهلی و، پخوانۍ هوسۍ نه وه. زما ترخنګه یې کېنوله، چای مو وڅښلې، هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، موږ دواړه شرمېدلو. بیا لږ ساعت وروسته کاکا دوی راغلل. هوسۍ ورپاڅېده، لاسونه یې ورمچې کړل، سترې مشې یې ورکړه، ټول په ګډه سالون کې کېناستو. د غرمې له ډوډۍ نه وروسته کاکا دوی کلي ته د تللو نیت وکړو، ویلې شپې مو ډېرې شوې دي، ښه شوه دا واده خدای په خیر سره تېر کړو، مونږ به درنه ولاړ شو. څه موده پس به تاسې خامخا کلي ته راشئ.

ما وې ښه کاکا جانه، یوه میاشت وروسته به موږ کلي ته که خدای کول درشو. هغوی مو موټر کې پل محمود خان ته یووړل، ګاډی تیار ولاړ و، وروختل او د کلي په لور روان شول.

مور او د کاکا زوی مې راسره پاتې شول، ما وې کله چې مونږ کلي ته تللو، دا به هم راسره یوځای ولاړ شي. مور مې ډېره خوشاله وه، پېنځه وخته لمانځه کې به یې زما خسر او خواښې ته دوعا کوله. پخوانی کور مې پرېښود او په خاوند مې وسپاره. زموږ نوی ژوند په نوي کور کې پیل شو. د ژوند هره شېبه ډېره ښه تېرېده، هوسۍ زما د مور ډېر قدر او عزت کاوه، په هغې هم خپله نږور ګرانه وه. څو ورځې به د هوسۍ د پلار له کوره مونږ ته پخه ډوډۍ راتله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـه يـوې اوونـۍ نـه وروسـتـه هوسـۍ پـلار كـره د اومـې لاړه. زه، د تـره زوی او مـور مـې يـوازې پـه كـور كـې پـاتې شـو. لـه معمـول سره سم بـه خپلـې دنـدې تـه تلمـه، د هوسـۍ پخـوانی مـوټر راسـره و. نـوی مـوټر د هوسـۍ سـره و، زمـوږ پـه دې نـوي كـور كـې يخچـال او مكملـه اشـپزخانه او نـور ټـول سـامان او لـوازم يـې پـوره و. د منـي موسـم رانـزدې كېـده، ګرمـي ورځ پـه ورځ كمېـده، شـپه مـخ پـه يخېـدو وه. د هوسـۍ لـه راتلـو سـره مـې اقتـصادي سـتونزې حـل شـوې وې، كـور مـې ودان شـو، دوسـتان او ملګـري مـې زيـات شـول. خپلـه دنـده مـې پـه ښـه تـوګـه سـرتـه رسـوله، كلـه ناكلـه مـې ملګـري او د ځـانګې رئـيس او مـديران مېلمانـه كـول. پـه هغـوی ټولـو زه ګـران وم. همـدا وجـه وه، چـې څـو ورځـې وروسـتـه يـې د نـشراتو د رئـيس پـه تـوګـه وټـاكلم. پـه لـږ وخـت كـې مـې اړيكـې تـر وزيـره ورسـېدل. يـوه شـپه مـې د اطلاعـاتو او كولتـور وزيـر او ځينـې رئيسـان مېلمانـه كـړل. زمـا خـسر يـې پېژانـده، پـه همـدې ترتيـب سـره مـې تماسـونه زيـات شـول. لـه خـسر سـره د شـاهي كورنۍ يوه دعوت او مېلمستيا ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم څپرکی

پـه مېلمـستیا کـې پخـواني پاچـا اعلحـضرت محمـد ظـاهر شـاه او د هغـې مېـرمن د شـاهي کـورنۍ نـور غـړي، عالیرتبـه مـامورین، جنـرالان حاضـر وو. زه او هوسـۍ د خـسر پـه شـمول پـه دغـه شـانداره محفـل کـې پـه یـوه مېـز سـره یوځـای ناسـت وو. مـا پـه دغـه محفـل کـې د خپـل خسر پېژنـدګلوي ولیـده. دی یـوازې ظـاهر شـاه تـه ورغـی، روغبـړ یـې ورسـره وکـړو او نـور زیـات راغلـي مېلمانـه زمـا خـسر تـه سـتړي مـشي تـه راغلـل. پـټ پـه زړه کـې د خپـل خـسر پـه شخـصیت پـوره خوشـاله شـوم، د شـپې تـر اخـره پـورې مـونږ پـه زړه پـورې موسـیقي واورېـده. د هوسـۍ ښـه سـاعت تېـر شـو، ورو ورو د هغـې وخـت ځینـو لویـانو د خپـل خـسر پـه سـیوري کـې او هـم یـې د خپلـو لیکنـو او راډیـویي داسـتانونو پـه وجـه پېژنـدلم. مـوږ د کـور کـارونو لپـاره مـزدوره نیـولې وه، هرڅـه بـه یـې راتیـارول، د پخلـي او خاصـو کـارونو لپـاره مـو یـوه بلـه ښـځه نیـولې وه، چـې پـه اشـپزۍ پـوره پوهېدلـه. لـه یـوې ورځـې نـه مـو بلـې تـه ژونـد پـرمخ روان و. هوسـۍ د پـلار لـه کـوره ښـې ډېرې پیسـې راوړې وې، چـې پـه بانـک کـې مـو ذخیـره کـړې وې. زمـا پـه معـا روزمره ژوند تېرېده، څه موده وروسته مونږه خپل کلي ته د تللو نیت وکړو.

مـور مـې تـل راتـه ویلـې، چـې کلـي تـه بایـد لاړ شـو کـور مـو خوشـې پرېښـی دی، هوسـۍ هـم د کلـي تـګ تـه لېوالـه وه. د شـپې لـه خوا مـو تـصمیم ونیـو او خسر تـه مـې د کلـي د تـګ وویـل. هغـوی وویـل لاړ شئ، څـو ورځـې بـه مـو ښـې تېـرې شـي. سبا تـه د پنجـشنبې ورځ وه، د کـور خدمتګارو تـه مـې وویـل، پـه کـور بـه پـام کـوئ، هغـوی بـې هغـې زمـونږ د کـور پـه پیـاده خـانو کې اوسېدل، شپه او ورځ یې کور ساتلو.

سبا سـهار وختـي مـونږه بـازار تـه لاړو، د کلـي د کـور لپـاره مـو سـودا مـودا وکـړه. د هوسـۍ نـوی مـوټر مـو د هغـې د پـلار پـه کـور کـې ودراوه. پـه پخـواني ګـاډۍ کـې مـوږه کېناسـتو، لـه کابـل نـه مـو د ننګرهـار پـه لـور حرکـت وکـړو. زمـا لـومړی ځـل و، چـې د جـلال آبـاد پـه سـړک مـې مـوټر چلـول پیـل کـړل. پـل محمـود خـان نـه ورتېـر شـو، پـه صـنعتي سـیمه ورغلـو، د سـترګو پـه رپ کـې د حربـي پوهنتـون لـه مخـې نـه تېـر شـو او تنګـي تـه ورسـېدو. مـاهیپر تـه چـې نـژدې شـو ادې مـې خـوب وړې وه. د کاکـا زوی خـو ان لا مخکـې سـترګې پټـې پټـې کېـدې. هوسـۍ پـوره غـره کـې د اوبـو ځړوبـې تـه کتـل، د غـره د جګـو ګړنګونـو پـه سـیل بوختـه وه. همـدا یـې راتـه وې: سـهاره پـورې د غـره منظـره څـومره ښـکلې ده. مـا وې هـو دا خـو ددې غرونـو ښـکلاګانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، کـه د کـونړ د غرونـو منظـرې ووینـي، پـه تېـره بیـا تـر برګـي متالـه پـورې د غرونـو او درو ښا ېست وګـورې، پـه لیـدو بـه یـې مړه نـه شـې. دا کابـل او نـور بـه دې بیخـي لـه یـاده ووځـي او یـا خـو چـې د سـوات پـه ښـکلاګانو ورچکـر شـې وا پـس بـه تـرې راونـه ګرځـې. سـهاره خـدای تـه وګوره ورله بو مې ځه... !

ـ که ژوند باقي و او وخت مو پیدا کړ، خامخا به دې ورته بوځم.

هوسۍ وخندل ـ دا به کله وي؟

ـ مـا خـو درتـه وویـل کـه ژونـد یـاري وکـړه دا ټـول بـه وګـورو ! پـه همـدې خبـرو خبـرو کـې لـه مـاهیپره ښـکته شـو، مـوټر مـې پـه بېـړه چـلاوه، هوسـۍ د سـړک دواړو خـواو تـه کتـل، د نـور څـه پـه فکـر کـې نـه وه. سـروبي تـه ورسـېدو، مـوټر مـو ودراوه. د سـیند پـه غـاړه مـو دمـه کولـه. مـور مـې، هوسـۍ او د کاکـا زوی مـې لـه مـوټره راښـکته شـول. زه هوټـل تـه ورغلـم هـوټلي تـه مـې د ډوډۍ وویـل. د هوټـل شـاګرد راتـه ان د سـیند غـاړې تـه ډوډۍ راوړه. هوسـۍ دواړه پـښې اوبـو کـې اچـولې وې او سـیند تـه یـې کتـل. د ډوډۍ پـه چـرت کـې هـم نـه وه. لـه دمـې وروسـته بیـا د جـلال آبـاد پـه لـور روان شـو. هغـې وخـت کـې سـړک پـوخ و، مـوټر ګړنـدی روان و.

د لغمـان پـه کـڅ کـې رانـه هوسـی پوښـتنه وکـړه، ویلـې سـهاره دا پـورې کـوم ځـای دی، چې هوار معلومېږي؟

ما وې دغه لغمان دی.

هغـې ویـل: دا خـو ښـه پراخـه مځکـې لـري. هلتـه لیـرې جـګ جـګ غرونـه ولاړ دي. څـومره ښه.

ـ هوسۍ تا خو یوازې کابل لیدلی دی، زمونږ ټول افغانستان ښکلی دی.

پـه دې خبـرو کـې لا وو، چـې لـه درونټـې نـه تېـر شـو او پـه لـږه شـېبه کـې جـلال آبـاد تـه ورسـېدو. هوسـۍ تـه د جـلال آبـاد ښـار نـوی و، هـرې خـوا تـه یـې حېـران حېـران کتـل. د جـلال آبـاد ګرمـۍ یـې پـه مـخ خـولې راماتـې کـړې. پـه ټـول ښـار کـې مـې مـوټر وګرځـاوه، مـا وې چـې دوی ټـول ښـار ووینـي. بیـا مـې مـوټر ودرولـو، یـوه هوټـل تـه د چـای څښـلو لپـاره وختـو. لـه دمـې وروسـته مـو تـازه میـوې لـه ځانـه سـره واخیسـتې او د کلـي پـه لـور مـو حرکـت وکـړ. مـازیګر کلـي تـه ورسـېدو، سـړک د کلـي لـه اړخـه تېـر شـوی و، پـه هغـې وخـت کـې بـه دغـه کلـي تـه پنځـه شـپږ مـوټرې ورځ کـې ورتلـې. مـوټر مـې ښـه د کلـي نـږدې څنـګ تـه وروسـت، نـور نـو سـړک وړانـدې بـل کلـي تـه غځېـدلی و. مـوټر مـې د سـړک ترڅنګـه د یـوه کلیـوال د کـور دیـوال پـورې ودراوه. د کـور والا تـه مـې وویـل چـې پـه مـوټر درسـره پـام کـوه. هغـه خـو پېژنـدلم، لـومړی یـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړي مشي وکړه، بیا یې پوره ست وکړو، خو مونږ تري کور ته روان شو. خړنی لا نه وه لګېدلې، چې د خپلې کلا دروازې ته ورسېدو. له موټر نه مو سامانونه ورسره اخیستي و، د کلا په دروازه لا ننوتلي نه وو، چې شاوخوا د چم خلک ښځې او نر حېران پاتې وو، هر چا به مونږ ته راکتلو چې ا سهار له مور، وراره او کومې ښځې سره له کومه راغلل؟ دننه چې ورننوتلو د کور لوی واړه مخې ته راغلل. کاکا مې هم راغی، مور مې ټولو ته وویل:

دا مې ننګور ده هوسۍ جانه. د ستړي مشي او روغبړ نه وروسته هوسۍ د کلا دیوالونو ته کتل، هغې ته هرڅه نوي و، حېرانه پاتې وه. د کاکا مېرمن او نورو اولادونو یې له هوسۍ نه ګرد ګرد تاوېدل. ما غلي شان هوسۍ ته وویل:

دا ټول ستا د قدر او عزت په خاطر درسره نژدې نژدې کېږي.

هغې وې هو زه پوهېږم. د ماما کور ته یې یو ماشوم ولېږه، وروسته مو کتل چې ماما سره د خپلې مېرمنې او زامنو راغلل. د کاکا نور زامن او لونه هم راغلل. زمونږ کلا کې شور ماشور جوړ وو، چرګان حلال شول، د ماښام ډوډۍ تیاره شوه. نارینه په سالون کوټه کې ډوډۍ ته کېناستل او ښځې په بله کوټه کې ډوډۍ وخوړه. په دغه شپه هغوی ټول زمونږ په ورتګ او بیا په ځانګړي توګه د هوسۍ په ورتګ او لیدو بې حده خوښي کوله. د شپې له خوا په سالون کې ګپس لګېدلی و، ځکه چې په کلي کې برېښنا نه وه. تر نیمې شپې ټوکې ټکالې او ساعت تېري وه، د شپې هغوی خپلو کورونو ته لاړل او مونږ په خپله کلا کې پاتې شو.

په پای کې زه او هوسۍ په کوټه کې پاتې شو. مور مې راغله ویلې زویه ستا د خوب کوټه تیاره ده، خپلې کوټې ته لاړ شئ، کرار ویده شئ. مونږ دواړه خپلې کوټې ته لاړو. کوټه یې داسې جوړه کړې وه، لکه د واده د شپې لپاره چې تیاره شوې وي. کوټه د ګلونو او شالونو نه ډکه شوې وه، د کوټې په منځ کې دوه کسیز پالنګ یې کټ جوړ شوی و. تر سهاره پورې مو ښه خوب په کې وکړ. سبا ته د کلي ښځې او نر زمونږ ستړي مشي او مبارکۍ ته راتلل. په کور کې مو واورېدل، چې د کلي خلک رانه د واده ډوډۍ غواړي. له ډېرو نه خو مې واورېدل، ویلې سهار صاحب مونږ ته باید د واده شیریني راکړي. په کور کې مې له کاکا دوی سره مشوره وکړه، چې د کلي خلکو ته د واده ناری ورکړو ټول وویل: یو غویی به حلال کړو او د کلي ټولو خلکو ته به ډوډۍ تیاره کړو.

دوه ورځې وروسته مو یو غویی واخیست او وریجې مو هم په کلي کې واخیستې، وړه خو په کور کې تیار وو، خلکو ته مو استازي ولېږل، چې د جمعې شپې ته د واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ تــه راشــي. يــوه ورځ مخکــې د چــم ګاونــډ خلــک او خپلــوان زمــوږ پــه حجــره کــې راټــول شــول. سـبا تــه د واده د ډوډۍ پروګـرام، د غــويي حلالــول، د وريجــو پخلــی، د غوښــې او نــورو اشــپزۍ کارونــه ســره وويــشل شــول. د شــپې لــه خــوا تــه خپلوانــو ښـځو او انجونــو زمــوږ پــه کــور کــې چمبــې وهلــې او ســندرې يــې ويلــې. پــه حجــره کــې هــم ځوانــان راټــول شــوي وو. يــوه ډلــه ســندرغاړي راغلــي وو، چــې د ماښــام ډوډۍ نــه وروســته يــې مجلــس پيــل کــړو. ډېــرې خــوږې ســندرې يــې ويلــې. د منګــي او ســيتار ســره د يکــه زار او ټيپــې غږونــه پورتــه کېــدل. ان د ســهار تــر ازانــه پــورې ټنــګ ټکــور روان و. هوســۍ پــه خوښــيو کــې دومــره ډوبــه وه، چــې زه يــې لا هېــر کړی وم. زه يې بيخي له ياده وتلی وم.

پــه ســبا تــه ســهار وختــي د کــلا مخــې تــه خلــک راټــول شــوي وو. چــا غــويي حلالولــو، چــا ديګونــه بانــدې کــول او ځينــو لرګــي مــاتول. د کــلا د دروازې څنــګ تــه د حجــرې دوه غټــې کــوټې او دالان د کټونــو نــه ډک شــوي وو. د کلــي نــږدې خپلــوان او د چــم ګاونــډ خلــک او ځينــې مېلمانــه پــه کټونــو کــې ناســت وو، چــا کيتــې کــولې، چــا کــار کــاوه. ماشــومانو منــډې رامنــډې وهلــې. دننــه کــلا کــې هــم ډېــرې ښــځې راغونــډې شــوي وې، لــه ښــځو او ماشــومانو نــه کــلا ډکــه وه. هوســۍ تــه يــې د واده جــامې اغوســتې وې، ماتــه يــې هــم نــوې جــامې او تــور واســکټ راواغوســت، تــورې نــوې څپلــۍ يــې راپــښو کــړې، نــوې ريــښمينه لــونګۍ يــې راپــه کــړه. راتــه وې ويــل، چــې لــه ډوډۍ نــه وروســته بــه لــه هوســۍ ســره يوځــای ودرېــږې، چــې عکاســي درتــه وکــړو. خپلــو همزولــو بــه راتــه ويلــې ســهاره ډېــر ښــکلی شــوې يــې؟ مــا بــه لــه هــر يــوه نــه مننــه کولــه، خــو ورته مې ويلې، چې عکاسي او ودرېدل د کلي رواج نه دی.

پــه حجــره او دېــره کــې پــه ټولــو مېلمنــو ګرځېــدلم، زمــونږ د کــلا مخــې تــه شــنه لــوګي پورتــه کېــدل، پــه حجــره او دېــره کــې ناســت خلــک خوشــاله معلومېــدل. لــه دولــسو بجــو نــه اېــسته د کلــي خلــک حجــرې تــه راغلــل، دېــره او حجــره لــه خلکــو نــه ډکــه شــوه. ډوډۍ ورکــول پيــل شــو. د کلــي خلکــو شــمېر تقريبــاً څلــورو ســوو تــه رســېده، ســره د ماشــومانو. د کلــي ځينــې ښــځې هــم دننــه کــلا تــه راغلــې وې، چــې هغــوی تــه دننــه ډوډۍ ورکــړل شــوه. تــر دوو بجــو پــورې ډوډۍ روانــه وه. هرڅــه پــوره او پرېمانــه وو، ټولــو ويلــې چــې د لــومړي ځــل لپــاره مــو داســې ډوډۍ وخــوړه. وروســته بيــا پــه کلــي کــې زمــونږ د واده ډوډۍ اوازه خــوره شــوې وه. خلکــو بــه چــې ډوډۍ وخــوړه، د تلــو پــه وخــت کــې مــې ورســره مخــه ښــه کولــه. تــر درې بجــو د ډوډۍ پروګــرام پــای تــه ورســېده. مــونږ هــم ډوډۍ وخــوړه، بيــا يــې زه دننــه بــوتلم کتــل مــې چــې هوســۍ يــې پــه پالنــګ کــې کېنــولې ده او ښــځې تــرې تــاوې دي. زه لــه شــرمه بېرتــه راســتون شــوم او حجــرې تــه ورغلــم. حجره خو لا د خلکو نــه ډکــه وه، د هــر چــا مخــې تــه چــای اېښی و، د شــپې لــه خــوا د کلــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همزولـي او نـور خلـک بيـا راټـول شـول، منګـي وتـړل شـول، د کلـي سـيتار چـې د منګـي والا سـره ناسـت و او پـه خپـل ځونـډي دار سـېتار يـې ګـوتې وهلـې، دربـم تـن خپلـې مخـې تـه باجـه ايښې وه. لږه شېبه وروسته د ساز او نغمې غرب جوړ شو، تر نيمې شپې مجلس و شو.

د واده مراسم پـه کلـي کـې ښـه سـرته ورسـېدل. دوه درې شـپې وروسـته خپلوانـو هـر يـوه پـه وار سـره مـونږ تـه مېلمسـتياوې کولـه. مېلمسـتياګانې چـې خلاصـې شـوې، بيـا بـه پـه مـوټر کـې ليـرې ځـايونو تـه د سـيل او سـاعت تېرۍ لپـاره تلـو. هوسـۍ راتـه ځـو ځـل وويـل: سـهاره کابل ته زړ نه ځو.

زمـا د رخصـتۍ لـه ورځـو نـه سـوا يـوه اونـۍ نـوره هـم تېـره شـوې وه، هوسـۍ تـه مـې د کابـل د تلو وويل.

د هغـې هـېڅ زړه نـه کېـده، مـا وې بـل ځـل بـه ډېـرو شـپو لـه راشـو، اوس همـدومره بـس دی. کاکـا سـره مـې د کـلا مخـې تـه پـه خپـل پټـې کـې د بـاغ د جوړولـو مـشوره وکـړه، هغـه وې پـسرلي کې بـه بـوټې واخلـم او بـاغ بـه جـوړ کـړم. مـونږ کابـل تـه د تلـو نيـت وکـړو. مـور مـې ويلـې دا ځـل درسـره نـشم تـلاى، ځکـه چـې دلتـه کـور کـې هـم څـوک نـشته دی، يـو د کاکـا زوی دې دلته راسره دی. دا خو اوس هغه پخواني کور نه دی چې څوک به رانه غلا وکړي بچې.

ـ مورې! مونږ نه به غله څه يوسي او بيا په دې کلا راختل خو ډېر ګران کار دی.

ـ زويـه دا خـو څـه کابـل نـه دی، چـې پـوليس دې پـه هرڅـه پـام کـوي، هلتـه خـو شـپه هـم لکـه د ورځـې پـه شـان رڼـا وي، څـوک بـه څـه غـلا وکـړي. دلتـه خـو کلـی دی اوس هـم د چـا سـترګې راتـه نـه غړېږي، رښـتيا چـې ښېګـاه تـه درتـه سـپېلني لـوګی کـړم، چـې لـه نظـره نـشې. د خلکـو درپکې سترګې دي، سترګې نه دي چونه کوي.

ـ مورې که ستا رضا وي، نو سبا ته به په خير سره مونږه کابل ته لاړ شو.

هغـې وې ډېـره ښـه ده زويـه لاړ شـه، چـې غيـر حاضـر نـه شـې. ښېګـاه تـه مـې خپلـوان راټـول کـړل، پـس لـه ډوډۍ نـه مـې لـه هغـوی نـه د تللـو اجـازت واخيـست، هغـوی ټولـو مـونږ تـه دوعـاوې کـولې. سبا يـې تـرې پـه دوعـا او سـپا رارخـست شـو. مـور مـې اوښـکې تـويې کـړې، هوسـۍ يـې لاس او پـښې ښـکل کـړل، لـه خپلـې خواښـې سـره يـې اوښـکې تـويې کـړې، خـدای په اماني مو ترې راواخيسته او کابل ته مو حرکت وکړو.

د جـلال آبـاد پـه ښـار کـې مـو د خـان کاکـا دوی لپـاره مـالټې او سـنترې، ګنـډېرۍ ورسـره واخيـستې او بيـا د کابـل پـه لـوري روان شـو. پـه درونټـه کـې مـو د څـو دقيقـو لپـاره د ننګرهـار د پوهنتـون ودانـۍ او بڼ لـه نـږدې نـه وليـد. درونټـې لـه بنـده، چـې ورتېـر شـو د ډنـډ پـه غـاړه مـو د ماهيـانو پـروژه وليـده. پـه ډنـډ کـې دومـره هيلـۍ ناسـتې وې، چـې د اوبـو مـخ يـې پوښـلی و. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لغمان په کڅ ورغلو وړاندې دډاک په منځ کې پخوانۍ سپينه او خړ بخښنه تاڼه ښکارېده. له کڅ نه تېر شو د اروابښاد الفت صيب زيارت ته مو دوعا وکړه. ځای په ځای هوټلونه وو، د لارې مسافرو پکې دمه کوله. د هوټلو مخې ته به څو ګاډي ولاړ و. سروبي نه راښکته مخامخ د پورې غره د يوه ګړنګ لاندې د سيند په غاړه مو دمه وکړه. موټر مو د سړک پر څنګ کې ودرولو او مونږ سيند ته نږدې ورښکته شو. هلته د يوې هوارې تېږې په سر سيند ته ورڅېرمه کېناستو. لومړی مو کباب کړی چرګ چې مور مې راته ايښی و، راواخيست، ډوډۍ مو وخوړه. د سيند شور د غره منظره او ښکلې طبيعت زړه راښکونکی و. هېڅ زړه مو نه کېده، چې له دغه ځايه راپاڅېدلي وای. له ډېرې دمې وروسته مو بيا حرکت وکړو. په سروبي راتېر شو، د ماهيپر غرونو ته ورنږدې شو. د ماهيپر په تره کې هوسۍ بيا د پورې غره ښکلې منظرې ته متوجې وه. له ځان سره يې ويلې: څومره ښکلی غر دی؟ د اوبو خړوبي له يوه ګړنګ نه و بل ته د مرغانو الوتل دا څومره په زړه پورې دي. هغه لا د غرونو په تماشه وه، چې تنګي ته ورسېدو. په لړه شېبه کې د حربي پوهنتون نه تېر شو، پل محمود خان ته چې ورسېدو، مازيګر و، کور ته چې ورسېدو، هوسۍ سمدستي خپلې مور ته ټيلفون وکړ، حال احوال يې واخيست، ما هم ورسره خبرې وکړې. هغه ډېره ټينګه شوه، ويلې مونږ کره راشئ، خو هوسۍ ورته وويل:

موريې! سبا شپې ته به درشو، اوس ډېر ستړي يو، چې استراحت وکړو. ما هم ورته وويل. خان کاکا په کور کې نه و، ما وې سبا ته درځو په خان کاکا سلام وايه.

مونږه ربښتيا چې ستړي وو، د ماښام ډوډۍ نه وروسته په وخت ويده شو. خدمتګارو ته مو ميوې او ځينې شيان ورکړل، هغوی له مونږه سره ډېر خوشاله وو. په ډېره ښه توګه يې زمونږ د کور ساتنه کوله، مونږه د تنخواه نه علاوه ډوډۍ هم ورکوله. زمونږه اشپزه ډېره صادقه او ښه ښځه وه. زمونږ په هر څه يې د خپل کور غوندې پام کاوه. هغې ايکې يوه لور درلودله، مېړه يې پخوا مړ شوی و. د پلار کور يې په شمالي کې و، کله ناکله به يې مور و پلار ورته راتلل. يوه بله خدمتګاره وه، چې هغې به د کور جارو کوله او کالي به يې پرېمينځل. د ماښام ډوډۍ نه به وروسته خپل کور ته تلله. د هغې کور زمونږ د کور ترڅنګه و. په دې شپه هغوی دواړه مونږه په وخت رخصت کړې، مونږه د شپې خبرونه واورېدل او بيا سمدستي مونږه دواړه ويده شو.

سبا ته پخپل وخت وظيفې ته لاړم، ځينې شيان لکه شات او يو لږ څه د غوا سوچه غوړي مې رئيس صاحب ته يوړل. د خپل سفر خبري مې ورته وکړې، چې څنګه په دروازه وننوتلم، رئيس صاحب رپاڅېد، غېږ کې يې ونيوم. لومړی يې ستړي مشي وکړه او بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې راته مبارکي وويله. ما وې: د څه شي مبارکي دې راکړه رئيس صاحب؟

هغه وويل: د رياست منظوري دې راغلې ده. په لومړي بست کې رئيس مقرر شوی يې. يو ساعت ورسره کېناستم، بيا يې راته وويل: سبا ته به دې پخپله نوې څوکۍ کېنوو ، نن دې خپله پخوانۍ دنده مخې ته يوسه. خپلې شعبې ته لاړم او په کار مې پيل وکړو. لږ ساعت وروسته ډېر کسان راته شعبې ته راغلل او مبارکي يې راکړه. ما سره خو د رياست د څوکۍ دومره خيال نه و ، ولې نورو مامورينو ته دا لويه خبره وه. په ځلورو بجو چې کور ته راغلم، هوسۍ ته مې کيسه تېره کړه ، هغه هم خوشاله شوه ، وې ويل: زما قدم درته نيک شو ، دواره رئيس شوې.

ما وې: هوسۍ نو دا څوکۍ به ماته څه راکړي، چې دومره.... !

ـ دا څوکۍ ستا شخصيت لوړوي، ايله به په پېنځه و کې ياد شې.

ـ څوکۍ او معراج موْقتي شي دی، سړی بايد خپل شخصيت او اهليت ولري. په ټولنه کې د درانه سړيتوب وزن معلوم وي، ولې نه څوکۍ هم ښه شی دی، مګر زړه ورپورې تړل نه دي په کار. کله خو د نن شاه سبا ته ګدا کېږي هم.

ـ سهاره ستا سره يې څوک نه شي ويلې. په خندا شوه او وې ويل: زه به درته هم د ګلو ګېډۍ دروړم.

ـ چې رشتيا رابانده وايې، ته چې راسره يې، زما هر څه دي. ماته په ژوند کې دا نور شيان نسبي دي، باور يې نه دی پکار. هغې راته له اشپزخانې نه يوه پياله چای راوړو او بيا مې ترڅنګه په کوچ کې کېناسته. ما د کور د ټيلفون نه د هوسۍ مور ته ټيلفون وکړو ، د خپل رياست خبره مې ورته وکړه ، هغه خوشاله شوه ، بيا مې خسر سره هم خبرې وکړې. هغه هم ډېر زيات خوشاله شو. له هوسۍ سره يې هم خبرې وکړې. هوسۍ راته په ټوکو کې ويلې هلکه اوس به درته پس له دينه رئيس صاحب وايم.

ـ نه نه هوسۍ ! پام کوه زه خو ستا هغه سهار يم، دا شيان زما او ستا په منځ کې نه ځايېږي.

ـ ښه ده زما زړه هم په سهار خوشالېږي، تل به د سهار غږ درته کوم.

رښتيا هم زمونږه مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله، ترڅو به چې له وظيفې نه کور ته رسېدمه، هغه به له انتظاره ستړې ستړې وه. زه به چې کور ته ورغلم، لکه د ګل غوندې به وغوړېده، وبه يې خندل او ډېره شېبه به يې غېږ کې نيولی وم.

زمونږ ژوند ښه تېرېده، يو څه پيسې مو په بانک کې ذخيره کړې هم وې، له هيڅ مشکل سره مخامخ نه وو سبا ته د جمعې ورځ وه، مونږ وختي د هوسۍ د پلار کره ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغـوی پغمـان تـه د تلـو نیـت کـړی و ، زمـونږ پـه ورتـګ خوشـاله شـول، ویلـې ښـه شـوه چـې راغلـئ، پـه ګـډه بـه میلـې تـه لاړ شـو. سـامان او خـوراکي مـواد او د کبـاب نغـری او سـیخونه مـو هـم ورسـره واخیسـتل. پغمـان تـه لاړو. کتـل مـو چـې پـه دغـه ورځ پـه پغمـان کـې د خلکـو ګڼـه ګونـه دومـره زیاتـه وه، چـې پـه سـړک بانـدې د موټـرو د تېرېـدلو چـاره نـه کېـده. پـه ډېـر ځنـډ سـره پـه کـرار کـرار د درې خـولې تـه ورسـېدو. پـه خـوارۍ سـره مـو یوځـای پیـدا کـړو او پکـې کېناسـتو. دسـتي مـو ځـای مـای برابـر کـړوو د هوسـۍ د کاکـا زوی د کبـاب لـوګي پورتـه کـړل. نـورو خلکـو هـم چـا اتـڼ اچـولی و ، ځینـو سـندرې ویلـې، چـا مـړزان جنګـول او چـا هـم کبابونـه پخـول. یـو شـور ماشـور او پـه زړه پـورې مېلـه وه. تـر مـازیګره مـو ښـه سـاعت سـره تېـر شـو ، مـازیګر ناوختـه کورونـو تـه راسـتانه شو. سبا یـې چـې خپلـې دنـدې تـه لاړم، زمـونږ رئـیس راتـه وویل:

سـهاره ! راځـه چـې د نـشراتو ریاسـت تـه ځـو ، معـین صـیب راځـي، سـتاسې د معرفـۍ پـه هکلـه مـونږه د نـشراتو ریاسـت تـه ورغلـو. کتـل مـو چـې د بېلابېلـو څانګو مـامورین هـم راټـول شـوي دي. پـه دې کـې معـین صـیب راغـی، لـه سـترې مـشي وروسـته یـې پـس لـه لـږې شـېبې نـه مـامورینو تـه زمـا معرفـي وکـړه او څـو خبـرې یـې وکـړې. مـا هـم پخپـل وار سـره څـو جملـې وویلـې. معـین زه پـه څـوکۍ کېنـولم او ټولـو چـک چـک وکـړو ، چـای او شـیریني وخـوړل شـوه. زه له دغې ورځې نه وروسته د نشراتو رئیس شوم.

څـه مـوده وروسـته مـې اړیکـې لـه لـوړو چـارواکو سـره وغځېـدې، پـه ریاسـت کـې راتـه د مقـالو او راډیـویي داسـتانونو تـه زمینـه برابـره شـوه. هـم بـه مـې مطالعـه کولـه او هـم بـه مـې لیکنـې کـولې. کلـه بـه مـې چـې پـه کومـه مقالـه او کومـه لیکنـه کـې د وخـت نـاخوالو تـه پکـې کلکـه ګوتـه ونیولـه، لـه پاسـه بـه راتـه یـو نـیم ټیلفـون کېـده ، ویلـې بـه یـې: پـام کـوه دغـه شـیانو تـه ګـوتې مـه وروړه، چـې لـه ریاسـته بـه دې ایـسته کـړي. مـا خپلـې لیکنـې همغـسې دوامـداره کـولې، د ریاسـت پـه کلونـو کـې دوه درې ځلـې مـې خـارجي هېوادونـو تـه سـفرونه وکـړل، لکـه روسـیه، هندوسـتان او ایـران تـه. د پاچـا لـه کـورنۍ سـره د خپـل خـسر د هوسـۍ د پـلار پـه پېژنـدګلوۍ بلـد او پـوره اشـنایي مـې ورسـره پیـدا کـړه. پـه ځینـو خاصـو محفلونـو او ناسـتې پاستې کې به مو لیدنه کېدله.

د پاچـاهۍ دورې پـه اخـرو وختونـو کـې پـه هېـواد کـې حـالات بـدل شـول، د کابـل پوهنتـون پـه محـصلینو او د ښـوونځیو پـه شـاګرانو او اسـتادانو کـې سیاسـي بېلابېلـې مفکـورې راپیـدا شـوې. د شـوروي اتحـاد نـه کمونېـستي مفکـوره، د سـعودي عـرب نـه اخوانیـت او لـه چـین نـه مائوېستي افکـار راخـواره شـول، ځینـې نېشنلـستي ډلـې هـم راوپارېـدېې. دغـو ټولـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېلابېلو ډلو له يوې ورځې نه بلې ته چټک ګامونه اخيستل. د کلـه نـه چې پـه افغانستان کې د لومړي ځل لپاره اساسي قانون منځ ته راغي او د ديموکراسۍ غږ څه ناڅه پورته شو. له همغې ورځې نه بيا سياسي ډلې ټپلې او سازمانونه پسې لا ښه رابېداره شول، مظاهرې او اعتصابونه پيل شول. په مظاهرو کې به محصلينو او شاګردانو ظاهر شاه ته ردې بدې ويلې او د وخت د رژيم نه به يې سر ټکاوه.

ورځ پـه ورځ حالاتو کې تـوپير پيدا کېده، پـه ځينـو خپرونـو کې انتقادي ليکنـې او ګوتنيونې پيل شوې، زما پـه خپل فکر کې څه کوم نوی بدلون نه و راغلی، خپلې ليکنې مې لکه د پخوا پـه شان جاري وساتلې. هر څومره چې مې له لوړو چارواکو سره تماسونه زيات بېدل، زما په فکر او خواصو کې کوم تغيير نه راتلو. ډېر راته وويل:

سهاره لکه د پخوا په شان چې څنګه وې، همغسې پاتې يې.

ما هم پخپل طبيعي ډول سره له هر چا سره چلند کاوه، ډېرو د بېلابېلو مفکورو خلکو رابانديې خپله وسه وکړه، چې مفکوره مې بدله کړي، ما د هېچا زړه نه بداوه، خو راباندې پوه به شو، چې سهار دې خبرو نه دی. په نورمال ډول مې په دولتي چارو او هم ولسي خلکو سره څنګه چې وم، همغسې پاتې وم.

کله چې پاچاهي نسکوره شوه او د داود خان جمهوري دوره راغله، حالات بدل شول. څه ناڅه تغييرات منځ ته راغلل، د بدلون او نوي توب فکر هر چا سره پيدا شو. زمونږ په وزارت کې هم يو ډول تغييرات پېښ شول. زه لا پخپله څوکۍ پاتې وم، د نوي دولت د روحيې په اساس به نشرات کېدل. ما پخپلو ليکنو کې هېڅ ډول تغيير رانه وست. ورځ په ورځ د ګرز او ګروز شېبې زياتېدلې، د ټول هېواد د ولس په منځ کې ځينې ګونګوسې رااوچت شول. د داود خان د ډلې ټپلې په څنګ کې نورې بېلابېلې سياسي ډلې ټپلې راژوندۍ شوې، هر چا به خپلې هلې ځلې کولې، ماته به مې خسر خان کاکا تل ويلې: سهاره بچی! که زما منې په هېڅ سياسي ډله ټپله کې مه ځه، دا څنګه چې يې، همدغسې اوسه.

ما وې: خان کاکا زه نه پوهېږم په ړندو سترګو يانې په کوم سياست نه پوهېدل او په ډلو کې تګ زما په فکر لويه ناپوهي ده. پرېږده هر څوک او خپل کار يې.

د داود خان په جمهوريت کې زموږه د مطبعې ټول پخواني رئيسان او نور مامورين په خپل ځای پاتې وو، زمونږ د ټولو ترمنځ نېک روابط پخوا غوندې ښه پاتې و.

هوسۍ چې په کور کې تل بې کاره وه، ورځ پ ورځ يې د بدن وزن زياتېده، ما به ورسره ټوکې کولې ورته به مې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ راځه زما سره سکرتره شه، مصروفه به شې. هغې به راته په ځواب کې وويل:
ولې اوس دې سکرتره نه يم څه؟ هغې غذايي رژيم ونيو، په کور کې به يې دننه سپورت هم کاوه، خو يوه خبره کوم، چې ښايست يې له پخوا نه څو چنده شو. زموږ د دواړو مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله. کله به مې ورته ويلې: هوسۍ زوی يا لور پيدا کړه، چې ساعت دې ورسره تېر وي. هغه به د معمول سره سم په خندا شوه، ويل به يې: ته خو دا وايې ولې بيا به مو دا خوند نه وي. پرېږده چې څه موده ازاد پاتې شو.
په دې کې کړپ شي د داود خان حکومت چپه شو، خلقي دولت منځ ته راغی. سمدستي راته د هوسۍ پلار خان کاکا وويل: بچې اوس خرابه شوه، په وخت د ځان غم وخورئ، دا زموږ لپاره په ګټه نه ده.
رښتيا همغه و چې دوه مياشتې وروسته خان کاکا ونيول شو او پل چرخي زندان ته يووړل شو. په ما هم وېره راغله، ما وې چې د خسر په جرم کې مې نيسي، لږه موده پس يې له رياسته ابسته کړم او پخپله پخوانۍ شعبه کې مې کار کاوه.
هر څه يو دم بدل شول، ما هم راډيويي داستانونه او مقالې نه ليکلې، د مطبعې رئيسان ټول بدل شول، په هر چا وېره او ډار پرېوت. زه په خسر پسې ډېر وځغلېدم، خو هېڅ خوند يې ونه کړ. هوسۍ به هره ورځ په سرو سترګو ناسته وه، مور يې هم خپه وه، څو ځلې پل چرخي زندان ته زه او هوسۍ له نورو پاېوازانو سره به په کتار کې ولاړ وو. تر پايه پورې به مو پښې وچې شوې، خو د خان کاکا نوم د بنديوانو په لست کې نه و. ما زيګر به خپه ستومانه بېرته کور ته راغلو. څو ورځې مونږ د هوسۍ له مور سره تېرې کړې، زه به هم هره ورځ خپلې دندې ته تلمه.
څه موده پس مې له يوه تن نه واورېدل، ويلې:
سهاره په خسر پسې دې مه ګرځه، هغه يې وژلی دی. يو ځل په کورنی چارو وزارت کې د مړو کسانو لست ځړېدلی دی، په هغه لست کې به د هغه نوم وګورې.
زه په چالاکۍ سره د کورنيو چارو وزارت ته لاړم، لستونه مې چې له نظره تېر کړل، په يوه لست کې د هوسۍ د پلار نوم ليکل شوی و. کور ته ناوخته لاړم، هوسۍ رانه پوښتنه وکړه، ويلې:
سهاره نن خو دې زما د پلار په باب څه نه دي اورېدلي؟ زه ورته منکر شوم، ما وې نه والله نن زه ډېر وګرځېدمه، خو هېچا راته څه ونه ويل.
ډيرو راته دا هم وويل:
سهاره ته که دې په خسر پسې داسې لالهاند او سرګردانه ګرځې، داسې نه چې د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ټېل کې دې څوک ونه نيسي؟

ـ هوسۍددې حالاتو نه مې وېره غونډې کېږي. هغې راته وويل:

ـ سهاره نور بس دی ډېر مه ګرځه، خدای ناخواسته څه درپېښ نه شي. خوابښې مې هم راته ټينګتيا وکړه. زه هم بيا ډېر نه ګرځېدمه، خالي د وظيفې ځای ته به لاړم او مازيګر به خپل کور ته راتلم.

حالات داسې شول، چې روسان افغانستان ته راغلل، د هېواد ټولو خلکو جهاد ته ورودانګل، د روسانو او د هغوی د ګوډاګي دولت په خلاف يې د جهاد چيغه پورته کړه. ورځ په ورځ د افغانستان په هره خوا کې جګړه ونښته، دواړو خواو يو پر بل حملې کولې، د ملک حالات ورځ په ورځ خرابېدل ترڅو مجاهدينو د خپل ملک نه بهر په پاکستان کې څو ډوله تنظيمونه جوړ کړل، چې د ځينو بْرنيو هېوادونو له خوا به دغو تنظيمونو ته وسلې او هر ډول مرستې ورکول کېدې.

زه د حالاتو په ډېر سياسي توب پسې په دې کتاب کې ډېر څه نه ليکم، خو د وخت ناخوالو ته خالي لږه اشاره خو پکار ده. د روسانو له راتګ نه درې مياشتې مخکې مې زوی شوی و، چې اوس مې زوی (بهادر) د درې کالو شوی و، خبره دې ته راورسېده، چې د کابل په ښار کې هم نورې شپې ګرانې شوې، يوه شپه مو د هوسۍ تره سره خبرې وکړې، هغه داسې فيصله وکړه او وې ويل:

سهاره ! ته به له خپلې مېرمنې او زوی سره خپل کلي ته ځې، مور او د هوسۍ مور به خپل وطن جنوبي ته ځو، جواب مې لېږلی دی خلک به نن سبا ته راورسېږي او کډه به راته انتقال کړي. تاسې هم خپل کالي او سامانونه خرڅ کړئ، کور مو هم په چا وپلورئ، پيسې ترې نغدې کړئ او پښې وباسئ، په دې ملک کې نورې شپې نه کېږي.

بس همدا فيصله شوه. مونږ سامانونه خرڅ کړل کور مو هم خرڅ کړو او په پټه توګه سره خپل کلي ته ولاړو. مور مې زمونږ په ورتګ ډېره خوشاله شوه، په کلي کې چې ځينې خلک پاتې وو، هغوی هم خوشاله شول. زمونږه په کورنۍ کې يوازې زما کاکا او د هغې مېرمن پاتې وه، ډېر کم خلک په کلي کې پاتې وو، ځوانان او ماشومان خو بېخي پکې نه وو، ټول باجوړ او پېښور ته تللي وو. ځوانان او د پاخه عمر خلک د جهاد په ليکو کې په بېلابېلو تنظيمونو کې تنظيم شوي وو. ما چې حالات وليدل، په کلي کې هم د شپو د تېرولو شان نه و. دوه مياشتې مو په کلي کې تېرې کړې، خو هره شپه يې مرګ و. يوه شپه مې کاکا ته وويل:

کاکا جانه ! دلته خو ګوزاره ګرانه ده، دا هره ورځ مجاهدينو ته ډوډۍ پخول او دا

حجره چلول خورا ګران ښکاري. زوی مې وړوکی دی، مېرمن مې په دې کارونو بلده نه ده، مور مې بوډۍ ده او مجاهد راباندې ناست دي، چاته ډوډۍ پخوو، چا سره د نغدو مرسته او له چا سره نورې منډې ترړې اخر به زموږه څه وي؟

کاکا مې یوه شېبه غلی و او بیا یې وویل:

بچې زه خو داسې نظر لرم، چې تاسې له کلي نه نور ځئ، ځان پېښور ته کړئ، دلته اوسېدل ګران کار دی. مونږ به هم درپسې درځو، یو څوک به پیدا کړم، چې په دې کلا کې واوسېږي او په کور او سامان ورسره پام کوي. تاسې یوازې منډې له مخې د ضرورت وړ شیان له ځان سره واخلئ.

مونږه ټولو همدا مشوره وکړه، چې پاکستان ته کډه شو. له همدغې ورځې نه توده جګړه روانه وه، مجاهدو به د روسانو او حکومت په کتارونو حملې کولې او هغوی به باالمقابل توپونه او ټانکونه کلیو ته ونیول، هرڅه به یې لوټه لوټه کړل. دولتي الوتکو به هم بمبارۍ کولې. هوسۍ له دغې وضعې سره سخته ناارامه وه، خپه او ستومانه وخت پرې راغی. اخر خبره تر مرګ سرحده راورسېده. نوره نو مونږه د کلي نه د وتلو تیاری ونیوله. د شپې سره ټول یو ځل بیا په ګډه کېناستو، فیصله مو وکړه چې په لومړي ځل به زه او هوسۍ سره د خپل زوی بادر خان پېښور ته ځو، مور به مې وروسته له کاکا دوی سره یوځای راپسې راځي. د کلي نه تر پېښوره مو سړي پیدا کړل، چې زمونږه کډه ورسوي. سبا ته مو له کلي نه د تلو ورځ وه. په دغه شپه تر ناوخته پورې کېناستو، د تلو لارې چارې او نور تصمیمونه مو سره ونیول. فیصله وشوه، چې سهار به په جاله پورې وځو او ټاکل شوي کسان به مو اخوا ته ورارووي. د شپې د پرېوتلو په وخت مې هوسۍ ته له خولې ووتل:

هوسۍ! حالات ډېر خراب دي، هره خوا جګړه ده، ډز او ډوز دی، نه ویل کېږي که مونږه دواړو کې خدای ناخوساته کوم یو نه و، هغه بل به یې د ژوند ټوله کیسه لیکي. دا به زما او ستا ترمنځ زمونږ د مینې او ژوند اصلي خبره وي. ما وې دا کتابچه درسره وساته تراوسه مې ساتلې او تر دې ځایه مې رارسولې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ربیم څپرکی

هوسۍ راته د سهار په باب خبرې کولې:

ـ سپین سرې بوډۍ، چې امسا یې په لاس کې نیولې وه، پیوندي ځړې او خیرنې جامې یې په غاړه وې، تور سوری وری ټیکری یې پخپلو سپینو ویښتو چولی و، له لیرې زما خوا ته راروانه وه. زه هم لکه د نورو مهاجرو غوندې پخوا راغلې وم او په دې کمپ کې مې شپې ورځې تېرولې. سپین ږیرې او بې وسې وم کوم کار رانه نه کېده، خالي لارې او کوڅې به مې څارلې. سپین سرې بوډۍ راروانه وه زما خوا ته رانژدې شوه، زما دسترګو دید کم شوی و، څوک مې په اسانه، نه پېژندل. بوډۍ ته ښه متوجې شوم لکه د لېونۍ په شان په نرۍ لاره راتله. چپلکې یې پښو وې د څپلکو ونډنې یې شلېدلې و، په سختۍ سره یې ګامونه اخیستل. نرۍ ډنګر کې بوډۍ، چې سترګې یې خچنې او په یوه سترګه کې یې اوښکه ډنډ ولاړه وه، د سر د ویښتانو سپینه څڼه یې باد رپوله. د خپل خیرې ټیکري پېڅکه یې په یوه لاس ټینګه نیولې وه، په ښي لاس یې امسا نیولې وه، خپلې لارې ته یې کتل. ورو ورو یې قدمونه اخیستل، زه د هغې د لارې په سر په یوه نړېدلي دیوال ناست وم، هغه چې دوه درې ګامه رانژدې شوه، ما پرې غږ وکړو:

ـ ترور ستړې مشې.

ویل یې: خدای دې وبښه.

پښه یې ونیوه، ورو شوه ما پلو یې راوکاته، وې ویل:

وروره د ناصر باغ کمپ ته کومه لاره تللې ده؟

ما وې ترور همدا مخامخ لاره ورغلې ده. ترور یوه پوښتنه درنه کولی شم؟

هغې په داسې حال کې چې د مرۍ غوټه یې ښکته پورته تله، امسا یې ولګوله، ځان یې ټینګ کړو، وې ویل: ولې نه؟ وروره مهرباني وکړه.

پوه شومه چې بوډۍ سواد لري، ترور ته راشه دلته کېنه، لږ دمه برابره کړه، تر کمپه به دې زه ورسوم، هغې دوعا راته وکړه ویلې وروره الله دې ژوندی لره. هغه په ډېر زحمت سره کېناسته، سوړ اسویلی یې له خولې وخوت، ویې ویل:

چا راته زموږ یو کلیوال راښودلی دی، په همدې کمپ کې او سېږي، ډګروال صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مېږي، د هغه کره ورځمه. نه پوهېږم چې څرنګه يې پيدا کړم.

د ډګروال صابر په اورېدو مې نبغ ټوپ وکړو ، چوپ پاتې شوم، هغې راته کړه:

وروره ! ته خو به دغه سړی نه پېژنې؟

ما ورته وويل: دا کوم صابر دی؟ په کمپ کې خو يو صابر دی، چې هغه.....

بوډۍ زما خبره ونيوله، وې ويل:

زموږ د کلي دی.

د کلي نوم يې واخيست (په زړه کې مې شک راغی، ما وې همدغه خو زه يم کنه. ما وې ښه به دا وي چې کور ته يې بوځم او سمه پوښتنه ترې وکړم).

ـ راځه ترور چې کمپ ته لاړ شو. زه ترې مخکې او هغه راپسې شوه، تر کمپ پورې په ژور سوچ کې لاړم، کمپ ته ورسېدو ، ما وې ترور راځه يوه پياله چای به ما سره وڅښې، بيا به د هغه سړي پوښتنه کوو. کور ته لاړو ، ما په کمپ کې دوه کوټې درلودې، يوې کوټې ته ورننوتلو. ښځه او واړه مې په بله کوټه کې وو ، ښځه مې راغله، بوډۍ ته يې ستړي مشي وويله، ما وې هله دې ترور ته چای تياري کړه، بېچاره ستړې شوې ده. هغې د بوډۍ نه پوښتنې ته خوله سازوله، چې ما ورته وويل:

ورشه ته لومړی د چای غم وخوره بيا به ورسره خبرې وکړې.

مېرمن مې بلې کوټې ته لاړه، ترڅو چای تياري کړي. زه او بوډۍ په کوټه کې ځانته پاتې شو ، هغې خپل سوری ټيکری په ځان راخور کړو ، خوله يې وچه وه، ما وې ترور اوس به درته چای راوړي، خو اوس راته سم ځان راوښايه، د کوم ځای يې؟ نوم دې څه دی؟ کورنۍ دې مېړه دی څوک دی؟

د خپل کلي نوم يې واخيست، چې زه هم د هغه کلي يم، ويل د خاوند نوم مې سهار دی، په افغانستان کې به يې هره جمعې شپه راډيويي داستانونه خپرول.

ـ اخ دا څه وايې ته.... ته د سهار صيب مېرمن يې؟

ـ هو زه د سهار مېرمن هوسۍ يم.

ـ نو ته اوس په دې حال او دومره بوډۍ؟

ـ وروره زما کيسه مه اوره، په مرۍ کې يې لاړې ونښتې. په دې وخت کې زما لور د چای پياله هغې ته په مخکې کېښوده، ماته يې هم د چای پياله ونيوه. په زړه کې مې وويل پرېږده، چې د ډوډۍ نه وروسته ترې نورې پوښتنې وکړم.)

په زړه کې مې د سهار صيب په باب ډېرې خبرې راپيدا شوې، ښځې مې ډوډۍ ورته راوړه، زه ترې بيرون ووتلم، ما وې ترور ته ډوډۍ وخوره وروسته به نورې خبرې کوو. بهر د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور مخې ته ووتلم، نسوار مې واچول، یو ساعت په چرت کې لاړم، همدا مې زړه کې تېرېدل، هغه سهار ورسره څنګه نشته دی؟ خامخا پرې څه مشکلات راغلي دي، خو چې ورشم وې پوښتم او خپله کیسه راته وکړي، کېدای شي په تېرو جګړو کې وژل شوی وي او یا څه بله پېښه شوې وي، خو ته راځه چې د ټولو خبرو پوښتنه ترې وکړم. ښه به معلومه کړم، چې اصلي کیسه څه ده؟

کوټې ته ورننوتلم، ښځې مې ترې دسترخوان بلې کوټې ته یووړو، ډوډۍ یې خوړلې وه. زه چې ورغلم، وې ویل:

وروره ! خدای دې ژوندی لره، ما سره په تکلیف شوې.

ـ نه نه ترور دا څه تکلیف دی، خو اوس به راته اصلي کیسه وکړې.

هغې د ټیکري په پېڅکي خپلې شونډې پاکې کړې، ویې ویل:

وروره ! پخوا کلونو کې د پلار په کور کې رالوی شوې یم، په اصل کې مونږ د جنوبي یو، پلار مې پخوا په کابل کې وظیفه درلوده. د ظاهر شاه سره یې نزدې اړیکې درلودې، په کابل کې مو کورونه او جایدادونه وو، ما د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځی لوستلی دی. واده مې د یوه لیکوال او د کابل راډیو د داستانونو لیکونکي سهار سره شوی دی. سهار صیب رئیس هم و، په وزیر اکبر خان مېنه کې مو خپل کور درلود. کله چې ظاهر شاهي ختمه شوه او ورپسې د داود حکومت منځ ته راغی، له همغې ورځې څخه حالات ورځ په ورځ پسې بل ډول کېدل، ترڅو چې د محمد داود حکومت پسې چپه شو، خلقي دولت رامنځ ته شو. بیا چې ورپسې روسان راغلل، په ټول ملک کې ګډوډي پیدا شوه، آخر جهاد پیل شو. مونږه مجبور شو کور مو خرڅ کړو، کلي ته راغلو. په کلي کې هم ګوزاره ګرانه شوه، ورځ په ورځ حالات خرابېدل، مرګ مو اخر تر زنې راورسېد، له کلي نه هم هره ورځ جوپې، جوپې خلک وتل. اخر ټول کلی شاړ شو، له بلې خوا د حکومتي پوستو او هم روسانو له خوا به په کلي توپونه راوربدل. زمونږ د کلي نه ډېرې جنازې ووتلې.

د مجاهدینو او روسانو جګړه ورځ په ورځ تودېدله، کلی له یوې ورځې نه بلې ته خالي کېده، مرګ مو تر دروازې راورسېد. مجبوره شو، چې کلی هم پرېږدو او د پخوا ته رامهاجر شو. یوه شپه مو په کور کې مشوره وکړه، چې سبا ته به له کلي نه ځو. د سهار صاحب کاکا او د هغه مېرمن سره د سهار د مور پاتې شو، هغوی وویل، چې اوس یوازې زه، سهار او درې کلن زوی مې د هغوی په ګډه صلاح او مشوره سبا ته مو د راوتلو نیت وکړو. څو تنه سړي مو په پیسو نیولي وو، ترڅو مونږ راواړوي. کله چې له کلا نه راووتلو، ماسپښین قضا و، مونږه یې سیند غاړې ته راوستلو او هغو څلورو تنو سړو غوښتل، چې په جاله کې مو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینده پوري باسي. په دغه ورځ سخته جګړه روانه وه، د توپونو او ټانکونو ډزې کېدلې. مجاهدو د غرو له ډډو نه په کتارونو سور اور بل کړی و. دومره وخت نه پېدا کېده، چې مونږه له سینده پوري وتې وای. چورلکې هم راتلې او بمونه یې په غرونو او کلیو راغورځول. سور اور بل و، یو هیلیکوپټر یې په توغندي وویشت، د سیند په منځ کې راولوېد. لږه شېبه د سیند په غاړه کېناستو، کتل مو چې جالوان د خیګانو جاله راوستله او موږ یې وروخېژولو. ما خپل وروکی دري کلن زوی بادر خان په غېږ کې کلک نیولی و، ځکه چې د لومړي ځل لپاره په جاله کې سیند باندې پوري وتلو. د سیند څپو له ډاره مې جامې ګرځېدلې، ډزې او جګړه مې له یاده وتلې وه.

په دې وخت کې یې خوله وچه شوه، د خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو، لږه ژړغونې غوندې هم شوه، بیا یې په ارام او ژړغوني اواز خپلې خبرې پیل کړې. ما وې ښه ترور بیا څه وشول؟.

د چای پیاله یې ورو خپلې مخې ته کېښوده، ویې ویل:

وروره! جاله په سیند کې روانه شوه او موږه پکې ناست وو. د سیند منځ ته چې جاله ورسېده، د ډزو او مرمیو باران رابانډې جوړ شو. د سړک نه رابانډې د عسکرو یوې پوستې ډزې پیل کړې، داسې ډزې رابانډې کېدلې، چې د جالې خیګان په مرمیو سوري وري شول. مونږه په جاله کې پروت کړی و، د سهار له خولې اخ وخوت نېغ شو او له جالې نه سیند ته ولوېد. زما په غېږ کې هلک و، له جالې نه مې په سهار پسې ورټوپ کړل، چې هلک رانه اوبو ته ولوېد. له لوېدو سره د سیند څپو ډوب کړو، چیغې مې له خولې وختې، نیمایي سیند کې وم او یو لاس باندې مې تناب نیولی و. تر شا یوه لاس راوا چاوه له کمیس نه یې ونیولم او جالې ته یې ورپورته کړم. نور مې څه ونه لیدل، سترګې مې تورې توري شوې، هېڅ پوه نه شوم چې خاوند مې او زوی مې څه شول؟ بیا په ځان نه وم پوه شوې یو وخت مې سترګې وغړولې، چې د سیند په غاړه لوخو کې پرته وم، سر مې راپورته کړو، شاوخوا څوک نه و، وړاندې یوازې جالوان راروان و. په چالاکۍ سره زما خوا ته راغی، خوا ته مې کېناست، ویې ویل:

خورې پام چې غالمغال ونه کړې، پورې عسکر ناست دي، چې ولې مو. وارخطا نشئ، زړه لږ ټینګ کړه، خدای پېښنه کړه که غواړې چې ژوندۍ پاتې شې، په دې لوخو کې غلې کېنه، چې ونه خوځېږې. مونږ سره په جاله کې یو تن بل سړی ډېر زخمي دی، زه به هغه دغه کلي ته ورسوم او بېرته به په تا پسې زر راشم.

په ما څه چل وشو او له ځانه خبره نه وم. ځای پر ځای لوېدلې وم، یو وخت مې پښنه څه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خوله کې ونیوله او غاښونه یې پرې کېمنځل، زور یې کړو، ما ویل ګنې تېرو بېر یې رانه غاښونه وو ښستل، چې رابېداره شوم تورتم و، څه نه لیدل کېده، خو د سپې په اندازه یو حیوان رانه خوله وو ښستله او روان شو، چې ښه ورته متوجې شوم اوږده لکۍ یې وه لکه سپی، زما له خوا نه په منډه لاړ، په بېله کې پورته روان شو. ما یو ځل سین ته وکتل، بیا مې شاوخوا ته، ځان ته مې فکر شو او د جاله وان خبره مې غوږ ته ودربېدله، ویلې ته له دې ځایه مه ښوره، زه درپسې بېرته راځم. د خپلې پښې په خوږ شوم، یو ځل پاڅېدم بیا بېرته کېناستم. تورتم و، څه نه لیدل کېده، په جاله کې زمونږ سامانونه و، دوه بکسونه ډک وو، جاله وان ځانته وړي و. زه ډېر ساعت نوره کېناستم، بس له ځان سره مې ژړل، ماخستن تېر مې ځانته پام شو، ژړا مې ودربېده، وډار شوم. غوږ مې ونیو، ډزې غلې شوې وې، فکر مې وکړو ما وې که نوره په دې شاړه بېله او د سین په غاړه پاتې شي کېدی شي لېوان دې وخوري، ښه به دا وي چې چېرې ځان کوم کلي ته ورسوم، چې سبا ته خو د سهار او زوی په پته ځان پوه کړم. په کراره له ځایه راولاړه شوم، یوازې د لاس بکس مې غاړې ته پروت و، نور څه راسره نه و. بادر رانه بېل شو، کله به مې په همدغه وخت کې سیند ته غوږ ونیو، ما وې که بادر خان راته غږ وکړي او یا د سهار غږ واورم، بیخي لېونۍ وم، بیا به بې هوښه ولوېدم. څه شېبه وروسته راپورته شوم، زړه مې رالوی کړو، ژړا مې بس کړه، د خپل ځان په وېر شوم، راپاڅېدم پام مې وکړو وړاندې ګڼې ونې ښکارېدلې، ما وې راځه ګڼې هلته به کوم کلی وي وربه شم. تیکری مې له غړۍ نه تاو کړو، د ګڼو ونو په طرف روانه شوم، څو قدمه وړاندې چې لاړم د سین په غاړه فریاد خېژي، د انسان غوندې ځګیروي کوي، په زړه کې مې تېر شو ما وې دا سهار نه وي. ورو ورو فریاد پلو ته وروستنه شوم، شل قدمه وړاندې د سیند په غاړه یو سړی اوږد غځېدلی او فریادونه یې کول. زه په چټکو ګامونو ورنږدې شوم، ما وې چې سهاربه وي، چې سر یې راپورته کړم. ښه چې ورنږدې شوم او پې ورښکته شوم، سړي همغسې فریاد کاوه، چې سر مې ورله راپورته کړو په مخ مې ورته لاس وواهه، تورتم و، نه پېژندل کېده، ورو یې په اخري وس سره وویل:

ـ زه جاله وان یم، په خېټه لګېدلی یم.

زر مې ورله سر په مځکه کېښود، ما وې ورو ره ته خو جوړ وې، زه ستا په تمه ناسته وم.

ویې ویل: روغ چرته وم لګېدلی وم، خو ورسته همتا پسې درتلمه، چې همدلته راپرېوتم. هغه نور تول مړه شول او سیند ته ولوېدل. ما وې زه اوس څه وکړم؟ جاله وان په ورو او له فریاده ډکه اواز وویل:

ته دومره وکړه، چې هغې کلي ته لاړه شې چاته ووایه، چې ما پسې راشي دلته بې ځایه مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږمه. د جالې خبره کلي ته ورسوه، ځه ولاړه شه. ما وې: وروره کلی چېرې دی؟

په سختۍ یې لاس همغو ونو ته ونیو کوم چې ما هم په هغه لوري د تلو تکل کړی و.

زه د جالـه وان لـه خوا نـه پاڅېـدم او د کلـي پـه لـور روانـه شـوم، یـوه شـېبه مـزل مـې چـې وکـړو د سـپو غـپـا مـې تـر غـوږ شـوه. همغـې خـوا تـه مـې حرکـت وکـړو، یـو سـاعت وروسـته ګڼـو ونـو تـه ورنـږدې شـوم، د تـوت او چینـارونو تـه ورغلـم، پـام مـې کـاوه چـې وړانـدې کلـی رامعلـوم شـو. پـه کلـي کـې سـپو غپلـې، ډاډمنـه شـوم، مـا وې چـې د کلـي خلـک بـه راسـره مرسـته وکـړي. زه بـه زر خلـک خبـر کـړم، چـې جالـه وان کلـي تـه راوړي او زمـا د سـها او بـادر خـان پتـه هـم ولګـوي. پـه چـابکو ګـامونو کلـي تـه ورروانـه شـوم، خـدا بزده چـې څـو بجـې بـه وې، تـوره شـپه وه، د کلـي څنـګ تـه چـې ورسـګېدم وړانـدې د یـوې لـویې او جګـې کـلا مخـې تـه څـو تنـه سـړي ناسـت وو، خپلـو کـې یـې خبـرې کـولې، زه هغـوی پلـو ورغلـم. کلـه چـې ورنـږدې شـوم، هغـوی رابانـدې غـږ وکړو، ویل یې: څوک یې؟ ځای پرځای ودرېږه، چې ونه خوځېږې.

ما ورته په جګ اواز وویل:

وروره زه یـوه تـور سـرې یـم، ستاسـې خـوا تـه درځمـه. لـه هغـوی نـه دوه تنـه مخـامخ زمـا پـه لـور راروان شـول، دواړو د ټوپکـو لټونـه راکـش کـړل، غـږ یـې کـړو ویـې ویـل: لاسـونه پورتـه ونیسـه، چې ونه ښورېږې.

مـا ویـل: ښـه وروره دا دی لاسـونه مـې پورتـه دي. هغـوی چـې ماتـه رانـږدې شـول یـوه یـې راتـه ټوپـک ونیـو او بـل یـې راغـی زمـا مـخ تـه یـې ناڅاپـه بجلۍ ولګولـه، زمـا حـال چـې یـې ولیـد، هغـه بل ته یې وویل: خطر نشته دی.

یـو رانـه مخکـې شـو او یـو شـاته شـو، ویلـې خـورې مخـامخ د کـلا دروازې تـه ورځـه. د کـلا دروازې تـه پـه څنـګ کېـې څـو تنـه ولاړ وو، هغـوی سـره هـم ټـوپکې وې، پـوه شـوم چـې مجاهـد دي. زه یې د کلا په دروازه ننوېستم، په دروازه کې یې راته وویل:

خـورې دلتـه بـه قومانـدان صـاحب تـه خپـل مـشکل ووایـې. دروازه ببرتـه شـوه دننـه پـه یـوه لویـه کوټـه کـې څـو تنـه پراتـه وو، پـه څنـګ کـې یـوه بلـه وړوکـې کوټـه وه، چـې پـه هغـې کـې قومانـدان و. دروازه یـې وروټکولـه، یـو تـن د پاخـه عمـر سـړی دروازې تـه راغـی. سمدسـتي یـې وویـل: څـه خبـره ده؟ ما سره چې څوک تللي وو، هغه وویل:

خیریـت دی صـاحب دا خـورکۍ راغلـې ده، نـه پـوهېږم څـه ورپـېښ شـوي دي، تالاشـي یـې واخله. سړي زر زر تالاشي کړم. قوماندان وویل:

راځـه راننوځـه. هغـه بـل سـړی هـم راسـره ننـوت. پـه کوټـه کـې یـوازې د قومانـدان کـټ پـروت و او د سلاګانو نه کوټه ډکه وه. ماته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــه دغــه تو شــکه کېنــه هغــه بــل ســړي ټوپــک اوږې تــه اچــولی و ، پــه دروازه کــې ولاړ و.
قوماندان وويل:
څه خبره ده؟
ماته ژړا راغله، سلګو ونيولمو هغه په قهر شو ، خبره کوه پرېږده ژړا.
مـا اوښـکې پـاکې کـړې، د جګـړې او جـالې کيـسه مـې ورتـه تېـره کـړه، د جالـه وان مـې ورتـه وويل. قوماندان دستي په دستي هغه وسله وال سړي ته وويل:
والکـه دا ښـځه دننـه ننباسـه. هغـه پخپلـه بېـرون تـه لاړ. زه يـې د کـلا مـنځ کـې درې څلـور کـوټې نـورې هـم وې، يـوې کـوټې تـه ننوېستم. کوټـه پـه قـالينو غوړېـدلې وه، خـالي يـو کـټ پکـې پـروت و ، يـو وړوکـی ميېـز لـه پاسـه لاټـين پـروت و ، يـوه شيـشه ديوالـه تـه ځړېـدلې وه، د کـوټې پـه دروازه کې چپلکې پرتـې وې. وسـله وال سـړی رانـه بْـر تـه ولاړ ، مـا پـه کړکـۍ کـې پـام وکـړو د کـلا پـه دننـه کـې نـور څـوک نـه ښـکاريدل. د نـورو کوټـو دروازې تړلـې وې، هرڅـه رانـه هېـر شـول، د ځـان پـه سـوچ کـې شـوم، مـا وې دلتـه پـه دې کـلا کـې رابانـدې څـه کـوي؟ ځانتـه کوټـه کـې يـې واچولم.
لـږه شــېبه وروسـته همغــه سـړی راغـی، ډوډۍ يـې راتــه راوړه، ويلـې خـورې ډوډۍ وخـوره، قومانـدان صـاحب لـه نـورو کـسانو سـره سـيند غـاړې تـه لاړ ، ترڅـو سـتا د خاونـد او د زوی لټـون وکړي. جاله وان به هم کلي ته راوړي. ته خپه نشې، سبا ته به هرڅه معلوم شي.
د سـړي پـه خبـره مـې لـږ زړه جـوړ شـو ، بيخـي ډېـره وږې وم، يـوه مـړۍ ډوډۍ مـې وخـوړه، ماخـستن تېـر و ، چـې بيـرون درپ دروپ جـوړ شـو ، خبـري شـوې، غـوږ مـې دروازې تـه نيـولی ، چـې پـه دې کـې قومانـدان راغـی.کـوټې تـه راننـوت، ويلـې: جـالوان بيچـارره مـړ شـوی و ،کلـي تـه مـو راوړ، اوس شـپه ده سـبا تــه بـه د کلـي خلـک د سـيند پـه دواړو غـاړو وباسـم، ترڅـو سـتا خاوند او زوی پيدا شي.
زه ورته په ژړا شومه، ما وې: د خدای په خاطر وروره مرسته را سره وکړه.
هغـه د خپـل تنـدي ګـونځې پورتـه کـړې پـه چټکـۍ لـه کـوټې څخـه ووت. وروسـته همغــه بـل وسـله وال راغـی، ويـل يـې: خـورې مـه ژاړه، خـدای مهربانـه دی، مېـړه او زوی بـه دې پيـدا شـي. خدای ته صبر وکړه، دا دی شپه تېره شوه، سهار کېږي.
پـه دې وخـت کـې مـلا د سـهار اذان وکـړو ، زه هـره شـېبه شـمارم او انتظـار باسـم، چـې کلـه بـه د سـيند غـاړې تـه ورځـمه، هغـه وسـله وال راتـه تـشناب راښـودی و ، مـخ او لاس مـې پريمنځـل، رڼـا يـې ولګېدلـه، چـای يـې راوړو مـا لا د چـای پيالـه نيمـې تـه وروسـتې وه، چـې يـو ګـړاز وشـو. ورپسې د کـلا پـه سر الوتکه رغلـه، غرهار شو ګړوز شو پـه کـلا يـې بم راوغورځاوه. يـو بـم نـه و ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداې.ده چې څو بـه يـې راغورځولي وو. دوړې جوړې شـوې، سر مې چې لـه کـوټې نـه بهـر کـړو، ټـولې کـلا اور واخيـست او دوړې جـوړګ شـوې. دوړې او لمبـې سـم دواره همـدغې کـوټې تـه چـې زه پکـې وم راورسـېدې، مـا چيغـې کـړې لـه کـوټې نـه راووتلـم، منـډې منـډې د کـلا ګـوټ کـې د بـورج وړوکـې کـوټې تـه ننـوتلم او يـوه کـونج تـه غلـې کېناسـتم. غـوږ مـې ونيـو، چـې بيـا د طيـارې غرهـار شـو. لـږه شـېبه پـس بيـا غـړه زار شـو، پـه کـلا او هـم وړانـدې پـه کلـي بمونـه راولـوېدل. پـه کلـي درنـې او سـپکې ډزې کېـدلې، زه چـې ناسـته وم ددې کـوټې پـه سـر بـورج يـې ووېـشت، ديوالونـه راچپـه شـول. دلتـه مـې ځانتـه فکـر شـو، سـهار او بـادر مـې لـه يـاده ووتـل، د ځـان پـه فکـر کـې شـوم. پوهـېدم، چـې دولتـي قـواوې پـه کلـي راختلـي دي، سـخته جګـړه روانـه وه. زه همغـسې غلـې ناسـته وم او ډزو تـه مـې غـوږ نيـولی و. پـه کـلا کـې هېڅـوک نـه ښـکارېدل، ډزې کمېـدلې ورو ورو جګـړه غلـې کېـده، ترڅـو چـې ماسپـښين شـو، جګـړه ختمـه شـوه. د بـورج لـه کـوټې نـه پـه کـراره راووتلـم او د کـلا دروازې پلـو روانـه شـوم. د کـلا کـوټې رنګـېدلې وې، ځينـې کـوټې سـوې وې، ديوالونـه يـې رالوېـدلي و. پـه لـوټ واو رنګـېدلو ديوالونـو پـه منـځ کـې پـه ډېـره سـختۍ سـره تـر دروازې ورسـېدم. پـه دروازه کـې درې تنـه ټوپـک والا مـړه پراتـه وو، وړانـدې دروازې نـه بهـر د يـوه سـړي نيمـايي تنـه پرتـه وه، شـاوخوا پـه وينـو سـره وو. ټـوپکي او کـارتوس خـواره واره پراتـه وو، ژونـدي څـوک نـه ښـکارېدل. د کـلا دروازې نـه ديوالـه بـېخ تـه وړانـدې يـو تـن پـروت و. ماتـه بـې لاس خوځـاوه ويلـې راشـه. زه لکـه لېـونۍ د هغـه خـوا تـه ورغلـم، هغـه پـه وينـو کـې ډوب پـروت و، يـوازې دومـره يـې وويـل: خـورې د کلـي خلکـو تـه ووايـه، چـې مـا يوسـي. بيـا يـې خپـل سـر کېـښود، نـور شـاوخوا هېڅـوک نـه ښـکاريدل، ژونـدي ځينـې تـښتېدلي وو او ځينـې مـړه پراتـه وو. لـه دغـه ځايـه مـې ځـان د کلـي خـوا تـه ورتـګ غـوره وګـاڼـه. خپـل ټيکـری مـې پـه مـخ راخـور کـړو، بکـس مـې تخـرګ کـې ونيـو، کلـي تـه روانـه شـوم. د کلـي او کـلا تـرمنځ تقريبـاً سـل متـره فاصـله بـه وه، د کلـي مخـې تـه ګڼـې ونـې ولاړې وې. لـه ليـرې نـه د کلـي ترڅنـګ لـوړ چينـار ختلـی و، شـاوخوا هېڅـوک نـه وو، دا دومـره لـوی کلـی مګـر هېڅـوک پکـې نـه وو. لـه ځـان سـره مـې پـه زړه کـې وويـل: لکـه چـې خلـک ټـول مـړه دي او يـا تـښتېدلي دي. ليـرې مـې کتـل مـا وې، چـې زه بېګـاه شـپه پـه کومـه لار تـر دې ځايـه راغلـې وم؟ هـېڅ نـه پوهـېدم، چـې دا کـوم ځـای دی او زه چېرتـه ځمـه؟ زړه نـازړه د کلـي چينـار تـه ورنـزدې شـوم، د چينـار لانـدې لـوی وسـتل و، دا سـې معلومېـدل چګـې د کلـي خلـک ورکـې کېنـي. ښـه چـې کلـي تـه ورنـزدې شـوم، غوښـتل مـې چـې د کلـي پـه يـوه کوڅـه کلـي تـه ورننـوځم، پـه يـوه لويـه کوڅـه ورسـمه شـوم، څـو ګامـه چـې ولاړم د ښـځو د ژړا اوازونـه مـې تـر غـوږ شـو. ښـه چـې مخـې تـه ورغلـم، پـه يـوه کـور کـې ويرونـه وو او د خلکـو شـور او خبـرې راتلـې، لـږه چـې وړانـدې ورغلـم، هلتـه يـوه بـوډۍ ښـځه، چـې خپـل لاسـونه يـې پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشو ایښي وو، له سره یې پړونی لوېدلی و، رنګ یې زېړ زېښلی د خپلې کوټې دروازې ته یې تکیه کړې وه بیرون ته یې کتل. زه چې ورنږدې شوم او خوا ته یې ورغلم، هغې راته هېڅ ونه ویل، همغسې یې کتل ما پرې غږ وکړو:

ترور ! ای ترور.

هغې هېڅ ونه ویل، هک پک ولاړه وه، خوله ترې ورانه پاتې وه، سپین ویښتان یې جاخه په سر سپینه بامبولۍ پراته وو، زه د هغې څنګ ته ورغلم، ما وې: ترور ولې؟ څنګه ولاړه یې؟

ماته یې وویل: ته څوک یې؟

ما وې: زه یو لاروی ښځه یم، لاره نه پېژنم همداسې په دې کلي راننوتلم. دروازې نه یې سر په ما پسې ښه رابهر ته کړو، لورې د خدای لپاره لږه مرسته راسره وکړه.

ما وې: د څه مرسته؟

هغې ویل: ته راشه راشه دننه راننوځه، له دروازې نه ورننوتلم، ومې کتل چې واړه ماشومان، ښځې او یو تن سپین ږیری ډب ډېرۍ مړه پراته دي. د کوټې غولی له سرو وینو نه ډک شوی و، ان له دروازې پورې لکه د لښتي په شان وینې بېدلې وې. پوښتنه مې ترې وکړه:

ترور دا ولې؟

ـ روسانو له طیارو نه بمونه راوغورځول، دا څښتن مې دوه زیاندې مې، دا لمسیان مې ټول مړه شول، زه په دغه ساعت کې د بل زوی کره تللې وم، چې ډزې وشوې کور ته راغلم، چې دا ټوله کورنۍ مې تباه شوې وه. هله لورې دې کلي ته په دغه کوڅه کې وړاندې لاړه شه، هر څوک چې دې پیدا کړل، راېې وله چې ددې مړو غم وخورې.

زما له لاسه خو هېڅ نه کېږي زه د بوډۍ په خبره په چالاکۍ سره لکه چې بلده یم په داسې شکل سره په ګړندیو ګړندیو ګامونو په کوڅه کې روانه شوم، ومې لیدل چې له یوې بلې کوڅې نه دوه تنه سړي راووتل، ملاګانې یې تړلې وې، ټوپکې یې څنګونو ته اچولې دي، وارخطا راروان وو. ما پرې دستي غږ وکړو، ما وې ودرېږئ. هغوی پښه نیولې شول، خوا ته یې ورنږدې شوم، ورته ومې ویل:

وروڼو ! په دغه وړاندې کور کې ټول خلک له څېرمه مړه شوي دي، یوازې یوه بوډۍ پکې ژوندۍ پاتې ده، که یو ځل ورشئ ښه به وي.

هغه یوه وویل:

خورې زمونږ په کور کې هم درې تنه رانه شهیدان شوي دي. خو دواړه چابک راروان شول. زه هم ورپسې شاته راروانه شوم، د بوډۍ کور ته چې ورننوتل، دواړه خالي ورته لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته کړل وې ویل:

مـور، ځـو ورانـدې بـل کلـي تـه چـې خلـک راولـو او د دې کلي مـړي راسره ښـخ کـړي. پـه کلـي کـې ډېـر خلـک مـړه شـوي دي. یـوازې دا نـه دي د کلـي نـور ډېـر ماشـومان، ښـځې او سـړي مـړه شـوي دي. تاسې صبر وکړئ، مه وارخطا کېږئ، هرڅه به خدای وکړي.

هغـوی دواړه ولاړل، زه او زړه بـوډۍ پـاتې شـو. لـه ځـان سـره مـې فکـر کـاوه، مـا وې لـه دې بوډۍ سره پاتې شه، څه کمک به ورسره وکړې او خپله لاره چاره به ترې په کراره سره ولټوې.

بوډۍ ته مې وویل: مورې زه به درسره همدلته یم، ترڅو چې دا مړي ښخ شي.

هغې ویل: لورې خدای دې ژوندۍ لره.

مـا خپلې متـې رابډ وهلـې، لـه بیرون نـه مـې خـاوره راوړه او پـه وینـو مـې واچولـه. هـر مـړی مـې پخپـل ځـای سـنبال او برابـر کېښـود، پـه هـر یـوه مـې سـپینې روجـایې او تـوتې وغـوړولې، بـوډۍ ژړل او مـا هـم ورسـره ژړل، ځکـه چـې دغـه حالـت مـا نـه خپـل غمونـه هېـر کـړل، بـوډۍ بېچـاره ګـې هسې خوله ورانه نیولې وه، ژړلې نشوای، ولې چې ډېره زړه وه.

زه هـم زیـاتې پـه ژړا سـترې شـوم، وروسـته دوه زړې ښـځې د کلـي لـه کـومې کـوڅې نـه راغلـې، هغـوی هـم ژړل. بیـا مـې لـه یـوې ښـځې نـه پوښـتنه وکـړه، مـا وې دا کلـی خـو بیخـي شـاړ پـروت دی، دومره څوک نشته دی چې دا مړي ښخ کړي. یوې ښځې وویل:

خـورې د کلـي خلـک د بمبـارۍ لـه ویـرې لـه کلـي نـه وتلـي دي، پـه هـر کـور کـې مـړي پراتـه دي، نورو کلیو ته استازي تللي دي کېدی شي خلک راشي.

رښـتیا چـې یـوه شـېبه وروسـته د نـورو کلیـو خلـک راورسـېدل، پـه هـدیرې کـې یـې قبرونـه وبـستل، لـه ډاره یـې ماښـام تـورتم پـه خـړه تـول مـړي ښـخ کـړل. د کفـن کـار یـې نـه کېـده، ویـل شـهیدان دي لـه جـامو سـره یـې ښـخول پکـار دي. د بـوډۍ لـه کـوره هـم څلـور جنـازې ووتلـې. کلـه چـې یـې جنـازې پـه وره وبـستلې، هغـې خـواره کـې پخپلـو دواړو تـشو لاسـونه کېښـودل او خولـه یـې ورانـه ونیولـه، مـا ورسـره وژړلـې تـولې جنـازې لـه کلـي نـه ووتلـې. یـو سـاعت وروسـته د بـوډۍ څوک خپلـوان راغـی، یـوه ښـځه هـم ورسـره وه. لـه بـوډۍ نـه یـې زمـا پوښـتنه وکـړه، هغـې ورتـه زمـا د کمـک وویـل او نـوره خـو زه هـم ورتـه معلومـه نـه وم. هغـه غلـې شـوه، سـړي راتـه بـد بـد وکتـل، ځکـه چـې زمـا نـوې جـامې پـه تـن کـې وې او پېغلـه ښـځه وم، خـو خدا بزده چـې پـه زړه بـه یـې څـه تېـر شوي وو.؟ پوښتنه یې رانه وکړه، ویل یې: خورې د کوم ځای یې او څنګه دلته راغلې یې؟

د خپـل کلـي نـوم مـې ورتـه واخیـست، د سـهار نـوم مـې ورتـه وویـل او د جـالې کیـسه مـې ورتـه وکـړه. سـړی او ښـځه دواړه خپـه شـول، مـا بیـا پـه سـلګو سـلګو وژړل. هغـوی هـم راسـره پـه ژړا شـول. وروسـته بیـا سـړي وویـل: ستاسـې کلـي بانـدې پـرون بمبـارد شـوی دی، هېڅـوک پکـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندي نه دي پاتې. خبر دی خور مه ژاړه، خدای ته صبر وکړه، اوس خو مونږ ټولو ته راپېښه ده. زمونږ خور یې، پښتنه یې، نن شپه په دې کلي کې چې څوک پاتې دي، چرګ بانګ ټول وځي، کلی پرېږدي. روسان نوره بمباري هم کوي، بله چاره نه لرو، ته به هم له مونږه سره ولاړه شې. ددې بوډۍ سره به یوځای او سېږې، ترڅو چې کوم سرنوشت معلوم شي.

ما ویل: کاکا جانه د کلي خلک به چېرې ځي؟

هغه ویل: پاکستان ته. دلته نورې شپې نه کېږي. بیا یې بوډۍ ته وویل:

ادې مورې ځو چې سامان برابر کړو، تاسې ته به ډوډۍ راولېږو، خپل سامان د وړلو تیار برابر کړئ، چې کله حرکت کېده، چې تاسې تګ ته تیار یاست. که کوم سند او نور مهم شیان چې د وړلو وي له ځان سره یې راواخله، ماته یې کړه خورې ته به له دې بوډۍ سره کمک وکړې. مونږ به چرګ بانګ راشو، یوځای به حرکت وکړو. زړه صبر کړه، شرایط ډېر خراب دي، د سیند پ غاړه څوک ګرځېدلی نه شي، په خدای یې وسپاره اوس د خپل سر اور باید مړ کړې. پخپله مری دې راغلې ده، هر چېرې چې ولاړو له هغې ځایه به بیا پته لګوو.

هغوی دواړه ووتل او خپل کور ته لاړل. ډېر ساعت وروسته یوه سړي ډوډۍ راوړه او بېرته زر کورته لاړ. ما بوډۍ ته وویل: ادې راځه یوه مړۍ ډوډۍ وخوره، له خېټې نه خو نه رغېږې. ما ورته ډوډۍ تیاره کړه مونږ دواړو ډوډۍ وخوړه، بیا څو تنه سړي راغلل، بوډۍ ته یې فاتحه وکړه، ورپسې دوه ښځې او یو سړی راغلل، هغوی هم لاس پورته کړل او بوډۍ ته یې ډاډ ورکړو. د شپې تر ناوخته پورې خلک د بوډۍ کره راتلل او فاتحه یې کوله. ورپسې یو بل سپین ږیری او درې د پاخه عمر ښځې راننوتې، له یوې ښځې سره په لاس کې څه دیګ او ډوډۍ وه، بوډۍ ته یې ورکړه. هغوی هم دوعا وکړه، سپین ږیري بوډۍ ته وویل:

خورې خدای دې د زړه صبر درکړي، زموږ په کور کې هم یوه ښځه لګېدلې وه، خو مړه نه شوه، هغه بل کلي ته مو یووړه ډاکټر یې زخمونه ورتړلي دي، هملتته پرته ده. نور نو په کلي ې داسې کور نه شته دیو چې مړه او زخمي ونه لري. دا کوم کسان چې پاتې دي، ښځې دي او که ماشومان، سبا سهار وختي به کلی پرېږدي او ځي به، ځکه چې روسان بیا هم بمباري کوي.

هغوی هم لاړل، مخکې سړي په کاسه کې څه اچولي و او ډوډۍ ورسره وه. د زړې ادې کره یې راوړه او بېرته ولاړ. ماښام خړه په لګېدو شوه، بوډۍ راته وویل: لورې ته دننه دا ډوډۍ درسره کېده، لاټین ولګوه، بس دی په ژړا خو څه نه کېږي، خدای دې مورې ته صبر راکړي. زه به لمونځ وکړم بیا به دواړه دننه کېنو.

ما وې ډېره ښه ده مورې. د حویلۍ له انګړ نه دننه کوټې ته ننوتلم، لاټین مې ولګاوه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغـري پـه غـاړه زړه سـترنجۍ پرتـه وه، خـاورې او خزلـې پـرې پرتـې وې، لاټـين مـې چـې کـوټې تـه رڼـا کـړو، کوټـه لـه کـاليو وچـه ډکـه وه. د مـودو مـودو زاړه شـيان بـسترې او کټونـه پکـې پراتـه وو. دومـره لويـه کوټـه وه، چـې کونجونـه يـې نـه ښـکارېدل. پـه څنـګ کې يـې يـوه بلـه کوټـه هـم وه، لـه دروازې سـره پـه څنـګ کـې وړوکـې کوټـه وه، چـې هغـوی بـه پکـې اودسـونه کـول او داسـې معلومېده، چې د لمبا ځای هم و.

بـوډۍ لـه لمانځـه نـه راوګرځېـده، کـوټې تـه راننوتلـه، پـه هغـې بېچـاره ګـۍ سـخته وه، لـه يـوې خوا پـه زاړه عمـر وه، لـه بلې خـوا پـرې څلور مړي راغلـل، خـو سره لـه هغـې يـوه کلکـه ښـځه وه، لـه پـښو نـه چالاکـه وه، پـه نغـري کـې يـې اور بـل کـړ، چـای يـې پخـې کـړې، زمـا مخـې تـه يـې پيالـه کيښوده، رښتيا هم ډېر وخت مې چای نه و څښلی، ډېر ښه راباندې لګېده.

له بوډۍ نه مې پوښتنه وکړه، ما وې: ادې په دې کلي باندې مخکې کله بمباري شوې وه؟

هغـې وويـل: يـوه مياشـت مخکـې روسـانو پـه دې کلـي بمونـه راغورځـولي وو، دولـس تنـه پـه هغې کې مړه شوي وو.

ما وې: مورجانې ددې کلي خلک ټول مجاهد دي. هغې وويل:

هـو لـورې دا ټـول مجاهـد دي. شـپه او ورځ بېچـاره ګـان پـه دې غرونـو کـې جنګېـږي، هـره ورځ دې کلي ته جنازې راروانې وي، خلک تباه شول.

بوډۍ له مانه پوښتنه وکړه، ويل يې: لورې ته دې کلي ته څنګه راغلې يې؟

مخکـې هغـه زمـا لـه حالـه خبـره نـه وه، اګرچـې ماښـام مـې خپلـه کيـسه سـرې او ښـځې تـه کـړې وه، دا هـم ناسـته وه خـو داسـې معلومېـده، چـې بېچـاره ګـۍ هـر څـه لـه لاسـه ورکـړي وي، حافظـه څه چې خبرې يـې سمې نـشوای کـولای. مـا ورتـه پـه کـرار کـرار خپلـه کيـسه لـه سره تېـره کـړه، غـوږ يـې نيـولی و. مـا چـې خبـره دې کلـي پـورې راورسوله، بـوډۍ بيـا خولـه ورانـه کـړه، مـا هـم ورسـره ښـه شـېبه ويـر وکـړو. بيـا هغـې راتـه تـسلي او ډاډ راکـاوه، نـوره مـې ونـه ګـړولـه، ځکـه چـې بـوډۍ د خبـرو تـوان نـه درلـود، کمـزورې وه او هـم يـې ټولـه کـورنۍ مـړه وه. زه هـم لـه هغـې بـدتره هـره شـېبه او لحظـه مـې لـه سـترګو اوښـکې روانـې وې. پـه کـوم ځـای چـې طيـارې بمونـه راغورځـولي وو، لويـه کنـده يـې پـه کـور کـې جـوړه کـړې وه. د نـورو کوټـو دېوالونـه او دروازې يـې مـاتې کـړې وې، يـوازې همـدا کوټـه چـې مـوږ پکـې ناسـت وو، لـږ څـه ودانـه پـاتې وه. د شـپې لـه خـوا پـه کلي کـې يـو نـيم سـپي غپـا کولـه، يـوه لـه ډار او هيبتـه ډکـه شـپه وه، د کلـي ټـول خلـک چـې پـاتې وو، پخپـل غـم اختـه و او زه پخپـل غـم اختـه وم. زمـا فکـر او خيـال همغـې جـالې او سـيند تـه و او پـه تمـه وم، چـې بـادر او سـهار بـه خامخـا د سـيند غـاړې تـه وتلـي وي، ژونـدي بـه وي او کـه مـړه؟ چېرتـه د سـيند پـه مـنځ کـې ډوب شـوي نـه وي؟ څـومره خـوني سـيند دی، کېـدای شـي چـې پـه جـالې پـورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نښتې وې او د ورځې له خوا يې ځان وچې ته راوېستلی وې. په دې سوچونو سوچونو کې به مې له خولې نه چيغه ووتله، بوډۍ به وويل: ولې لورې؟ خير دی بچې خدای ته صبر وکړه، الله راوستې ده نو. بېګاه شپه راسره ټوله کورنۍ يوځای په همدې کوټه کې ناسته وه، او دا دی اوس.....

بوډۍ خپل ټيکري باندې پوزه پاکه کړه، ويلې توبه خدايه توبه! دا به هم د چا خور او لور وې، ښکلې ځوانه جانه جينۍ په دې حال شوې ده. ښېرا يې خولې ته راغله ويې ويل:

يا الله هر چا چې دا اور دې وطن ته راوړی دی، پخپله يې پکې وسوځوې.

ما وې امين. له ځايه پورته شوم او بوډۍ ته مې د پرېوتلو ځای برابر کړ، ما وې موږې لږه ډډه ولګوه، چې سهار ته بيا ډېره په عذابېږې.

ما ته يې کړه: هو لورې ته هم کټ کې ځمله، سترګه پټه کړه. بوډۍ کټ کېګ بالښتت ته سر کېښود، غلې شوه. د لالټين رڼا مې لږه کمه کړه او بيا مې کټ کې ډډه ولګوله، په ځای مې سترګې ورغلې. يو وخت دروازه وټکېده، بوډۍ له مانه مخکې پاڅېدلې وه، دروازې ته ورغلې وه، دروازه يې چې ښېرته کړه همغه سړی او ښځه راننوتل. ويل يې:

هله ادې بسم الله کړئ، چې ځو له خيره، د ورځې په رڼا کې را باندې ډزې کېږي، ترڅو چې رڼايي لګي او له کنډو نه اوښتي يو.

بوډۍ لږه ډوډۍ له ځان سره راواخيسته، يو وړوکی پنډکی يې په تخرګ کې ونيوه، ويلې نور څه خو نشو وړلای. دروازه يې قلف کړه او روان شو. له کلي نه چې ووتلو، د لارې په سر د کل خلک ځای پر ځای ولاړ وو، ځوک روان وو، چا په خرو بسترې بار کړې وې او ځينو پېټې په شا کړي و او روان وو. لا تورتم و، څه نه ليدل کېدل، يوازې مو لارې ته کتل او له کلي نه مخ پورته روان وو.

د سهار رڼايي چې ولګېده، د غره په لمن کې يو کلي ته ورسېدو، ترڅو چې موږه کلي ته ورنږدې کېدو، لمر راوخوت. د کلي مخې ته د غز لويه ونه ولاړه وه، شاوخوا يې پلنې تېږې د ځوکيو په شان ايښې وې. هسګې ښکارېده لکه د لارويو د سترو دمه ځای و. وړاندې د يوه کور مخې ته څو تنه وسله وال ولاړ وو. مونږه دمه وکړه سيوري ته کېناستو. شاوخوا ډېر خلک کېناستل، ښځې او نر سترې شوي وو، لږه شېبه وروسته څلور تنه ټوپک والا راغلل، ټولو خلکو ته يې سترې مشې وويله. ورپسې يو تن ږيرور سړی مخکې او دوه ورپسې تند راروان وو، زموږ خوا ته راغلل. ږيرور سړي چې جګه ونه، تنګې سترګې، سپينې جامې يې اغوستې وې، ټولو خلکو ته يې وويل:

خوېندو او ورونو تاسې دلته ټول رانږدې شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک نـزدې راغلـل، څـوک لا د خپلـو پیټـو او بـار کـړو خـرو سـره ورانـدې ناسـت وو او څـوک ناسـت وو ډوډۍ یـې خوړلـه. چـا د پیـازو لـه غـوټې سـره ډودۍ خـوړه او ځینـو لا پـه چـای جوشـونو کـې لـه ځـان سـره چـای راوړی و. قومانـدان لـه هـر یـوه نـه پوښـتنه کولـه، کلـه چـې زمـا وار راغـی، قوماندان خوا ته راغی رانه ویې پوښتل:

ته څوک یې او چېرې ځې؟

ما وې زه دغې بوډۍ سره ملګرې یم، دا چې چېرې ځي، زه هم ورسره یم.

بیا یې رانه پوښتنه وکړه ویل یې:

اصلي کیسه دې راته وکړه، چې د کوم ځای یې؟ د چا څوک یې او چېرې ځې؟

زه یـې مجبـوره کـړم، چـې خپلـه کیسـه ورتـه وکـړم، مـا چـې خپلـه کیسـه ورتـه نیمـې تـه ورسـوله، پـه ژړا شوم. قوماندان وویل:

بـې بـې مـه ژاړه، خپـل کـور او کلـي تـه بـه دې ولېـږم، د نـورو خلکـو لـه خـاطره یـې وویـل: مـه خپـه کېـږه، تـا بـه خپـل کورتـه واپـس ولېـږم. خپلـو وسـله والـو تـه یـې وویـل: دا درسـره بـوځئ، زه درځمـه. ناسـت او ولاړ خلـک ښـځې او نـر یـوه شـول، چـې دا بـه رښـتیا هـم خپـل کـور او کلـي تـه بیـایي. قومانـدان خلکـو تـه وویـل: ورونـو ډېـر مـه کېنـئ، روان شـئ، کېـدای شـي چـې روسـان بیـا دلته بمبار وکړي. ښه به دا وي، چې حرکت وکړئ او له غره نه واوړئ.

خلکـو حرکـت وکـړو، زه خوشـاله شـوم، چـې مـا وې دوبـاره بـه خپـل کـور تـه سـتنه شـم، دوی بـه مې ورسوي، ترڅو زر تر زره د بادر او سهار پته ولګوم. بوډۍ ته مې وویل:

مـورې ورځـه د خـدای پـه امـان دوی بـه مـا کـور تـه ورسـوي. د کلـي خلـک لـه دمـه ځـای نـه پورتـه شـول او د کـاروان پـه شـکل پـه نـرۍ لار روان شـول. زه ټوپـک والاو روانـه کـړم، قومانـدان ټوپـک والاو ته له مانه جدا ډېر څه وویل او بیا یې ما ته مخ راواړاوه، ویې ویل:

تـا بـه دا زمـا کسـان خپـل کـور تـه ورسـوي، هـېڅ تـشویش او خپګـان چـې ونـه کـړې. قومانـدان جېب تـه لاس کـړ، پیسـې یـې ټوپـک والاو تـه ورکـړې، څـه پیسـې یـې ماتـه هـم راکـړې. مـا سـره بـې څلـور تنـه راسـره کـړل او روانـه یـې کـړم. څـو ګامـه چـې ورانـدې ولاړو، قومانـدان بیـا یـوه تـن تـه پـه غوږ کې څه وویل او په چالاکۍ سره په مونږ پسې وروسته راروان شو.

لمـر ورو ورو تودېـده، مـونږه پـه یـوه بلـه لاره روان شـو، د کلـي نـه ووتلـو، د غـره پـه لمـن کـې پـه یـوه نـرۍ لار مـو ډېـر مـزل وکـړو. لـه کلیـو نـه ووتلـو، پـه شـاړ غـره کـې د څېړیـو پـه منـځ کـې هغـوی مخکـې او زه ورپـسې وم، زمـا لـه خـاطره هغـو هـم ورو ورو روان وو. کلـه خـو بـه یـې راپـسې غـږ کـړ، هلـه شـابه زر راځـه. ډېـر مـزل مـو پـه غـره کـې وکـړ، اخـر زه سـتړې شـوم، نـوره د تـګ نـه وم، کېناسـتم. یـو د هغـوی نـه راپـسې راغـی لـه لاسـه یـې ونیـولم، ویلـې راځـه لـږه لاره پـاتې ده، هلتـه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبو چينه ده، چې ځان وررسوو، پوره دمه به پکې وکړو. ما وې ورو ره لاس مې پرېږده، پخپله تلای شم. هغه وې زه به درسره مرسته وکړم. لاره بيخي سخته وه، لاره خو اخر ورکه شوه، په شاړ غره کې روان وو. ما وې: وروره څه وخت به زموږ کلي ته ورسېږو.؟

هغې ويل: يو څه لاره لا پرته ده. دغه سړې، چې خړه جامه يې په ځان کې وه، د پښځه وېشتو کالو زلمی و. د کميس غاړه يې خيرو توره کړې وه، خړ پکول يې په سر کړی و، لاسونه يې هم تور خيرې نيولي وو، خړې څپلی يې پښو وې، زما لاس يې کلک نيولی و. په تلو کې به يې راته په لاس زور وکړو. ما ترې لاس راکش کړو، ما وې پرېږده پخپله تلای شم. څو ګامه ترې وروسته شوم، درې تنه مخکې روان وو، هغوی هم ځوانان وو، ورته کتل مې چې د بوټو په منځ کې د يوه لوی کمر ترڅنګه يو ژور خوړ مخې ته راغی. سخته ستړې وم او ترې هم، پام مې کاوه چې د بوټو منځ کې په يوه ژور ځای کې د اوبو چينه ده. هغوی درې واړه ناست وو، مخ او لاس يې پرېمنځل او اوبه يې څښلې وې. موږ هم وررسېدو، هغوی ټول ماته کتل او خندل به يې. په چينه کې مې لومړی اوبه وڅښلې او بيا مې خپل لاسونه او مخ ومينځل. له هغوی نه وړاندې کېناستم، خپل ټيکری مې په مخ راخور کړو، هغوی درې تنه پاڅېدل، دې بل ته يې څه اشارې وکړې، ما د سترګو لاندې ورکتل. پرې پوه شومه، چې څه اشارې يې ورته وکړې. هغوی روان شول، زه او هغه ما سره چې يو ځای روان وو، پاتې شو. لږه شېبه وروسته سړی مې خوا ته راغی، زړه يې راته بل ډول شو، لومړی يې لاس راته چاپېر کړو، کلکه يې غېږ کې ونيولم، ويل يې: که غږ دې له خولې نه ووېست، ژوندی دې نه پرېږدم.

ما شور او غالمغال پيل کړوو ما وې تاسې خو مجاهد ياست، مسلماني او پښتو.... خو هغه لکه د لېوه غونډې رابانډې حملې کولې، ما وې که مې مړه کړې هم پخپل مطلب به کامياب نه شې. هغو نورو ته مې ورغږ کړل، ما وې ای ورونو ! ای مجاهدو ورنو ! ځمکه وچاوده او هغوی پکې ننوتل، هېڅ راته ځواب نه راکاوه، په ځان پوه شومه، چې کومه د سيسه خو راته جوړه شوه. دغه وحشي مجاهد رابانډې په سينه زور وکړو، خپلې سترګې يې رابانډې راټېټې کړې، بدن يې لړزې نيولی و، يو لاس يې زما په خوله کلک کېښود، ساه يې راته بنده کړه، بل لاس يې پرتوګ ښ ته راتېر کړو، خو ما کله ورته ځان نيوه، دومره ډېر ساعت مو خور لوټ سره وکړو (ياني غېږ په غېږ مقابله( ) اخر دومره ستړې شوم، چې له حرکته ووتلم. هغه ځناور رابانډې پرتوګ وشلاوه، بې حجابه شوم، بده بده يې ووهلم، بې هوښه شوم، مجاهد وحشي رابانډې خپله خوا يخه کړه، ما چې ځان جوړاوه، چې راپاڅېږم، يو بل يې راغی، رابانډې راپرېوتلو. په دغه ترتيب سره څلورو واړو زما پت او عزت لوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو. داسې حد ته یې ورسولم، چې نوره له حرکته ووتلم، خپلې پښې مې نشوای راټولولی، ځای پر ځای پرته وم. خدا یزده چې څو ځلې هغوی هر یوه زما عزت لوټ کړو.

یو وخت مې په مخ اوبه راوشېندل شوې، سترګې مې وغړېدې، ورو راپورته شوم، چې ځان ته مې پام شو، په چیغو چیغو مې وژړل. سلګو نیولې وم، پرتوګ مې واغوست، یوه شېبه ناسته وم، بیا راپسې یو راغی ویلې پاڅه چې ځو.

ما وې ما پرېږدئ، زه یو قدم نشم تلای، هر څو چې هغوی وویل، زه ورسره نه تلم. ما وې همدلته مې په ټوپک وولئ، زه نور ژوند نه غواړم. زه نه غواړم، چې کور ته لاړه شم، ما دلته پرېږدئ. هغو دوه تنو له لاسه ونیولم او له مخکې نه یې پورته کړم. زه خو له تلو نه وتې وم، پښې مې نشوای لګولی، په راښکدو راښکدو یې روانه کړم، ما په چیغو چیغو ژړل او هغوی په غره کې رکښولم اخر ستونی مې وچ کلک شو، له ژړا نه زیاتې ودرېدم، هغوی سره پټکې کې اوبه وې، په خوله کې یې راتویې کړې، ساه مې سمه شوه. بیا یې په راښکدو راښکتدو روانه کړم.

ماښام خړه لګېدله، چې له غره نه سمې ته ښکته شو، په یو شاړ ډاګ کې مو مزل پیل کړو، لږه شېبه وروسته د سړک غاړې ته ورسېدو، کلي او کورونه نه لیدل کېدل، تورتم شو، یو سرویس موټر راغی، هغوی موټر ودراوه او موټر ته ورپورته شو. ما ټیکری په سر راخور کړو، په یوه څوکۍ راسره یو د هغوی نه کېناست، یو ځل مې زړه رالوی کړو، ما وې چې په موټر کې ناستو کسانو ته ووایم، بیا مې له ځان سره وویل، چې کېدی شي لږ ساعت وروسته مې دوی خپل کور ته ورسوي. هېڅ مې ونه ویل او غلې کېناستم.

موټر روان و، روان و، تر نیمې شپې یې مزل وکړو، چې بیا ودرېد. پام مې چې وکړو، څو دوکانونه معلومېدل، د سړک په غاړه دوه درې نورې موټرې ولاړې وې. له سرویس نه یې ښکته کړم، سمدستي یې بل موټر دربست ونیو او وروختلو. یو تن یې ولېږه، له کوم سماوات (هوټل) نه یې ډوډۍ راوړه. ماته یې هم یوه مړۍ ډوډۍ ونیوه، مانه خوړه خو هغوی راته په قهر وویل: ستا پلار به یې خوري، زر شه ډوډۍ وخوره.

له ډاره مې له ډوډۍ نه لږه وخوړه، اوبه یې راکړې، بیا یې موټروان ته وویل: استاده ځه له خیره.

د موټروان او کلینر خبرې مې چې واورېدې، پوه شومه چې دا خو پاکستان دی. د موټر حرکت ته مې پام کړو، په چټه خوا روان و. زړه کې مې ټکه شوه، ما وې پاکستان ته یې لکه چې راوستم. موټروان ته مې ورغږ کړو: وروره ای موټروانه وروره دا کوم ځای دی؟

هغه زر ځواب راکړو، ویل یې: دا خو باجوړ دی خوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره په څوکۍ ناست ځناور په نوم مجاهد په خوله یې راته لاس کېښود ، نیغه یې په تشي کې ووهلم، ویل یې: که بل غږ دې له خولې نه ووېست، خوله به دې درماته کړم. په همدې لاره کلي ته ځو ، ته د خبرو کولو حق نه لرې.

هغه بې ناموسه په څوکۍ کې ارامه نه پرېښودمه، تورتم تیاره وه، موټر ګړندی روان و، زه له خپګان، ژړا او ستومانۍ نه دومره ستړې ستومانه شوې وم، چې په څوکۍ باندې مې سترګې ورغلې وې. یو وخت موټر ودرېد او مونږه له موټره ښکته شو. تورتم و، څه نه ښکارېدل، شا وخوا ته مې سترګې وا ړولې را وا ړولې، خالي څو کورونه او کلاګانې ښکارېدې. زه نه پوهېدمه، چې کوم ځای و، زه یې روانه کړم، له سړک نه یوه لاره بېله شوې وه. په هغې لاره لږه وړاندې لاړو. د سپو غپا غوږ ته راغله، په زړه کې مې تېرېده، چې ګنې دا به زموږه کلی وي. یوه شېبه چې نور هم وړاندې لاړو، ما سره دوه تنه پاتې شول او دوه تنه یې روان شول. لس دقیقې وروسته هغوی بېرته راغلل، ویل یې: راځئ.

تلو تلو د یوې کلا دروازې ته ورسېدو، په دروازه کې یوه ښځه ولاړه وه او دوه تنه سړي. ماته دوی وویل ته نن شپه له دوی سره کوې، سبا به دې خپل کلي ته ورسوي. مونږ درنه لاړو.

ما ورته داسې وویل:

ځئ بې ناموسانو، بې غېرتو، کافرو، بې پښتو او د بې حیا زامنو، خدای او د خدای مخلوق غولوئ، د جهاد نوم مو بد کړو. الله مو په دواړو جهانونو وشرموه. په دروازه کې ولاړو، دوه تنو سړو او ښځې وویل:

راځه راځه شور مه کوه، یو ځل دننه راننوځه.

له دروازې ننوتلم او په ژړا شوم. هغوی ډاډ راکاوه، ویلې خور مه ژاړه، دننه راځه، خدای به خیر کړي.

دننه کلا ته ننوتلو او په یوه کوټه یې ننوېستم. لویه کوټه وه، ټغرې پکې غوړېدلې وې، د کوټې دیوالونو نه کټونه پراته وو، یو کټ کې یې کېنولم. په مېز لګېدلی لاټین ایښی و، خو لاټین یې اېسته کړو، د کور سړي د برېښنا یو ګروپ راوړو او له چته په راځړېدلي برېښنا په ساکټ پورې یې کلک کړو. برېښنا ولګېده او رڼا شوه. نیم زالې غونډې ښځه وه، خوا ته رانژدې شوه، ویل یې:

خورې پښې کټ ته پورته کړه. دواړو سړو هغه ښځې ته وویل: ښو ته یې خدمت وکړه، مونږه حجرې ته لاړو.

هغوی ووتل او زه یوازې په کوټه کې پاتې شوم، ښځه بلې خوا ته لاړه، زه په کټ کې ولوېدم، زړې زړې شوې وم، سر مې بالښته ته ولګاوه، خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای پر ځای مې سترګې ورغلې او ویده شوم. یو وخت هغې ښځې راوخوزولم، ویلې: پاڅه، پاڅه خورې لومړی لږه ډوډۍ وخوره، بیا به ویده شې.

زه په کټ کې راپاڅېدم، ښځې ته مې وویل:

خورې تشناب شته، چې مخ او لاس مې ومینځم؟ ویل یې: هله راځه.

تشناب ته یې بوتلم، مخ او لاس مې ومینځل، کوټې ته چې لاړم، ښځې دوډۍ په دسترخوان ایښې وه. دوه درې ډوله سابه یې پاخه کړي وو، ویل یې: هله خورې جانې ډوډۍ وخوره، نیمه شپه ده، نور خلک ویده دي. دا کلا له خلکو ډکه ده، ته دې ډوډۍ وخوره بیا به خبرې کوو. زه ډوډۍ ته کېناستم، بیخي ډېره وږې شوې وم، ډوډۍ مې وخوړه. ایله بیله مې ساه په مری کې وچلېده. پرتوګ مې ډېر زیات خیرې شوی و، ستن او تار مې له ښځې نه وغوښتل، ویل یې: ولې دا څنګه ډېر خیرې شوی دی؟ زه به خپل پرتوګ درته راوړم او دا به درته وګنډم. هغه په منډه لاړه او خپل پرتوګ یې راوړو. هغې راته په ماشین پرتوګ ګنډلی و او هغه چې راغله، د چای چاینک یې ورسره راوړو. په پیاله کې یې راته د شېدو چای راواچولې.

ما چې دوه درې ورځې څه نه و خوړلي، په ښه مېل مې چای وڅګشلو، بیا راته ښځه رانږدې شوه او داسې پوښتنه یې رانه وکړه:

خورې! اوس نو که راته خپله کیسه وکړې، نوم دې څه دی؟کور او کلی دې چېرې دي؟

ما ورته له سره کیسه تېره کړه، د هغې ښځې په مخ اوښکې راماتې شوې، ما هم پوره په هټکو هټکو ورسره وژړل. په اخر کې یې وویل:

نو دلته یې څنګه راوستې؟

ـ نوره نه پوهېږم، هغه قوماندان ورته وویل دا بوځئ، هغوی ته یې پټې خبرې وکړې، خو ماته یې وویل تا به دوی خپل کلي ته ورسوي. نور نو زه نه پوهېږم، چې دا کوم ځای دی او دا د چا کور دی، چې زه یې ورته راوستم؟ ماته خو یې دا وویل، چې دلته به شپه تېره کړې او سبا ته به دې دوی خپل کور ته بوځي، نور نو تاسې پوهېږئ.

هغې وویل: خورې بلا دې واخلم دا بونیر دی، دا کلا د همغې قوماندان ده، چې ته یې دلته رالېږلې یې.

ـ اخ دا څه وایې؟

ـ هو همداسې ده.

ـ نو ته یې څه کېږې؟

ـ زه یې خور یم، مېره مې دوه میاشتې کېږي، چې جبهه کې شهید شوی دی، یو زوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور لرم، دې ورور کره او سپړم. همدا يو ورور مې دی، ښځه يې په وطن کې په راکټ لګېدلې وه، مړه شوې ده. يوه وړوکې لور لري، پخپله هملته قوماندان دی.

ما ويل: نو زه يې دلته څنګه راولېږلم او په دا وحشي ځناورو يې بې پته کړم دا ستاسې څنګه قوماندانې او جهاد دی؟

هغې راته وويل: خورې! ورور مې راځي، دا ټولې خبرې ورته خپله بيا وکړه.

شپه اخر په وتو وه، ښځې وې خورې اوس به دواړه ويدې شو. سهار به نورې خبرې بيا کوو. ماته يې کټ جوړ کړو او پرېوتو. تر سهاره مې ښه خوب وکړو، لمر په تود ېدو و، چې له خوبه راپورته شوم. چای تيار و، د چای نه مخکې مې په تشناب کې ځان وينځلو. ښځې راته خپلې جامې راوړې، د جامو له بدلېدو وروسته مو چای وڅښلې، پام مې کاوه چې کوټې ته دوه ښځې او ماشومان راننوتل. سترې مشي يې راسره وکړه، هغوی زما له حاله بې خبره وې، يوازې يوه ښځه زما په حال خبره وه، خو هغې ورته زه يوه لاروې ورپېژندلې وم. نور څه يې ورته نه و ويلي او نه يې سرې په ما خبر کړې و.

زما د ژوند راز يوازې د قوماندان له خور سره و، هغې زما ډېر خيال ساتلو، ما سره په جېب کې ډېرې پيسې وې او هم مې په لاسي بکس کې پيسې ايښې وې. له ماسپښين نه وروسته مې د قوماندان خور ته وويل:

خورې تاسې ما څه وخت خپل کلي ته بيايئ؟

هغې وخندل او بيا يې وويل:

دا د نارينه و کار دی خورې! ته زر مه خپه کېږه، ستا هر مطلب به ترسره شي.

مازيګر نږدې و، چې ښځې راته وويل: ستا کار به زر معلوم شي. قوماندان ورور مې راغی.

ما وې آخر راغی، ښه شوه زما کار به وشي. هغې وې هو ستا کار اوس اسان دی. هغه په حجره کې دی، ډوډۍ خورې نور زموږه ترونه او ورېرونه ورسره دي. لس تنه وسله وال ورسره راغلي دي.

ما وې خورجانې زما ورته ووايه، چې له چا سره مې خپل کلي ته بوځي.

هغې وويل: ښه خورې اوس به راننوځي دا خبره به ورته وکړم.

په دې کې يو هلک راننوت، ويل ترور قومدان کاکا دې غواړي. د قوماندان خور وروو تله. ډېر ساعت وروسته راغله، وضعه يې د پخوا په شان نه معلومېده، پوښتنه مې ترې وکړه:

خورې څنګه لږه خپه غوندې يې، خيريت خو به وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: خيريت دی څه نشته هسې ما وې چې....

ـ ښنګه ښنګه، څه چل خو نه دی شوی؟

ـ نه کراري ده، له کوټې ووتله. ما له کړکۍ نه بهر پام وکړو، د کلا په منځ کې درې څلورو سړو پسه حلال کړو، ما وې مېلمانه يې دي. قوماندان سړی دی، خود به پسونه حلالوي. په کلا کې درې څلور ښځې او شپږ اووه ماشومان او نارينه هم درې څلور تنه وتل او ننوتل. ماشومانو به منډې رامنډې وهلې، ولې زه چې په کومه کوټه کې وم، په غبر د هغې يوې ښځې نه بل هم نه راتله، چې هغه د هماغه قوماندان خور و. ماته هغې دم په دم چای راوړو، تازه مېوه يې راته راوړه. کله به يې له ځان سره وخندل او موسکۍ به شوه. په دغه ورځ يې له ما سره بل شانه ښه سلوک پيل کړو، ما به ترې ساعت په ساعت پوښتل، چې قوماندان صيب ته دې زما په باب څه ويلي دي که نه؟

هغې به زر ځواب راکړ: ته مه وارخطا کېږه، هر څه به خدای وکړي.

ماسپښني قضا و، چې قوماندان د ننه کلا ته راننوت، سپينې جامې او تور واسکټ يې اغوستي وو، پکول يې په سر و، نری لوړ سړی و، وړې سترګې يې په اوږده مخ کې ګردې ګردې اړولې. توره ببره ږيره يې نيولې وه، زه چې پکې وم هغې کوټې ته به يې راکتلې. وړاندې يې د خپلې خور او درې تنو ښځو سره څه خبرې کولې. نورو کسانو د پسه غوښې په ديګونو کې وراچولې او لرګي يې ترې دلاندې بل کړل. د کلا په منځ کې لوګي پورته شول، ما همدا انتظار کاوه، چې قوماندان راشي او زما حال واخلي او کور ته مې له ځا سره ولېږي.

ماښيګر شو، هغه رانغی، زما په باب هېڅ خبره نه وه. ډېر ساعت وروسته چې تقريباً ماښام رانږدې شو، د قوماندان خور راغله. په خندا يې وويل:

خورې ستا په باب مې ورسره خبرې وکړې، قوماندان وويل: مېلمنه سنبال کړئ، چې خپل کلي ته لاړه شي. ويل يې راځه خورجانې په تشناب کې به ځان پاک کړې، جامې به دې بدلې کړې.

ما ويل: خورې ځان مې پاک کړی دی، يوازې زما خپلې جامې راته راوړه، وچې شوې به وي.

هغه بيا وموسکله: راځه راپاڅه کور و کلي ته روانه يې، چې لوټکي ځان خو دې ساز کړې.

ما وې خورې زما زړه خوړين دی، د ډول وخت مې نه دی.

هغې بيا ټينګار کاوه، ويلې راځه ته خو راپاڅه يو وار به تشناب ته لاړ شو.

ورسره روانه شوم، په تشناب کې يې راته نوې جامې ايښې وې، په يوه وړوکې مېز د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینګار سامان پروت دی، یخې او تودې اوبه په سطلونو کې پرتې دي. ما لومړی ځان ښه پاک پرېمینځلو او خپلې جامې مې واغوستې. د قوماندان خور راپسې تشناب ته راننوتله، نوې جامې یې راته واغوستلې، سمه یې سینګار کړم، ویل یې:

بده ده چې زموږ له کوره خړه پړه خپل کلي ته لاړه شې.

داسې یې سینګار کړم لکه ناوې. همغې کوټې ته یې بوتلم، هغه نورې ښځې هم راغلې، ماشومان راننوتل. هر یوه به راته کتل، ښځو راپکې سترګې ښخې کړې وې، خندل به یې او خپلو کې به یې څه پس پس کول. زه هم حېرانه وم، چې دا خلک څنګه له مانه ګرد ګرد ګرځي او ټول خوشاله معلومېږي؟

د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، وریجې، غوښې، پلاونه حجرې ته ووتل، ماته یې هم ډوډۍ راوړه. د قوماندان خور راسره ګډه ډوډۍ وخوړه، زما خو له خپګان نه خوله نه برسېره کېده، هره شېبه راته بادر او سهار سترګو ته کېدل، ناڅاپه به مې اوښکې په مخ روانې شوې.

وایي "انسان له ګله نازک او د او سپنې نه کلک دی" هر څومره به چې د قوماندان خور راته د خوشالۍ خبرې کولې، په ما یې تاثیر نه کاوه.

د ماښام ډوډۍ مو وخوړه، د شپې ناوخته و، چې د قوماندان خور راته وویل:

خورې راځه چې ورور مې تا غواړي.

ما ویل: قوماندان صیب مې غواړي.

هغې ویل: هو.

ورسره روانه شوم، د کلا له منځه ورتېر شو، د یوې برنډې مخې ته مخامخ دوه کوټې وې، په یوه کوټه کې ښځې ناستې وې او په بله کې نارینه ناست وو. زه یې د ښځو کوټې ته ننویستلم، څلور ښځې او څه ماشومان سره ناست وو. زه یې د یوه کټ په منځ کې، چې ښه سم یې سنبال کړی و، کېنولم. حېرانه پاتې وم، چې دا خلک مې څومره قدر کوي.

لږه شېبه وروسته دوه تنه سړي راغلل، د ښځو کوټې ته راننوتل. ماته مخامخ په کټ کې کېناستل، ټول سره موسکي موسکي کېدل، ما سترګې اړولې وې، چې قوماندان به کله راځي، چې زما د تګ خبره وکړي. په دې وخت کې یوه سړي داسې وویل:

خورې ستا څه نوم دی؟

ـ زما نوم هوسۍ دی.

هغه وویل: هوسۍ موږ د قوماندان له طرفه راغلي یو، چې د خپل طرفه د خپلې خولې اقرار وکړې او قوماندان صیب پخپله نکاح کې قبول کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: آخر دا دې څه وويل؟ ستاسې پښتو او غيرت، ستاسې جهاد او اسلام همدا و، چې په يوې پردۍ نکاح شوې ښځې په زوره نکاح تړئ؟ تاسې ته د جنوبي خلک نه دي معلوم، زه خو د قام نسب خاونده يم، مېړه، زوی، پلار او مور هرڅه لرم، خو بدبختانه چې د بدبخت او بدې ورځې له کبله راباندې داسې وشو.

ای ورونو! له تاسې نه هيله لرم، چې هغه نورې ښځې هم دې کوټې ته راشي، زه به درته بيا اصلي خبره وکړم.

ښځې هم راغلې، ما په داسې حال کې چې له سترګو مې اوښکې روانې وې، بدن مې رېږدېده، په ژړغوني اواز مې له ناستو ښځو نرو نه اجازت وغوښت او هم مې له قوماندان نه اجازت وغوښت، ټولو په يوه غږ وويل: خورې ژاړه مه خبرې کوه. ژړا مې بس کړه زړه مې رالوی کړو، پخپلو خبرو مې هسې پيل وکړو:

زه هوسۍ نومېږم، پلار مې د جنوبي دی، له ظاهر شاه سره يې نژدې کار کاوه. لويې لويې څوکۍ يې چلولي دي، د هغې وخت له ټولو وزيرانو سره يې پېژندل. په کابل کې مو کورونه دي، بې حده دولت او پيسې مو درلودلې، ما د ظاهر شاه د پاچاهۍ په وخت کې د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځ لوستی دی. مېړه مې په مطبعه کې رئيس و، نوم يې سهار و. هغه سړی و، چې هره جمعې شپه به په کابل راډيو کې د هغه ډرامه نشرېدله. د هېواد يو نامي ليکوال و، د کابل په وزير اکبر خان مېنه کې مو پوخ دوه منزله کور درلود. مېړه مې پخپل کلي کې کلا او باغ درلود. زموږ د شتو او پيسو څه کمی نه و، په کابل کې حالات خراب شول، خلقي دولت راغی، ورپسې روسان راغلل. موږ مجبور شولو، چې له کابل نه خپل کلي ته ولاړ شو. پلار يې راته ونيو او له کوره يې لاس تړلی يووړو تراوسه يې مړی او ژوندی ورک دی. ټوله کيسه مې ناستو خلکو ته وکړه. مخامخ مې قوماندان ته وروکتل، ورته و مې ويل:

قوماندانه! ځانته مسلمان وايې، مجاهد ځانته وايې او قوماندان هم يې. ستا هغو څلورو تنو مجاهدو له ما سره څه وکړل؟ هغو وحشي ځناورو سره دې راولېږلم، په ځنګله کې يې لومړی په وهلو او ټکولو تر مرګه وروستم، کله مې چې ضعف وکړو او له خوده ووتم، هغو څلورو واړو وحشيانو بې عزته کړم او دومره يې بې پته کړم، چې په لاره د تللو نه وم. په راکښلو راکښلو يې تر سړکه ورسولم، پرتوګ يې راباندې څيرې کړی و. د قوماندان خور ته مې لاس ونيو، دغې خور زما حال ليدلی دی. ای ناستو ورونو، خوېندو او مېندو! اوس تاسو قضاوت وکړئ.

په دې خبره قوماندان سپک له ځايه پورته شو، نورو ته يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکو راځئ راپسې، زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

ما بیا په ژړا پیل وکړ، زما د ژړا له سوقهارې سره ناستې ښځې ټولې په ژړا شوې، نارینه ټول سپک پاڅېدل، زما له ژړا او چیغو سره د کور ښځو هم په زوره زوره وژړل، سړو هم ځوق ځوق کول او په دروازه ووتل. د کلا په منځ کې یو ځل بیا قوماندان په زوره وویل:

زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

نارینه ټول ووتل، یوازې ښځې پاتې شوې. ما د قوماندان خور ته وویل: خورجانې ما هغه بلې کوټې ته بوځه، چې ارام وکړم. هغې ژړل، د کور ښځو د نارینه و په وتلو سره زما سره سم ویر جوړ کړو. یو ساعت وروسته مو ژړا بس کړه. هغو ماته ډاډ راکاوه، ما به یوازې هغوی ته دا ویل:

خوېندو د خدای لپاره قوماندان صیب ته وواېئ، چې ما خوشې کړي او خپل کلي ته ځان ورسوم، ترڅو ماشوم زوی او سهار مې له سینده وغواړم.

په دې خبره یې بیا راسره وژړل. پخوانۍ کوټې ته یې بوتلم، شپه په تېرېدو وه. له ځان سره مې د تېښتې پلان پټ په زړه کې جوړ کړو و ما وې بې له هغې ټول نارینه یې له قوماندان سره تللي دي، همدا نن شپه دې د وتلو وخت دی. په دغه کوټه کې یو پکول دیواله ته ځوړند و او د نارینه و جامې د کوټې د یوې ستنې مېخ ته ځوړندې وې. د کوټې په دروازه کې یوه جوړه د نارینه و څپلۍ پرتې وې، په زړه کې مې له ځان سره جوړه کړه، چې همدا د نارینه و جامې به واغوندم، پکول به په سر کړم، څپلۍ به په پښو کړم، یو زوړ څادر د یوه کټ لنګې ته پروت و، ما وې دا څادر به په ځان راخور کړم او له کلا دروازې نه به ووځم. په یو ترتیب به ځان پېښور ته او بیا له هغې ځای نه جلال آباد ته ورسوم.

ما سره د قوماندان خور پرېوته. د شپې کله چې په کټ کې راپاڅېدم، هغه ویده وه، لومړی مې خپلې پخوانۍ جامې واغوستې او بیا مې پرې د پاسه د نارینه و جامې واغوستې، پکول مې په سر جوخت کړو، څادر او څپلۍ مې په لاس کې ورسره راواخیستل. خپل بکس او بوټان مې هم له ځان سره راواخیستل، په کرار مې دروازه رابېرته کړه او د کلا لویې درلوازې ته ورغلم. ورو مې د دروازې زنځیر خلاص کړو او دروازه مې رابېرته کړه. لومړی مې ښه پام وکړو، هېڅوک نه و، له کلا نه ووتلم او پښو ته مې زور ورکړو. د خدای فضل و، مخې ته مې سړک راغی. ما وې په دې سړک به ځم کېدای شي، کوم موټر راشي. لږه شېبه مزل مې چې وکړ، لوی کلی و، دوکانونه وو، درې څلور موټري ولاړې وې. د یوه موټر خوا ته ورنږدې شوم، چې په سیټ کې یې کلینر پروت و. دروازه مې ورو ټکوله راویښ شو، ویل یې: څوک یې؟ څوک یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته په کرار وویل: وروره که دربست راسره پېښور ته ځې، مړی شوی دی. استازګري ته ځمه.

هغه وویل: وروره دا خو نیمه شپه ده.

ما ویل: استاده کرایه رانه دوه چنده واخله، خو که راسره لاړ شې.

هغه له موټره راښکته شو او کوم سماوار ته ورغی، هلته یې ډرېور ویده و. پام مې کاوه، دواړه راغلل، د موټر خوا ته چې راغلل، ویل یې: وروره په دې وخت درسره په دوه زره ځمه.

ما ویل: ډېره ښه ده استاده، ضرورت مې دی، حرکت کوه. موټر یې چالان کړو او د موټر په دویم سیټ کې ورسره کېناستم. ما وې، چې ومې نه پېژني. موټر د پېښور په لور روان شو.

ښه و، په لاره هېڅ موټرې نه وې، موټروان په پوره سرعت ګاډی چلاوه. سهار لا رڼا یي نه وه لګېدلې، چې د پېښور د موټرو په اډه یې ودرلوم. کرایه مې ورکړه او ه تېرې روان شوم. وړاندې د موټر اډه کې ناري وهل کېدې لواړګی، لواړګی، له یوه نه مې پوښتنه وکړه، ما ویل: وروره تورخم ته ځمه، چې په کوم ګاډي کې کېنم. هغې ویل: وروره هغه ګاډی لواړګي ته ځي، بیا د لواړګي نه مزي ته په بل ګاډي کې تلی شې. سمدستي همغې ګاډي ته وختلم. په لږه شېبه کې ګاډی ډک شو ا د لواړګي په لور روان شو. زه د ګاډي په اخر سیټ کې ناسته وم، پکول مې په سر راجوخت کړی و، ځادر مې هم له ځانه تاو کړی و. کله چې لواړګي ته ورسېدو، له ګاډي نه ښکته شوم. په یوه دوکان کې مې پیسې ماتې کړې، څو کسانو راته کتل، د یوه سړي مشدی لونګۍ په سر وه، د عمر نه پوخ سړی و، د کلیوالي سړي مینه په کېده. له لواړګي نه د تورخم سرحد موټر کې کېناستم. همغه د مشدی لونګې سړي مې په څنګ کې راسره کېناست. ما ته یې تر یوې شېبې پورې هېڅ نه کتل، خو چې کله موټر لس کیلومتره لاره لا وهلې نه وه، چې د څنګ سړي راته ورو او په احتیاط سره وویل: انډیواله چېرې ځې؟

ما ویل: جلال آباد ته ځمه. د خبرو په وخت کې یې راته سترګې راواړولې، لاندې باندې یې راته وکتل. ما هغه ته هېڅ نه کتل، له کړکۍ نه مې بهر پام کاوه.

کله چې په مزي کې له موټره ښکته شوم، سمدستي د سرحد دروازې پلو روانه شوم. هغه سړی په چالاکۍ سره کوم ځای ته ورغی، سمدستي راپسې غږ وشو:

د ګرمي ټوپۍ والا ودرېږه!

ما ځان پرې ناګاره کړو، روانه وم. د دواړو سرحدونو مزی په منځ شاته یو تن په شدیده لهجه وویل:

والکه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ورته ودرېدم، هغه وويل: ته څوک يې او چېرته ځې؟

ما ويل: د جلال آباد يم وروره پېښور ته راغلی وم، د خپلوانو کره اوس بېرته ځم.

ويل يې: ته راځه يو ځل د صيب نه اجازت واخله، بيا به ځې.

ورسره راوګرځېدمه، هغه راته پښنه نيولی شو، ويل يې: مونږ د څه لپاره ولاړ يو؟ هسې خوشې مفته خو را نه څوک تېرېدی نه شي.

زه څه پوهېدم، چې دا روپۍ اخلي، ګنې پيسې به مې ورته ورکړې وای، په خپله مخه به تلمه. همغه و، چې صيب ته يې بوتلم. پام مې کاوه، د صيب خوا ته همغه د مشدۍ لونګۍ سړی ناست و، هغه اصلاً سيدي ياني جاسوس و. هغه سړی له صيب نه پاڅېد لاړ، صيب راته وويل:

ته څوک يې؟ او څنګه پېښور ته راغلی يې؟

ــ زه د جلال آباد يم، پېښور ته د خپلوان کره راغلی وم، اوس بېرته کور ته ځمه.

ويل يې: اسناد (پاسپورټ) دې راکړه.

ما سره خو هېڅ اسناد نه و، ما وې اسناد مې په کور کې پاتې شوي دي. د هغه رابانديې ښه شک راغی.

ما ورته وويل: صيب دا ټول افغانان په دې سرحد ځي او راځي، موږ خو مجاهد خلک يو مهاجر، موږ همېشه بې کاغذونو ځو راځو.

هغه دستي په يوه ته امر وکړ، ويل يې هله دا تلاشي کړه. زړه کې مې ټکه شوه ما وې څه اوس خو ګير شوې. په بله کوټه کې يې تلاشي کړمه، د تلاشۍ سړي چې را نه پکول له سره اېسته کړو او وېښتان مې په مخ راخواره شول، چې سينې يې زما وليدې، هغه دومره وويل:

سړی درسره نشته او ښځه يې. په زوره دې خپل ځان په شک کې اچولی دی، نور يې څه ونه ويل، صيب ته ورغی، ورته وې ويل:

صيب هغه خو ښځه ده، سړی نه دی. د صيب خوا ته چې ورغلم د هغه رابانديې د کوم جاسوس ګمان وشو. نور يې څه ونه ويل، خو يوازې نوم او د پلار نوم او پته يې زما وليکله او بيا يې زما عکاسي وکړه. د دوه تنو سره يې روانه کړم، وړاندې يې يوې ودانۍ ته ننوېستم. په يوه وړوکې کوټه کې يې بندې کړم، په کوټه کې يوه کړکۍ وه، چې د کړکۍ د شيشې په مقابل کې د اوسپنو لښتې ښکته پورته کلکې شوې وې. له کړکۍ نه مې پام کاوه، وړاندې يو تن پوليس په پهره ولاړ و. زه تر مازيګره په دغه کوټه کې ناسته وم، يوه چپاتۍ او دال يې په يوه نالبکي کې راته راوړل. هغه مې چې وخوړل دومره مرچ پکې و، چې خوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـې ترخـه شـوه او لـه خوراکـه ولوېدم. مـازيګر ناوختـه يـې لـه کـوټې نـه وېستلم، پـه يـوه وړوکـي مـوټر کـې يـې کېنـولم، دوه تنـه يـې راسره پـه مـوټر کـې کېنـول او مـوټر روان شـو. لـه جـم نـه تېـر شـو، پېښـور تـه ورسـېدو، لـومړۍ يـې د سـيډو دفتـر تـه بـوتلم. هغـو يـوه سره زمـا پـه بـاب څـه کاغذونـه ورسره و، د سيډي د دفتـر مـشر تـه يـې ورکـړل. د سـيډو مـشر راتـه ښـکته پورتـه وکتـل، ماتـه يـې وويل:

پکـول اېسته کـړه، څـادر هـم لـه ځانـه لـيرې کـړه. مـا چـې پکـول لـه اېسـته او څـادر مـې پـه مځکـه کېـښود اوچتـه ښـکاره شـوم. هغـه خپـل سر وخوځـاوه، يـوه بـل تـه يـې وويـل: دا بوځـه او لـومړنۍ پوښـتنې تـرې وکـړه. لـه هغـه دفتـره بـوتلم او پـه بلـه کوټـه کـې يـې کېنـولم، پـه استعلام کـې يـې رانـه نـوم، د پـلار نـوم، اسـتوګنه، ولايـت، وظيفـه، تحـصيل او د عمـر پوښـتنه کـړې وه، هغـه مـې ورجـواب کـړل. همداسـې نـورې ډېـرې پوښـتنې يـې رانـه وکـړې، هـره پوښـتنه مـې ورتـه ښـه منطقـي ځوابولـه. کـوم پنځـه شـپږ استعلامونه يـې رانـه وکـړل، بيـا يـې يوځـای تـه بـوتلم پـه يـوه کوټـه يـې ننوېستلم، چـې پـام مـې وکـړو پـه کوټـه کـې څلـور ښـځې نـورې هـم ناسـتې دي. پـه کوټـه کـې بـدبوی، غـول او متيـازې د ټټـی نـه بهـر راوتلـې وې. پـه دغـه وړوکـې کوټـه کـې تـشناب او د متيـازو ځـای هـم و. د کـوټې دروازې تـه لـوی مـضبوط قلـپ پـروت و. هغـه نـورې ښـځې زمـا پـه ورتـګ حېرانـې شـوې، چـې دا خـو سـړی دی او زمـوږ کـوټې تـه يـې راننوېست. سمدسـتي رانـه يوې ښځې پوښتنه وکړه:

وروره ته يې دلته څنګه راوستي؟

مـا وې زه ښـځه يـم سـړی نـه يـم، پـه کوټـه کـې مـې ځـای پـر ځـای د نارينـه جـامې ويـستلې لانـدې مـې خپلـې جـامې پـه تـن کـې وې. هغـوی راتـه هـک پـک حېرانـې شـوې، مـا وې خوينـدو مـا د مجبـورۍ نـه د نارينـه و جـامې اغوسـتې وې. تاسـې بـه څـه فکـر کـوئ، خـو زمـا کيـسه بـل ډول ده. خدای مو زما د حاله مه خبروه، هغوی راته ويل: خورې مهاجره يې؟

مـا وې هـو اوس خـو مهـاجره يـم. زه د بـرې خـوا پـښتنه يـم، بـدو حـالاتو تـر دې ځايـه رارسـولې يـم، چـې نـور بـه رابانـدې څـه کېـږي. مـا هغـوی تـه اصـلي کيـسه ونـه کـړه، پوهېدمـه چـې څـه ګټـه راتـه نـه لـري. ضـرور نـه وه چـې هـر چـا تـه مـې خپـل حـال وايـه. يـوازې مـې د سـيډي د دفتـر کيـسه ورتـه وکـړه، خـو هغـه راتـه پـه ځـواب کـې وويـل، چـې داسـې خبرې او کيـسې ډېـرې شـوې دي، خـو اصلي خبره او مطلب بـل شـی کېـږي. مـا لـه ښـځو نـه پوښـتنه وکـړه، هغـوی څـوک پـه جنـايي پېښـو کـې راغلـي وې، ځينـې د جاسوسـۍ پـه کـيس کـې وې، يـوې ښـځې چـې د عمـر نـه پخـه وه، تکـه تـوره بدشـکله وه، هغـې يـو ماشـوم وژلـی و او پـه خېټـه کـې يـې ورتـه اپـيم اچـولي و. پـښتو يې نـه شـوای ويلـې، څـه بلـه ژبـه يـې ويلـې. د ماښـام ډوډۍ يـې دال او چپـاتۍ راوړه، لـه يـوې خـوا وږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وم، لـه بلـې خـوا پـه کوټـه کـې بـد بـوی او چټلـي پرتـه وه، د ناسـتې ځـای پـه کوټـه کـې نـه و. هغـو نـورو ښـځو ښـه پـه مـزه مـزه دال او چپـاتۍ خـوړل، ماتـه يـې ويلـې خـورې ډوډۍ خـوره، مجبـوري ده چـاره څـه ده. وږې ځـان مـه پرېـږده. پـه سـختۍ سره مـې لـږې مـړۍ وخـوړه. بيـا مـې لـه هـرې يـوې پوښـتنه وکـړه، هغـوی هـرې يـوې دوه شـپې او درې شـپې پـه دغـه کوټـه کـې تېـرې کـړې وې. لـه يـوې خـوا ګرمـي وه او لـه بلـې خـوا د کـوټې بدبوی دومره پـه عـذاب کـړم، چې څو ځلي مې پـه بـدن بـې هوښـي راغلـه. هـر څـومره مـې چې ځـان ټينـګ کـړ، نـه کېـده، اوښـکې مـې روانـې وې، د هغـو نـورو ښـځو دومـره پـروا نـه وه، د کـوټې پـه بـدو شـرايطو کـې هغـوی لـه ډوډۍ نـه خرپـا ايـستله. خپلـو کـې بـه يـې خنـدل او پـه مـا پـورې بـه يـې هـم مـسخرې کـولې. شـپه شـوه، ناوختـه د شـپې يـوه بجـه وه، چـې يـو پـوليس راغـی، دروازه يـې خلاصـه کـړه. ماتـه او يـوې بلـې ښـځې تـه يـې وويـل: تاسې راځئ.

لـه کـوټې نـه يـې ووېستلو او پـه يـوه مـوټر کـې يـې د سيـډو دفتـر تـه يـووړو. پـه دفتـر کـې يـوه پنجـابي افـسر تـه يـې بـوتلم. يـو پګـښتون ترجمـان يـې راسره کېنـولی و. ډېـر اسـتعلامونه يـې رانـه وکـړل. مـا بـه ورتـه ځوابـول، بيـا يـې پـه مـوټر کـې ځانتـه يـوړم. پـه يـوه وړوکـې کوټـه کـې يـې ورننو ېستم، ترجمـان رانـه ولاړ. کوټـه ډېـره وړه وه، يـوازې زه پکـې ځايـدلم. ډېـره ګرمـي وه، پـه کوټـه کـې وړوکـې کړکـۍ وه، چـې د چـت لانـدې وه، د ګرمـۍ نـه مـې ضـعف وکـړو. بيـرون وړانـدې پـوځي عـسکر لـر بـر کېـدل، دروازه مـې پـه لاسـونو ودربولـه، کتـل مـې چـې يـو پـوځي راغـی، مـا ورتـه وويـل: اوبـه راتـه راوړه. هغـه پنجـابي و، اوبـه يـې نـه پېژنـدلې. بيـا مـې ورتـه پـه انګليـسي کـې وويـل. لـږه شـېبه وروسـته يـې راتـه اوبـه راوړې. اوبـه مـې چـې وڅـښلې، ايلـه بېلـه مـې سـاه سـازه شـوه. سـمټي ځمکـه بانـدې پرېـوتم، يـوازې هغـه د نارينـه جـامې او څـادر مـې سـرته کېـښود. ځای پرځای مې سترګې ورغلې وې.

يـو وخـت راتـه دروازه وټکـول شـوه، سـر مـې راپورتـه کـړو ومـې ليـدل، چـې يـوه عـسکر دروازه ببرتــه کــړه. همغـــه مــوټر چـــې زه يـــې پکـــې راوړې وم، ولاړ و او همغـــه ترجمـــان او يـــو تـــن بـــل مـوټروانز مـوټر کـې يـې کېنـولم، دفتـر تـه يـې يـووړم. لـومړی يـې چـای راکـړل، چـې کلـه د چـای څـښلو نـه وزګـاره شـوم، دفتـر تـه يـې بـوتلم. پوښـتنې يـې رانـه بيـا پيـل کـړې ان تـر ماسپـښينه پـورې يـې رانـه پوښـتنې وکـړې. عکـسونه يـې راتـه واخيـستل، پـه همدغـه ورځ تـر مـازيګره بـې دفتـر کـې کېنـولې وم، بـدن مـې لـه خيرنتيـا نـه خارګـشت کـاوه، جـامې زمـا بيخـې نـورې د اغوستلو نه وې. د دفتر صيب ته مې همدا مشکل وواېه. هغه ترجمان ته وويل:

دا بوځه، چې ځان ومينځي.

تـشناب تـه يـې بـوتلم، ځـان مـې ومينځـو، خـو جـامې مـې خېرنـې وې. د دفتـر صـيب راتـه وويـل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامې به درته سهار ته راوړي. د شپې له خوا يې بيا همغه جېل ته بوتلم. شپه مې پکې تېره کړه. سهار يې بيا دفتر ته راوستلم، په موټر کې يې کېنولم او مرکزي (سنټرل جېل) ته يې يووړم. مرکزي جېل ډېر لوی جېل و، د نارينه و زندان بېل او د ښځو زندان يې په څنګ کې و. زه يې د ښځو زندان کې يوې کوټې ته بوتلم، چې درې تنه ښځې پکې نورې هم وې. کوټه خو نورمال لويه کوټه وه، په کوټه کې د هرې ښځې ځای معلوم و. هرې ښځې الماری معلومه وه، د هغو نورو ښځو بسترې وې، زما په ځای کې بستره نه وه. يوه ښځه په پښتو پوهېده، مګر هغه نورې دوه تنه په پښتو نه پوهېدې، اردو کې يې خبرې کولې. هغوی هره يوه له دېرشو کالو نه پورته وه. يوه ښځه بيخي زړه وه. په پښتو چې پوهېدله، هغه به د ځلو پېښتو کالو وه. هغه يې د قتل په موضوع کې بندي کړې وه او هغه دوه نورې يې په کومه بله موضوع کې بندياني کړې وې. په دغه مرکزي جېل کې مو شپې ورځې شوې. پښتنې ښځې ځان د مردان د علاقې ښوده. هغې ځلور کاله بند تېر کړی و، يو کال ورته پاتې و. د خوی او اخلاقو نه ډېره ښه ښځه وه، خو خدای خبر چې اصلي ګناه بې څه وه. له ما سره يې لکه د خور غوندې چلند او ګوزاره پيل کړه، هغه نورې دواړه هم بدې ښځې نه وې، خو زه يې په ژبه نه پوهېدم. ولې وروسته مې ترې ښه اردو زده کړه، چې په لوستلو او ليکلو کې مې ترې اردو ياده کړه. هغه کومه چې لږه ځوانه وه، هغې تر لسمه پاس کړی و او هغه زړه ښځه چې وه په ليک او لوست ډېره کمه پوهېده. په پښتو چې پوهېده، هغې هم تر لسمه ښوونځی لوستی و.

په محبس کې يې راته له نورو سره سمه ډوډۍ حواله کړه. يو ډول د بنديانو جامې يې راکړې، چې د اغوستلو نه وې، بيا مې هغې پښتنې ښځې ته وويل، چې جامې راته پيدا کړه. هغې راته له خپل کوره جامې راوغوښتلې. خپلې جامې مې وو بستلې، نورې نو د اغوستلو نه وې. په جېب کې را سره ښې ډېرې پيسې پاتې وې، چې وروسته مې پرې د همدغو ښځو په واسطه ځينې ضروري شيان له بيرون نه راوغوښتل. بس همدغه زندان مې کور شو. لا نه پوهېدم، چې څو مره به په دغه زندان کې پاتې کېږم؟ هېچا مې پوښتنه نه کوله، چې زما قيد د زندان وخت او ګناه معلومول هېڅ پته نه وه. بس مياشتې، کلونه تېرېدل، ترڅو چې لس کاله مې په مرکزي جېل کې تېر کړل. هر څه مې له لاسه ورکړي وو، نه د مور و پلار نه خبره يم، سهار او زوی خو مې سين يووړل. کور او کلی، خوابنې هرڅه مې له منځه تللي دي. اوس دا څو ورځې کېږي، چې د طالبانو په وخت کې له بنده راخوشې شوې يم، څو شپې مې د جلوزو په کمپ کې تېرې کړې، له هغې ځايه راته چا د صابر ډګروال نوم راښودلی دی، چې هغه زموږ د کلي و. ما وې چې لومړی به دا پيدا کړم او بيا به دده په واسطه سره د کور او کلي او خواښې پته ولګوم او ورپسې به د قوماندان حضرت پته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګوم، چې هغه مې په پوهنتون کې همصنفي و.

ما چې خپلې خبرې تر دې ځایه راورسولې، د سړي په مخ اوښکې روانې وې، خپل سر یې خوځاوه، خوله ترې ورانه پاتې وه. له خولې نه یې په ژړغوني اواز وویل:

هوسۍ خورې زه ډګروال صابر یم، ستاسې کلیوال.

ـ آخ ته ډګروال صابر یې؟ مور دواړو ژړا غبرګه کړه. په دې کې د هغه مېرمن راننوتله، حېرانه پاتې شوه، ویل: ولې؟ څه پېښ شوي؟ هله ما خبر کړئ، څه چل دی؟

مېړه یې خپلې سترګې له اوښکو نه وچې کړې، ویې ویل:

دا خو د سهار صیب ښځه ده، هوسۍ!

ـ دا څه وایې؟ دا هوسۍ ده؟ هوسۍ ترور ته په دې حال؟ دا څنګه؟ خوا ته مې مخې ته کېناسته، ویې ویل:

کیسه څه ده؟ ژړغونې شوه، مېړه یې ورته زما کیسه زر زر تېره کړه او بیا تر ما راغاړې وته، په سلګو سلګو یې وژړل، ما هم ورسره اوښکې تویولې. مور درې واړو ژړل، یوه شېبه غلي پاتې شو. د صابر د ښځې لاسو قهارې ختل، صابر خان په ټیټ غږ وویل:

یو لاس به پورته کړو. مونږ درې واړو دوعا ته لاس پورته کړلو پس له دوعا نه صابر خان راته ډاډ او تسلي راکړه. مېرمن یې هم راته تسلي راکړه، ویې ویل:

ترور جانې! راځه چې په تشناب کې دا ویښتان درته پریمینځم او جامې دې بدلې کړم. توبه توبه خدایه دا څومره سختې دې تېرې کړې دي. هغه پاڅېده او زه یې له لاسه ونیولم، له خپل ځایه یې پورته کړم. صابر خان وویل: خورې ته اوس جامې بدلې کړه، نورې خبرې به وروسته کوو.

تشناب ته یې ننوېستلم او نوې جامې یې راوړې. له تشناب کولو نه وروسته هغوی دواړه نږدې راسره کېناستل، ما ترې د خپلې خوانبې، کور او کلي پوښتنه وکړه. صابر خان راته وویل:

هوسۍ خور لکه څنګه چې په تا دومره سختې تېرې شوې دي، دغسې په هر افغان او بیا په تېره خو زمونږ د سیمې په خلکو باندې ډېر ظلم او تېرې وشو. تا ته خو به پته وه، چې زه په هغې وخت کې د کابل په بالاحصار کې وم او د جګړو په ګرمو شپو ورځو کې سروبي ته زمونږه عسکري غونډ راغی. په دغه وخت کې چې تاسې له کلي نه وتلي وئ، په دویمه ورځ زمونږ په کلي لومړی هوایي بمبار شوی و او بیا افغان او روسي عسکر له ټانکونو او نورو درنو وسلو سره په کلي راننوتلي وو. زمونږ او ستاسو د کلي خلکو ورسره سخته جګړه او مقاومت کړی و. بالاخره د کلي خلکو سره خو دومره قوت نه و، ټول کلی محاصره شوی و، روسي او دولتي عسکر په کلي ورختلي وو. وروسته چې خلکو مونږ ته وویل زیات د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسله وال خلک ستاسې په کلا او د بېرغ د ملک په کلا کې يې سنګرونه نيولي وو. کوم وخت چې په کلي ورننوتلي وو، ټول کلي ته يې اور راچولی و، ستاسې په کلا يې د راکټونو او توپونو ډزې کړې وې. بيا يې بمونه وراړتولي وو. وروسته يې د کلا دروازه ماته کړې وه او دننه په کوټو کې خلک پټ شوي وو. کوټو ته يې اور اچولی و، څه خلک چې په کوټو کې وو، ټول سوي وو. يو نيم سړی له کلي نه چې په وخت تښتېدلی و، هغه به ژوندی پاتې و، نور ټول يې وژلي وو. نو ستاسې په کلا کې ستا خوابنې او د سهار صاحب تره او د تره زامن نور د کلي پنځه د برش تنه مجاهد په شهادت رسېدلي وو. په هغې جنګ کې زما دوه زامن او يوه تنګور، يو لمسی هم شهيدان شوي وو. دا ښځه او دا نور واړه مې له ما سره په کابل کې وو، دوی ژوندي پاتې شوي دي. نور کلی تباه شوی دی. په هر کور کې تصادفي يو او يا دوه تنه ژوندي پاتې شوي دي. ډېر داسې کورونه شته دی، چې ټوله کورنۍ يې تباه شوې ده.

د صابر خان د خبرو په پای کې ما بيا وژړل، دغه ورځ مو ټوله په ژړا تېره کړه. ماښام ډوډۍ نه وروسته راته ډګروال صابر خان ډاډګيرنه راکړه، ويلې هېڅ تشويش مه کوه، زما خور يې له موږ سره به اوسې، زموږ چې څه حال و، هغه به ستا هم وي. کله چې کراري شوه او ملک ازاد شو، بيا به په ګډه يو ځای که ژوندي وو خپل کلي ته لاړ شو. نور نو چې ته هېڅ فکر ونه کړې، ته مې خور او زه دې ورور يم.

ما وې صابر خانه وروره! زما د پلار کورنۍ به څنګه شوې وي؟

هغه پخپله ډېره لاس تېر کړ، ويل يې: هوسۍ خورې الله به ترې خبر يې، داسې حالت راغلی او هغه څه په وطن کې وشول، چې د نړۍ په هېڅ ځای کې به نه وي شوي، پلار د زوی نه جدا او زوی له پلاره! زموږ د وطن هرڅه په پاکستان وپلورل شول، سوي ټانکونه، موټرې، الوتکې، اوسپنه، هرڅه کباړ شول او د پاکستان په کباړيانو خرڅ شول. هغه راته راوړاندې شو، په غلي اواز يې وويل: پاکستان زمونږه وطن سم لوټ کړ، اوس خو لا بيخي د دې طالبانو سره پنجابي عسکران په افغانستان کې اوسېږي او جنګېږي. هوسۍ خورې تور لينګيان مې په وطن کې ښکته پورته کېږي، زړه مې اوراخلي، خو.... !

د هغه زړه د پاکستان ناخوالو خوږين کړی و، په دغه شپه راته صابر خان ډېرې خبرې وکړې، له هرڅه نه يې خبره کړم. وروسته له ډېرو کلونو نه مې ايله په دې شپه ساه سمه شوه. په دې شپه مې خوب وکړو، بې له هغې راپکې څه نه وو پاتې، خوشې هډوکي پوټکي شوې وم، خوب مې بې له هغې درې ساعتو نه زيات نه و، د لسو کالو جېل بوډۍ کړې وم، دال او چپاتو مې د معدې زخم راپيدا کړی و، د ناصر باغ په کمپ کې مې د صابر خان ورور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ورځې شوې، د هغې مېړمن ګل پرې هم بې اندازې ښه ښځه وه. زما يې ډېر خدمت کاوه. اګرچې هغه هم زړه شوې وه، لونې او زامن يې ورته مخې ته ګرځېدل، ژوند يې دومره بد نه و. له څو ورځو وروسته راته صابر د يوه قوماندان نوم واخيست، چې ګلشېر نامه يې وه. ما وې خو ښوک به يې، هر چېرې قوماندان موجود و. ما وې دا به هم ښوک وي نو، له ځان سره مې فکر وکړ دا هغه زموږه همصنفي ګلشېر نه وي. په ادبياتو پوهنځي کې مونږ سره يو هلک و، نوم يې ګلشير و. په درسونو کې يې هېڅ خوند نه و، خو هغه د ننګرهار د سيمې و.

ما ويل: صابر خانه وروره ! دا ګلشير قوماندان د کوم ځاى دى؟

ـ خورې دا هم د ننګرهار دى، خو ډېره دنيا يې پيدا کړې ده، مخکې په کوم بل تنظيم کې و، مګر اوس له طالبانو سره غټ سړى دى.

ـ صابر خانه کېداى شي همغه وي، که دلته چېرې نږدې اوسي خو يوه ورځ به دواړه ورشو، ګوندې زما د کور او کلي او د پلارګنۍ په باب راته څه معلومات پيدا کړي.

صابر خان ويلې ښه ده خورې، خو په دې وختونو کې زيات په افغانستان کې وي، کله کله دلته خپل کور يې دى راځي. زه به يې پوښتنه وکړم، که چېرته راغلى وي، ورب شو.

ما وې ښه ده وروره ور به شو.

سبايي له چاى نه وروسته مونږه دواړه د ګلشېر قوماندان کور ته ور روان شو. په لاره کې مو دوه درې ځاى پوښتنه وکړه، يوه دوکاندار د هغه کور له ورايه راوښود. مونږه د هغه کور خوا ته ورو ورو روان وو، نږدې چې ورغلو مې ليدل، چې ډېر خلک له وسلو سره د قوماندان ځاى ته ورځي او راوځي. نږدې دغې ځاى کې نوره ودانۍ نه وه، له قوماندانۍ نه ګرد چاپېر په څو جريبه ځمکه کې ديوال راتاو شوى و. د کور مخې ته يې لوى پراخه باغ او ونې ولاړې وې. صابر خان راته وويل:

خورې زه به درته بيرون کېنم، ته دروازې ته ورشه يوه ته به خپل نوم ووايې، چې قوماندان خبر کړي او ځانته دې وغواړي.

د صابر ورو مې ومنله، هغه د يوه دوکان ترڅنګه کېناست او زه د قوماندان د کور دروازې ته ور روانه شوم. دروازې ته، چې ورغلم وسله وال کسان وتل او ننوتل. يوه د تورې ږيرې سړي ته مې وويل:

بچي ما تر قوماندان صيب پورې ورولې.

هغه راته ښکته پورته وکتل، وې ويل:

بوډۍ، ترور قوماندان صيب سره ټايم نشته دى. همدا خبره يې وکړه او ګړندى ننوت. يو بل ځوانکى هلک ايله يې د ږيرې خط راغلى و، په دروازه کې ننوت ورغږ مې کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویه که تکلیف درته نه کېږي قوماندان صیب ته وو ایه یوه ښځه په دروازه کې ولاړه ده، غواړي چې تا سره ملاقات وکړي.

هلک وې ښه موري ستا سوال ځواب به یوسم.

ډېر ساعت ولاړه وم، هغه هلک هم ورپسې ورک شو، دریم تن یو بل د پاخه عمر سړي ته مې وویل: وروره قوماندان صیب ته به مې بو نه ځې، یو ضروري کار مې ورسره دی.

هغه راته راوړاندې شو، ویل یې: څه کار دې دی مورې؟

ما وې: پټه ضروري خبره ورسره کوم.

په دې خبره سړی لږ غلی شو، بیا یې وویل: ښه ده مورې زه به ستا خبره هغه ته ورسوم. یو بل وسله وال راغی ویلې مورې راځه. له دروازې نه یې ننوېستم، دننه ډېر کسان ښکارېدل، څوک تلل او ځینې به راتلل. زه یې د قوماندان د کوټې ترڅنګه ودرولم، ویل یې: مورې قوماندان صیب به دې وغواړي.

ډېره اوږده شېبه تېره شوه، خو قوماندان ورونه غوښتلم. زه له دروازې ترڅنګه په یوه وړوکې دیوالګي پورې مې تکیه وکړه، ما وې چې دمه برابره کړم. په دې کې قوماندان د خبرو په حال کې راووت، څو تنه باډي ګارډان ورپسې وو، زه ورپاڅېدم، غږ مې پرې وکړو خو هغه کله زما غږ اورېدو، منډه مې ورواخیسته، هغه موټر ته خوت، چې ورورسېدم. ما وې قوماندان صیب مرسته راسره وکړه. هغه دروازه نیولې وه ویې ویل:

د څه شي مرسته دسره وکړم؟ بوډۍ وخت مې مه نیسه موټروان ته یې وویل: مه دربېږه ځه ما په جګ اواز ورغږ کړل: ګلشیره هوسۍ یمه ستا د ادبیاتو د پوهنځي همصنفۍ. ویلې څه ځه بوډۍ وخت مې مه نیسه، تاته هېڅ وخت نه لرم.

موټر یې روان کړو دوړې په ما راخورې شوې، خپلې سترګې مې د ټیکري په پیڅکې پاکولې او بېنوا تېرې راروانه شوم. کتل مې چې صابر خان زما خوا ته راروان و، ما له ځان سره ګلشېر ته ښېرا کولې، چې هغه راباندې غږ کړو: ولې خورې څه خبره ده؟

ــ ورور ه دا خو هغه ګلشیر و، زما همصنفي، لومړی خو یې ځانته نه ورغوښتمه، خو زه ورته د کوټې دروازې سره ولاړه وم. له دننه نه چې راووت، ماته یې هډو پام هم ونه کړو. موټر ته چې ختو ورمنډه مې کړه، غږ مې پرې وکړ، ما وې ګلشیره زه هوسۍ یمه، ستا همصنفۍ ودرېږه کار مې دی درسره. هغه راته سم دم مخامخ کتل، یوازې دومره یې وویل: بوډۍ پرېږده، وخت مې مه نیسه په شتاب سره یې موټر روان شو. دوړې او خاورې یې راباندې راباد کړې. که خدای دا بې غېرته وشرموي، هېڅ د انسان په سترګه یې هم راته ونه کتل. ته ګوره صابر خان دا به په صنف کې داسې غلی ناست و، چې له چا سره غږېدلی هم نشو. څلور کاله فاکولته یې په یو زوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتلون کې وویله، اوس په دغه حال کې دی.

صابر خان وویل: خورې راځه، چې ځو، هېڅ پسې زړه تړل نه دي په کار. ورو ورو به ځو، مشغولتیا به هم کوو. هوسۍ خورې مونږ چې لومړی پاکستان ته رامهاجر شو په باجوړ کې یې زړې زړې خیمې راکړې، د خېمو کلی جوړ شو، راشن پاسونه یې په مهاجرو ووېشل. کله چې هوا مخ په تودېدو شوه او بیا چګې اوړی شو، په خېمو کې ګوزاره ګرانه شوه، له خېمو نه خلک پورته شول. په بېلابېلو ځایونو کې ورته کمپونه جوړ شول، ځینې خلک پېښور ته وکوچېدل. ګوزاره ګرانه شوه، ته باور وکړه، چې مونږه به سهار راووتلو مزدورو لپاره به ودرېدو، چا به له ځان سره کار ته بونه تلو بېرته به کور ته لاړو. ځو ځلي پولیس زما وړوکی کراچۍ، چې مېوه مې پکې خرڅوله چپه کړې ده او رد بد یې راته ویلي دي. ښه به مو لیدل، چې د ډېر آب خلک به بې آبه شول. د افغانانو بې عزتي شوې ده، غریبي او بې وسي خو پرېږده. ډېر ماشومان بې دوا او بې درمله د پېښور په مېرو کې قتل شول.

صابر خان له مانه مخکې روان و، شاته به وړپسې خپلو څپلو دوړه کوله، زما سینه ونښته، ساه مې بنده بنده کېده، صابر خان ته مې ورغږ کړ: وروره لږه دمه به وکړو، ساه مې نښلي.

هغه زر مخ راواړاوه، ویلې ښه ده. زما خوا ته په ما پسې راوګرځېده، له لاسه یې ونیولم او د یوې ونې لاندې یې کېنولم. هغه شاوخوا پام وکړو، چې ګنې اوبه پیدا کړي. هلته وړاندې په یوه لږ واټن کې د څاه ارهټ تاوېده. دی ورغی، چې اوبه راوړي. ما ونې ته تکیه ووهله، په زړه کې مې تېر شول، زه خو د ډېر عمر ښځه نه یم، د پاکستان جبل بوډۍ کړم، له خپل سهار او وړوکي زوی نه یې خلاصه کړم، له هر څه نه د پاکستان راتګ خلاصه کړم او لا اوس هم دلته پکې او سېږم. نه نه نوره به یوه شپه هم پاتې نه شم.

صابر خان راته غږ کړ: خورې اوبه مې راوړې، ښې یخې اوبه دي.

هغه لوټه د اوبو ډکه کړې وه، ماته یې ونیوه، ویل یې خورې دا اوبه وڅښه. ما له اوبو نه یو ګوټ وکړو، مرۍ مې لمده شوه، مخ ته مې هم یوه لپه اوبه واچولې، دواړه پښې مې هم لمدې کړې. صابر خان ته مې دوعا وکړه، هغه پخپله سپینه ږېره لاس تېر کړو، د لوټې نه یې اوبه وڅښلې، غاړه یې تازه کړه، ویل یې:

خورې اوس خو لږه ښه شوې؟

ما وې هو وروره بیخي ښه شوم. ویل ښه نو زه به دا لوټه بېرته یوسم، بیا به په کرار کرار کور ته ځو. ما وې ښه ده وروره په عذاب شوې. هغه د اوبو لوټه ارهټ ته یووړه او بېرته راغی. موږه دواړه کور ته روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته لا یو ټوټه مزل پاتې و، ما صابر خان ته وویل: وروره یوه خبره د سره شریکوم. ستا نظر مې اخیست. صابر خان وویل:

مهرباني وکړه خورې ولې تاسې خو خبره وکړئ.

ما وې وروره! د الله تعالی کارونه خو د الله دي، مګر له مانه زما ژوند، زما هرڅه رانه د پاکستان په راتګ کې له لاسه لاړل، بې موجبه، بې ګناه یې لس کاله رابانډې په جېل کې تېر کړل، بې وخته بوډۍ شوم. نور مې دلته یوه شپه هم زړه نه غواړي، چې اوسم. په هر ترتیب چې کېږي، خپل کور و کلي ته ځان رسوم.

هغه وویل: خورې په کور کې به مشوره وکړو، هر څنګه چې دې خوښه وه، هغسې به وکړو.

ـ رښتیا صابر خانه! اوس خو به جنګونه نه وي؟

ـ نه نه خورې اوس خو طالبان په واک کې دي، د ملا عمر اخوند پاچاهي ده، پوره امنیت یې راوستی دی، دا نورې تنظیمي ډلې ټپلې یې کونج ته کړې دي.

صابر خان پښه ونیوله، پخپل ځای ودرېد، خپلې سترګې یې شاوخوا وګرځولې، بیا ماته راوړاندې شو، په ورو او غلي اواز یې وویل:

نیم د پاکستان پوځ ورسره دی، هسې خبره د طالب ده، خو دا تور مخي پنجابي ورسره دي. مخ یې ببرته ستون کړو د کور په لور یې ګام واخیست. تر کوره یې د پاکستان له حکومته سر ټکاوه، کور ته ورسېدو. د صابر خان مېرمن ډوډۍ تیاره کړې وه، هغې لومړۍ له مانه پوښتنه وکړه، ویل یې:

هوسۍ ترور! څنګه چل وشو، قوماندان مو ولید.

ـ هو خورې ومې لید، خو د هغه زړه د تیرې دی، هډو یې خبرې هم راسره ونه کړې. اوس خو بدل دی، هرڅه بدل شوي دي، زړه پسې تړل په کار نه دي.

موږ ډوډۍ وخوړه او چای ته سره ناست وو، ما صابر خان ته بیا د خپل تګ په برخه کې ورته یاده کړه. هغه لږه شېبه غلی و، بیا یې ځواب کې راته وویل:

خورې ډېره ښه خبره ده، خو لومړۍ به زه او ته په دې باب ښه ځان پوه کړو، بیا همغسې وکړو.

ـ وروره ته په دې باب څه فکر کوې؟ زما خو فکر او عقیده خو ځېدلې ده، سم سوچ نه شم کولای، ته چې هرڅه راته وایې، همغسې به وکړو.

ـ هوسۍ خورې، زه خو داسې نظر لرم چې لومړۍ ته کوم ځای ته غواړې، چې لاړه شې؟ او هم دا ووایه، چې هلته څه کول غواړې، چې ویې کړې؟ چې زه ستا په پلان پوه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هغه دې پوښتنو ته په ځواب کې غلې پاتې شوم، هغه خپله پیاله پورته کړه او غړپ یې ترې وکړو. د صابر خان مېرمن زموږ خوا ته کېناسته، ما ورته وویل:

زه غواړم چې لومړی خپل کلي ته لاړه شم، که څوک ژوندي پاتې شوي وي او د سهار څوک نږدې خپلوان په کلي کې موجود وي، پیدا یې کړم او بیا ترې د سهار او د خپل زوی په باب پوښتنه وکړم، چې یو ځل دومره څوک پیدا کړم پیا به نورې لارې چارې لټوو.

صابر خان وویل: ما خو اورېدلي دي، چې د کلي ځینې کسان له پېښوره تللي دي، په کلي کې دوباره څه ناڅه ژوند پیل شوی دی. ولې په دې پوه نه یم، چې څوک به تللي وي؟ خدا ېږو زه خو نشم تلای، ځکه چې له طالبانو سره نه یم، نو ځکه خو په ځان ډارېږم، خو زما یو دوست دی او هغه اړیکې له طالبانو سره لري. یو ځل به ورسره ستا د تګ خبره وکړم، کېدای شي ګوندې له ځان سره دې بوځي. د هغه دلته هم پوخ کور دی او هلته یې هم ښه واک شته دی. په کلي کې به درسره ستا په هر مشکل کې مرسته وکړي. په ځینو کارونو کې ما ازمېښت کړی دی، ښه سړی دی. مونجې وریجې رېږه ېي ده، تیار دلته راغلی دی زه به ورپسې همدا اوس ورشم خبرې به ورسره وکړم. ستا په باب به یې پوره پوه کړم. باور لرم، چې پوره مرسته به وکړي.

زه لمانځه ته پاڅېدم او هغه په هغې سړي پسې لاړو وېل زه به د مازیګر جمه د هغوی په جومات کې وکړم، که په جومات کې مې ولید لا ښه ده.

زه چې له لمانځه نه وزګاره شوم، چرت کې لاړم (هغه زموږ کلا او هغه کلی به هغسې ودان وي او که؟ په لومړي ځل چې له سهار سره له کابل نه کلي ته راغلم، هغه خلک، هغه عزت او هغه خوشالي، له ما سره د سهار د خپلوانو مینه او محبت څومره خوږې شېپې ورځې وې) له سترګو نه مې اوښکې جاري شوې، تر ډېره وخته ځای پرځای ناسته وم. د صابر خان مېرمن راپسې راغله، له لیرې یې راغږ کړو:

ترور جانې راځه دې پکې خوا ته رانږدې شه ګرمې ده. ما خپلې اوښکې وچې کړې، د هغې خوا ته ورغلم. مخامخ پکې ته کېناستم. د هغې زامن او لوڼه یو پر بل پسې رانوتل، ترڅو چې خړه لګېده. د کور ماشومان او لویان ټول رانوتل. زه د صابر خان په تمه وم، د هغه د راتلو شېبې مې شمارلې. په دې کې د ماښام ډوډۍ تیاره شوه، د صابر خان مېرمن وویل: موږ او تاسو به ډوډۍ وخورو، هغه معلوم نه دیو چې کله راځي.

د ماخستن تر لمانځه وروسته صابر خان راغی، مېرمن یې ترې د ډوډۍ پوښتنه وکړه، هغه وویل: ډوډۍ مې خوړلې ده. د چای پیاله یې ورته مخې ته کېښوده، زه لا د کوټې مخې ته په لمانځه ولاړه وم. لمونځ چې مې خلاص کړ، ورننوتلم، ستړي مشي مې ورته وویلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته یې اشاره وکړه، ویلې راځه خورې دلته چې نږدې په دغه توشکه کېنې. زه د هغه خوا ته په توشکه کېناستم. ماته د صابر خان مېرمن د چای پیاله مخې ته کېښوده، صابر خان بې له دې، چې ما ترې پوښتنه کړې وای، ویې ویل:

خورې ښه شوه سړی مې ولید له جومات نه یې له ځان سره کور ته بوتلم، ټولې خبرې مې ورسره وکړې. ما چې ستا د ژوند کیسه هغه ته وکړه، لومړی هک پک حېران پاتې شو، ډېر خپه او ستومانه شو، ډېره شېبه غلی و، بیا یې ماته داسې وویل:

داسې به وکړو، چې خدای بې کوي، زه به یې خپل کلي ته ورسوم او په کلي کې به چاته وظیفه ورکړم، چې کمک ورسره وکړي. دده چې هر ډول مشکلات و، هغه به ورسره مرسته کوي. زه پخپله ته پوهېږې، چې په جلال آباد کې ډېر مصروفیت لرم، له دې سره پخپله نشم ګرځېدلی. ولې یو تن به ورسره کړم، ددې خدمت به کوي.

ما وې خدای دې سرلوړې لره صابر خانه وروره! له ما سره دې ډېره نیکي وکړه، الله دې مه بدرنګوه. رښتیا وروره پوښتنه دې ترې ونه کړه، چې څه وخت ځي؟

ـ خورې سبا نه بل سبا ته ځي.

ما وې ښه شوه په لنډو ځي. صابر خان راته وویل:

هوسۍ خور! ته چې ځې په خیر څه خرڅ مرخ درته تیار کړم، خو تشویش مې درسره دا دی، چې ته به په کلي کې یوازې څه وکړې؟

ما وې صابره وروره! هلته خو پښتو ده، غیرت دی، دومره څوک به پیدا شي، چې مرسته راسره وکړي.

صابر خان زما خبره ونیوله ویې ویل: اګرچې دغه سړی، خو پوره لاپه راته وکړه، ویې ویل چې ته بې فکره اوسه، هېڅ مشکل به ورته پېښ نشي.

ـ صابر خانه وروره! ډېرې پیسې راسره وي، تصادف دا ښه و چې زما د لاس او غاړې بکس تر اخره راسره پاتې و او ښې پوره پیسې پکې وې. کیسه خو یې داسې ده، چې کوم وخت یې له مانه تحقیق کاوه، په هغو ورځو کې هغه زما ترجمان، چې یو پښتون هلک و، خو د پنجابي ژبې ترجماني یې ماته کوله، هغه راسره دا مرسته کړې وه، چې ځینې افغانۍ یې راته ډالر کړې وو او څه پیسې یې راته کلداري کړې وې. په جېل کې مې خپله ګوزاره کوله، یو څه پیسې راسره پاتې دي، تاسو ته تکلیف نه درکوم. دا چې زما دومره خدمت تاسې وکړو، تر قیامته به یې نه هېروم، الله دې ستاسو مددګار شي.

هغه خوشاله شو، ویلې د خور غوندې حق راباندې لرې، هر چېرې چې لاړه شې، زه به دې خامخا پوښتنه کوم، هېڅ تشویش مه کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه تېره شوه، سبايي وختي صابر خان او ښځه يې بازار ته لاړل، ماته يې جامې ګنډلې وې، يوه چادري يې راته واخيسته، نوې څپلۍ يې راته واخيستې، ما وې وروره دې نويو جامو او شيانو ته څه ضرورت و، زه خو بوډۍ ښځه يم او دا نوې جامې راسره ښې نه ښکاري. د صابر خان مېرمن وويل:

ترور جانې! خرې جامې مې درته جوړې کړي دي، ستا د شان سره مو هرڅه درته برابر اخيستي دي.

ما وې کور مو ودان مهاجر خلک ياست، دومره تاوان مې درواړاوه. دواړو ويل: نه نه دا څه تاوان دی او ته په موږه ډېر حق لرې.

ما زيګر صابر خان بيا د هغه دوست کره ورغی، چې د سبا تګ په باب ترې پوښتنه وکړي. هغه د ماښام لمونځ کور ته راروساوه، د مانځه نه وروسته يې وويل: خورې سبايي وختي به د هغوی کره ورځو. هغه ويلې وختي حرکت کوو، چې په رسمياتو کې جلال آباد ته ورسېږو.

سبايي وختي مې د صابر له مېرمنې نه د تلو اجازت راواخيست، هغې بېچاره اوښکې توبې کړې، ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، صابر خان راسره د هغې دوست کره لاړ. مونږ چې وروړسېدو، هغه دروازې ته راوتلی و. ويلې راغلئ صابر خان ويلې و. ماته يې وويل:

خورې سترې مشې. ما مخ پټ کړی و، خالي سترګې مې ښکارېدې. په جګ اواز يې وويل:

زما خور يې او زه دې ورور يم، هېڅ خپګان چې ونه کړې، ټول مشکل به دې الله اسانه کړي.

د صابر خان نه مې اجازت واخيست، لاس مې ورته موچي کړل، ډېر خپه او ستومانه ښکارېده، زما ستونی ژړا ونيو، د هغې په سترګو کې مې اوښکې ښکته پورته وځغلېدې، هغه رانه پاتې شو او زه د هغه دوست طالب ګل خان سره روانه شوم. د لواړګي د موټرو هډې ته ورسېدو، ما د ګل خان نه پوښتنه وکړه:

وروره په تورخم به ورځو که......

هغه وې هو خورې په تورخم به جلال آباد ته ځو.

په زړه کې مې تېر شول د تورخم سرحد خو راباندې لس کاله جېل تېر کړو، دا ځل.....

ګل خان بيا وويل: خورې ته زړه ښکته پورته نه کړې، زه درسره يم هلته زمونږ عسکر ولاړ دي، د ېخوا کسان هم پېژنم راځه راځه هغه ګاډی د تورخم او لواړګي ناريوهي، تيار ډک دی.

موټر ته وختو او لږه شېبه پس يې حرکت وکړو. زما کرايې هم ګل خان ورکړه. کله چې په تورخم کې مزي ته ورسېدو، هغه ته مې د کرايې پيسې ونيوې، خو هغه وې خورې ته په ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق لري، پروا نه لري. له سرحده تېر شو، ولې زما زړه په سرحد کې رپېده، ما وې چې بيا مې غېر حق ونه نيسي. له سرحده وروا وښتو، د جلال آباد ګاډۍ ته وروختو، ګل خان لړه شېبه طالب عسکرو سره څه خبرې کولې، بيا موټر ته راوخوت. ما سپيښين تېر جلال اباد ته ورسېدو. له موټره چې ښکته شو، ګل خان راته کړه:

خورې راځه، چې ځو، دلته زمونږه کور دی. دلته مې ورور او کډه يې اوېسګړي، زما زوی هم د خپلو وړو سره همدلته دی. راځه دلته به د هرڅه پوښتنه وکړو، په کرار به کلي ته لاړه شې.

د ګل خان کور ته لاړو، ربښتيا چې کور کې ښځې وې، ما شومان وو، کله چې کور ته ورسېدو، هغه د کور لوی وړو ته وروپېژندم او دا خبره يې ورته وکړه: تاسو ټول به ددې خور پوره پوره خيال ساتئ، پام چې درنه خپه نشي.

ما وې مننه وروره خدای دې ژوندی لره. د کور ښځو ډوډۍ تياره کړه، ګل خان چې ډوډۍ وخوړه ماته يې وويل:

خورې زه ولايت پورې ځم، خپه نشې دا خپل کور وګڼه. يو څه معلوماتونه به هم درته د کلي راوړم.

ما وې وروره په مخه دې ښه شه. په کور کې ګڼه ګونه زياته وه، ټول په لمانځه باندې ښه ټينګ وو، هېڅ قضا يې پرې نه وه.

ماخستين تېر ګل خان او ورور يې کور ته راغلل، زه يې ورور ته وروپېژندم. د ګل خان وررو سيد خان نومېده، خو له ګل خان نه کشرو، مګر د دواړو يو شان سوچه اوږدې ږېرې وې. ربښتيا چې ما وليدل، ځوانانو او سپين ږيرو يو شان اوږدې ږيرې پرېښې وې. په تورخم چې راتېرېدو طالبانو د خلکو ږيرې ورمېچ کولې، که د چا به ږيره لنډه وه، رډ بد به يې ورته ويل.

ګل خان ماته وويل: ترور خپه شوې خو نه يې؟

ما وې نه وروره دې خوښ دو زما ډېر قدر وکړو. خپل کور يې ګڼم، تاسې خو زما ورونه ياست. ګل خان ويل ترور زموږ ډېر کارونه دي، دا ورور مې په ولايت کې اداري مدير دی. له والي صيب سره وځنډېدم، نور څوک مې لا نه دي ليدلي. اوس به ځينې معلوماتونه سيد خان راکړي. سيد خانه د سيند نه پورې کليو کې څه حال دی؟

ـ کراري ده لالا هېڅ مشکل نشته دی. په دغو کليو کې يوازې نه، بلکې په ګرد مشرقي کې ارامي ده. ټول خلک د شپې او ورځې له يو ځای نه بل ځای ته ځي راځي، خالي په پنجشېر او شمالي کې ځای ځای ډزې مزې کله ناکله کېږي. درته ويلی شم، چې په ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې امنیت دی، تر ننه پورې کومه خبره نشته دی.

ــ وروره ما خو درته په لاره ددې ترور د کلي نوم وا خیست، رښتیا چې هلته زموږ طالبان ستاسې په نظر داسې څوک به پیدا شي، چې دې ترور سره مرسته وکړي؟

سید خان لومړی لږ غلی شو، د چای پیاله یې کېښوده، خپله ږیره یې په موټي کې ونیوله، ویې ویل:

ولسوال ته به ووایو، چې د دوی د کلي یو تن طالب راولېږي. سهار به ورته ټیلفون وکړم، څوک به راولېږي.

ګل خان دستي ماته وویل:

ترور جانې سبا ته به په خیر سره ستا کار وشي، اوس به ارام وکړې، ستړې یې کرار ویده شه.

سید خان خپلې مېرمنې ته وویل: هله دې ترور ته ځای برابر کړه، چې ارام وکړي، بېچاره ګی ستړې ده، چې بیده شي.

زه د ګل خان دوی په اجازه سره بلې کوټې ته د خوب لپاره لاړم، په بستره کې مې چې په بالښته سر کېښود، سمدستي خوب وړې وم. سهار وختي لمانځه ته پاڅېدم، ګل خان دوی جومات ته جمعې ته تللي وو. لمر په غرونو ختلی و، چې کور ته راغلل. زه یې هم د سالون کوټې ته وروغوښتم. د سید خان مېرمنې چای راوړو، ټولو په ګډه سره چای وڅښلې. له چای نه وروسته هغوی دواړه له کوره ووتل. ګل خان چې وتلو ماته یې وویل:

ترور ستا په اجازه مونږ لاړو، ته چې قید نه شې، هر کله چې خسته شوې نسیمه به دې بیرون ته وباسي.

ما وې نه نه وروره ولې قید شم، ځئ په مخه مو ښه شه. هغوی لاړل او زه په کور کې له ښځو سره پاتې شوم. د غرمې لس بجې وې د سید خان مېرمنې د کور کارونه سرته رسولي وو. زما خوا ته راغله، په سالون کې راسره خوا ته کېناسته، ویې ویل:

ترور چې خپه نه شې، زمونږ ددې کور کارونه هېڅ غوڅون نه لري، تر اوسه مې ستا سره هېڅ د زړه خواله ونه کړه. له پرون راهیسې مې درسره څه خبرې نه دي کړي. خیر دی اوس به درسره خبرې وکړم. رښتیا ترور جانې ستا دا خبرې خو ددې ځای د خلکو په شان نه دي کنه؟

ــ هو لورې زه خو په اصل کې د پکتیا یمه، خو دلته ستاسې دې سیمې ته نصیب قسمت راوستې وم.

ــ هغه څنګه ترور.

مجبوره وم، چې خپله تېره کیسه مې ورته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــ لورې زما د ژوند کيسه مه اوره، ستومانه کېږې. د هغې لا سودا زياته شوه، خوا ته مې ښه راوړاندې شوه، ويلې ترورجانې زه دې هم لور يم که...؟

په زړه کې مې تېر شول (ما وې پرېږده، چې زما په کيسه هر څوک خبر شي.) هغې ته مې د خپل ژوند تېر سرگذشت بيان کړو، لا ټوله کيسه مې خلاصه نه وه، چې د هغې په مخ اوښکې راماتې شوې. زما هم ستونی راډک شو، ولې کيسه مې ورته تر پايه تېره کړه. هغې راته کتل، سترگې يې رانه نه ويستلې، يوه يوه اوښکه به يې راوڅڅېده. زما له خوا پاڅېده، ويل توبه خدايه دا څنگه مسلماني شوه؟ غږ يې کړ: ترور زه به درته چای راوړم. ما پخپلو سترگو لاس تېر کړو، په شونډو مې ژبه ووهله، خو مرۍ مې وچه وچه کېده. د گل خان مېرمن چای راوړو، پياله يې راته په مخکې کېښوده. نسيمه له بيرون نه راغله، خپل وړوکی ورور يې له لاسه نيولی و، مور يې ورته وويل:

نسيمې لورې ! ا ترور به بيرون ته وباسې، چې لږه وگرځي، زه به ډوډۍ تياره کړم. هغې ويل ښه مورجانې ان تر ډنډ غاړې پورې به لاړ شو. له چای نه وروسته له نسيمې سره بهر ته ووتلم، نسيمې ويلې: ترور د ډنډ غاړې پورې به چکر ووهو.

ــ بچۍ ډېر ليرې مې مه بيايه، چې زه دومره شيمه نه لرم. نسيمه چې ايله به د يارلسو کالو وه، غوښنه مسته جلکۍ ښکارېده. سپينه ښکلې جينۍ وه، ودرېده ويلې ترورجانې د ډنډ غاړه نږدې ده. لاس يې ونيوه، ويلې هاغه د پيپل ونې، چې ښکاري هلته د ډنډ غاړې بازار دی.

ما وې لورکۍ راځه دلته به وگرځو، بېرته به کور ته ځو. د ماسپښين د لمانځه وخت رانږدې دی، چې مونځ رانه قضا نه شي. هغې د ډنډ بازار سره علاقه وه، غلې يې وويل: ښه ده چې ته وايې نو....

يوه شېبه وگرځېدو، نږدې دوکانونه او بازار مو له سترگو تېر کړل(په زړه مې پخوانی وخت چې کوم وخت به له سهار سره جلال آباد ته راغلم، نو څومره به په دې بازار کې سره وگرځېدو.) تير شول. نسيمې راته راوکتل، ويلې يې ترور څنگه ورو شوې؟ ستړې خو نه شوې؟

ــ نه نه لورې، هسې دا بازار راته نا اشنا ښکاري. په تلو تلو کې د کور دروازې ته ورسېدو د نسيمې مور چې په اشپزخانې کې يې پخلی کاوه، راغله ويې ويل:

ترور جانې راغلې؟

ــ هو لورې راغلو، وخت د لمانځه دی. دغه ورځ مې تر بېگاه پورې په سوچونو کې تېره کړه، ما وې چې د کلي شرايط به څنگه وي؟ څوک به راسره مرسته وکړي او که نه؟ همدا سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوري ډېرې پوښتنې به مې په زړه کې ګرځېدې. ماخستن تېر سید خان او ګل خان دوی دواړه کور ته رانغوتل، مونږه د سالون په کوټه کې سره ناست وو، چې هغوی راغلل. سید خان راته وويل:

ترور خپه شوې خو به نه يې؟

ما وې نه نه وروره زما خو دومره خیال ساتل کېږي، چې څه درته ووایم. د ګل خان مېرمن دې رب ښاده لري، پوره پوره خيال مې ساتي.

سید خان او ګل خان ته د ګل خان مېرمن ډوډۍ تیاره کړه، دواړه په ډوډۍ کېناستل، زه د ماخستن لمانځه ته پاڅېدم. ما چې تر څو لمونځ خلاصاوه، د ګل خان مېرمن راغږ کړ:

ترور که مونځ دې خلاص کړی وي، راځه چې سید خان لالا دې غواړي.

له دوعا کولو نه وروسته د سالون کوټې ته ورغلم، هغوی ته یې د چای پیالې ډکې کړې. ماته یې هم پیاله مخې ته کېښوده، سید خان وويل:

ترور سبا سهار ته به ستاسې د کلي يو تن راشي، وبه ګورو چې هغه څه کولی شي؟ خبرې به ورسره وکړو، معلوماتونه به ترې واخلو. که ستا زړه ومنله او مشکل دې حل کېدی شو، ورسره لاړه به شې او که څه ستونزې موجودې وې، بيا به بله چاره ګورو، ته هېڅ تشويش مه کوه.

ـ نه وروره تشویش ولې وکړم، خو هسې وایم چې زموږ په کلي کې به څوک وي که نه؟ زمونږ د نزدې خپلوانو نه به څوک پاتې وي او که نه؟ نور خو شکر دی جنګ کړی نشته دي، داسې راته ښکاري چې ارامي ده.

ګل خان وويل: ترور د امنیت په باب خو هېڅ فکر مه کوه، طالبانو په ټول ملک کې امنیت راوستی دی، هغه خبرې لاړې انشاء الله چې ټول کارونه به دې سم شي.

سید خان وويل: توکل په خدای دی، سبا ته به معلوم شي. ترور جانې که خوب درځي ځه لاړه شه، بې غمه ويده شه. د ګل خان مېرمن راته وويل: راځه ترور جانې ځای مې درته جوړ کړی دی، چې بیده شې.

له دواړو مې اجازه واخيسته او په بله وټه کې په بستره کې پرېوتم.

خوب نه راتلو، اوښتم رااوښتم، په زړه کې مې ګرځېدل (سبا ته به څنګه سرې راځي او څه به وايي؟ او هغه زموږ کلا به ودانه وي؟ څوک به پکې وي او که....؟) رښتيا چې کلي ته ورسېدم، لومړی به د سهار د تره او ماما پوښتنه کوم، بیا به خپل کور ته ورشم، عجبه ده زه به کنې بیا خپله کلا او کلی ووینم، خو چې سهار....؟ اوښکې مې وڅڅېدې، دغه شپه مې شوګیر کړه، تر سهاره مې سترګه ورنغله. سبايي وختي ټول ويده وو، چې زه پاڅېدم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمانځـه تـه پورتـه شـوم. لـه کـوټې نـه ووتلم، رڼـايي لګېـدلې وه، مـالا اودس کـاوه، چـې لیـرې لـه کـوم جومـات نـه د مـلا اذان غـوږ تـه راورسـېد. سـید خـان او ګـل خـان دواړه کـوم جومـات تـه جمعـې تـه لاړل، د ګـل خـان مېـرمن هـم راپورتـه شـوه، هغـې هـم د لمانځـه بنـدوبس کـاوه. مـا چـې لمـونځ وکـړو، د خپـل خـوب پـه ځـای کـې مـې ډډه ووهلـه، پـه ځـای مـې سـترګې ورغلـې وې. یـو وخت راته د ګل خان مېرمن اواز کړ:

تـرور جـانې! پاځـه چـای تیـار ادی. زه چـې سـالون تـه ورغلـم، سـید خـان او ګـل خـان دوی سـره د ورو په چایو ناست وو. دواړو وویل:

راځـه تـرور جـانې دې بـرې غـاړې تـه راشـه، دغـې توشـک بانـدې کېنـه. مـوږ لا پـه چـایو ناسـت وو، چـې بیـرون دروازه وټکـول شـوه، د ګـل خـان یـو وړوکـی زوی ورغـی، کتـل مـو چـې پـه منـډه بېرته راغی، خپل پلار ته یې وویل:

دادا څوک سړی راغلی دی، تا غواړي.

هغـه پـه چـالاکۍ دروازې تـه ورغـی، لـږه شـېبه پـس چـې راغـی، ویـې ویـل: د تـرور د کلـي نـه یـو سړی راغلی دی، په حجره کې مې کېناوه، هله چای ورته تیارې کړئ.

ګل خان وویل: زه به له هغه سره په حجره کې کېنم.

سید خان وویل: تاسو هغه ته چای مایي وروړئ، موږ به هم درشو.

لـږه شـېبه وروسـته سـید خـان لـه خپـل ځایـه پاڅېـد، ویـې ویـل: تـرور جـانې زه بـه ورشـم او پوښتنې به ترې وکړم، ته به بیا وروسته ورسره وګورې.

پـه دې کـې زه او د ګـل خـان مېـرمن سـره پـه خبـرو کـې وو، چـې سـید خـان راغـی. ویـل یـې تـرور جـانې دا زلمـی، چـې راغلـی دی دا زمـوږ ملګـری دی، مـا تـرې ستاسـې د کلـي پـه بـاب پوښـتنې وکـړې، ویـې ویـل، چـې کلـی لـه خلکـو ډک شـوی دی، خـو دا زلمـی دی، د کلـي هغـه پخـواني خلـک نـه پېژنـي. خـو دی وایـي، چـې پـه کلـي کـې هـېڅ ډول مـشکل نـشته دی. مـا ورتـه سـتا د بیولـو او پـه کلـي کـې سـتا د خـدمت کولـو ویلـي دي، د هـر ډول منـډې رامنـډې خـدمتګار دی. یوازې دا نه، بلکې په کلي کې به دده غوندې نور هم ستا په خدمت کې وي.

ما وې ښه ده، چې داسې وي، نو ستا په اجازه به ورسره لاړه شم. سید خان وویل:

هـو تـرور لـه ده سـره بـه لاړه شـې، زه بـه دې څـو ورځـې وروسـته پوښـتنه وکـړم، هـېڅ فکـر ونـه کړې، چې ګنې پوښتنه دې نه کوم.

خپـل پنـډکی مـې راواخیـست، د ګـل خـان مېـرمن نـه مـې د تلـو اجـازت واخیـست، هغـه خـواره کـې بیـا راغـاړې وتـه، اوښـکې یـې تـویې شـوې، مـا یـې بچـي ښـکل کـړل او هغـه مـې هـم پـه سـترګو سـترګو ښـکل کـړه، د حجـرې دروازې پـورې یـې راسـره مخـه ښـه وکـړه، حجـرې تـه ورننـوتم. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توري رېږي نری لور زلمی راپاڅېد ، سټړي مشي يې راسره وکړه، هغه لاس نه راکاوه، خالي د خولې د سر سټړي مشي بې وکړه. کټ ته کېناستم، سيد خان هغه ته وويل:

وروره دا ترور به خپل کلي ته رسوې، هر خدمت چې يې و ، مرسته به ورسره کوې.

طالب زلمي وويل: څه چې د الله رضا وه، هغسې به کيږي. تاسې ډاډه اوسئ. دې ادې ټول خدمت په وشي. په دې وخت کې سيد خان او ګل خان دواړو جېب ته لاس تېر کړ، پيسې يې راوويستې، ويلې هن دا کرايه د موټر درسره واخله.

ما وې شته راسره تاسو ځان مه په عذابوئ، هر څو مې چې ورته وويل، هغوی راته په جېب کې پيسې کېښودې. تر دروازې راسره راووتل او مخه ښه يې راسره وکړه.

زه او هغه زلمی روان شو ، هغه رانه مخکې شو يوازې دومره يې وويل: ادې ما پسې راځه، چې د موټرو ځای ته ځان ورسوو. هغه مخکې او زه ورپسې وم، په بازار کې روان شو. په بازار کې تلو تلو په يوه ګڼ بازار ورغلو ، هرڅه راته نااشنا ښکارېدل، يو ځای ته چې ورسګدو ، د ميوو ډک ډک دوکانونه، په دوکانونو کې د انګور وانښکي په تارونو کې راځړېدلي وو. هر ډول وچې او تازه ميوې په دوکانونو کې لکه خرواړونه ډېرې ډېرې پرتې وې، سمدستي مې زړه کې تېر شول، دا خو به هغه دوکانونه وي، چې کله به زه او سهار له کابله راغلو ، نو خامخا به مو پکې مالتې او سنترې رانيولې او بيا به د کلي په لور روان شو. په دې وخت کې لږه پيسنبه نيولې شوم، د کلي نه راغلی زلمی رانه مخکې لاړ، مخ يې راواړاوه، ودرېد او ماته بې کتل، زما زړه راډک شو ، ستونی مې ونيول شو ، ټيکری مې په سر راخور کړو ، ورو ورو مې ګامونه واخستل، هغه راته هم پښه نيولی شو. زه چې ورنږدې شوم، وې ويل:

ادې څنګه په تکليف خو به نه يې؟

ـ نه نه بچې هسې ددې بازار يوه پخوانۍ خاطره مې زړه کې راوګرځېده، ځکه ورته ودرېدم.

هغه زما له حاله څه خبر و ، ويلې ادې په کرار کرار راځه لږه لاره تر هدې پاتې ده. زما په زړه همغسې د غم څپه زياتېدله.

د جلال آباد ښار ليدلی نه و ، پخواني يادونه مې قدم په قدم يادېدل. په تېره بيا هغه د لومړي ځل له سهار سره يو ځای دې ښار ته راغلم. هغه شېبې مې راياد شوې، ګامونه مې ورو ورو اخيستل، راغږ شو: ادې و ادې، هله زر راځه، چې موټر تيار دی. هغه له لاسه ونيولم او موټر ته يې ورپورته کړم. کلينر په جګ اواز ويل: ځه له خيره.

ګاډی روان شو ، د ښار او بازار دوکانونه يو پر بل پسې پاتې کېدل، ترڅو موټر له بازاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووت. ښه شېبه وروسته کچه سړک مخې له راغی. کله به موټر په خاورو او دوړو کې پټ شو، خپل مخ او سترګې مې په ټیکري پټې کړې، موټر روان و، اوږده شېبه وروسته موټر ودرېد، خلک ترې ښکته شول. ماته طالب زلمي وویل:

ادې راځه کلي ته راورسېدو. زما تلوسه وه ان له موټره مې پام وکړو، ما وې چې هماغه زموږ کلی دی او که...؟ هغه راسره مرسته وکړه، له لاسه یې ونیولم، له موټره ښکته شوم. خپل ټیکری او جامې مې له دوړو او خاورو نه وڅنډلې، خپله غوټه مې تخرګ کې ونیوله، سترګې مې وغړولې، وړاندې کلی ښکاره شو. موټر ودرېد، دوه موټرې نورې هم ولاړې وې، کلي ته راغلي خلک د کلي په لور وخوځېدل، زلمي راته کړه: ادې دغه کلی دی، اوس به نژدې ورشو. خپل کور به دې وپېژنې.

د هغه له دې خبرې سره، چې خپل کور به دې پکې وپېژنې، ښځ مې زړه ته سهار او د هغې مور (خوابښې مې) سترګو ته ودرېدل، په سوچ کې شوم، هغوی به په کلا کې...؟ ګمان کوم چې کلا به شاړه وي، هېڅوک به ورکې نه وي، د هغې وخت د کلا دننه دالان کوټې او د کلا برج رایاد شو. پښې مې لنډې ګنډې شوې، طالب زلمی راته ودرېد، پوه شو، چې زه نشوم تلای، راوګرځېد او خوا ته مې راغی، ویې ویل: ادې څنګه تکلیف خو به نه لرې؟

ـ نه نه بچی هسې پخوانی وخت مې رایاد شو، رښتیا قربان دې شم ستا نامه څه ده؟

ـ ادې زما نوم ګل نور دی، ددې کلي د پېروز خان زوی یم، پلار مې روسانو وژلی دی، پخوا چې روسانو په دې کلي بمبار کړی و، ددې کلي ډېر خلک پکې شهیدان شوي وو، ماته د هغې وخت جنګونه، نه دي معلوم، خو مشران وایي چې د کلي ډېر اوسېدونکي په هغې وخت کې له منځه تللي دي.

په خبرو خبرو کې د کلي مخې ته راورسېدو، د ماسپښین دوه بجې وې، چې مونږه د کلي مخې ته ورسېدو. ګل نور راته وویل:

ادې پام وکړه دا کلی دې وپېژانده؟

ما ټول کلی له نظره تېر کړ، هغه زموږه کلا او د کلا لوړ بورج مې په نظر رانغی، د کلي د هر کور دېوالونه نړېدلي وو.

ـ ګل نوره بچی زموږ د کلا هغه لوړ بورج کوم دی؟

ـ ادې زه چې د کوم وخت نه دې کلي ته راغلی یم، دا کلی مې همدغسې وران لیدلی دی، ما پکې لوړ بورج هېڅ نه دی لیدلی. له خلکو مې ځینې کیسې اورېدلي دي. په دې وخت کې د کلي په یوه کوڅه ورسم شو، خو ما پکې خپله کلا ونه لیده. ګل نور وویل:

ادې جانې کېدای شي ستاسې کلا به د کلي هغه بل اړخ ته وي. دا سړک نوی دی کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتېر شوي دي، پخواني سړک د کلي ښي اړخ ته و. ته راځه راځه زما د بابا نه به د هر څه حال احوال واخلو.

ـ ستا بابا؟

هو زما بابا د دې کلي يوازيني پخواني سپين ږيري پاتې دي، هغه ته به هر څه معلوم وي.

مور دواړه په خبرو خبرو کې د کلي په کوڅه کې وړاندې تللي وو. هغه يوې دروازې ته ودرېد او دروازه يې وټکوله. لږه شېبه کې دروازه خلاصه شوه، په دروازه کې يوه پېغلوټې جينۍ راووتله، مور ته يې پام وکړو، ويلې لالا ستړی مشې. يوه شوم چې د ګل نور خور ده. ماته يې غلې شان وويل: ستړې مشې ادې! هغې دروازه ښه راخلاصه کړه، ګل نور وې راځه ادې دا زمونږ کور دی. دننه چې ننوتلو د کور په برنډه کې يو بوډا سړی په کټ کې ناست و، بالښت ته يې تکيه وهلې وه، امسا يې د کټ سرته درولې وه. يو د پاخه عمر سړی، چې ببره ږيره، خړ پکول يې په سر و، د ږيرې زيات ويښان يې سپين ښکارېدل. ښه چارشانه سړی و، لګيا و څرخکې يې تاواوه. د وړيو نه يې موټی ډک نيولی و. يوازې يې څرخکې په لاس کې ونيو، ويل: ګل نوره ستړی مشې. ماته يې کړه، ترور ستړې مشې، په خير راغلې. يوه د عمر نه زړه ښځه د کوټې نه راووتله، زما خوا ته راغله، لومړی يې ګل نور ته ستړي مشي وويله، بيا يې ماته لاس رااوږد کړو، ويې ويل:

ترور ستړې مشې، په خير راغلې. نوره ښه ګړه بړه يې راسره وکړه. بوډا چې په کټ کې ناست و، يو لاس يې په تندي کېښود، ماته يې راوکتل، په ګينګړو اواز يې وويل:

خورې ستړې مشې. ما ويل خدای دې ژوندی لره کاکا څنګه يې؟ نور ګل ټولو ته وروپېژندلم، يوازې دومره يې ورته وويل:

د خير ګل اکا له کوره مې دا ادې راوستله، دی وايي چې دا زمونږ کلی دی، ما ترې پوښتنه نه ده کړې، تاسې به ترې پوښتنه وکړئ، که کوم خدمت و، مونږ به ورسره مرسته کوو. نور ګل خپل پلار ته، چې هغه لا همغسې څرخکی تاواوه، وويل. پلار يې د څرخکې تاوول پرېښودل، زما خوا ته رانږدې شو، نور ګل وويل:

ادې دا دی خپل کور دی، چې خپه نه شې. مور ته يې ورغږ کړو مور دې ادې ته ډوډۍ تياره کړه، زه بيرون ته وځم.

مور يې ويل ترور دې بالښت ته ډډه ولګوه، چې دمه شې. زه به درته ډوډۍ تياره کړم، چې خپه نشې. د نور ګل پلار په يوه بل کټ کېګ مخامخ راته کېناست، ويې ويل:

ترور خپه نشې په دې کلي کې د چا څوک يې؟

ما وې وروره زه د سهار صاحب مېرمن يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغــه تــورې ګڼـې ورېځـې پورتــه وارتــولې، ورو يــې لــه ځــان سـره وويــل: سـهار صـاحب؟ کـوم هغــه ســهار چــې پــه کابــل کــې مــامور و د برجــورې کــلا ؟ پــه راډيــو کــې بــه يــې د جمعــې پــه شــپه داستانونه ويل؟

ـ هو هو هماغه سهار.

هغه بوډا ته مخ ورواړاوه، ويې ويل:

دادا ! ستا ورته فکر دی؟ بوډا خپلې تسپې اړولې، ويې ويل: بچی ته ځوک يادوې؟

ـ هغــه د کونــډې زوی، چــې پــه کابــل کــې مــامور و ، وروســته يــې چــې پــه کلــي کــې هغــه لويــه برجـوره کـلا جـوړه کـړه. دادا هغـه نـه و ، چـې د هـرې جمعـې پـه شـپه بـه يـې راډيـو کـې داسـتانونه ويل کېدل او موږ به ورته ناست وو.

بوډا وويل: ومې پېژاند بچی، هغه خو.... !

تــه ودرېــږه دادا. ددې لپــاره چــې بــوډا د ســهار صــيب تېــره کيــسه کولــه، خــو زوی يــې ورتــه پــه خبـره کـې ورودانګـل، لـه دې وجـې چـې زه پـوه نـشم او لـومړی زمـا پـه حـال ځـان پـوه کـړي. بـوډا ماته کتل، خو سم نظر يې نه لګېد ، زوی يې وويل:

ترور ته د هغې کورودانه يې.؟

مـا وې هـو هغــه زمـا خاونـد و. بـوډا او زوی يـې دواړه پـه تعجـب کـې پـاتې شـول، پـه دې وخـت کــې ښــځې لوښــه او چيلمچــي راوړل، ويلــې تــرور لاس وينځــه چــې ډوډۍ وخــورې، ځــښتن يــې هــم راته کړه. ترور ته لومړی ډوډۍ وخوره بيا به نورې خبرې سره کوو.

زه د هغــې لــه مېــرمن ســره لاړم، پــه ډوډۍ کېناســتم بــوډا او زوی يــې خپــل مــنځ کــې ســره څــه خبرې کولې، هغوی ډېر څه وويل، زه ورته متوجې وم. وروسته له ډوډۍ نه يې راته وويل:

ترور ستا به سودا وي، راځه چې ستا سې کلا ته ورشو ، هرڅه به پخپله وګورې.

د کــور ښــځه او مېــړه يــې دواړه راســره شــول، د هغــوی لــه کــوره ووتلــو او پــه کلــي کــې پــه يــوه اوږده کوڅـه کـې ورسـم شـو. لـه کـوڅې نـه چـې ووتـو ، د کلـي بـل اړخ تـه ورسـېدو. مـا بـه د کلـي هـرې کــوڅې او هــر کــور تــه کتــل، د خپــل کــور ليــدو تــه مــې تلوســه وه، تلــو تلــو چــې پــه يــوه ګــوټ وروا وښــتو. ســړي وويــل: تــرور هغــه مخــامخ ستاســو کــلا ده، هغــه بــورج يــې پخــوا پــه ډزو کــې نړېدلی دی.

پـه زړه کـې مـې تېرېـدل، چـې پـه کـلا کـې خـو بـه سـهار او زوی مـې نـه وي؟ کېـدای شـي چـې پـه هغــې وخــت کــې چــا ژونــدي لــه ســينده راوېــستلي وي. نــه پــوهېږم، چــې پــه کــلا کــې بــه څــوک وي نـو؟ څـو ګامـه لا کـلا تـه پـاتې و ، ودرېـدم ښـه مـې شـاوخوا تـه وکتـل، بيـا مـې مخـامخ کـلا تـه ورپـام کړو ، هېڅ باور مې نه راتلو ، چې ګنې دا به هماغه کلی او زموږ کلا وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سړي مېرمن هم راسره وه، هغې وويل:
ترور څنګه ودرېدې؟
ـ هسې لورې دا هرڅه راته ناآشنا ښکاري.
ـ ترور د کلا دروازې ته چې ورسېدو، بیا درته پته لګېږي.

د کلا دروازې ته چې ورسېدو، مخامخ ودرېدم د کلا دروازې او دیوالونو ته مې پام وکړو مې پېژندله. د کلا بورج نړېدلی و، دروازه یې ماته وه، د کلا د مخې بڼ نه و. پخواني خیال کې لاړم، بدن مې ورپېده، ځای په ځای کېناستم. د کلا دیواله ته مې تکیه ووهله، سړي دروازه وټکوله، ښځې زما سر ونیو، ویلې ترور جانې ولې؟ زما له خولې غږ نه خوت، اندامونه مې له کاره ولوېدل، بې هوښه شوم، هېڅ په ځان نه وم پوه شوې. یو وخت مې سترګې وغړولې څه ډېر کسان ښځې واړه سړي ناست دي، دوه ښځو په کراره سره په کټ کې کېنولم، دوه بالښتونه یې راته شاته کېښودل، یوې ښځې په ګیلاس کې اوبه راکړې، سترګې مې شاوخوا ته واړولې،د همغې ښځې مېړه راته وویل:

ترور دا ستاسې کلا ده. یو زلمي ته یې لاس ونیو، چې توره ږیره لوړ سړی و، ویلې دا ستا د خاوند د تره زوی دی. هغه راغی په ما راښکته شو، له خولې یې ووتل: آخ تندار ته؟

ما په غېږ کې ونیوله، له غږه لوېدلې وم، خالي اوښکې مې روانې وې. بیا د هغې مېرمن راغله راغاړې وته، د سترګو په رپ کې د چم ګاونډ ښځې او سړي کلا ته راننوتل. کلا له خلکو ډکه شوه، په یوه پښه لوی واړه کلا ته راننوتل. لکه د خوب غونډې پرېشانۍ یووړم، څه مې نه لیدل، خو دومره مې اورېدل چې هر چا به یو بل ته ویلې: د سهار صیب مېرمن راپیدا شوې ده. د سهار د نوم په اورېدو به مې په زړه چړې منډل کېدې. د خلکو شور او زوږ دومره زیات شو، چې چا د چا خبره نه اورېده. له یوې خوا هوا ګرمه وه او د خلکو ګڼه ګوڼه هم زیاته وه. یو وخت چې مې سترګې وغړولې، یو چا په ګیلاس کې اوبه راته ونیوې. مرۍ مې لمده شوه، پخپل ځای کېناستم. پام مې کاوه د خدای مخلوق په کلا کې راټول شوی و. په کټ کې راسره ناستې ښځې راته په سر ټیکری ساز کړو، ټولو ماته کتل او یو ډول د خپګان په حالت کې لیدل کېدل. یوه سړي په جګ اواز وویل:

خوېندو ورونړو ښه به دا وي، چې دا بیروبار کم کړو، دا بېچاره ګۍ به لږه دمه شي، په کرار او نوبت سره به ورسره وګورئ، اوس همدومره بس دي، راځئ چې ځو.

دوې وویل: سمه ده. خلک په کرار سره له کلا نه ووتل، ښځې هم لاړې، یوازې د کلا اوسېدونکي کسان پاتې شول.

د نورګل پلار او مور چې دواړه راته نږدې ناست وو، زما خوا ته نور هم نږدې شول، ویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل: تـرور ښـه شـو، چې سـتا د خاونـد د تـره زوی شـته دی، دا مېنـه پـرې ټینګـه ده. نـور دې لـه خیـره تکلیـف نـشته دی. اوس بـه سـتا پـه اجـازت سـره درنـه لاړ شـو، بیـا بـه دې احـوال واخلـو. والکه وراره مـونږ به درنـه ولاړ شو، ښـه شوه زمـا زوی نـور ګـل دا تـرور کلـي تـه راورسوله، بیا بـه سره ګورو.

ـ نه نه کاکا جانه ډوډۍ به راسره وخورئ بیا به ځئ.

ـ خیر یوسې دا زمـوږ خپـل کـور دیـو بیـا بـه شـي. پاځېـدل لـه مـا یـې اجـازت وغوښـت او لـه کـلا نـه ووتـل، د کـلا لویـو وړو ورسـره مخـه ښـه وکـړه، د کـور ښـځه او سـړی، بچیـان یـې ټـول رانـه راتـاو شـول. د سـهار د کاکـا زوی شـیر خـان او مېـرمن یـې دواړه راسـره پـه څنـګ کـې کېنا سـتل، شیر خان وویل:

تنـدار کـسم پـه خـدای چـې ستاسـې د ټولـو فاتحـه مـوږ تـه پـه همغـه وخـت کـې شـوې وه او دا دی، چـې تـه الله ناڅاپـه پـه مـوږه رانـو بـستې. دواړو خپـل لاسـونه غـوړونـو تـه یـوړل، خدایـه توبـه توبـه مـې ده، دا څنګـه چـل وشـو. ای تنـدار دا دومـره وخـت نـو تـه چېـرې تـه وې، هلـه کیـسه کوه، چې....

د شـېر خـان دوه پېغلـې لونـې او درې زامـن هـم پـه یـوه ځـای راتـاو وو، مـا ورتـه خپلـه کیـسه تېـره کـړه، ولـې ماشـومان ناسـت وو، هغـه ځینـې زیـاتې چـې راسـره شـوې وو، پـه اصـل شـکل مـې ورتـه ونـه ویلـې، خـو نـوره ټولـه کیـسه مـې ورتـه بیـان کـړه، ټولـو لویـو وړو سـم پـه سـلګو سـلګو وژړل، هـر یـوه ماتـه کتـل او لـه سـترګو یـې اوښـکو دارې وهلـې، ټـول مـې لـه ځـان سره ښـه پـه ژړا سـتړي کـړل. هغـوی راتـه هـم د روسـانو د وخـت جګـړې او پـه کلـي د بمبـارۍ راتـه ټـولې کیـسې وکـړې. د کـلا د بـرج پـه توپونـو وېـشتل، د خپـل پـلار او د سـهار د مـور وژل او هـم یـې د کلـي د هـر کاله د مړګونو راته بېلا بېلې کیسې وکړې. بیا یې راته وویل:

تنـدار راځـه، چـې د کـلا پـه کوټـو دې وګرځـوم، هـر دېـوال د توپونـو او راکټونـو مرمـۍ خـوړلي دي، کـلا هغـه ډول نـه ده پـاتې، ګرچـې مـا یـې ځینـې برخـې دوبـاره جـوړې کـړې دي. د کـلا بـورج رانـه نیمګـړی پـاتې دی، کـه ژونـد و پـه خیـر سـره سـرکال مـې ورتـه نیـت دیـو چـې ودان یـې کړم.

شـېر خـان لـه لاسـه ونیـولم ورو ورو یـې د کـلا پـه بـېلا بېلـو کوټـو وګرځـولم، زمـوږ د خـوب کـوټې تـه چـې ننـوتلم سـتونی مـې راډک شـو، پـه دواړو تـشو مـې لاس کېـښود، اوښـکې مـې وڅڅېـدې، هغـوی هـم راسـره اوښـکې تویـولې. د کـوټې دیوالونـه لا هماغـسې لـړ لـړ سـپین و. شـېر خان په ژړغوني غږ وویل:

تنـدار پـه دې کوټـه کـې اوس مـونږه ویـده کیـږو. ورمنـډه یـې کـړل دیوالـه تـه د سـهار عکـس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوړند و، ویلې تندار دا مې د سهار لالا عکس دی، ماته یې ونیو. ما چې عکس د کوټې په دروازه کې رڼا ته ونیو، د چوکاټ په شیشه مې اوښکې ډنډ شوې، هغه رانه عکس بېرته واخیست ماته یې وې تندار راځه چې په نورو کوټو کې وګرځو، د کلا په کوټو او بامونو وګرځېدو، د کلا هغه لوړ بورج نیمایي راکټونو غورزولی و. د دویم پوړ په کوټو کې هم وګرځېدو، زمونږ د وخت سامانونه د هغې وخت جهادي غلو لوټ کړي وو، د کلا ترخنګ بڼ و چې اوس پکې یوازې د سیترون ونه جګه ختلې وه او یوه ونه د نارنج ولاړه وه، چې ډېره زړه شوې وه. د لاندې ترې چرګان ګرځېدل. د کلي د وستل چینارا ن نه وو، زیات کورونه هماغسې لا وران پراته وو.

دغه ورځ ټوله په ژړا انګولا تېره شوه، ماخستن له ډوډۍ نه وروسته چای ته ناست و، ما ویل:

شېر خانه بچې! لومړۍ دا خپله مېرمن دې راته راوپېژنه، دا بچیان دې بېل بېل په نومونو یاد کړه، بیا به نورې خبرې کوو.

هغه راته خپله ښځه یاده کړه، ویې ویل: دا د کلي حیدر خان لور ده ګلابه نومېږي. دا مې میرخان مشر زوی دی او هغه خیرو دی او دا وړوکی افضل دی. دا مشره لور مې غوټۍ نومېږي او دا بله پاڼه نومېږي.

ـ ډېر شکر دی زویه په تا او په دې اولادونو دې ډېره خوشحاله شومه، زړه نازړه د نورګل د پلار و مور سره راتلمه ما وې چې په دې کلي کې به زما څوک پاتې وي او که نه؟ بچې په دې ساعت هم شکر دی.

شېر خانه زویه! بلا دې واخلم زه نور د ډېرو خبرو طاقت نه لرم، خو که ته راته د سهار او زما د زوی په باب یو څه ووایې... نوره پاتې کیسه او د سهار په باب شېرخان داسې پیل وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلورم څپرکی

ـ تندار ! تاته خو به معلومه وي، چې زه په هغې وخت کې ایله وخت رسینده وم، کوم وخت چې تاسو له کلي نه د تلو نیت کړی و او په جاله کې د شپې په سیند پورې وتلئ. په همغه شپه له پلار سره دلته ستاسې کور ته راغلو. زړه ادې دې خدای وبښي (ستا خوابښې) ځانله ناسته وه، ژړل یې. پلار مې ورته خبرې وکړې، ژړا یې بس کړه. د شپې تر ناوخته پورې هغوی دواړه مشغولېدل او زه ورته ناست وم. پلار مې ورته وویل:

سبا ته یا بل سبا ته په دې کلي روسان حمله کوي، ښه شوه چې سهار دوی ځانونه ووېستل. مونږ به چې د کلي خلکو څه حال و، هغه به زمونږه وي.

تر نیمې شپې پورې دواړه په همدې خبرو سره ګړېدل، پلار مې بیا کور ته لاړ او زه له زړې ادې سره پاتې شوم. سهار وختي یې راویښ کړم، ویل یې بچی پاځېږه نن څه بل شان درنې ډزې کېږي. له بام نه مې پام کاوه، ځو توپونه د کلي بر سر کې ولګېدل. له ځان سره مې وویل:

والکه ! ته یو ځل پلار پسې دې ورشه، چې په احوال ځان پوه کړې. ماته به زر بېرته معلومات راوړې. ما خپلې سترګې موښلې او پلار پسې کور ته لاړم. د کلي په وستل کې هېڅوک نه و، د خپل کور په کوڅه چې ورسم شوم، پلار مې د څو تنو کلیوالو سره ولاړ و. زه چې ورننزدې شوم، هغوی خپلو کې همدا خبرې کولې، چې د کلي بر سر یې ووېشتو، پلار مې هغوی ته وویل:

ځئ خپلو کورونو کې کېنئ، بیرون مه ګرځئ. ماته یې وویل: کور ته ننوزه هېڅوک باید له کوره راونه وځي. زه به د سهار دوی کره ورښکاره شم. زه چې کور ته ننوتلم، په تشناب کې خپل مخ او لاسونه مې پریمینځل، له نورو وړو سره چای ته کېناستم، مونږ لا چای نه و خلاص کړی، چې پلار مې وارخطا غوندې راننوت، ویلې هله زر کوئ، چې د سهار دوی کور ته لاړ شو، هغه لویه کلا ده دیوالونه جګ دي، که روسان حمله وکړي، کېدای شي چې بچ پاتې شو. ویل یې هله پاځېږئ، چې کلي کې څو د هوان ګلۍ ولګېدې، خدای دې خیر کړي، وضعه خرابه راته ښکاري. ماته یې وویل: ته او خور دې په کور کې پاتې شئ، وروسته به بیا احوال سره واخلو. مور مې او پلار مې له نورو وړو سره دلته راغلل.

شېبه په شېبه ډزې زیاتېدلې، یو میزایل د کلي په منځ کې ولګېد، زه په منډه بلۍ ته وختم، ما وې چې پام وکړم. زه چې بام ته وختم، په کلي کې دوړې پورته شوې، شور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غالمغال ورسره سم پورته شو ، چې غرږ شو څو مېزایل غبرګ په کلي ولوېدل. په هوا کې جنګي الوتکې تېرې شوې، په کلي یې بمباري وکړه. ښه مې ورته کتل، چې د کلي په سر تېرې شوې. نورې ډزې د توپونو په کلي راډېرې شوې، اخر زه وډار شوم خور مې راغږ کړل: راکوز شه شېږ خانه وبه لګېږي. زه له بامه راښکته شوم، زه او خور مې د کور په برنډه کې غلي کېناستو ، غوږ مو وینو چې له کلي نه ژړاګانې پورته کېدې. ډزې دومره زیاتې شوې، چې ما او خور مې خبرې سره نه اورېدلې. زموږ د کور شاوخوا ته توپونه ولګېدل، زه او خور مې وارخطا شو ، په کوټه کې د دوو کندوانو په منځ کې ورننوتلو او غلي کېناستو. په هوا کې د الوتکو کړنګا او بمباری او د توپونو او راکټونو ډزو دومره وارخطا کړو ، چې زه او خور مې دواړو سره یو بل په غېږ کې ونیول او رېږدېدلو.

په کلي کې وړې ډزې هم پیل شوې. موږ دا فکر کاوه، چې ګنې د کلي خلک به ډزې کوي، حال دا چې په کلي روسان راکوښتي وو. زموږ کور د کلي په منځ کې و ، د کور دیوالونه خو لوړ و ، د دروازې زنځیر مې اچولی و ، په دروازه کې د او سپني پټې اوښتې وه. ډېره کلکه دروازه وه. یوه شېبه وروسته دروازه وټکول شوه، ما وې چې ګنې پلار مې راغلی دی، زه ورو ورو دروازې ته ورغلم، غوږ مې ونیو ، چې بدلې خبرې کېدې، له دروازې راستون شوم، بېرته مې د کندوانو منځ خالیګاه ته ځان خوا ته ورنږدې کړو ، هغې ویل څوک و ، ما وې بل څوک دي، کېدای شي روسان راغلي وي.

مونږ دواړو له وېرې سپوږ نه کاوه، غلې او درنې ډزې غلې شوې، خو یوازې د کلاشینکوف وړې ډزې ډېرې کېدې. په هوا کې الوتکې تېرېدلې، خو بمباري یې نه کوله. دروازه په زوره ټک ټک شوه، مونږ ځان غلی نیولی و ، په کلي کې ګنې ډزې روانې وې. زمونږ له دروازې نه راغلي کسان لاړل، مونږه د کندوانو ترمنځ په ناسته ستړي شو ، کوټې نه راووتلو ، چې غوږ مو ونیو په کلي کې همغسې شور او زوږ پورته کېده، ولې ډزې کمې شوې. له ځینو کورونو نه د ژړا غږونه راتلل. شېبه په شېبه ویر ژړا زیاتېدله. ورځ زیاتې په وتو وه، زه ورو شانې بام ته ورپورته شوم، ټول کلی ویر ژړا پسې اخیستی و. د کلي ځینو کورونو نه لوګي او لمبې پورته کېدې، وړاندې په سړک خړې عسکري موټرې روانې وې. په هوا کې یوه نیمه الوتکه او څرخې الوتکې هم ګرځېدلې. زموږ د کور شاوخوا ګاونډیان هېڅوک نه ښکارېدل، یوازې د ښځو ژړاګانې زیاتې وې، چې د کلي په هر کور کې اورېدل کېدې.

د کور د دروازې زنځیر مې خلاص کړ ، دروازه مګې رابېرته کړه، په کوڅه کې مې شاوخوا ته وکتل، وړاندې یو نیم سړی په منډه تېرېده، زه دوباره کور ته ننوتلم. خور ته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل:

په کلي نوره جګړه غلې ده، خلک ګرځي راګرځي، راځه چې دواړه په منډه د زړې ادې کلا ته لاړ شو، چې د هغوی احوال واخلو.

له کوره ووتلو او په یره یره په کوڅه کې راروان شو. د کلي په هر کور کې ژړا وه، په ځینو کورونو کې لا همغسې لمبې وې، ټول کلی لوګو او بوی نیولی و. ډېر کم کسان په کوڅو کې وارخطا وارخطا ګرځېدل. مور له ویرې په یوه منډه تر کلا ورسېدو. د کلا بورج نیمایي راکټونو غورځولی و، د کلا لویه دروازه ماته وه، دیوالونو مرمۍ خوړلې وې. په دروازه چې ورننوتلو د کلا په دالانه کې زما پلار مړ پروت و. مور او زړه ادې مې په برنډه کې مړې پرتې وې. د کلا کوټې ورانې ویجاړې شوې وې، ټول سامانونه یې خراب کړي وو، بکسونه مات پراته وو، مور دواړو چیغې کړې، په ژړا مو پیل وکړ. د کلا دروازه کې ودرېدو او چیغې مو وهلې، ښه شېبه وروسته دري تنه د کلي سړي راغلل، ویل یې مه ژاړئ، کلا ته ننوتل زما پلار او مور یې ولیدل او زړه ادې یې ولیده، چې ټول مړه دي. څوق څوق یې وکړ، لاس یې ورته پورته کړ، مور ته یې وویل:

تاسو چیغې مه وهئ، صبر وکړئ. هغوی یوازې مړي په کټونو کې پرېستل او سپینې روجایي ګانې یې پرې خورې کړې. مونږ ته یې وویل:

په دې خبره د تندار (هوسۍ) له سترګو اوښکې روانې شوې، خپل ټیکری یې سترګو ته ونیو، اوښکې یې پاکې کړې، ما ویل تندار نو بیا ډېر ساعت وروسته زمونږ نزدې خپلوان او د کلي څو تنه، چې ژوندي پاتې وو، کلا ته راننوتل، څو د چم ګاونډ ځینې ښځې هم راغلې، مونږ ته یې وویل: دا غم په ټول کلي دی، په هر کور کې دري او څلور وژل شوي دي، مونږ نورو ورانو کلیو ته استازي لېږلي دي، چې خلک راشي او د شپې د دې کلي ټول مړي ښخ کړي، ځکه چې د ورځې کېدای شي بیا بمباري وشي باید چې مړي د شپې ښخ شي. ملا وایي چې غسل مړو ته مه ورکوئ، ټول شهیدان دي، له خپلو جامو سره یې ښخ کړئ. دري ښځې او څو تنه سړي مونږ سره پاتې شول، زمونږ له خپلوانو سره یې یوځای مړي په اب و تاب کړل، وینې یې پاکې کړې.

د ماښام خړه په لګېدو وه، د کلا په برنډه کې دري جنازې د لاټین رڼا ته کېښودل شوې، مونږ ورته په ویر اخته وو. د شپې ناوخته خدا بزده، چې څو بجې وې کلا ته خلک راننوتل او زر زر یې دري واړه جنازې پورته کړې او هدیرې ته یې یوړې. مونږ په جنازو پسې وروسته په چیغو چیغو ژړل او روان وو. خور مې خلکو راستنه کړه او زه ان تر هدیرې پورې ورسره لاړم. په هدیره کې خلکو نور مړي ښخول. تر نیمې شپې پورې ټول مړي ښخ شول، په پای کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعایه ولوستله. د کلي خلکو او د نورو کلیو خلکو عمومي دوعا وکړه او بیا یوه تن سپین ږیري په جګ اواز وویل:

ددې کلي پاتې خلکو ته دا اعلان کوم، چې سهار وختي په خړه کې له کلي نه ووځي او نورو کلیو ته ولاړ شي، ځکه چې امکان شته چې روسان بیا بمبار وکړي، خدای ناخواسته پاتې خلک مړه نه شي.

ټول خلک له هدیرې نه خواره شول، د نورو کلیو خلک خپلو کلیو ته لاړل، زموږ د کلي پاتې کسان خپل کلي ته راستانه شول. زه چې کلا ته راغلم، خور او نور خپلوان مې ویده وو، یوازې زما د پلار خور چې زما ترور کېده، د لاټین رڼا ته ناسته وه او ژړل یې. زما په لیدو راپاڅېده، ویل یې: شېرخانه زویه څنګه چل شو؟

ما وې عمه جانې ټول مړي ښخ شول، خلک خواره شول، خو خلکو وویل، چې سبا ته وختي به کلی خالي کېږي او پاتې خلک به نورو کلیو ته ورځي. په دې وخت کې زما د ترور خاوند هم رانتوت، ډېر خپه او ستومانه و. هغه وویل:

ځینې ضروري سامانونه چې له ځان سره بې وړی شو، سر له اوس نه باید برابر شي. نور سامانونه به په کوټو کې پرېږدو، دروازې به ورپسې راپورې کړو، د کلا دروازه به هم کلکه کړو، سهار وختي به له کلي نه وځو.

لږه شېبه مو سترګې لا ورغلې نه وې، چې راپای څولو، ویل یې هلئ روانېږئ. سهار وختي تورتم کې له کلا نه ووتلو او د درې لاره مو ونیوله. ترڅو چې لمر راختو، د درې برسر کلي ته ورسېدو. هلته زما د پلار خپلوان و، د هغوی کره مو پوره لس ورځې تېرې کړې. بیا خبر راغی، چې کلي ته راشئ، امنیت دی. دوباره کلي ته لاړو، په مړو پسې مو خیرات وکړ، مګر په کلي کې دومره څوک نه وو، ځوانان خو بیخي نه وو، ځینې د پاخه عمر خلک او سپین ږیري یو نیم چېرې په کومه کوڅه کې اوسېدل، د لویو ښارونو نه په غیر نور ټول کلي له مجاهدینو سره و.

تندار! زه خو په هغې وخت کې وړوکی وم، دا ټول غمونه ماته راپه غاړه شول. خپلوانو راسره لاس اړاوه، ولې دا ټولې ستونزې زما په سر وې. تاسې مې بیخي له یاده وتلي وئ، یوازې دومره خبر وم، چې په جاله کې له سینده پورې وتلئ او پاکستان ته تلئ، خو له هغې پېښې نه چې ستاسې په جاله یې ډزې کړې وې او دغه پېښه شوې وه، هډو معلومات مو نه درلود. ډېرې ورځې وروسته یو تن، چې په جاله کې له تاسې سره ملګری و، هغه کلي ته راغلی و. موږ ته هغه دا خبر راوړ، چې ستاسې په جاله باندې حکومتي پوستو ډزې کړې وې. هغه داسې کیسه کوله:

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې په جاله ډزې پیل شوې، ما دستي سیند ته ځان وغورځاوه او د جالې پړی مې کلک ونیو، نور بدن مې په اوبو کې و، خالي سر مې خیګانو پورې نیولی و، چې ډزې به زیاتې شوې، ځان به مې په سیند کې غوپه کړو. په لومړي ځل ډزو کې سهار ولګېد او بیا ورپسې یو یو لګېده او اوبو ته به لوېدل. یوازې یو تن په جاله کې مړ پروت و، خو څه وخت چې جاله وان مرمۍ وخوړه، له خولې یې آخ وخوت، نوره نو هغه بیا لامبو نشوای وهلی، تر یو وخته پورې یې پښې خوځولې، تورتم تیاره و، څه نه لیدل کېده، د جالې نه هم د چا غږ یا کوم فریاد نه پورته کېده. ما فکر کاوه، چې یوازې همدا زه ژوندی یم، نور ټول مړه دي. جاله مې ورو ورو کښوله، ترڅو د سیند غاړې لوخو ته ونښته. څنګه چې جاله ودرېده، ما په چالاکۍ سره د سترګو په رپ کې ځان وچې ته ورساوه، څپلۍ او څادر مې رانه سیند وړي وو. څنګه چې وچې ته شوم بیا مې جالې ته نه دي کتلي، تورتم و څه نه لیدل کېده، په یوه خوا مې منډه واخیسته، له کمیس او پرتوګ نه مې اوبه څڅېدلې او روان وم. هېڅ نه پوهېدم، چې په کومه ځم؟ یبلې پښې وم، په پښو کې مې غنې لاړې، زیږو تیږو مې پښې راته وینې کړې وې. زه له وېرې نه په ځان نه پوهېدم، دومره ډېر مزل مې وکړ، چې د اوبو ډکې لمدې جامې راباندې وچې شوې وې، نیمه شپه وه چې په یوه کلي ورپېښ شوم، هغه څنګه چې له لیرې مې د سپو غپا واورېده. په همغه د سپو غپا پسې تلمه تلمه چې یوه کلي ته ورسګېدم. کلی د غره په لمن کې اباد و، دومره لوی کلی هم نه ښکارېده، د کلي مخې ته څو ګورې ونې ولاړې وې، ما ځان ونو ته ورساوه. د ونو لاندې بیخي تورتم و، ډېر ستړی شوی وم، ومې پتېیله چې دمه وکړم. یوې تیږې ته کېناستم، د تیږې سر هوار و، خوا ته یې هماغسې نورې هوارې تیږې پرتې وې. پوه شوم، چې دا وستل دی، غلی کېناستم، کلي ته ځکه نه ورتلمه، چې ما وې نیمه شپه ده خلک ویده دي، څوک نه پېژني. وخت خراب دی ما وې چې هسې بوسو کې لاړ نه شم. د ونو لاندې وستل کې ناست وم، ترڅو چې د سهار سپیدې وچاودې او رڼایي ولګېده. له کلي نه څه کسان په بېلابېلو کوڅو کې راوتل او پخپل کار پسې تلل. زه له ځایه پورته شوم او وړاندې په لاره یو تن سړی روان و، زه د هغه خوا ته ورغلم. د جومات پوښتنه مې ترې وکړه، هغه جومات راوښود، ویلې په دغه کوڅه سم مخامخ لاړ شه. جومات د کلي په منځ کې دی، هلته بیا له چانه پوښتنه وکړه در وبه یې ښایي.

زه لکه د لېوني غوندې چې نه مې خولۍ په سر پاتې وه او نه مې څادر درلود. د کلي منځ ته ور روان شوم، جومات مې پیدا کړو، زر زر مې اودس وکړو، د سهار جمعه تیاره وه، درې صفه خلک په امام پسې ودرېدل، زه په اخر صف کې ولاړ وم. کله چې لمونځ خلاص شو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعا وکړه، زه جګ شوم، ملا صیب ته مې وویل:

استاذه! زه یو مسافر یم، نه پوهېږم چې دا کوم کلی دی؟ ما غزه مې لا په ځای نه دي، په جالا راپورې وتلو، حکومتي پوستې رابانديېدزې وکړې، شپږ اووه تنه په جاله کې وو، ټول بېچاره ګان ولګېدل، سیند ته ولوېدل، یوازې زه ژوندی پاتې شوم. خولۍ او څادر رانه سیند وړي دي، چې تاسې ته بل شان ښکاره نه شم، که څه کمک راسره وکړئ.

ملا وویل: وروره ته د کوم ځای یې؟

خپل نوم مې ورته یاد کړ او د خپل کلي نوم مې هم ورته وښود. په جوماتکې ناستو خلکو ټولو وویل:

وروره ستړی مشې هر یوه راته په اخلاص سره ستړي مشي وویله. په لومړي صف کې یوه تن، بلکې درې څلورو کسانو غبرګ وویل: ستاسې کلی روسانو پرون بمبارې کړی دی، طالع دې ښه ده، چې ژوندی پاتې شوی یې. یوه سپین ږیري ملا صاحب ته غږ کړ، ویې ویل: استاده لاس پورته کړئ، چې ټول شهیدان الله وبښي. د جومات خلکو په ګډه دوعا او فاتحه وکړه، یو تن وویل:

مېلمه راځه ما سره چې کور ته لاړ شو، هرڅه به خدای وکړي، ته مه وارخطا کېږه.

سړی مخکې او زه ورپسې وم، د لمر وړانګې راختلې وې، چې د سړي کور ته ورننوتو. په حجره کې یې کېنولم، هغه چای راوړو، لومړی مو چای وڅښلې، بیا هغه کور ته ننوت، یو پکول او خپل زوړ غونډې څادر یې راته راوړو، ما تري مننه وکړه. بیا راته هغه زموږ د کلي لاره راوښوده او خپل کلي ته راورسېدم. د کلي نور خلک خو پرېږده، چې زما پلار او دوه ورونه هم شهیدان شوي وو. درې ورځې په خپل غم اخته وم، په څلورمه ورځ مې د کلي پاتې خلکو ته د جالې کیسه وکړه.

تندار زه د کلي د خلکو له خولې چې خبر شوم، دستي په دغه سړي پسې لاړم. هغه راته ټوله کیسه وکړه، ولې ستا د ژوندي پاتې کېدو او لیدلو یې څه ونه ویل، نو پس له هغې زه پوه شوم، چې تاسې ټول به سیند وړي یاست. له هغې ورځې نه وروسته زه او زموږ نور خپلوان څو کسان د جالې له ځایه ښکته د سیند د غاړې په لټولو کلي په کلي او بېله په بېله د سیند دواړه غاړې لټول پیل کړل. د سیند په دواړو غاړو به روان وو، ټوله ورځ به مو د سیند منځ بېلې او غاړې کتلې او هم به دوه تنو په کلیو کې د مړو د پیدا کېدو او ښخېدلو پوښتنه کوله. شپې به مو د کلیو په جوماتونو کې تېرولې، څلورمه شپه مو د سیند د غاړې په یوه وړوکي کلي کې، چې د کلي مخې ته بېله وه او په بېله کې رنګی رنګی اوبه بهېدلې، تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ په دغه ورځ ډېر ستړي شوي وو ، ځکه چې مونږ سره دوه خيګان (شنازونه) هم موجود وو ، بېله به چې مخې ته راغله په خيګانو به بېلې ته ورپورې وتلو او مړي به مو کتل. دوه تنه لامبوزن راسره و ، هره شيله، د سيند د منځ ټاپوګان او بېلې يې ښې سمې لټولې. کله چې په دغه شپه مونږ دغې واړه کلي ته شپه راوړه، د ماښام لمونځونه قضا شوي وو. له جومات نه خلک وتلي وو ، جومات کې مرغکې غوړېدلې وه، د ملا په ممبر کې پوزې پروت و ، په تاق کې د تيلو ډيوه پرته وه. مونږه ټول ځلور سره پوره وږي شوي وو ، يو بل ته مو سره د لوږې په باب ياده کړه. فيصله په دې وشوه، چې دوه تنه به په کلي کې خيرات راټولوي او دوه تنه به په جومات کې پاتې کېږي. همغه و ، چې زه او تروږزی مې (نواز خان) کلي ته د خيرات راټولولو لپاره په يوه کوڅه ورسم شو ، په کلي کې مونږه ښه ډېر خيرات راټول کړو. جومات ته چې راغلو ، هغو نورو دوو له کوم کور نه په چای جوش کې چای راوړی و ، ګوړه ورسره وه. له چای او ډوډۍ نه وروسته په جومات کې ځملاستو. سهار وختي پاڅېدو ، لومړی مو اودسونه وکړل، ملا اذان وکړو ، د کلي خلک جومات ته راغلل. ټول به دوولس تنه وو ، په جمعه ودرېدل. د جمعې نه وروسته کله چې ملا دوعا وکړه، زه پاڅېدم او د کلي خلکو ته مې د خپلو مړو د پيدا کېدو او ښخېدو وويل. له خلکو د جملې نه سمدستي يوه تن وويل:

وروره لومړی خو ځان دې مونږ ته راوپېژنه، چې د کوم ځای نه راغلی يې؟

خپل ځان مې ورته وروپېژاند ، بيا مې ورته د خپلو مړو د نښو نښانو وويل، نوم او پته مې ورته وويله. ټولو خلکو وويل:

وروره يو مړی موږ په بېله کې موندلی او په هديره کې مو ښخ کړی دی او د ماشوم په باب معلومات نه لرو. په دې وخت کې وريندارې وويل:

ښه بچی نو بيا څه وشول؟

ما د جومات خلکو ته په ډېره چټکۍ سره وويل:

وروره کله مو دغه مړی ښخ کړی دی؟

يوه د پاخه عمر سړي وويل:

دا يوه جمعه به کېږي.

بل تن وويل: يره پنځه شپږ ورځې کېږي.

ـ وروره دغه مړي څه نښې درلودې؟

يو زلمي په داسې حال کې، چې نوی يې سلام وګرځاوه، لمونځ يې خلاص کړو ، داسې يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

انډیوالـه پـه هغـې ورځ زه سـهار وختـي لـه کـوره ووتلـم، د ببلـې غـاړې تـه ورغلـم، غوښـتل مـې چې پـه اوبـو کـې د سـیند غـاړې تـه ولامبم. مـا چې جـامې ووېستې، اوبـو تـه روان شـوم، وړانـدې د ببلـې پـه سـر کـې مـړی نښتی و، ولـې او سـر یـې ښـکارېده، نـور پـه اوبـو کـې پټ و. زه دوبـاره د خپلـو جـامو خـوا تـه راغلـم، خپـل څـادر مـې لنـګ کـړو، پـه شـیله ورپـوې وتلم. د ببلـې سـر تـه ورغلـم، د مـړي خـوا تـه ورو ورو ورتلمـه، ترڅـو چې وروررسېدم. یـوازې کمـیس او پرتـوګ یـې پـه تـن کـې وه، نـسکور پـروت و. لـه اوبـو نـه مـې راوویـست، پـه ببلـه کـې مـې پـه کبلـو واچـاوه، ددې کلـي نسیم اکـا چې اوس بـه هـم موجـود وي، هغـه لـه نغـري غـاړې نـه غـږ کـړو: هـو زه وم. ده تـه مـې لـه ببلـې نـه ورغـږ کـړل، مـا وي چې د کلـي نـه یـو څـو تنـه راولېـږه، چې یـو کټ هـم راوړي، چې دا مـړی راسـره لـه ببلـې نـه پـورې باسـي. همغـه و، چې پېنځـه شـپږ تنـه هلکـان راغلـل او مـړی مـو راپـورې وېست او د کلـي جومـات تـه مـو راوړو. بیـا مـو چې وکـوت راوکـوت، داسـې خاصـې نـښې یـې نـه معلومېـدې، خـو ځـوان و مـخ یـې روغ و. د سـینې پـه سـر یـې دوه سـوري و او یـو وړوکـی سـوری یـې پـه تـشي کـې و. ټـول و ویـل چې حتمـي پـه ټوپـک ویـشتل شـوی دی. ولـې مـړی پـه هغـې ورځ تازه ښکارېده، ډېرې ورځې پکې نه وې تېرې شوې.

یوه سړي د جومات له بل کونجه غږ کړ، ویې ویل:

وروره دا څوک و؟ د کوم کلي و؟

تندار په چټکۍ سره وویل:

تا ورته څه وویل، چې څوک دی؟

مـا وې هغـه زمـا د کاکـا زوی و سـهار نومېـده. کاکـا جانـه دا هغـه سـړی و، چـې د هـرې جمعـې پـه شـپه بـه یـې راډیـویي داسـتان پـه کابـل راډیـو کـې خپرېده. ټولـو پـه جومـات کـې ناسـتو کـسانو وویل: آخ دا څه وایې؟ هغه سهار خو په کابل کې و، دلته یې څه کول؟

یـوه تـن داسـې پوښـتنه وکـړه. د تنـدار فکـر لـه سـهار سـره چې لـه کابـل نـه کلي تـه راتلـل شـو او پـه چـرت کـې ډوبـه لاړه. مـا خلکـو تـه د هغـه کیـسه وکـړه او د جـالې مـې ورتـه وویـل. ټـول پـه جومـات کـې ناسـت د کلـي خلـک خپـه شـول، یـوه سـپین ږیـري وویـل: ورونـو ښـه بـه دا وي، چې ددې قبر معلومات وشي. قبر وسپړل شي، لومړی وکتل شي، دوی به یې پېژني.

ټولـو پـه همـدې خبـره سـلا وکـړه، د کلـي خلکـو چـارۍ او بېلونـه راواخیـستل او لـه مـوږه سـره یوځای د قبر راسپړلو ته لاړل. تندار فکر دې دی؟ هغې مخامخ رراوکتل ویې ویل:

هو نو بیا څنګه چل وشو؟

ـ قبـر چې مـو رابرسـېره کـړ، لـومړی مـو تـرې د سـر تختـه واړولـه او کفـن یـې نـه و، خلکـو ویلـې لـه یـوې خـوا شـهید دی او لـه بلـه خـوا د جـامو سره مـو ځکـه ښـخ کـړی و، چې مـوږ ویلـې کـه څـوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلوان بې راشي او ويې پېژني، نو کله چې مې د قبر نه د سر تخته راپورته کړه او ومې ليد، سمدستي مې وپېژانده. نور زياتي ټينګ نه شوم، سلګو ونيولم، تخته مې پرې دوباره سمه کړه، خلکو له قبره راپورته کړم، ښه شېبه له ځانه خبر نه وم. خلکو راته تسلي او ډاډ راکاوه، يو وخت کې مې چې اوسون پرځای شو، د کلي خلکو او په تېره ملا وويل:

وروره ټوله يو شان د خدای خاوره ده، څه دا کلی او څه ستاسې کلی، يو شان هديره ده، همدلته يې پرېږده، اوس خو بې له هغې وپېژندل شو. جنګ جګړه او نښته په زور کې ده، هرې خوا ته ډزې دي، توپونه ويشتل کيږي، د وړلو چاره يې ګرانه ده. يوازې همدا کلی د حکومت او روسانو د بمبارۍ نه په امن دی، ځکه چې دومره غټ کلی نه دی، دا څو کورونه دي د چا ورته هڅو پام هم نشته دی. که ژوند باقي و او په راتلونکي وخت کې شرايط برابر شول، بيا يې يوسئ. اوس يې همدلته پرېږدئ.

ما چې فکر وکړو تندار ! رښتيا چې هرې خوا ته جګړه وه، د وړلو چاره يې نه کېده. د کلي خلکو يو بېرغ د هغه په قبر ودرولو، ټولو په ګډه دوعا ورته وکړه او مونږ ترې کور ته راغلو. وروسته مې هم بيا څو ځلي د هغه د مړي د راوړلو نيت وکړو خو هر چا راته ويلې: ټوله يو شان خاوره ده، هملته دې وي. بس تر ننه لا پاتې دی او د وړوکي هلک په هکله هم ډېر د سيند په غاړو وګرځېدمه ان تر اخره پورې لاړم، کلي په کلي مو پوښتنه وکړه، د سيند دواړو غاړو کلي او بېلې مې چاڼ کړې، مګر هېڅ پته ونه لګېده. درې مړي نور هم پيدا شول، خو ستا د زوی هېڅ پته ونه لګېده.

له دې خبرې سره هوسۍ تندار خپل سر په بالښت ولګاوه، يوازې يې له ستوني نه ژړغونی فرياد راوخوت، ډېره شېبه يې وسوقلې، مېرمن مې او زه هم ورسره په ژړا شو. دغه ورځ مو ټوله په ژړا او خپګان ووتله، په سبا ته هم د کلي ځينې ښځې او سړي موږ کره د هوسۍ تندار ليدو ته راتلل. د هغې وخت همزولي کليوال يې ټول زاړه شوي وو، په درېمه ورځ راته هغې وويل:

زما د پلارګنۍ معلومات به خو نه لرې؟.

ـ نه تندر خداېږو دا يو کال کېږي، چې طالبان راپيدا شوي دي، په ملک کې لږه ارامي راغلې ده، له دينه پخوا دا کلی شاړ و. موږ د باجوړ په کمپونو کې اوسېدلو، له پروسږ کال راهيسې راغلي يو. زموږ او ستاسو ټولې ځمکې شاړې پرتې وې، دا ستاسې باغ وچ پروت و. يوازې دا څو ناجوګان او توتان پکې پاتې دي، نورې ټولې ونې او مېوه دار بوټي له منځه تللي دي. د کلي ويالې وچې وه، کلی بيخي کنډواله پروت و. سږ کال په کې ايله بېله لږ لږ خلک راپيدا شوي دي. ستا د پلارګنۍ نه هېڅ معلومات نه لرم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سوړ اسويلي ويوست، ويل يې: بچې زما مور او پلار به حتمي مړه وي، خپل ورور نه لرم، چې پوښتنه يې زما کړې وای، پوهېږم چې کاکا به مې هم مړ وي، په هغې وخت کې لا سپين ږيرى و. د کاکا زامن مې خو وو ، هغوى بې غېرتو هم زما پوښتنه ونه کړه.

ـ که رښتيا راباندې وايې تندار ! نو هغوى بې چاره ګان به چېرې ستا پوښتنه کړې وای؟ ستا د مرګ او ژوند نه هغوى څه خبر دي؟

ـ داسې مه وايه زويه ! سړى په پوښتنه مکې ته رسګېداى شي، په ما له هره طرفه راټيټه ده، هر څه مې له لاسه ورکړل، حالاتو رانه هرڅه واخيستل.

زما مېړمن سبرو ورته وويل: تندارې خداى دې تا ته د زړه صبر درکړي، الله ته توبه اوباسه، ښه دى، چې ته په سر ژوندۍ يې.

ـ لورې زه به په دې ژوند څه وکړم، چې رب زه هم له سهار سره ملګرې کړې واى.

ـ داسې مه وايه تندار الله به درنه ناراضه شي، خداى ته صبر وکړه.

هغې ماته مخ راواړاوه ويې ويل:

د سهار قبر ته به مې کله بوځې؟

ـ سبا سهار وختي به زه د ترور او ماما زامن خبر کړم، چې هغوى هم راسره يوځاى لاړ شي. بېرته چې روګرځېدو يو خيرات به وکړو. د هغې په مرۍ کې لاړې تېرې شوې ويې ويل:

خداى دې سر لوړى لره بچې ! همدغسې به وکړو ، خو ارمان چې.... ! هغه بيا ژړا ونيوله، ما وې تندار څنګه ارمان چې؟

هغه غلې وه، ښه شېبه يې اوښکې تويې کړې، وروسته يې په کراره وويل: د زوى مې څه پته ونه لګېده، د خاوند خو مې قبر معلوم شو. کله کله به دوعا ته ورځم، خو له زوى سره به څه وکړم.؟

په خپلو وچو شونډو يې ژبه وګرځوله، زما مېرمن سبرو ته يې غږ کړ، سبر ولورې يو ګوټ اوبه راکړه، خوله مې وچه شوه. سبرو ورته د اوبو ګيلاس ونيو ، هغې د اوبو ګيلاس ترې واخيست، مننه يې ترې وکړه، اوبه يې په کرار کرار يو يو ګوټ څښلې، سبرو ته يې وويل: لورې خداى دې زما له حاله وساته. سبرو چې مخامخ ورته لکه د (نفر خدمت) غوندې تيارسې ولاړه وه، ويې ويل:

تندار دا ټول غمونه زمونږ شريک دي، زما د زړه نه هم يو الله خبر دى. دا ته چې څومره خپه ستومانه يې، دغسې مونږه هم يو او بيا خو ستا له حاله مونږ هډو خبر نه وو ، چې ګنې ته ژوندۍ يې، ټولو داسې ګڼله چې درې واړه تاسو سيند وړې ياست. مونږ ته يوازې نه، بلکې دې ټول کلي ته ستا ژوند او راپيدا کېدل د تعجب خبره ده. مونږ هم خپه يو او هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله خپه خو په دې یو، چې ټوله کورنۍ مو تباه شوې ده او خوشاله ځکه یو، چې ته ژوندۍ را پیدا شوې.

تندار د سبرو په خبرو لږ څه په کټ کې وخوځېده، غاړه یې تازه کړه، ویې ویل:

د ځینې ژوند نه مرګ بهتر دی او بیا لکه په ما چې تېر شو، خپلې سپینې څڼې یې راونیوې ویې ویل: دا ویښتان مې چې ګورئ، له سختۍ نه سپین شوي دي. زما خو دومره عمر نه دی شوی، انسان له ګل نه نازک او له اوسپنې نه کلک دی.

په دې وخت کې د کلي نه درې ښځې په دروازه کې راننوتلې، سبرو یې مخې ته ورغله، سترې مشي یې ورته وویلې، ما هم هغوی سره سترې مشي وکړه. درې واړو د تندار لاسونه ورموچي کړل، زه ترې بېرون ووتلم او هغوی په خبرو اترو بوختې وې. د کلي په منځ کې څو دوکانونه و، ورچکر شوم. په دوکانونو کې د کلي خلک خوځېدل، هغه پخوانی کلی خو نه و، خو بیا هم د کلي په هره کوڅه کې ځینې کلې د بېره شوې وې. په جوماتکې به د لمانځه پر مهال شل د برش کسان ښکارېدل. د کلي دوکانونو په مخه سړک تېر شوی و، د صفدر موټروان موټر ولاړ و. هغه سره مې قبر ته د تلو دربست خبره وکړه. هغې ځای ته شل کیلومتره لاره وه، پخوا به همدغه لاره خلکو په پښو وهله، زه چې د دوکانونو په مخه راتېرېدمه، هر چا به رانه د تندار پوښتنه کوله او ویل به یې چې ترور څنګه ده؟ او په خبرو کې به هر یوه تعجب کاوه او په ټینګار سره به د کلي ښځو، نرو راته ویلې، چې د تندار خیال ساته او دا به یې ویل، چې په مونږ ټولو یې د خدمت کولو حق شته دی.

درې څلور ورځې تندار په ژړا تېرې کړې، د کور لویو وړو ورسره ژړل. د قبر لیدو او تللو نه مخکې یوه شپه مو د ماما او ترور زامن خپل کور ته راوستل، سبايي وختي صفدر خان موټر زموږه د کلا خوا ته رانږدې کړی و، دروازه یې وټکوله، تروزی دروازې ته ورغی، صفدر یې حجرې ته راوست. د چای څښلو نه وروسته تندار سبرو له لاسه ونیوله او موټر ته یې بوتله، مونږ هم له حجرې نه ورووتلو. تندار مې په مخکې سیټ کې کېنوله سبرو هم ورسره خوا کې کېناسته. مونږ ټول په موټر کې کېناستو. صفدر موټر ته حرکت ورکړ. سړک خامه و، کندې کوندې یې ډېرې درلودې، په کوم ځای کې به چې موټر په کرار شو، دوړې به دننه موټر ته راننوتې، هر چا خپلې سترګې او مخونه پټ کړي وو، ما خپل څادر له تندار نه تاو کړ او سترګې مې یې د څادر په پیڅکله له دوړو او ګردونو نه پټې کړې وو.

کله چې هلته ورسېدو، هدیره له سړک نه لیرې وه، موټر مو ودرولو او د هدیرې په لوري روان شو. صفدر موټروان هم راسره روان شو، هغه زمونږه کلیوال و. د هدیرې په لور نرۍ لاره په کښ کې ورغلې وه، د کښ په منځ کې مو د تندار په خاطر، چې هغه سترې شوې وه، دمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه. پوره یو ساعت لاره وه، ځای پر ځای په لاره کې د انځر او توت ونې ولاړې وې، موږ مخکې و، سبرو او تندار دوی ورو ورو راپسې راتلې. له کځ نه ووتلو، وړاندې درې کیلومتره لیرې کلي پروت و. د غره له یوې تپې څنګ کې په هوا مخکه هدیره ښکاره شوه. د هدیرې ښه نښه دا وه، چې په هدیره کې د شهیدانو بېرغونه له ورایه رپېدل. ځینې جګې جګې شناختې هم له وړاندې ښکارېدې. له کلي نه یوه لاره هدیرې ته راغلې وه، مونږ د هدیرې څنګ لاره ونیوله او ځان مو د سهار قبر ته ورساوه.

هدیره دومره لویه نه وه، ځینې بوټي او ترخې په هدیره کې ولاړ وې. یو نیم قبر پکې پوخ د سمنټو هم معلومېده. وړاندې د هدیرې څنګ ته د غره لمنې ته ګډې او بزې په څر لګیا وې، څو خره هم د هدیرې په یوه ګوټ کې خولې ښخې کړې وې، د یوه خره په شا خړه مرغۍ ناسته وه. تقریباً پنځوس ګامه مونږ له تندار دوی نه مخکې روان وو. د هدیرې نه لاندې پټو کې ښځو اوښه کول، یو نیم سړی د پټیو په پولو ګرځېده. غرمه لا توده شوې نه وه، خو ګرمي په زور کې وه. هر چا به د تندې خوله پاکوله، څو ځلې د ترور زوی په لښتي کې مخ ته اوبه واچولې. پام مې کاوه چې له کلي نه څو تنه سړي مخ په هدیره راروان وو، کتل مې چې د هدیرې په بر سر کې د سهار د قبر په بېرغ مو سترګې ولګېدې. بیا مې زړه کې د هغه ځواني او ښکلا او د ژوند کړه وړه راپه یاد شول، سوړ اسویلی مې خولې ته راغی. سبرو دوی ته مې لاس اشاره کړو، ما وې راځئ، موږ درته ماتل یو.

هغوی چې موږ ته رانږدې شول، بیا روان شو د سهار قبر ته ورنږدې شو، هغوی ته مې څه نه ویل تلو تلو چې زه د سهار قبر ته ودرېدم. تندار دوی هم راورسېدې، موږ قبر ته ولاړ وو.

هغې وویل:

دا د سهار قبر دی؟

رنګ یې زېړ واوښت، لومړی یې د قبر په شناختو خپل لاسونه وتپول، دوه ځلې هوسۍ تندار ګرده له قبره وګرځېده، بیا مخامخ قبر ته ودرېده، لاندینۍ شونډه یې ورپېده، ټول بدن یې ولړزېده، ټیکری یې له سره ولوېد، په رپېدو او لړزېدو شوه، نسکوره په قبر ولوېده. مونږ ټول په داسې حال کې چې لاسونه مو دوعا ته نیولي وو، د هر یوه له سترګو نه اوښکې روانې وې. سبرو هم په قبر غوړېدلې وه، د تندار د ژړا غږ نه پورته کېده، خو د سبرو د ژړا چیغې پورته شوې. د قبر په سر ویر ګډ و، هغه څو کسان چې له کلي نه هدیرې ته راتلل، هغوی هم زمونږ خوا ته راغلل، لاسونه یې قبر ته پورته کړل، یو پکې ملا غوندې و. هغه لومړی د قرآن شریف سورت قرات کړو، دوعا یې وکړه، سبرو همغسې چیغې وهلې او ژړل یې. ملا وویل: دغه ترور راپوته کړئ، چې په قبر نسکوره پرته ده. ما چې د هغې سر راپورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، وینې یې له خولې نه تللې وې او د قبر په سر پرتې وې، سبرو یې خوله ورپاکه کړه، رنګ یې بیخي لکه د مړي هسې شوی و. سبرو یې سر په خپله غېږ کې کېښود، ورغږ یې کړل:

تندار ای تندار!

هغې غږ نه کاوه، سترګې یې پټې وې، مونږ وارخطا شو، ملا یې لاس ونیو او رګ یې ورله وکوت، ویې ویل:

هله دا ډېر زر د دغې کلي ډاکټر ته یوسئ، چې له هوښه وتلې ده.

زما د ترور زوی، چې تکړه زلمی و، هغه په شاه کړه او له قبر رار وان شو.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

لـه خپـل ګـران دوسـت بـصير بيـدار څخـه ډېـره ډېـره مننـه کـوم، چـې زمـا د کتـابونو پـه چاپ او چاپ ته د سنبالولو په چارو کې يې خپلې هلې ځلې نه دي سپمولې.

د ښـه شـعر پېژنـدونکي او وتلـي ليکـوال ښـاغلي زريـن انځـور سـره دې خـدای ډېـر ښـه وکـړي، چـې لـه مـا نـه يـې پـه ليکنـو او د ليکـوالۍ پـه سـمونو کـې خپـل نظـر او همکـاري نـه ده دريغ کړې.

د ذبيح "شفق" نه ډېره مننه، چې د کتاب د ټاپ او کمپوز چارې يې پرمخ بيوورې.

په ادب

محمدا جان يار

د محمدا جان يار ليکلي اثار:

1ـ کوکارې	شعري ټولګه
2ـ سره ډولۍ	د لنډو کيسو ټولګه
3ـ د کونړ تاترې	تحقيقي او تاريخي کتاب
4ـ وير	شعري ټولګه
5ـ ترلې کڅوره	د لنډو کيسو مجموعه
6ـ ځانګه	ناول
7ـ د ليلې دښته	ناول
8ـ هوسۍ	ناول (همدا اثر)

ناچاپ آثار:

1ـ شعري ټولګه

2ـ ناول

3ـ غرونه او ساحلونه سفرنامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

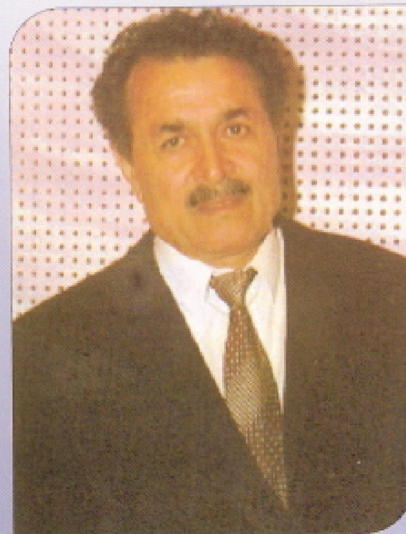

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ هـ ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوايد عامې او قبايلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپچارې: د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي خانګه ـ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com
Designed by Shafiq

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library